Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

FødevareErhverv

Vejledning om kontrol med krydsoverensstemmelse 2009

Marts 2009

Kolofon

Vejledning om kontrol med krydsoverensstemmelse 2009

Marts 2009

Denne vejledning er udarbejdet af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i 2009

Bidragyder(e): Miljøstyrelsen, Skov- og Naturstyrelsen, By- og Landskabsstyrelsen, Justitsministeriet, Kommunernes Landsforening, Fødevarestyrelsen, Plantedirektoratet og FødevareErhverv

Fotograf(er): iStockphoto

© Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

FødevareErhverv
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 3395 8000
Fax: 3395 8080
E-mail: ferv@ferv.dk
Websted: http://www.ferv.fvm.dk

ISBN 978-87-7083-387-5 (Tryk)
ISBN 978-87-7083-388-2 (Web)

Indholdsfortegnelse

Nyt i 2009 8
1. Indledning 11
1.1 Formål 11
1.2 Støtteordninger omfattet af krydsoverensstemmelse 11
1.3 Hvilke krav gælder for de forskellige støtteordninger? 12
1.4 Hvilke arealer og aktiviteter er omfattet af krydsoverensstemmelse? 12
1.5 Indsatsområder 13
1.6 Danmarks kontrolforpligtelse 13
2. Generelt om krydsoverensstemmelse 15
2.1 Ansvar for kontrollen og reglerne 15
2.2 Ansvar for risikoanalyse og udtagning af landbrugere til KO-kontrol 15
2.3 Procedure for kontrollen 15
2.4 KO-kontrol 16
2.5 Anden - kontrol 17
2.6 Hvornår skal KO-kontrollen udføres? 18
2.7 Hvilke krav skal landbrugeren kontrolleres for? 18
2.8 Hvad er landbrugeren ansvarlig for? 18
2.9 Krydsoverensstemmelsessystemet (web-applikationen) 19
2.10 Hvad er et kontrolbesøg? 19
3. Nedsættelse af støtten 20
3.1 Definition af uagtsom eller forsætlig handling eller undladelse 20
3.2 Beregning af nedsættelse 21
3.3 Nedsættelse ved uagtsom handling eller undladelse 23
3.4 Nedsættelse ved gentagelse af uagtsom handling eller undladelse 23
3.5 Nedsættelse ved forsætlig handling eller undladelse 24
3.6 Andre nationale sanktioner 25
4. Kontrol med krydsoverensstemmelse 26
4.1 KO-kontrollen trin for trin 26
4.2 Risikoanalyse 26
4.3 Støttepopulation og udtagning til kontrol 30
4.4 Habilitet 31
4.5 Globale producenter 31
4.6 Varsling af kontrolbesøg 32
4.7 Kontrollen 32
4.8 Kontrollørens adgang til bedriften 32
4.9 Nægtet adgang til kontrol 33
4.10 Kontrolrapport 33
4.11 Høring 34
4.12 Underretning af landbrugeren om kontrollens resultat (ved OK-kontrol) 35
4.13 Mindre overtrædelse (bagateller) 36
4.14 Kontrolindberetning 37

4.15 Klager ... 39
4.16 Forældelse ... 39
5. Retningslinier for bedømmelse af overtrædelse ... 41
5.1 Bedømmelsesgrundlag for kravet ... 41
5.2 Karaktergivning af en overtrædelse ... 41
5.3 Overtrædelse af flere delkrav under samme krav ... 42
5.4 Flere overtrædelser under samme delkrav ... 42
6. Krav og bedømmelsesskemaer ... 44
6.1 Område 1 Miljø ... 45
Krav 1.1 Stoffer, produkter og materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund ... 45
Krav 1.2 Anvendelse af affald til jordbrugsformål (slam) ... 48
Krav 1.3 Udbringning af affald til jordbrugsformål (slam) ... 49
Krav 1.4 Gødskningsformål, gødningsplanlægning, gødningsregnskab, gødskningsbehov og markplan (slam) ... 51
Krav 1.5 Maksimale udspredningsmængder for affald (slam) ... 52
Krav 1.6 Hygiejniske restriktioner for anvendelse af affald (slam) ... 54
Krav 1.7 Indretning af stalde og lignende ... 56
Krav 1.8 Opbevaringskapacitet for husdyrgødning, ensilagesaft og spildevand ... 59
Krav 1.9 Opbevaring af fast husdyrgødning ... 61
Krav 1.10 Opbevaring af fast husdyrgødning og kompost i marken ... 64
Krav 1.11 Opbevaring af ensilage ... 68
Krav 1.12 Opbevaring af flydende gødning, samt ensilagesaft og spildevand ... 69
Krav 1.13 Udbringningsperioder for husdyrgødning og ensilagesaft ... 71
Krav 1.14 Udbringningsmetode for husdyrgødning på ubevoksede arealer ... 73
Krav 1.15 Udbringnings- og arealrestriktioner for husdyrgødning, ensilagesaft og spildevand ... 74
Krav 1.16 2 meter bræmmer langs naturlige vandløb og søer ... 76
Krav 1.17 Udarbejdelse af gødningsregnskaber ... 77
Krav 1.18 Afsætning af husdyrgødning ... 78
Krav 1.19 Ligevægten mellem virksomhedens kvælstofforbrug og – behov ... 80
Krav 1.20 Maksimale lagre af husdyrgødning ... 81
Krav 1.21 Etablering af plantedække ... 82
Krav 1.22 Grænser for tildeling af husdyrgødning (harmonireglerne) ... 83
Krav 1.23 Beskyttelse af naturtyper beliggende i et Natura 2000 område ... 85
Krav 1.24 Beskyttelse af klitfredede arealer beliggende i et Natura 2000 område 87
Krav 1.25 Beskyttelse af strandbredder og andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinien, og som er beliggende i et Natura 2000 område ... 89
Krav 1.26 Beskyttelse af arealer i ydre koge i Tøndermarsken beliggende i et Natura 2000 område ... 92
Krav 1.27 Beskyttelse af reder og redetræer ... 95
Krav 1.28 Anvendelse af fælder – kravet er udgået ... 100
Krav 1.29 Om fredskovspligtige arealer beliggende i et Natura 2000 område ... 100

Krav 1.30 Beskyttelse af visse planter 103
6.2 Folkesundhed, dyresundhed og plantesundhed 105
Fødevarestyrelsens bedømmelse af krav 2.3, 2.6-2.14 og 2.20-2.29 105
Krav 2.1 Øremærkning af kreaturer med godkendte øremærker 109
Krav 2.2 Indberetning af kvæg og deres flytninger samt førelse af besætningsregister 110
Krav 2.3 Registrering i det centrale husdyrbrugsregister CHR 114
Krav 2.4 Øremærkning af får og geder med godkendte øremærker 115
Krav 2.6 Anmeldelse af mistanke om BSE hos et kreatur 120
Krav 2.7 Anmeldelse af mistanke om TSE hos et får eller en ged 121
Krav 2.8 Regler for kvægbesætninger under offentligt tilsyn på grund af mistanke om BSE eller fund af BSE 122
Krav 2.9 Regler for besætninger under offentligt tilsyn på grund af mistanke om TSE eller fund af TSE hos et får eller en ged 123
Krav 2.10 Samhandel med får og geder 124
Krav 2.11 Tilkald af dyrlæge ved mistanke om mund- og klovesyge 125
Krav 2.12 Tilkald af dyrlæge ved mistanke om smitsomt blæreudslet (SVD) hos svin 126
Krav 2.13 Tilkald af dyrlæge ved mistanke om bluetongue hos får, geder og kreaturer 127
Krav 2.14 Anvendelse/levering med rester af veterinære lægemidler 128
Krav 2.15 Foder og vegetabilske fødevarer må ikke være farlige, håndtering af foderlægemidler, farlige stoffer og affald 130
Krav 2.16 Opbevaring og anvendelse af forblandinger eller fodertilsætningsstoffer i ren form 134
Krav 2.17 Forbud vedrørende animalsk protein 136
Krav 2.18 Anvendelse og/eller besiddelse af plantebeskyttelsesmidler 137
Krav 2.19 Brugen af plantebeskyttelsesmidler skal listes i en sprøjtejournal, og midlerne må kun anvendes på de afgrøder og i de doseringer, de er godkendt til 143
Krav 2.20 Håndtering af affald fra medicinanvendelse 146
Krav 2.21 Tilbagetrækning af sundhedsskadelige fødevarer samt afhjælpning af problemer, konstateret ved offentlig kontrol 147
Krav 2.22 Forebyggelse af indslæbning og spredning af smitsomme sygdomme, der kan overføres til mennesker gennem fødevarer 150
Krav 2.23 Sporbarhed af dyr og fødevarer 152
Krav 2.24 Journaler til dyr og fødevarer 156
Krav 2.25 Sundhedskrav for produktion af mælk 159
Krav 2.26 Brucellose og tuberkulose i mælkeleverende besætninger 161
Krav 2.27 Lokaler og udstyr til mælkeproduktion 163
Krav 2.28 Hygiejne under malkning og indsamling 164
Krav 2.29 Æg til konsum 165
Krav 2.30 Anvendelse af biocider og journal over biocider 166
Krav 2.31 Sporbarhed 167
Krav 2.32 Journal over analyseresultater 169

Krav 2.33 Afhjælpende foranstaltninger, når der konstateres problemer ved den offentlige kontrol....170
Krav 2.34 Journal over anvendelse af genetisk modificeret frø (GMO-frø)....171
6.3 Dyrevelfærd 173
Krav 3.1 Alle landbrugsdyr, personale 176
Krav 3.2 Alle landbrugsdyr, tilsyn....176
Krav 3.3 Alle landbrugsdyr, optegnelser....178
Krav 3.4 Alle landbrugsdyr, bevægelsesfrihed....179
Krav 3.5 Alle landbrugsdyr, rum og bygninger til husning af dyr 180
Krav 3.6 Alle landbrugsdyr, der holdes udendørs 181
Krav 3.7 Alle landbrugsdyr, automatiseret eller mekanisk udstyr 182
Krav 3.8 Alle landbrugsdyr, vand, foder og andre stoffer 183
Krav 3.9 Alle landbrugsdyr, avlsmetoder....184
Krav 3.10 Alle landbrugsdyr, undtagen svin, operative indgreb....185
Krav 3.11 Kalve, arealkrav og enkeltbokse....188
Krav 3.12 Kalve, materialer der anvendes til stalde.... 189
Krav 3.13 Kalve, elektriske installationer....190
Krav 3.14 Kalve, isolering, opvarmning og ventilation....191
Krav 3.15 Kalve, automatiseret eller mekanisk udstyr 191
Krav 3.16 Kalve, belysning 192
Krav 3.17 Kalve, tilsyn, herunder pasning og pleje....193
Krav 3.18 Kalve, bevægelsesfrihed....194
Krav 3.19 Kalve, fastbinding....195
Krav 3.20 Kalve, rengøring og desinfektion 195
Krav 3.21 Kalve, gulve og lejearealer....196
Krav 3.22 Kalve, foder 197
Krav 3.23 Kalve, fodring....198
Krav 3.24 Kalve, vand....199
Krav 3.25 Kalve, udstyr til fodring og vand....200
Krav 3.26 Kalve, råmælk til kalve 201
Krav 3.27 Svin, arealkrav 202
Krav 3.28 Svin, opbinding....203
Krav 3.29 Svin, drægtige søer og gylte i flok....204
Krav 3.30 Svin, rode og beskæftigelsesmaterialer til søer og gylte 205
Krav 3.31 Svin, fodersystem til søer og gylte i flok....206
Krav 3.32 Svin, foder 207
Krav 3.33 Svin, isolation af svin....208
Krav 3.34 Svin, støjniveau 209
Krav 3.35 Svin, belysning 210
Krav 3.36 Svin, indretning af stalde 210
Krav 3.37 Svin, rode- og beskæftigelsesmaterialer 212
Krav 3.38 Svin, gulvflader 213
Krav 3.39 Svin, fodring....213
Krav 3.40 Svin, vand....214

Krav 3.41 Svin, operative indgreb 215
Krav 3.42 Svin, særlige bestemmelser for orner 216
Krav 3.43 Svin, særlige bestemmelser for søer og gylte 217
Krav 3.44 Svin, særlige bestemmelser for pattegrise 218
Krav 3.45 Svin, særlige bestemmelser for fravænnede grise og avls-/fedesvin ... 219
6.4 God landbrugs- og miljømæssig stand 221
Krav 4.1 Etablering af plantedække på udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes 221
Krav 4.2 Vedligeholdelse af udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes 224
Krav 4.3 Plantedække på udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes226
Krav 4.4 Plantebeskyttelse, gødskning og kunstvanding på udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes 227
Krav 4.5 Vedligeholdelse af plantedækket på permanente græsarealer 228
Krav 4.7 Markafbrænding af halm eller andre lignende dele af landbrugsafgrøder 229
Krav 4.8 2 meter zoner omkring fredede fortidsminder 231
Krav 4.9 Bekæmpelse af flyvehavre 232
Krav 4.10 Bekæmpelse af Kæmpebjørneklo 233
Bilag 1 236
Brugervejledning til websystemet 236
Bilag 2 - Kontrolrapportens oplysninger 268
Bilag 3 - Definitioner 269
Bilag 4 - Ansvarlige myndigheder 270
Bilag 5 - Kvalitetssikring af kontrol med krydsoverensstemmelse 271

Nyt i 2009

I forbindelse med sundhedstjekket af reformen af den fælles landbrugspolitik har Rådet af landbrugsministre vedtaget ændringer til EU retsgrundlaget for så vidt angår krydsoverensstemmelse.

Forordning 1782/2003 af 29. september 2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitiks ordninger for direkte støtte om fastlæggelse af støtteordninger er erstattet af Rådets forordning (EF) nr. **73/2009** af 19. januar 2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitiks ordninger for direkte støtte til landbrugere og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere, om ændring af forordning (EF) nr. 1290/2005, (EF) nr. 247/2006, (EF) nr. 378/2007 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1782/2003. I den nye forordning er bl.a. bilag II og III (tidligere bilag III og IV) revideret, hvilket har betydet, at ét enkelt krav er fjernet og 4 nye krav om God Landbrugs- og Miljømæssig stand (GLM) er indført.

Endvidere er Forordning 1698/2005 af 20. september 2005 om støtte til udviklingen af landdistrikterne revideret.

Indførelse af nye krav

Der er i 2009 indført et nyt krav, krav 1.30 *Beskyttelse af visse planter*. Skov- og Naturstyrelsen er ressortmyndighed for kravet, som kontrolleres af Plantedirektoratet.

Desuden er der tilføjet et nyt delkrav under krav 2.15 *Foder og vegetabilske fødevarer må ikke være farlige, håndtering af foderlægemidler, farlige stoffer og affald*. Delkravet dikterer, at vegetabilske, fødevarer dyrket eller produceret på virksomheden, ikke må indeholde rester af pesticider over grænseværdierne eller rester af pesticider, som ikke er godkendt til den pågældende afgrøde.

GLM-krav

Undtagelserne til krav 4.2 *Vedligeholdelse af udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes* er udvidet til også at inkludere arealer isået flerårige vildt- og bivenlige arter.

Der er indført følgende 4 nye GLM-krav

- Krav 4.7 *Markafbrænding af halm eller andre lignende dele af landbrugsafgrøder.* Kravet skal kontrolleres af kommunerne.
- Krav 4.8 *2 meter zoner omkring fortidsminder i det åbne land.* Kravet skal kontrolleres af Kulturarvsstyrelsen.
- Krav 4.9 *Bekæmpelse af flyvehavre.* Kravet skal kontrolleres af Plantedirektoratet.
- Krav 4.10 *Bekæmpelse af Kæmpebjørneklo*. Kravet skal kontrolleres af kommunerne.

Krav fjernet

I forbindelse med sundhedstjekket er krav 1.28 *Anvendelse af fælder* fjernet. I forbindelse med revideringen af vejledningen er delkrav 5 – 7 i krav 1.22 *Grænser for tildeling af husdyrgødning (harmonireglerne)* fjernet.

I 2009 er der introduceret 1 nyt krav og 1 krav er fjernet, og der er således i alt fortsat 113 krav. Ændringerne har ikke medført nye kravnumre for de allerede eksisterende krav.

Flere krav kan vurderes som mindre overtrædelser (bagateller)

Der er udarbejdet definitioner for karakteren 1 for yderligere 10 nye krav inden for miljøområdet og 3 krav inden for GLM området. Der er således mulighed for at vurdere en overtrædelse som "mindre" for i alt 66 krav.

Gentagelsesberegning

Sanktionsberegningen i tilfælde af gentagelse, der resulterer i vurdering som forsætlig overtrædelse er ændret, så beregningsmodellen er i overensstemmelse med forordning 796/2004. Læs mere i afsnit 3.4.

Kriterier for at en sag kan afgøres som forsætlig

I forbindelse med FødevareErhvervs afgørelse af, hvornår en overtrædelse er forsætlig, har der dannet sig en praksis, hvorefter en overtrædelse som udgangspunkt alene kan anses som forsætlig, når der foreligger en forudgående skriftligt indskærpelse af reglerne indenfor en periode på 3 år forud for kontrolbesøget eller kontrolmyndigheden kan dokumentere, at reglerne på anden måde skriftligt er tydeliggjort overfor landbruger. Læs mere i kapitel 3.

Forældelse

Nyt afsnit er tilføjet om forældelse. Det fremgår her, at tilbagebetalingskrav som følge af nedsættelse af støtten forældes efter 4 år. Det vil som udgangspunkt sige, at såfremt en overtrædelse indberettes mere end 4 år efter kontroldatoen er den forældet og kan ikke sanktioneres. Ved beregning af gentagelse er det muligt at inddrage overtrædelse af krydsoverensstemmelseskrav, der ligger 3 år forud for kontroltidspunktet. Læs mere i afsnit 4.16.

Revidering af miljøkravene

FødevareErhverv har i samarbejde med Miljøstyrelsen, Kommunernes Landsforening, Sønderborg Kommune samt Ringkøbing-Skjern Kommune foretaget en gennemgribende revidering af krav 1.1 til 1.15. Revideringen betyder, at flere bedømmelsesskemaer og de indledende tekster er ændret, samt at visse delkrav er flyttet fra et hovedkrav til et andet.

Nyt navn

Direktoratet for FødevareErhverv har skiftet navn til **FødevareErhverv**. Vores hjemmeside kan findes på www.ferv.fvm.dk, og indberetninger skal foretages på ko-kontrol.ferv.dk, FødevareErhvervs e-mail adresser er nu xxxx@ferv.dk.

Indsendelse af kontrolrapporter

Alle kontrolrapporter fra kontrolbesøg, hvor der blev konstateret overtrædelser indsendes til FødevareErhverv pr. mail til ko-kontrol@ferv.dk eller pr. post. Bemærk, at indberetningen ikke er det samme som kontrolrapporten. Det er den kontrolrapport, som har været sendt i høring hos landbrugeren, der skal indsendes.

Tilrettet web-applikation

Se bilag 1 for yderligere vejledning til web-applikationen.

Vigtige datoer og frister

Frist for indsendelse af risikoanalyse	1. februar
Frist for udtagning	15. maj
Frist for varsling af KO-kontrol	maks. 14 dage
Frist for indberetning af kontrolresultat	2 mdr. efter kontrollens afslutning
Frist for underretning af landbruger om kontrolresultatet	3 mdr. efter kontrollens afslutning
Frist for gennemførsel af KO-kontroller	1. januar – 31. december
Frist for afhjælpning af mindre overtrædelse	6 måneder fra kontroldato
Frist for indberetning af resultat af opfølgende kontrol	2 måneder efter opfølgningsdato

1. Indledning

I forbindelse med reformen af EU's landbrugspolitik i 2005 blev det vedtaget, at der skal være sammenhæng mellem udbetaling af støtte til landbrugere og deres ansvar for miljø, sundhed og dyrevelfærd.

Reglerne betyder, at hvis landbrugeren ikke overholder en række krav i den eksisterende lovgivning, vil der være mulighed for at reducere den støtte, der udbetales. Dette kaldes krydsoverensstemmelse.

Det gældende nationale regelsæt om krydsoverensstemmelse findes i bekendtgørelse nr. 1362 af 19. december 2008, som ændret ved bekendtgørelse nr. 239 af 27. marts 2009 om krydsoverensstemmelse.

1.1 Formål

Denne vejledning henvender sig til de myndigheder, som er ansvarlige for at gennemføre kontrollen med krydsoverensstemmelse. Det drejer sig om kommunerne, Skov- og Naturstyrelsen, By – og Landskabsstyrelsen, Plantedirektoratet, Fødevarestyrelsen og FødevareErhverv.

Formålet med vejledningen er:

- At vejlede om de formelle krav
- At gøre kontrollen med krydsoverensstemmelse ensartet myndighederne imellem
- At ensrette bedømmelsen af overtrædelse af krav omfattet af krydsoverensstemmelse over hele landet
- At vejlede om fremgangsmåden ved kontrolindberetning til FødevareErhverv
- At beskrive reglerne om krydsoverensstemmelse

1.2 Støtteordninger omfattet af krydsoverensstemmelse

Reglerne om krydsoverensstemmelse gælder for støttemodtagere under de direkte støtteordninger og for støttemodtagere under visse støtteordninger omfattet af Landdistriktsprogrammet.

Direkte støtteordninger
Reglerne om krydsoverensstemmelse trådte i kraft den 1. januar 2005 og er nærmere beskrevet i to forordninger:

- Rådets forordning (EF) nr. **73/2009** af 19. januar 2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitiks ordninger for direkte støtte til landbrugere og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere
- Kommissionens forordning (EF) nr. 796/2004 af 21. april 2004 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende krydsoverensstemmelse, graduering og det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem.

Krydsoverensstemmelse gælder for de direkte støtteordninger, der omfatter,

- Enkeltbetaling
- Proteinafgrøder
- Energiafgrøder og stivelseskartofler
- Moderfår - og handyrpræmier

Landbrugeren skal overholde alle krydsoverensstemmelseskrav for hele bedriften (læs mere i afsnit 1.4), hvis FødevareErhverv skal udbetale støtten i fuldt omfang. Definitionen af en bedrift fremgår af **bilag 3**.

Landdistriktsprogrammet
Krydsoverensstemmelse gælder også for visse arealbaserede ordninger under Landdistriktsprogrammet, som begyndte i 2007.

> Dette fremgår af Rådets Forordning (EF) nr. 1698/2005 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Kommissionens Forordning (EF) Nr. 1975/2006 af 7. december 2006 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets Forordning (EF) nr. 1698/2005 for så vidt angår kontrol og krydsoverensstemmelse i forbindelse med støtteforanstaltninger til udvikling af landdistrikterne.

Krydsoverensstemmelse gælder for følgende tilskudsordninger under landdistriktsprogrammet, hvis tilsagnet er givet i 2007 eller senere. Det vil sige til følgende tilsagnstyper:

Betalinger til landbrugere i andre områder med ulemper end bjergområder:
- Ø-støtte

Foranstaltninger for bæredygtig anvendelse af landbrugsarealer:
- Tilskud til omlægning til økologi (OM)
- Miljøbetinget tilskud (MB)
- Tilskud til pleje af græs og naturarealer
- Tilskud til braklagte randzoner langs vandløb og søer
- Tilskud til fastholdelse og pleje af vådområder i forlængelse af tilsagn om anlæg af vådområde
- Tilskud til opretholdelse af ændret afvanding

Foranstaltninger for bæredygtig anvendelse af skovbrugsarealer:
- Tilskud til første skovrejsning på landbrugsarealer
- Tilskud til miljøvenligt skovbrug

Landbrugeren skal overholde alle krydsoverensstemmelseskrav for hele bedriften (læs mere i afsnit 1.4), hvis FødevareErhverv skal udbetale tilskuddet i fuldt omfang. Definitionen af en bedrift fremgår af **bilag 3**.

1.3 Hvilke krav gælder for de forskellige støtteordninger?

Det er de samme krydsoverensstemmelseskrav, der gælder for støttemodtagere under de direkte støtteordninger, som også gælder for tilskudsmodtagere under landdistriktsordningerne.

1.4 Hvilke arealer og aktiviteter er omfattet af krydsoverensstemmelse?

Direkte støtteordninger
For landbrugere, der kun modtager støtte under de direkte støtteordninger, gælder reglerne om krydsoverensstemmelse for alle landbrugsarealer og alle landbrugsaktiviteter, der udføres på bedriften.

Det betyder f.eks., at landbrugerens støtte vil blive nedsat af FødevareErhverv, hvis han udbringer husdyrgødning i haven i december, da det er en landbrugsaktivitet, eller hvis han bru-

ger plantebeskyttelsesmidler beregnet til landbrugsformål i haven. Haven er ikke et landbrugsareal, men da husdyrgødningsudbringning og anvendelse af plantebeskyttelsesmidler er landbrugsaktiviteter, vil disse kunne resultere i en nedsættelse af støtten for overtrædelse af krav 1.13 og 2.18.

For nærmere definition af et landbrugsareal og en landbrugsaktivitet, se **bilag 3**, som også indeholder øvrige definitioner.

Landdistriktsordninger
For landbrugere, der kun modtager tilskud under landdistriktsordningerne, gælder reglerne om krydsoverensstemmelse for hele bedriften, det vil sige for alle landbrugsaktiviteter og alle landbrugsarealer samt for andre arealer (ikke-landbrugsarealer), der indgår i ansøgningen om ubetaling af tilskud.

Hvis landbrugeren modtager støtte under både de direkte støtteordninger og under landdistriktsordningerne gælder reglerne om krydsoverensstemmelse for alle landbrugsaktiviteter, der udføres på bedriften, alle landbrugsarealer samt andre arealer, der indgår i ansøgning om udbetaling af støtte. Hvis overtrædelsen ikke er en landbrugsaktivitet og konstateres på et ikke-landbrugsareal, hvortil der søges om udbetaling af landdistriktsstøtte (f.eks. tilskud til miljøvenligt skovbrug), reduceres støtten kun for udbetalinger under landdistriktsordningerne.

Arealer der ikke er søgt støtte til
Det bemærkes, at landbrugeren ikke kan friholde et landbrugsareal for sanktioner i forbindelse med krydsoverensstemmelse, ved blot at undlade at søge støtte til arealet.

1.5 Indsatsområder

EU har udpeget fire indsatsområder, som er omfattet af krydsoverensstemmelse. Det drejer sig om følgende områder:

- Miljø - i forordningen er miljø- og naturkrav samlet under området ”miljø”
- Folkesundhed, dyresundhed og plantesundhed
- Dyrevelfærd
- God landbrugs- og miljømæssig stand (GLM)

Nærmere beskrivelse af kravene og bedømmelsen af dem findes i vejledningens afsnit 6.

1.6 Danmarks kontrolforpligtelse

Som EU-medlemsstat har Danmark pligt til at sikre, at bestemmelserne vedrørende krydsoverensstemmelse gennemføres i henhold til Rådets Forordning (EF) Nr. 73/2009, Kommissionens Forordning (EF) nr. 796/2004, Kommissionens Forordning (EF) nr. 1975/2006 og Rådets Forordning (EF) nr. 1698/2005.

Kontrolmyndighederne skal i denne forbindelse være opmærksom på følgende:

I henhold til Rådets Forordning (EF) nr. 1290/2005 af 21. juni 2005 om finansiering af den fælles landbrugspolitik, artikel 31 (1) skal Kommissionen undlade at udbetale støtte for en ordning, hvis kontrollen med den ikke er udført i overensstemmelse med Kommissionens bestemmelser. Dette omfatter situationer:

- Hvor medlemsstaten ikke udfører de kontroller, som en forordning kræver, eller

- Hvor kontrollen vurderes utilstrækkelig i forhold til Kommissionens bestemmelser herom, eller
- Hvor de underliggende forudsætninger (f.eks. risikoanalysen) er utilstrækkelige.

Hvis FødevareErhverv og kontrolmyndighederne ikke opfylder sin kontrolforpligtelse, vil Danmark således kunne blive pålagt en finansiel korrektion i henhold til ovennævnte forordning. Den finansielle korrektion beregnes i forhold til, hvor meget støtte der samlet er udbetalt i Danmark.

2. Generelt om krydsoverensstemmelse

Bekendtgørelse nr. 1362 af 19. december 2008, som ændret ved bekendtgørelse nr. 239 af 27. marts 2009 om krydsoverensstemmelse, præciserer de EU-forordningsbestemmelser, som kontrolmyndighederne er forpligtede til at overholde, samt de krav, som landbrugerne er forpligtede til at overholde, og som kontrolmyndighederne skal kontrollere i forbindelse med krydsoverensstemmelse.

Kontrollen med krydsoverensstemmelse vil ofte være en del af kontrolmyndighedernes almindelige kontroller. Kontrolmyndighederne, som fremgår af **bilag 4**, udfører kontrollen for at sikre, at bestemmelserne i Bekendtgørelse nr. 1362 af 19. december 2008, som ændret ved bekendtgørelse nr. 239 af 27. marts 2009 om krydsoverensstemmelse, bliver overholdt.

2.1 Ansvar for kontrollen og reglerne

FødevareErhverv har som udbetalingsorgan ansvaret for at organisere kontrollen med krydsoverensstemmelse i Danmark, og for at beregne eventuelle sanktioner samt at foretage nedsættelse af landbrugerens støtte eller tilskud undtagen for skovordningerne under landdistriktsordningerne, hvor udbetalingskompetencen er delegeret til Skov- og Naturstyrelsen.

Der skelnes mellem de myndigheder, der er ansvarlige for at udføre kontrollen, og de myndigheder, der er ansvarlige for administrationen af reglerne.

Det overordnede ansvar for kravene om krydsoverensstemmelse ligger hos de myndigheder, der efter gældende nationale regler er udpeget dertil. Selve kontrollen bliver udført af den myndighed, der er udpeget hertil efter de gældende regler, eller af den myndighed, som den ansvarlige kontrolmyndighed har indgået en kontrolaftale med.

Bilag 4 viser en samlet oversigt over hvilke myndigheder, der er ansvarlige for henholdsvis administration af reglerne og for at udføre kontrollen for hvert enkelt krav.

I afsnit 6 er det for hvert krav angivet, hvilken myndighed, der er ansvarlig for at udtage landbrugere til kontrol og for at udføre kontrollen.

2.2 Ansvar for risikoanalyse og udtagning af landbrugere til KO-kontrol

Direkte støtteordninger

Hver enkelt kontrolmyndighed har ansvaret for at udtage minimum 1 % af alle landbrugere, der søger om direkte støtte, inden for deres geografiske område til kontrol med krydsoverensstemmelse på baggrund af en risikoanalyse (læs mere i afsnit 4.2 og 4.3). Kontrolprocenten vil fremgå af web-applikationen. I tilfælde af at kontrolprocenten er højere end 1 % vil FødevareErhverv meddele dette direkte til kontrolmyndigheden.

Landdistriktsprogrammet

FødevareErhverv har ansvaret for at udtage minimum 1 % af alle landbrugere, der modtager støtte under landdistriktsprogrammets tilskudsordninger omfattet af krydsoverensstemmelse, til kontrol med krydsoverensstemmelse på baggrund af en risikoanalyse (læs mere i afsnit 4.2 og 4.3).

2.3 Procedure for kontrollen

Hver kontrolmyndighed kontrollerer efter de sædvanlige procedurer jf. nedenstående:

Plantedirektoratet foretager sin kontrol på grundlag af kontrolinstrukser for gødningsregnskaber og harmoniregler, foderhygiejne og efterafgrøder. Desuden kontrollerer Plantedirektoratet, i henhold til særlige kontrolaftaler, krav 2.1-2.3 og 2.4-2.5 for Fødevarestyrelsen, krav 1.24-1.25 for By- og Landskabsstyrelsen, krav 1.27, 1.29 og 1.30 for Skov- og Naturstyrelsen og GLM-krav for FødevareErhverv på basis af kontrolinstrukser godkendt af henholdsvis Fødevarestyrelsen, By- og Landskabsstyrelsen, Skov- og Naturstyrelsen og FødevareErhverv. De nævnte instrukser revideres hvert år.

Fødevarestyrelsens kontrol følger Fødevarestyrelsens generelle kontrolvejledning (Kap. V, Sagsopfølgning).

Kommunerne tilrettelægger og udfører tilsynet med landbruget på miljøbeskyttelseslovens område. I den forbindelse har Miljøstyrelsen udarbejdet Vejledning (nr. 3, 1994) om tilsyn med landbrug, Vejledning (nr. 5, 1990) om affaldsstoffer til jordbrugsformål, Vejledning (nr. 7, 1993) om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Vejledning (nr. 6, 1997) om 10-års kontrol af gyllebeholdere og Vejledning (nr. 6, 2004) om differentieret miljøtilsyn.

Miljøstyrelsen har endvidere udarbejdet Vejledning om håndhævelse af Miljøbeskyttelsesloven (nr. 6, 2005) og Vejledning om anvendelse af retssikkerhedsloven på miljøområdet. Disse vejledninger vedrører miljøområdet i almindelighed og bruges derfor også i forhold til landbruget.

2.4 KO-kontrol

Der anvendes to begreber i forbindelse med kontrol med krydsoverensstemmelse – henholdsvis KO-kontrol og anden-kontrol.

En KO-kontrol er defineret som en planlagt kontrol med krydsoverensstemmelse. Disse kontroller udføres hos landbrugere, der er udtaget af kontrolmyndigheden til kontrol på grundlag af en risikoanalyse (se afsnit 4.2) og indgår i den ene procent af bekræftede støtteansøgere, der skal kontrolleres.

På en KO-kontrol skal kontrolmyndigheden kontrollere alle krydsoverensstemmelseskrav, som indgår i myndighedens kontrolforpligtigelse.

Visse krav kontrolleres administrativt og ikke hos landbrugeren. Det fremgår under kravet, hvis det kontrolleres administrativt i forbindelse med KO-kontrol. KO-kontroller udføres normalt som en integreret del af den kontrol, som kontrolmyndighederne gennemfører efter øvrig gældende lovgivning.

Underretning af landbrugeren om kontrollens resultat
Kontrolmyndigheden skal udarbejde en kontrolrapport for KO-kontrollen og sende den til landbrugeren inden for 3 måneder fra kontrollens afslutning. Hvis kontrolmyndigheden er en kommune, skal kommunen anvende den kontrolrapport, der findes i web-applikationen (se **bilag 1**). Kontrolrapporten skal indeholde de oplysninger, der fremgår af **bilag 2**.

Resultatet af kontrollen for hvert enkelt krav indberettes til FødevareErhverv senest 2 måneder efter kontrollens afslutning. For kontroller, hvor der blev konstateret overtrædelse af krav, skal kontrolrapporten altid indsendes til FødevareErhverv også senest 2 måneder efter kontrollens afslutning.

Såfremt fristen ikke kan overholdes, skal kontrolresultatet indberettes (og kontrolrapporten indsendes) hurtigst muligt.

Høring af landbrugeren
Høring skal ikke foretages, hvis en mindre overtrædelse, der tildeles en samlet karakter på 3, 4 eller 5, afhjælpes under kontrolbesøget. I alle andre tilfælde, skal kontrolmyndigheden, når der konstateres overtrædelse af krydsoverensstemmelse, sende kontrolrapporten i høring hos landbrugeren umiddelbart efter kontrollens afslutning. Hvis kontrolmyndigheden er en kommune, skal kommunen anvende den kontrolrapport, der findes i web-applikationen (se bilag 1). Kontrolrapporten skal indeholde de oplysninger, der fremgår af bilag 2.

I høringsbrevet, der vedrører en mindre overtrædelse, der ikke rettes på stedet, og som tildeles en samlet karakter på 3, 4 eller 5, skal det fremgå:

- At landbrugeren skal afhjælpe den mindre overtrædelse
- At afhjælpning, der sker inden 6 måneder fra kontroldatoen, ikke vil medføre nedsættelse af den direkte støtte
- At afhjælpningen skal ske inden 6 måneder fra kontroldatoen, ellers vil den direkte støtte blive nedsat
- At kontrolmyndigheden vil foretage opfølgning for at undersøge, om den mindre overtrædelse er bragt til ophør.

For så vidt angår mindre overtrædelser, der ikke kan afhjælpes, se afsnit 4.13.

2.5 Anden - kontrol

Der er tale om anden-kontrol, hvis kontrolmyndigheden konstaterer eller har mistanke om overtrædelse af krav, i forbindelse med f.eks.:

- Kontrolbesøg planlagt til andre formål
- Anmeldelse
- Opfølgning på KO-kontrol

Der udtages derfor ikke landbrugere til anden-kontrol. Hvis kontrolmyndigheden konstaterer en overtrædelse af krav på en anden-kontrol, skal overtrædelsen indberettes til FødevareErhverv.

Der skal kun indberettes på det/de krav, hvor der er konstateret overtrædelse.

Hvis anden-kontrollen er en opfølgning på en tidligere KO-kontrol, skal resultatet af anden-kontrollen kun indberettes, hvis der ikke er rettet op på det forhold, der udgjorde overtrædelsen ved KO-kontrollen. Det vil sige, hvis der fortsat er tale om en overtrædelse.

Anden-kontrollen skal udføres i overensstemmelse med de retningslinier, som er gældende for det enkelte krav og bedømmes på samme vis som ved KO-kontrol.

Kontrolmyndigheden skal ligeledes udfærdige en kontrolrapport, som indeholder de oplysninger, som er beskrevet i **bilag 2,** og sende den i høring hos landbrugeren inden kontrollen indberettes. Hvis landbrugeren indsender høringssvar til kontrolmyndigheden skal dette indsendes til FødevareErhverv. Kontrolrapporten for anden-kontrol skal altid indsendes til FødevareErhverv.

Anden-kontroller er også omfattet af reglerne om mindre overtrædelser.

Indberetning af anden-kontrol skal ske senest 2 mdr. efter kontrollens afslutning. Såfremt fristen ikke kan overholdes, skal kontrolresultatet indberettes hurtigst muligt herefter.

2.6 Hvornår skal KO-kontrollen udføres?

Kontrollen af de udtagne landbrugere kan foregå i hele kontrolåret, der løber fra 1. januar til 31. december. Alle kontroller skal være udført **inden** slutningen af kalenderåret og indberettes for det år, hvor kontrolmyndigheden konstaterer overtrædelsen.

2.7 Hvilke krav skal landbrugeren kontrolleres for?

Kontrolmyndigheden skal på enhver KO-kontrol kontrollere samtlige krav, som den er ansvarlig for (se **bilag 4**). Hvis kontrollen med ét eller flere krav er afhængig af sæsonen og derfor ikke kan kontrolleres på kontroltidspunktet, skal kontrolmyndigheden bemærke det i kontrolrapporten, og kravet indberettes som "ikke-relevant".

Kontrolmyndigheden skal dog planlægge kontrollens tidspunkt, så der er mulighed for at kontrollere flest mulige krav.

Hvis kontrollen med et eller flere krav ikke er relevant for den udtagne bedrift, skal kontrolmyndigheden bemærke det i kontrolrapporten, og kravet indberettes som "ikke-relevant". Et eksempel på et ikke-relevant krav kan være, hvis der ikke findes vandløb på den udtagne bedrift, og krav 1.16. (Læs mere om indberetning i afsnit 4.14).

2.8 Hvad er landbrugeren ansvarlig for?

Den landbruger, der modtager støtte holdes ansvarlig for enhver handling eller undladelse, som konstateres i løbet af kalenderåret på bedriften, og som har medført overtrædelse af krav.

Hvis kontrolmyndigheden konstaterer en overtrædelse af krydsoverensstemmelse, som ikke kan tilskrives landbrugerens handling, men hvor han har undladt at rette på forholdet, holder FødevareErhverv ham ansvarlig for overtrædelsen.

Landbrugeren holdes også ansvarlig for handlinger eller undladelser foretaget af personalet på bedriften.

<u>Direkte støtteordninger</u>
En landbruger, der modtager direkte støtte, er ansvarlig for overholdelse af krydsoverensstemmelseskravene i hele det pågældende kalenderår på hele bedriften. Bedriften omfatter alle de produktionsenheder (landbrugsarealer, bygninger, anlæg dyr m.v.), som støttemodtager har rådighed over.

Støttemodtager er desuden ansvarlig for overtrædelser, der konstateres på landbrugsarealer, som indgår i hans ansøgning, og som han har erhvervet eller overdrager i det pågældende kalenderår. Det gælder, selvom overtrædelsen kan tilskrives den person, som støttemodtager har erhvervet eller overdraget arealet til/fra. Det vil sige, at hvis en overtrædelse fortsætter eller finder sted efter overdragelse, er det støttemodtager, der er ansvarlig, selvom overtrædelsen kan tilskrives erhverver.

Ligeledes er det støttemodtager, der er ansvarlig for konstateret overtrædelse, der fandt sted før han erhvervede arealet i det pågældende kalenderår.

For så vidt angår anlæg, bygninger og dyr holdes støttemodtager kun ansvarlig, hvis han har rådighed over dem på kontroltidspunktet.

<u>Landdistriktsordninger</u>
Landbrugere, der modtager landdistriktstilskud under de ordninger, som er nævnt i afsnit 1.2, er ansvarlig for overholdelse af krydsoverensstemmelseskravene i hele det pågældende kalen-

derår på hele bedriften. Bedriften omfatter alle de produktionsenheder (landbrugsarealer, bygninger, anlæg dyr m.v), som støttemodtager har rådighed over. Støttemodtageren er også ansvarlig, selvom hele eller dele af bedriften er overdraget efter indgivelse af ansøgning om udbetaling af tilskud. Ligeledes er det støttemodtager, der er ansvarlig for konstateret overtrædelse, der fandt sted, før han erhvervede bedriften i det pågældende kalenderår.

Ved erhvervet forstås køb, forpagtning, leje eller lignende. Ved overdraget forstås salg, forpagtning, leje eller lignende.

2.9 Krydsoverensstemmelsessystemet (web-applikationen)

Web-applikationen danner grundlag for kommunikationen mellem FødevareErhverv og kontrolmyndighederne. Web-applikationen findes på webadressen:

ko-kontrol.ferv.dk
(bemærk, at der ikke skal skrives www foran)

Web-applikationen har følgende funktioner:

- Visning af støtteansøgere i kontrolmyndighedens geografiske område
- Udtagningsstatistik
- Udtagning af landbrugere til kontrol for krydsoverensstemmelse
- Indberetning af kontrolresultater for KO-kontrol og anden-kontrol
- Down-load og dannelse af kontrolrapport

Bilag 1 indeholder en manual til brug af web-applikationen.

2.10 Hvad er et kontrolbesøg?

Et kontrolbesøg er et besøg, der foretages på hele eller dele af ansøgers bedrift. For krav, som kontrolleres administrativt anvendes datoen for den administrative kontrol som kontroldato. Hvis der i forbindelse med kontrolbesøget udtages prøver eller lignende, hvor resultatet først modtages senere, er prøveresultatet også en del af det oprindelige kontrolbesøg med samme kontroldato som det oprindelige kontrolbesøg.

Hvis der derimod foretages opfølgende besøg, f.eks. for at undersøge om påbud er blevet overholdt, er dette ikke en del af det oprindelige kontrolbesøg. Hvis der konstateres overtrædelse af et krydsoverensstemmelseskrav ved et opfølgende besøg, skal dette derfor indberettes som et selvstændigt kontrolbesøg og som en ”anden-kontrol”.

Konstateres der overtrædelse af et krav, som heller ikke var overholdt ved det oprindelige kontrolbesøg, beregnes nedsættelsen af landbrugsstøtten efter reglerne om gentagelse. Bemærk dog, at landbrugeren skal have haft en rimelig tidsmæssig frist (fra det oprindelige kontrolbesøg til det opfølgende besøg) til at afhjælpe overtrædelsen. FødevareErhverv har som udgangspunkt fastsat denne tidsfrist til maksimum 6 måneder. Tidsfristen afhænger af, hvilken handling det er nødvendigt for landbrugeren at foretage for at sikre overholdelse af kravet.

For så vidt angår mindre overtrædelser (bagateller) er et opfølgende besøg dog ikke et selvstændigt kontrolbesøg, for så vidt angår den mindre overtrædelse.

En KO-kontrol skal omfatte hele det udtagne CVR-nr. Det vil sige, at alle arealer og bygninger under det udtagne CVR-nr skal kontrolleres inklusiv forpagtede arealer og bygninger. Det vil således ofte være nødvendigt at foretage kontrol på flere ejendomme.

3. Nedsættelse af støtten

3.1 Definition af uagtsom eller forsætlig handling eller undladelse

FødevareErhverv skelner mellem, om en overtrædelse af krav skyldes en uagtsom eller forsætlig handling eller undladelse. Ved overtrædelse af krydsoverensstemmelse betragtes overtrædelsen af et krav normalt som en uagtsom handling eller undladelse.

En **uagtsom** handling eller undladelse omhandler situationer, hvor landbrugeren ikke udviser tilstrækkelig agtpågivenhed og derfor ikke opfylder ét eller flere krav. FødevareErhverv bedømmer situationen mildere end den forsætlige handling eller undladelse.

En **forsætlig** handling eller undladelse omhandler situationer, hvor landbrugeren undlader at handle eller foretager en handling, som han ved, eller anser for overvejende sandsynligt, vil medføre en overtrædelse af ét eller flere krav. Denne situation bedømmes strengere af FødevareErhverv og medfører en øget nedsættelse af støtten.

Kriterier for, at en sag kan afgøres som forsætlig
For at FødevareErhverv kan afgøre en sag som forsætlig, skal der som udgangspunkt foreligge:

- Meget klar objektiv overtrædelse af reglerne – dvs. en overtrædelse af væsentlig betydning i forhold til formålet med kravet, eller
- Forudgående indskærpelse af reglerne indenfor en periode på 3 år regnet fra den første overtrædelse.

I særlige tilfælde vil anden direkte kommunikation mellem landbrugeren og kontrolmyndigheden end en indskærpelse kunne godtgøre, at landbrugeren er bekendt med overtrædelsen og dens betydning. Hvis en kontrolmyndighed f.eks. har skrevet til samtlige lodsejere i et område med beskyttede vandløb og mindet om, hvilke krav der gælder, vil dette kunne sidestilles med en indskærpelse.

Som udgangspunkt gælder det almindelige forsætbegreb. Herudover har der ved FødevareErhvervs afgørelse af, hvornår en overtrædelse er forsætlig, dannet sig en praksis, hvorefter en overtrædelse som udgangspunkt alene kan anses som forsætlig, når der foreligger en forudgående skriftligt indskærpelse af reglerne indenfor en periode på 3 år forud for kontrolbesøget eller kontrolmyndigheden kan dokumentere, at reglerne på anden måde skriftligt er tydeliggjort overfor landbruger.

Det er kontrolmyndigheden, der i første omgang vurderer, hvorvidt der er tale om en forsætlig sag. Såfremt kontrolmyndigheden på et opfølgende kontrolbesøg, der ligger inden maksimum 6 måneder fra det første kontrolbesøg, konstaterer en overtrædelse af samme krav, som blev konstateret ved første kontrolbesøg, skal kontrolmyndigheden indberette overtrædelsen som uagtsom, idet sanktionen for overtrædelsen skal beregnes efter gentagelsesreglerne. Tidsfristen afhænger af, hvilken handling det er nødvendigt for landbrugeren at foretage for at sikre overholdelse af kravet. Såfremt kontrolmyndigheden efter tidsfristens udløb konstaterer overtrædelse af det samme krav, er der tale om en ny selvstændig overtrædelse, der kan indberettes som forsætlig, såfremt betingelserne herfor er opfyldt.

Kontrolmyndighedens dokumentation for klar og objektiv overtrædelse af reglerne kan foreligge i form af eksempelvis fotos eller prøveresultater.

Hvis kontrolmyndigheden vurderer, at der er tale om en forsætlig handling, afkrydser myndigheden feltet ”forsætlig” på kontrolrapporten og senere ved indberetning i web-applikationen.

3.2 Beregning af nedsættelse

Overtrædelse af krav, som direkte kan tilskrives en handling eller undladelse af en handling fra den pågældende landbruger, kan medføre, at den direkte støtte eller landdistriktsstøtten bliver nedsat. FødevareErhverv beregner, hvor meget støtten skal nedsættes på baggrund af oplysninger om alvor, omfang, varighed og forsæt, som kontrolmyndigheden indberetter i web-applikationen. Desuden indgår det i FødevareErhvervs beregning, hvorvidt der er tale om en gentagen overtrædelse inden for de sidste tre år.

Det er desuden muligt at ændre nedsættelsen som følge af f.eks. en klage, eller hvis indberetningen ikke er i overensstemmelse med den pågældende regel eller vejledning for indberetning.

Hvis landbrugeren har indsendt høringssvar til kontrolmyndigheden, indgår dette samt kontrolrapporten i FødevareErhvervs sagsbehandling.

I de følgende afsnit og i tabel 1 beskrives, hvordan FødevareErhverv beregner nedsættelsen af støtten.

Tabel 1. Konsekvensen af overtrædelse af krydsoverensstemmelse

Overtrædelse af:	Uagtsom overtrædelse		Forsætlig overtrædelse
	Første gang	Gentagelse	
Et krav	Som udgangspunkt nedsættes støtten med 3 %. Procenten kan nedsættes til 1 eller forhøjes til 5 afhængig af vurderingen af alvor, omfang og varighed. Hvis en mindre overtrædelse, med en samlet karakter på højest 5, afhjælpes under kontrolbesøget, indberettes forholdet ikke og betragtes ikke som en overtrædelse af krydsoverensstemmelsesreglerne. Hvis en mindre overtrædelse, med en samlet karakter på højest 5, afhjælpes inden 6 måneder fra kontroldatoen, er nedsættelsen af den direkte støtte 0 %. Hvis vurderingen som helhed giver resultatet ”mindre betydning” er nedsættelsen 1 %. Hvis vurderingen som helhed giver resultatet ”væsentlig betydning” er nedsættelsen 3 %. Hvis vurderingen som helhed giver resultatet ”meget stor betydning” er nedsættelsen 5 %.	Nedsættelsesprocenten for den foreliggende overtrædelse ganges med faktor 3 ved første gentagelse. *Eks. 3 x 3 % = 9 %.* Ved yderligere gentagelse ganges den foregående nedsættelsesprocent med en faktor 3, dog max. 15 %. *Eks. 3 x 9 % = 27 %, der nedsættes til 15 %.* Når 15 % er nået, underrettes landbrugeren om, at en yderligere overtrædelse vil blive betragtet som en forsætlig overtrædelse, se tabel 2.	Som udgangspunkt nedsættes støtten med 20 %. Procenten kan nedsættes til minimum 15 % eller forøges til 100 % på grundlag af kontrolmyndighedens indberetning. I vurderingen indgår desuden FødevareErhvervs registrering af, hvorvidt overtrædelsen er en gentagelse, samt vurderingen af alvor, omfang og varighed.
Flere krav inden for samme område	Støtten nedsættes med den højeste nedsættelsesprocent for det enkelte krav, dog max 5 % (behandles som én overtrædelse).	Støtten nedsættes med den højeste nedsættelsesprocent for det enkelte krav, hvor der er gentagen overtrædelse (behandles som én overtrædelse).	Støtten nedsættes med den højeste nedsættelsesprocent for de enkelte krav, hvor der er forsætlig overtrædelse.
Flere krav inden for forskellige områder	Nedsættelses-procenterne for de enkelte områder lægges sammen, dog max. 5 %. *Eks. 3 % + 5 % = 8 %, der nedsættes til 5 %.*	Nedsættelsesprocenter for de enkelte områder lægges sammen, dog max 15 % ved uagtsom overtrædelse. Eks. 9 % + 9 % = 18 %, der nedsættes til 15 %.	Nedsættelses-procenterne for de enkelte områder lægges sammen.

3.3 Nedsættelse ved uagtsom handling eller undladelse

Overtrædelse af et krav

Hvis landbrugeren på grund af en uagtsom handling eller undladelse ikke har overholdt et krav, vil FødevareErhverv som udgangspunkt nedsætte landbrugerens støtte med 3 %. Nedsættelsen kan blive nedsat til 1 % eller hævet til 5 % afhængig af, hvor alvorlige, omfangsrige og varige manglerne er. Såfremt overtrædelsen tildeles en samlet karakter på 3, 4 eller 5, medfører den mindre overtrædelse ikke nedsættelse af støtten, hvis den udbedres inden 6 måneder fra kontroldatoen**.** Nedsættelsen bliver fastsat bl.a. på baggrund af kontrolmyndighedens samlede karakter for kriterierne alvor, omfang og varighed:

- Samlet karakter 3 - 5 = 0 % sanktion[1]
- Samlet karakter 6 - 7 = 1 % sanktion
- Samlet karakter 8 -10 = 3 % sanktion
- Samlet karakter 11-12 = 5 % sanktion

Landdistriktsordningerne er ikke omfattet af reglerne om mindre overtrædelser. For støttemodtagere under landdistriktsordningerne vil en mindre overtrædelse, som indberettes med en samlet karakter på 3, 4 eller 5, derfor resultere i en 1 % sanktion.

Overtrædelse af flere krav inden for samme område

Er der flere krav inden for samme område, som landbrugeren ikke har overholdt, vurderes det af FødevareErhverv som én overtrædelse inden for området. Områdets nedsættelsesprocent vil da svare til den højeste nedsættelsesprocent for et enkelt krav inden for området.

En overtrædelse af ét krav kan godt samtidig være en overtrædelse af et andet krav. Det vil sige, at det samme forhold, konstateret på kontrollen, i nogle tilfælde kan medføre overtrædelse af to eller flere krav. I dette tilfælde indberettes der overtrædelse af begge krav. Ved FødevareErhvervs beregning af nedsættelsesprocenten, bliver kravet med den højeste indberettede karakter afgørende.

Overtrædelse af flere krav inden for forskellige områder

Hvis landbrugeren ikke har overholdt flere krav inden for forskellige områder, beregner FødevareErhverv den samlede nedsættelse af støtten ved at lægge nedsættelsesprocenterne fra områderne sammen.

Hvis det er første gang, landbrugeren ikke har overholdt et eller flere krav, og hvis dette skyldes uagtsomhed, kan nedsættelsen af støtten maksimalt blive 5 %.

3.4 Nedsættelse ved gentagelse af uagtsom handling eller undladelse

FødevareErhverv betragter det som en gentagelse, hvis en landbruger flere gange inden for en treårs periode, beregnet fra kontroldato til kontroldato, undlader at overholde det samme krav. Hvis kontrolmyndigheden foretager flere uafhængige kontrolbesøg inden for samme år, betragter FødevareErhverv også en overtrædelse af samme krav som en gentagelse. Når nedsættelsesprocenten bliver 15 %, underretter FødevareErhverv landbrugeren om, at yderligere overtrædelse af samme krav betragtes som en forsætlig handling.

Gentagende overtrædelse af et krav, der tidligere er blevet afgjort uden sanktion, vil ikke blive medregnet ved FødevareErhvervs beregning af gentagelse.

[1] Hvis overtrædelsen afhjælpes inden 6 måneder fra kontroldatoen eller ikke kan afhjælpes.

I tilfælde af gentagelse beregner FødevareErhverv nedsættelsesprocenten første gang som nedsættelsesprocenten for den foreliggende overtrædelse ganget med 3. Hvis nedsættelsen for den foreliggende overtrædelse beregnes til 3 %, vil nedsættelsen ved første gentagelse være 3 x 3 % = 9 %.

Ved efterfølgende gentagelse inden for en treårs periode beregner FødevareErhverv nedsættelsesprocenten som den foregående nedsættelsesprocent ganget med 3. Hvis nedsættelsen forrige gang var beregnet til 3 x 3 % = 9 % på grund af gentagelse, vil nedsættelsen ved efterfølgende gentagelse være 3 x 9 % = 27 %, som dog nedsættes til 15 % ved uagtsomhed. Overtrædes kravet for tredje gang, er der tale om en forsætlig overtrædelse, og nedsættelsesprocenten beregnes som 27 x 3, hvilket vil resultere i en nedsættelse af landbrugsstøtten på 81 %. Såfremt første uagtsom gentagende overtrædelse beregnes til en nedsættelse på 15 %, vil overtrædelsen allerede ved anden gentagende overtrædelse blive betragtet som forsætlig.

Tabel 2. Oversigt over procentuel nedsættelse af støtten ved gentagende uagtsomme overtrædelser

Procentuelt udgangspunkt ved 1. gentagelse og resulterende nedsættelse	**2. gentagelse**	**3. gentagelse**	**4. gentagelse**	**5. gentagelse**	**6. gentagelse**	**7. gentagelse**
1 % 1 x 3 = 3 %	3 x 3 = 9 %	9 x 3 = 27 %, der nedsættes til 15 %	27 x 3 = 81 % (at betragte som forsætlig)	81 x 3 = 100 %	100 %	Udelukkelse
3 % 3 x 3 = 9 %	9 x 3 = 27 %, der nedsættes til 15 %	27 x 3 = 81 % (at betragte som forsætlig)	81 x 3 = 100 %	100 %	Udelukkelse	
5 % 5 x 3 = 15 %	15 x 3 = 45 % (at betragte som forsætlig)	45 x 3 = 100 %	100 %	Udelukkelse		

3.5 Nedsættelse ved forsætlig handling eller undladelse

Hvis landbrugeren ikke har overholdt ét eller flere krydsoverensstemmelseskrav, og FødevareErhverv vurderer, at det skyldes en forsætlig handling eller undladelse, bliver nedsættelsen vurderet individuelt for hvert krav i de konkrete tilfælde.

FødevareErhverv foretager vurderingen om forsætlighed på baggrund af kontrolmyndighedens dokumentation og udtalelse herom.

Hvis landbrugeren ikke har overholdt et krav, og FødevareErhverv vurderer det som forsætligt, fører det som udgangspunkt til en nedsættelse af støtten på 20 %. Procentsatsen kan i særlige tilfælde reduceres til 15 % eller forøges til 100 %.

Ved gentagende forsætlig overtrædelse af krydsoverensstemmelseskrav beregnes nedsættelsen ved at gange nedsættelsesprocenten med 3. Hvis nedsættelsesprocenten ved første forsætlige overtrædelse fastsættes til 20 %, vil første gentagelse beregnes som 20 x 3 = 60 %. Ved anden gentagelse af forsætlig overtrædelse af krav, vil landbrugsstøtten blive nedsat med 100 %. Landbrugere, der får reduceret støtten med 100 % i to på hinanden efterfølgende år, kan blive udelukket fra støtteordningen det følgende kalenderår.

Tabel 3. Oversigt over procentuel nedsættelse af støtten ved forsætlige gentagelser

1. forsætlige overtrædelse	1. gentagelse	2. gentagelse	3. gentagelse	4. gentagelse
20 %	20 x 3 = 60 %	60 x 3 = 100 %	100 %	Udelukkelse

Som nævnt i afsnit 3.4 vil en gentagende uagtsom overtrædelse, der sanktioneres med 15 %, blive betragtet som forsætlig ved efterfølgende overtrædelse af samme krav. Er første uagtsom gentagelse beregnet som 9 %, vil anden uagtsomme gentagelse beregnes som 9 x 3 = 27, der nedsættes til 15 %. Overtrædes kravet for tredje gang, er der tale om en forsætlig overtrædelse, og nedsættelsesprocenten beregnes som 27 x 3, hvilket vil resultere i en nedsættelse af landbrugsstøtten på 81 %. Såfremt første uagtsom gentagende overtrædelse beregnes til en nedsættelse på 15 %, vil overtrædelsen allerede ved anden gentagende overtrædelse blive betragtet som forsætlig.

3.6 Andre nationale sanktioner

Reglerne om krydsoverensstemmelse erstatter ikke det almindelige strafferetlige system. Hvis reglerne om krydsoverensstemmelse er knyttet til en straffebestemmelse, der foreskriver, at landbrugeren kan straffes med bøde eller meldes til politiet, vil landbrugeren som udgangspunkt blive trukket i støtten af FødevareErhverv og blive straffet med bøde for samme forhold af kontrolmyndigheden.

De to typer sanktioner er **uafhængige** af hinanden. Kontrolmyndigheden skal derfor høre landbrugeren og indberette overtrædelsen til FødevareErhverv inden for de gældende frister (i forhold til kontrolbesøget) uden at afvente et evt. forløb i det almindelige strafferetlige system.

Når kontrolmyndigheden modtager afgørelse i en evt. politisag meddeler kontrolmyndigheden dette til FødevareErhverv ved at ændre det indberettede kontrolresultat i web-applikationen, således at indberetningen er i overensstemmelse med resultatet af politisagen.

4. Kontrol med krydsoverensstemmelse

4.1 KO-kontrollen trin for trin

1. Risikoanalyse sendes til FødevareErhverv senest den 1. februar
2. Udtagning af landbrugere til kontrol foretages senest den 15. maj
3. Undersøg hvilke arealer og/eller besætninger, der skal kontrolleres
4. Undersøg om der er Natura 2000 områder, § 3 arealer eller vandløb m.m. på bedriften
5. Varsling af kontrollen, med mindre formålet forspildes
6. Print evt. kontrolrapport fra web-applikationen
7. Præsentation af formål med kontrollen, udlevering af folder om KO
8. Kontrolrapporter med overtrædelse sendes i høring hos landbrugeren
9. OK- kontrolrapporter sendes til landbrugeren inden 3 måneder efter kontroltidspunktet
10. Tag stilling til landbrugerens evt. høringssvar
11. Indberetning af kontrollens resultater inden 2 måneder fra kontroltidspunktet
12. Indsendelse af kontrolrapport for kontroller med overtrædelser samt evt. høringssvar fra landbrugeren
13. Evt. opfølgning på mindre overtrædelser

4.2 Risikoanalyse

Direkte støtte

Al udtagning til krydsoverensstemmelseskontrol skal ske med udgangspunkt i en risikoanalyse. Risikoanalysen skal derfor udarbejdes, før der foretages en udtagning af landbrugere til kontrol, og skal foreligge senest den dato, hvor det første kontrolbesøg gennemføres.

En risikoanalyse skal sikre, at kontrollen kan gennemføres så målrettet som muligt.

Formålet med risikoanalysen er, at udpege risikokriterier til brug for udvælgelse af de landbrug, der vurderes at have størst risiko for ikke at overholde krydsoverensstemmelseskravene. Risikoen for overtrædelse skal vurderes i forhold til de krav som kontrolmyndigheden er ansvarlige for.

I forbindelse med krydsoverensstemmelse skal kontrolmyndigheden vurdere sandsynligheden for følgende forhold på bedriften, i forhold til de krav, de er ansvarlige for:

- Risiko for overtrædelse af bestemmelserne om miljø
- Risiko for overtrædelse af bestemmelserne om sundhed
- Risiko for overtrædelse af bestemmelserne om dyrevelfærd
- Risiko for overtrædelse af bestemmelserne om god landbrugs- og miljømæssig stand

De overordnede rammer og krav for en risikoanalyse kan skitseres som nedenfor:

<u>Identifikation af, hvilke krav myndigheden har ansvaret for at kontrollere.</u>

- Risikoanalysen skal baseres på de retsbestemmelser der er relevante for krydsoverensstemmelse eller anden gældende lovgivning, alternativ ud fra de pågældende krav og normer. Risikoanalysen kan baseres på de enkelte bedrifter, bedriftskategorier eller geografiske områder. Hvis kontrolmyndigheden i stedet vurderer, at det er mere effektivt, kan en særlig risikoanalyse foretages for virksomheder, særlige slagterier, hand-

lende eller leverandører. Man kan som kontrolmyndighed endvidere tage hensyn til landbrugerens deltagelse i bedriftsrådgivning og landbrugerens deltagelse i en certificeringsordning.

- hvilke krav er relevant/ikke relevant ud fra de lokale forhold, f.eks. er der Natura 2000 arealer i kommunen.

Analyse/evaluering af tidligere erfaringer/særlige lokale forhold

- Der skal foretages en egentlig analyse af risici for overtrædelse af kontrolmyndighedens krydsoverensstemmelseskrav.
- Hvilke krydsoverensstemmelseskrav, af dem kontrolmyndigheden kontrollerer, overtrædes typisk – lokalt, og/eller hele Danmark
- Hvad kendetegner de landbrugere som har overtrædelser
- Antal tidligere overtrædelser - evaluering af tidligere risikoanalyser
- Hvordan fungerede den foregående risikoanalyse, blev kontrollen målrettet tilstrækkeligt, hvad kan gøres bedre, hvad skal fastholdes?
- Analysen skal være udarbejdet, før kontrollens påbegyndelse, og senest 1. februar.

Opstilling af udtagningsmodellen

- 75 – 80 % af kontrolpopulationen skal være udtaget på baggrund af de udvalgte risikokriterier.
- 20 – 25 % af landbrugerne skal udtages tilfældigt, for at sikre en repræsentativ udtagning af landbrugere.
- Risikoanalysen skal fremstå som et selvstændigt dokument.
- Risikoanalysen skal opbevares hos kontrolmyndigheden i minimum 5 år.

Skabelon til brug for udarbejdelse af risikoanalyse
Skabelonen tager udgangspunkt i en kommune som kontrolmyndighed. Skabelonen er detaljeret og skal illustrere omfanget af en risikoanalyse.

Notat

Kommune Navn
Sagsb.: Navn
Telefon: xxxx xxxx
Mail: xxxx@xxxx.dk

J. nr. xxxx-xx-xxx
Den xx.xx.200x

Risikoanalyse til brug for udtagning af landbrugere til kontrol med krydsoverensstemmelse 2009

Baggrund
I henhold til artikel 45 i Kommissionens Forordning 796/2004[1], skal kommunen som kontrolmyndighed udtage landbrugere til krydsoverensstemmelseskontrol på baggrund af en risikoanalyse. Kommunen skal årligt udtage minimum 1 % af støtteansøgere i kommunens støttepopulation.

Kommunens støttepopulation er i 2008 på 1540 støtteansøgere og kommunen skal derfor ud-

tage min. 16 landbrugere til kontrol med krydsoverensstemmelse i 2009.

Analyse af tidligere erfaringer
Kommunen udtog 16 støtteansøgere i 2008 på baggrund af følgende risikokriterier:

- Erhvervsmæssigt dyrehold over 3 DE
- Arealer beliggende i/eller i nærheden af Natura 2000-områder

Resultatet af kontrollen i 2008 på de i alt 16 landbrug viste 3 overtrædelser af krydsoverensstemmelseskrav 1.16.

Desuden indberettede kommunen i 2008 4 stk. anden-kontroller med overtrædelse af hhv. krav 1.5, 1.6, 1.9 og 1.11 (1 gang af hvert af kravene 1.5, 1.6, 1.9 og 1.11).

For de 7 indberettede landbrug gør følgende kriterier sig gældende: 2 landbrugere overtrådte krydsoverensstemmelseskrav i forbindelse med at de modtog spildevandsslam (landbrugerne havde mere end 100 ha), 4 landbrugere havde ml. 3 – 75 DE (krav 2x1.16 og 1.9) og 1 landbruger havde mere end 75 DE (krav 1.11, 1.16)

Det kan konkluderes, at de valgte risikokriterier i 2008 kun til dels opfyldte risikoanalysens formål, nemlig at identificere de landbrugere der har størst risiko for ikke at overholde miljøkravene.

Desuden er det kommunens erfaring fra de ordinære tilsyn med landbrug, at følgende forhold især gør sig gældende:

- 2 meter bræmmer er ikke overholdt
- opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning er ikke opfyldt

[1] Kommissionens Forordning (EF) Nr. 796/2004 af. 21. april 2004 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende krydsoverensstemmelse, graduering og det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem som omhandlet i Rådets Forordning (EF) nr. 73/2009

Risikokriterier
De indberettede landbrug har til fælles, at bedrifterne har mere end 25 ha jord. Det ser således ud til, at landbrug med mere end 25 ha har størst risiko for ikke at overholde reglerne om krydsoverensstemmelse. Kommunen finder det derfor relevant, at afgrænse kontrolpopulationen for år 2009 til landbrug med mere end 25 ha. Dog udtages 20-25 % helt tilfældigt, således at alle støtteansøgere har en risiko for at blive udtaget.

Der er blevet konstateret mange overtrædelser med 2 m bræmmer langs søer og vandløb. Kommunen vil derfor også udtage en del af kontrolpopulationen hos ansøgere med arealer beliggende langs vandløb.

I 2008 var der samtidig overtrædelser i forbindelse med anvendelse af spildevandsslam. Da anvendelse af spildevandsslam til jordbrugsformål skal anmeldes til kommunen, bliver der ført tilsyn med anvendelsen og evt. overtrædelser vil blive indberettet som Anden-kontrol. Landbrugere der anvender slam, vil derfor ikke blive udvalgt.

De overtrædelser kommunen har fundet vedr. anvendelse af slam, er fundet hos planteavlere større end 100 ha. Det er derfor interessant at undersøge, om disse landbrugere udgør en risiko for overtrædelse af andre KO-miljøkrav. Da rene planteavlere samtidig ikke får udført miljøtilsyn, vurderer kommunen at disse landbrugere bør indgå i kriterierne for risikoanalysen i

2009.

På baggrund af ovenstående analyse lægger kommunen følgende kriterier til grund for udtagning af landbrugere til kontrol med krydsoverensstemmelse 2009:

- 25 % udvælges på baggrund af, om de har mere end 25 ha og mellem 3-75 DE og opbevarer fast husdyrgødning på møddingplads
- 25 % udvælges på baggrund af, om de har mere end 25 ha og arealer beliggende langs vandløb
- 25 % udvælges på baggrund af, at de er rene planteavlere med mere end 100 ha
- 25 % udvælges helt tilfældigt, således alle ansøgere har en risiko for at blive udtaget

Risikoanalysen skal omfatte samtlige krav som kontrolmyndigheden er ansvarlig for. De anvendte risikokriterier skal være relevante for de konkrete krav, der skal kontrolleres. Den enkelte kontrolmyndighed træffer selv beslutning om, hvilke risikokriterier der skal danne grundlag for udtagning.

Hvis risikoanalysen viser, at der ikke findes et tilstrækkeligt grundlag for udvælgelse af risikokriterier, kan kontrolmyndigheden fortage en tilfældig udvælgelse af landbrugere, der skal kontrolleres. Det skal begrundes i risikoanalysen, hvis denne metode vælges.

Hvis kontrolprocenten, på basis af kontrolresultaterne fra foregående år, forhøjes senere i kontrolåret, og de ekstra landbrugere ikke kan udtages på baggrund af risikoanalysen, skal kontrolmyndigheden udarbejde en supplerende risikoanalyse til udtagning af de ekstra landbrugere.

Landbrugerens deltagelse i bedriftsrådgivning eller certificeringssystemer
Kontrolmyndigheden kan ved udarbejdelse af risikoanalysen, tage hensyn til landbrugerens deltagelse i bedriftsrådgivning eller relevante certificeringssystemer.

Alle landbrugere har mulighed for at få gennemgået bedriftens forhold for at få undersøgt, om krydsoverensstemmelseskravene er overholdt. Bedriftsrådgivningen foretages af rådgivere, der er godkendt af FødevareErhverv. I forbindelse med bedriftsrådgivningsbesøget gennemgår rådgiveren alle forhold på bedriften, som har relation til krydsoverensstemmelse, samt rådgiver om, hvordan evt. problemer kan løses.

Mere information om bedriftsrådgivning findes på:
www.FERV.fvm.dk/Jordbrug/Jordbrugere/Bedriftsrådgivning

Ved deltagelse i et certificeringssystem, skal landbrugeren leve op til en række kvalitetsstandarder, som oftest bliver kontrolleret ved, at forholdene på bedriften gennemgås. Hvis forholdene ikke lever op til certificeringssystemets krav, kan producenten blive pålagt sanktion eller blive udelukket fra fortsat deltagelse i systemet.

Kontrolmyndigheden kan anse det som sandsynligt, at landbrugerens deltagelse i bedriftsrådgivning eller certificeringssystemer kan betyde en reduceret risiko for overtrædelse af krydsoverensstemmelse.

Landdistriktsprogrammet
FødevareErhverv udarbejder en risikoanalyse til brug for udtagning af minimum 1 % af de landbrugere, der modtager støtte under landdistriktsprogrammets tilskudsordninger omfattet af krydsoverensstemmelse. Risikoanalysen omfatter samtlige krav.

4.3 Støttepopulation og udtagning til kontrol

Direkte støtte
FødevareErhverv stiller fra kontrolårets start en oversigt over støtteansøgere til rådighed for kontrolmyndighederne i web-applikationen. Oversigten dannes i første omgang ud fra det forudgående års støttemodtagere, men opdateres i takt med, at ansøgningerne modtages og registreres hos FødevareErhverv i det pågældende år. Endvidere kan oversigten over støtteansøgere ændres f.eks. ved ændringer i ejerforhold for den enkelte bedrift, for eksempel salg af en ejendom. Støtteansøgerne kan først bekræftes efter udløbet af ansøgningsfristen for enkeltbetalingsordningen, som er den 21. april.

Udtagningsprocenten
I web applikationen meddeles minimumskontrolprocenten samt det antal landbrugere, der skal udtages til planlagte KO-kontroller. Denne er som udgangspunkt 1 %.

Når kontrolmyndigheden er en kommune, udtager denne efter risikoanalyse mindst 1 % af landbrugerne, der ansøger om støtte, inden for myndighedens geografiske område, til kontrol.

Andre kontrolmyndigheder kan i stedet årligt, på baggrund af en risikoanalyse, vælge at udtage det antal bedrifter til kontrol, der svarer til mindst 1 % af de bedrifter, der har indgivet ansøgning om støtte, og som er omfattet af de kontrolordninger, der hører under den pågældende myndigheds kompetence.

For at sikre en repræsentativ udtagning af støtteansøgere, skal minimum 20 % og maksimum 25 % udtages tilfældigt.

Bekræftet støtteansøger
Kontrolmyndigheden har selv ansvar for at undersøge, om en landbruger, der er udtaget til kontrol, har ansøgt om støtte. Hvis den udtagne ansøger ikke er ansøger i det pågældende år, skal kontrolmyndigheden udtage en ny landbruger til kontrol.

Udskiftning i kontrolpopulationen
Kontrolmyndigheden kan ved udtagning til kontrol efter risikoanalysen, hvis det er nødvendigt, foretage udskiftninger i den valgte population hvis den begrunder og dokumenterer det. Begrundelsen og dokumentationen indsendes via mail til: ko-kontrol@ferv.dk.

Ændringer i den valgte kontrolpopulation kan finde sted, så længe der ikke er sket indberetning på CVR/CPR-nummeret vedrørende bedriften. Hvis den udtagne landbruger, som ønskes udskiftet, er en global producent (en producent, der har produktionsenheder beliggende inden for flere kommuners geografiske område), forudsætter udskiftningen, at kontrolmyndigheden tager kontakt til andre berørte myndigheder og træffes aftale herom.

Frist for udtagning
Kontrolmyndighederne skal på baggrund af risikoanalyse **senest den 15. maj** i kontrolåret udtage mindst 1 % af de landbrugere, der søger støtte, i web-applikation.

Bilag 1 indeholder vejledning til brug for udvælgelse af de producenter, der skal kontrolleres, og viser hvilke producentoplysninger, der danner grundlag for udtagelsen. I denne forbindelse har producent og landbruger samme betydning.

Landdistriktsprogrammet
FødevareErhverv udtager minimum 1 % af de landbrugere, der modtager støtte under landdistriktsprogrammets tilskudsordninger omfattet af krydsoverensstemmelse. De udtagne land-

brugere vil fremgå af web-applikationen, og skal kontrolleres for alle krav, som kontrolmyndigheden er ansvarlig for.

FødevareErhverv laver en risikoanalyse, der omfatter alle krav eller normer. For at sikre en repræsentativ udtagelse af kontrolpopulationen, udtager FødevareErhverv mellem 20 – 25 % tilfældigt af ansøgere under landdistriktsprogrammets tilskudsordninger.

FødevareErhverv udtager kontrolpopulationen inden den 1. januar 2009. I takt med, at ansøgningerne modtages og registreres hos FødevareErhverv i det pågældende år, kan der ske ændringer i den udtagne kontrolpopulation. Ændringen i kontrolpopulationen kan f.eks. skyldes ændringer i ejerforhold for den enkelte landbruger, for eksempel salg af en ejendom, at landbrugeren helt er ophørt eller ikke har søgt støtte.

FødevareErhverv meddeler kontrolmyndighederne hvilke landbrugere, der er udtaget til kontrol inden for deres geografiske område. De udtagne landbrugere skal kontrolleres for samtlige krav af kontrolmyndigheden. Det vil sige, at landbrugeren vil få kontrolbesøg af både kommunen, Plantedirektoratet og Fødevarestyrelsen.

Hvis der sker ændringer i den udtagne kontrolpopulation, meddeler FødevareErhverv dette hurtigst muligt til kontrolmyndighederne.

Ændringer i den valgte kontrolpopulation kan finde sted, så længe kontrolmyndigheden ikke har indberettet på CVR/CPR-nummeret.

4.4 Habilitet

Kommunen er inhabil som kontrolmyndighed i de tilfælde, hvor kommunen har udtaget sin egen ejendom til kontrol med krydsoverensstemmelse. Kommunen skal i disse tilfælde træffe aftale med en anden kommune om at udføre kontrollen.

4.5 Globale producenter

Direkte støtte

Bedrifter, der modtager støtte, og som omfatter produktionsenheder beliggende i forskellige kommuners geografiske område, er globale producenter.

Udtages en global producent til kontrol af en kommune, indgår denne i beregningen af kontrolomfanget hos den kommune, der først har udtaget bedriften til kontrol.

Den kommune, der har registreret producentens CVR/CPR-adresse, kan udtage producenten til KO-kontrol, selv om der ingen landbrugsaktivitet er på adressen. I sådanne tilfælde skal kommunen begrunde udtagningen i risikoanalysen.

Hvis en bedrift har produktionsenheder fordelt over flere kommuner, viser web-applikationen, hvilke andre kommuner, der skal kontrollere de andre dele af bedriften. Disse ejendomme skal kontrolleres for samtlige krydsoverensstemmelseskrav, som kommunen er ansvarlig for, og kontrolresultatet indberettes som en KO-kontrol.

Kommunen skal også gennemføre kontrollen, hvis den udtagne bedrift kun har landbrugsarealer inden for kommunens geografiske område.

Ejendomme beliggende på grænsen mellem to kommuners område

Hvis det konstateres, at dele af en landbrugers ejendom (ejendomsnr.) er beliggende i en anden kommunes område, skal kommunen, hvor ejendommen er registreret, aftale med den anden kommune, hvem der gennemfører kontrollen.

4.6 Varsling af kontrolbesøg

Kontrolbesøg kan varsles af kontrolmyndigheden, såfremt formålet med kontrollen ikke bringes i fare. Varslet skal begrænses til et absolut minimum og må højst være 14 dage.

Varsel i forbindelse med kontrol af modtagere af husdyrstøtte må dog kun i særlige tilfælde overstige 48 timer. Dette er kun relevant for kontrol med dyr.

Hvis anden lovgivning relevant for krydsoverensstemmelse kræver, at kontrolbesøget er uvarslet, anvendes disse regler.

4.7 Kontrollen

Kontrolløren skal ved ankomsten til den udtagne bedrift præsentere sig og informere om baggrunden for kontrollen og om formålet med kontrollen med krydsoverensstemmelse. I samme forbindelse skal FødevareErhvervs folder om kontrolbesøget udleveres for at gøre landbrugeren bekendt med det videre forløb efter kontrolbesøgets afslutning.

Folderen kan hentes på:
www.FERV.fvm.dk/jordbrug/krydsoverensstemmelse/vejledning.

Kontrolløren skal under kontrolbesøget anvende en høflig og konstruktiv tone, og bør gennem dialog med landbrugeren sikre sig, at landbrugeren fuldt ud er klar over formålet med, og de mulige konsekvenser af, kontrollen. Kontrolmyndighederne bør således sikre sig, at landbrugeren medvirker positivt ved kontrollen og at de forhold, der konstateres under gennemgangen, er fuldt belyste, samt at landbrugeren er informeret om det videre forløb.

Kontrolløren skal gennemføre kontrolbesøget således, at det ikke er til unødig gene for landbrugeren, herunder at kontrolbesøget afsluttes så hurtigt som forsvarligt.

Kontrolløren må i forbindelse med kontrolbesøget ikke udtale sig om, hvordan overtrædelsen kan tænkes at blive afgjort af FødevareErhverv i forhold til udbetaling af direkte støtte eller støtte under landdistriktsordningerne.

Kontrolløren kan henvise den kontrollerede landbruger til ”Vejledning om Krydsoverensstemmelse”, hvor de mulige konsekvenser af overtrædelse af krydsoverensstemmelseskrav er beskrevet.

Under kontrolbesøget har landbrugeren pligt til at medvirke til, at kontrollen kan gennemføres. Hvis landbrugeren forhindrer gennemførelsen af en kontrol, vil landbrugeren ikke være berettiget til at modtage støtte. Hvis landbrugeren som ansøger ikke selv kan være til stede under kontrollen, er det landbrugerens ansvar at finde en stedfortræder. Det gælder også, hvis landbrugeren er borte fra bedriften i en længere periode.

4.8 Kontrollørens adgang til bedriften

Kontrolmyndighederne har til enhver tid, mod behørig legitimation, uden retskendelse adgang til lokaliteter, der ejes eller drives af en fysisk eller juridisk person, der har søgt om direkte støtte eller har modtaget tilsagn om støtte til de, i afsnit 1.2, nævnte støtteordninger omfattet af landdistriktsprogrammet. På tilsvarende måde har kontrolmyndighederne adgang til regn-

skaber, forretningsbøger, papirer m.v. for at tilvejebringe oplysninger til brug for løsning af opgaver i henhold til bekendtgørelse om krydsoverensstemmelse.

Dette fremgår af Bekendtgørelse af lov nr. 793 af 21. juni 2007 om skove §§ 49 og 50, Lov nr. 316 af 31. marts 2007 om udvikling af landdistrikterne (landdistriktsloven) § 11 og Bekendtgørelse nr. 297 af 28. april 2004 af lov om administration af det Europæiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugere m.v. (bemyndigelsesloven) § 4, stk. 2 og 3.

Kontrolmyndighederne har i hele støtteåret adgang til bedrifter for hvilken, der er indgivet en ansøgning om støtte, uanset om hele eller dele af bedriften er overdraget efter indsendelse af støtteansøgning.

Kontrolmyndigheden har dog ikke adgang til private dele af boligen uden retskendelse.

4.9 Nægtet adgang til kontrol

Kontrolmyndigheden skal straks meddele FødevareErhverv de tilfælde, hvor den er blevet nægtet adgang til kontrol med krydsoverensstemmelse. Ved nægtet adgang forstås tilfælde, hvor kontrolløren har kontaktet landbrugeren, og det ikke inden for 48 timer (i normal arbejdstid) er muligt at gennemføre kontrollen, fordi landbrugeren modsætter sig dette, eller hvor landbrugeren ved uanmeldt kontrol nægter kontrolmyndigheden at gennemføre kontrollen. Indberetningen sker på: ko-kontrol@ferv.dk,

Plantedirektoratet kontakter FødevareErhverv på stedet, hvis landbrugeren nægter kontrolløren adgang.

FødevareErhverv vil herefter hurtigst muligt oplyse landbrugeren om, at hvis han nægter kontrolmyndigheden adgang til kontrol kan det medføre bortfald af al støtte. FødevareErhverv vil herefter informere kontrolmyndigheden om, hvorvidt kontrollen kan fortsætte.

4.10 Kontrolrapport

Kontrolmyndigheden skal i forbindelse med både KO-kontrol og anden-kontrol udarbejde en kontrolrapport, der indeholder de oplysninger, som fremgår af **bilag 2**. Kontrolrapporter som vedrører overtrædelser skal indsendes til FødevareErhverv senest 2 måneder fra kontrollens afslutning.

Kontrolrapporten bør indeholde:

- Navn på landbruger
- CVR nr. eller CPR nr.
- Bopælsadresse
- Andre adresser under udtaget CVR nr. eller CPR nr.
- Dato for hvornår kontrollen er afsluttet
- Navn på bedriftsrepræsentanten
- Navn på kontrollør
- Om kontrollen blev varslet, og i så fald med hvor lang frist
- Krav omfattet af kontrollen (med angivelse af kravnummer)
- Angivelse af krav, der er OK
- Angivelse af krav med overtrædelse, herunder evt. delkrav[2]

[2] I FødevareErhvervs kontrolrapport vurderes de enkelte delkrav i feltet for begrundelse under hovedkravet.

- Karakterbedømmelse vedrørende alvoren, omfanget og varigheden af overtrædelsen
- En kort redegørelse for de iagttagelser, der giver anledning til overtrædelsen af et eller flere krav
- Udtalelse om de iagttagelser eller begivenheder, der begrunder en evt. vurdering af forsæt, samt dokumentation herfor

Desuden har Kommissionens udtrykt ønske om, at kontrolrapporten indeholder oplysning om grundlaget for udtagning af landbrugeren, dvs. om landbrugeren er udtaget tilfældigt eller efter risikokriterier. Fra 2009 skal kontrolmyndigheden desuden oplyse det specifikke risikokriterium, som landbrugeren er udtaget på grundlag af. Dette skal dog ikke oplyses i kontrolrapporten, men udelukkende i forbindelse med indberetningen til FødevareErhverv.

Hvis kontrolmyndigheden er en kommune, skal kommunen anvende FødevareErhvervs kontrolrapport, som kan dannes i web-applikationen (se **bilag 1**). I web-applikationen er der også mulighed for at udskrive en tom kontrolrapport, der kan anvendes som kladde ved kontrollen.

Bemærk, at kontrolrapporten og indberetningsskemaet er ens, men ikke er det samme. Indberetningsskemaet er udelukkende til brug for indberetningen af kontrolresultater til FødevareErhverv via IT systemet. Kontrolrapporten dannes i web-applikationen, og kommunerne skal altid anvende denne kontrolrapport. Kontrolrapport skal udskrives og sendes i høring hos landbrugeren, hvis der er konstateret overtrædelse. Den kontrolrapport, som har været sendt i høring hos landbrugeren, skal altid indsendes til FødevareErhverv pr. mail eller post.

Dokumentation
Kontrolrapporten skal være velbegrundet og veldokumenteret. Der er dog intet krav til kontrolmyndigheden om at kunne dokumentere en overtrædelse med f.eks. billeder.

Kontrolrapporten sendes til landbrugeren efter kontrollens afslutning.

4.11 Høring

Hvis kontrolmyndigheden konstaterer, at landbrugeren har undladt at overholde et eller flere krav, skal myndigheden høre landbrugeren om kontrolresultatet, **inden** den indberetter kontrolresultatet til FødevareErhverv.

Dette gøres ved at sende kontrolrapporten i skriftlig høring hos landbrugeren, vedlagt oplysning om høringsfristen og en anvisning på, hvordan denne besvarer høringen. Ved høringen skal det af kontrolrapporten fremgå, hvilke krav der ikke er overholdt, samt hvilke danske regler, der er overtrådt og hvorfor. Desuden skal det fremgå, hvilken bedømmelse af alvor, varighed og omfang, kontrolmyndigheden vil indberette til FødevareErhverv.

Hvis kontrollen af et eller flere krav ikke er udført af samme afdeling eller region hos kontrolmyndigheden, sendes det samlede resultatet af kontrollen først i høring, når det sidste krav er kontrolleret.

For hver kontrolmyndigheds område henvises der til de gældende høringsfrister.

<u>Mindre overtrædelser (bagateller)</u>
I høringsbrevet, der vedrører mindre overtrædelse, der tildeles en samlet karakter på 3, 4 eller 5, skal det fremgå:

- At landbrugeren skal afhjælpe den mindre overtrædelse

- At afhjælpning, der sker inden 6 måneder fra kontroldatoen, ikke vil medføre nedsættelse af den direkte støtte.
- At hvis afhjælpningen ikke er sket inden 6 måneder fra kontroldatoen, kan det føre til, at den direkte støtte nedsættes
- At kontrolmyndigheden vil foretage opfølgning for at undersøge, om den mindre overtrædelse er bragt til ophør.

Høring skal ikke foretages, hvis en mindre overtrædelse, der tildeles en samlet karakter på 3, 4 eller 5, afhjælpes under kontrolbesøget.

For så vidt angår mindre overtrædelser, der ikke kan afhjælpes, se afsnit 4.13.

Landdistriktsordningerne er ikke omfattet af regler om mindre overtrædelser i 2009.

Vurdering af høringssvar
Hvis landbrugeren sender høringssvar til kontrolmyndigheden vurderer kontrolmyndigheden efterfølgende, om landbrugerens bemærkninger har betydning for bedømmelsen af overtrædelsen, inden resultatet indberettes til FødevareErhverv. Hvis høringssvaret giver anledning til højere karakter, eller hvis kontrolmyndigheden ændre ét krav til et andet, skal kontrolmyndigheden fremsende en ny kontrolrapport i høring hos landbrugeren.

Har landbrugeren indsendt et høringssvar, skal felterne ”høringssvar relevant” og ”dato” udfyldes ved indberetningen og kontrolmyndighedens bemærkninger til høringssvaret anføres enten i kommentarfeltet i web-applikationen eller indsendes sammen med høringssvaret.

Høringssvaret fra landbrugeren skal indsendes til FødevareErhverv og vil indgå i FødevareErhvervs afgørelse om nedsættelse af støtten. Endvidere skal kontrolrapporten, når der er konstateret overtrædelse, sendes til FødevareErhverv på ko-kontrol@ferv.dk eller med post.

Angivelse af force majeure
Landbrugeren har mulighed for at angive, om hans overtrædelse af ét eller flere krav skyldes, at helt ekstraordinære, udefra kommende og uforudsigelige begivenheder har medført, at han ikke har kunnet overholde kravene om krydsoverensstemmelse. Dette kaldes force majeure. I det tilfælde kan FødevareErhverv efter en konkret vurdering se bort fra overtrædelsen.

Ekstraordinære og uforudsigelige omstændigheder kan være dødsfald, alvorlig sygdom, naturkatastrofer eller brand, samt udbrud af epizooti (smitsomme dyresygdomme som f.eks. mund- og klovesyge) i besætningen. Afgørende for vurderingen er, at omstændighederne skal vedrøre landbrugeren selv, landbrugerens nærmeste familie eller landbrugerens bedrift.
Herudover skal der være sammenhæng mellem årsagen til overtrædelsen af kravet og tidspunktet for den særlige omstændighed.

For at kunne påberåbe sig force majeure eller særlige omstændigheder skal landbrugeren skriftligt underrette FødevareErhverv senest 10 arbejdsdage fra det tidspunkt, hvor han er i stand til det. Landbrugeren skal indsende tilstrækkelig dokumentation (fx i form af en lægeerklæring) for de særlige omstændigheder, som han ønsker, der skal tages hensyn til.

4.12 Underretning af landbrugeren om kontrollens resultat (ved OK-kontrol)

Kontrolmyndigheden skal udarbejde en kontrolrapport for KO-kontroller, hvor landbrugeren har overholdt alle krav og sende den til landbrugeren inden for 3 måneder fra kontrollens afslutning. Hvis kontrolmyndigheden er en kommune, skal kommunen anvende den kontrolrap-

port der findes i web-applikationen (se **bilag 1**). Kontrolrapporten skal indeholde de oplysninger, der fremgår af **bilag 2**.

Resultatet af kontrollen for hvert enkelt krav indberettes til FødevareErhverv senest 2 måneder efter kontrollens afslutning.

4.13 Mindre overtrædelse (bagateller)

Reglerne om mindre overtrædelser gælder ikke for landdistriktsordningerne.

For en mindre overtrædelse, der tildeles en samlet karakter på 3, 4 eller 5, gælder følgende:

1. Hvis den mindre overtrædelse afhjælpes under kontrolbesøget, indberettes forholdet ikke, og forholdet vil ikke blive betragtet som en overtrædelse af krydsoverensstemmelsesreglerne.
2. Hvis den mindre overtrædelse ikke afhjælpes under kontrolbesøget, skal overtrædelsen indberettes til FødevareErhverv senest 2 måneder fra kontroldatoen.
3. Kontrolmyndigheden skal inden 3 måneder fra kontroldatoen underrette landbrugeren om, at den mindre overtrædelse skal afhjælpes inden 6 måneder fra kontroldatoen, og at overtrædelsen i så fald vil kunne afgøres uden nedsættelse af den direkte støtte.
4. Kontrolmyndigheden skal herefter foretage opfølgning, hvilket kan ske som et opfølgende besøg eller som administrativ kontrol. Administrativ kontrol kan f.eks. udføres ved, at landbrugeren indsender dokumentation for, at overtrædelsen er bragt til ophør.
5. Resultatet af opfølgningen skal indberettes til FødevareErhverv senest 2 måneder fra udløb af afhjælpningsfristen (senest 8 måneder fra første kontroldato).
6. FødevareErhverv fremsender herefter et afgørelsesbrev til landbrugeren. Hvis landbrugeren har rettet den mindre overtrædelse, vil FødevareErhverv meddele, at den direkte støtte ikke nedsættes. Hvis landbrugeren ikke har rettet den mindre overtrædelse, vil FødevareErhverv meddele, at støtten nedsættes med 1 %.

Ovennævnte tidsfrister er kun relevant for krydsoverensstemmelse og har ingen indflydelse på kontrolmyndighedens sædvanlige tidsfrister. Hvis kontrolmyndigheden konstaterer, at den mindre overtrædelse er afhjulpet inden 6 måneder fra kontroldatoen, indberettes dette senest 2 måneder efter konstatering.

Mindre overtrædelse der afhjælpes under kontrolbesøget
Muligheden for at afhjælpe en mindre overtrædelse under kontrolbesøget, og derved undgå indberetningen til FødevareErhverv, gælder kun for mindre overtrædelse, der tildeles en samlet karakter på 3, 4 eller 5. Den mindre overtrædelse skal være et forhold, der hurtigt kan rettes op på under kontrolbesøget, og som ikke tidsmæssigt forlænger besøget.

Mindre overtrædelse der ikke kan afhjælpes indenfor 6 måneder
For nogle mindre overtrædelser vil det ikke være muligt at afhjælpe forholdet, hverken under kontrolbesøget eller efterfølgende og sådanne vil heller ikke medfører nedsættelse af den direkte støtte.
Overtrædelser der ikke kan afhjælpes vil typisk være overtrædelser, som allerede er foretaget og afsluttet, og hvor afhjælpning er umulig. Det kan f.eks. være:

- Konstatering af, at et ikke-godkendt sprøjtemiddel har været anvendt
- Dokumenter, fakturaer og lign. som ikke er opvarede og ikke kan tilvejebringes
- Levering af dyr eller produkter med lægemiddelrester, som allerede er foretaget

- En so der, på grund af biologisk variation, er indsat i faresti mindre end 7 dage før faring.
- Marker, der er slået i en periode, hvor slåning ikke er tilladt

For mindre overtrædelser, der ikke kan afhjælpes, skal der ikke foretages opfølgning. Kontrolmyndigheden indberetter forholdet til FødevareErhverv senest 2 måneder fra kontroldatoen, og i den forbindelse tilkendegives det, at den mindre overtrædelse ikke kunne afhjælpes og det beskrives hvorfor.

Bemærk, at en mindre overtrædelser ikke skal indberettes med 0, medmindre overtrædelsen afhjælpes under kontrolbesøget, heller ikke selvom overtrædelsen er afhjulpet eller ikke kan afhjælpes. Se bilag 1 for beskrivelse af indberetningen.

4.14 Kontrolindberetning

Kontrolmyndigheden indberetter kontrolresultatet i krydsoverensstemmelsessystemet (webapplikationen, se **bilag 1**). Kontrolresultatet indberettes på det udtagne CVR nr. / CPR nr.

Tidsfrister
Indberetning af kontrolresultatet og indsendelse af kontrolrapporter som vedrører overtrædelser skal ske **senest 2 måneder efter** kontrollens afslutning. Fristen kan dog forlænges med 2 måneder i særlige tilfælde. Særlige tilfælde kan være en nødvendig kemisk eller fysisk analyse, jf. Kommissionens Forordning (EF) Nr. 796/2004, art. 48, stk. 3.

I tilfælde af, at der er konstateret overtrædelse af krav, skal kontrollens resultat ikke indberettes før høringsfristens udløb. Dette gælder både for KO-kontrol og anden-kontrol.

Forespørgsel om forlængelse af fristen, med angivelse af årsag hertil, rettes til FødevareErhverv på ko-kontrol@ferv.dk.

Indberetning
Kontrollens resultat indberettes samlet, selv om kontrolbesøget for en KO-kontrol eventuelt foregår over flere dage.

Er kontrolmyndigheden, som indberetter kontrollen, ikke den samme som myndigheden, der udfører kontrollen, skal den kontrollerende myndighed fremsende kontrolresultatet til den indberettende kontrolmyndighed senest en måned efter kontrolbesøget, så kontrolmyndigheden har en måned til sagsbehandlingen, inden kontrolresultatet indberettes til FødevareErhverv.

En kontrolmyndighed, som har udtaget en landbruger, der ikke har landbrugsaktivitet eller arealer inden for denne myndigheds geografiske område, skal indberette hele kontrolresultatet som **"irrelevant"**. Dvs. at indberetningen som "irrelevant", kun kan finde sted, hvis landbruger ikke har landbrugsarealer eller landbrugsaktiviteter i myndighedens område.

Eksempel: Kommune A har udtaget en landbruger til KO-kontrol. Da landbrugeren også har en by-adresse i kommune B, popper landbrugeren også op til kontrol hos denne kommune. Da landbrugeren hverken har landbrugsarealer eller landbrugsaktiviteter i kommune B, er kontrollen irrelevant her.

I tilfælde, hvor et enkelt krav ikke er relevant for en producent, indberettes kravet som **"ikke-relevant"**. Dette kan f.eks. skyldes, at producenten ikke har husdyr eller ikke har vandløb eller søer på ejendommen. En markering for ikke-relevant skal begrundes i det kommentarfelt,

der fremkommer, når en indberetning søges gemt. Dvs., at et krav kun kan indberettes som ”ikke-relevant”, hvis det ikke er muligt at kontrollere kravet.

Eksempel: I forbindelse med KO-kontrol hos landbruger, konstaterer kontrolmyndigheden, at landbrugeren ikke har dyr. Herved er kravene som vedrører opbevaring af gødning, ensilage m.v. ikke relevante. Ved indberetningen markeres de pågældende krav som ikke-relevante, og det begrundes med, at landbrugere ikke har dyr.

Kontrolmyndigheden skal i indberetningen angive om overtrædelsen er konstateret på et landbrugsareal eller på et ikke-landbrugsareal, hvortil der er søgt støtte.

For KO-kontrol skal der både indberettes kontroller, hvor der ikke er konstateret overtrædelse, og kontroller, hvor der er konstateret overtrædelse af ét eller flere krav.

For anden-kontrol indberettes udelukkende kontroller for de tilfælde, hvor der konstateres overtrædelse af et eller flere krav.

Såfremt kontrolmyndigheden på et efterfølgende kontrolbesøg, der ligger inden for en maksimum 6 måneders periode fra det første kontrolbesøg, konstaterer en overtrædelse af samme krav, som blev konstateret ved første kontrolbesøg, skal kontrolmyndigheden indberette overtrædelsen som uagtsom, idet sanktionen for overtrædelsen skal beregnes efter gentagelsesreglerne. Tidsfristen afhænger af hvilken handling det er nødvendigt for landbrugeren at foretage for at sikre overholdelse af kravet. Såfremt kontrolmyndigheden efter tidsfristen konstaterer overtrædelse af det samme krav, er der tale om en ny selvstændig overtrædelse, der kan indberettes som forsætlig, **såfremt betingelserne herfor er opfyldt**, jf. afsnit 3.1.

Indsendelse af kontrolrapport
Når kontrolmyndigheden har konstateret overtrædelse i forbindelse med en KO-kontrol og i forbindelse med enhver anden-kontrol, skal kontrolmyndigheden indsende den kontrolrapport, der blev sendt i høring hos landbrugeren, til FødevareErhverv. Kontrolrapporten skal indsendes på ko-kontrol@ferv.dk med angivelse af CVR-nr og kontroldato. Hvis det ikke er muligt at indsende kontrolrapporten pr. mail, kan den indsendes med post.

Indsendelse af høringssvar fra landbruger
Er der modtaget et høringssvar fra landbrugeren, skal dette anføres i indberetningen. Der skal markeres for ’høringssvar relevant’ i alle tilfælde, hvor der er modtaget høringssvar og angives dato for, hvornår kontrolmyndigheden modtog høringssvaret. Selve høringssvaret sendes til ko-kontrol@ferv.dk med angivelse af CVR nr. og kontroldato, samt oplysninger om hvorvidt høringssvaret har givet anledning til ændringer i bedømmelsen og begrundelse herfor.

Indsendelse af supplerende materiale
I de tilfælde, hvor FødevareErhverv anmoder om supplerende materiale, indsendes det til kontrolkontoret, via mailadressen: ko-kontrol@ferv.dk. Hvis dette ikke er muligt, kan materialet indsendes med post til:

FødevareErhverv
Kontrolkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V

Ændring af et indberettet kontrolresultat

Hvis kontrolmyndigheden finder grund til at ændre et indberettet kontrolresultat, skal det begrundes i det kommentarfelt, der fremkommer, når en indberetning med en ændring søges gemt.

4.15 Klager

Når FødevareErhverv har truffet afgørelse om nedsættelse af støtten, kan landbrugeren, inden for en frist på 4 uger fra den dag landbrugeren har modtaget FødevareErhvervs afgørelse, klage over afgørelsen.

Landbrugeren sender klagen til:

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
c/o FødevareErhverv
Nyropsgade 30
1780 København V
Att. Kontrolkontoret

FødevareErhverv fremsender klagen til kontrolmyndigheden med anmodning om, at denne tager stilling til klagen og til, om der er grundlag for at ændre karaktergivningen. Samtidig vil kontrolmyndigheden blive anmodet om at fremsende al dokumentation på sagen, som ikke allerede er FødevareErhverv i hænde, herunder bl.a. høringsbrev og fotodokumentation.

Kontrolmyndighedens bemærkninger til klagen vil indgå i den videre behandling af klagesagen. FødevareErhverv sender sin indstilling til Fødevareministeriets departement, som afgør sagen. FødevareErhverv orienterer kontrolmyndigheden om sagens afgørelse.

4.16 Forældelse

Tilbagebetalingskrav som følge af nedsættelse af støtten forældes efter 4 år, jf. KFO 796/2004[3].artikel 73, stk. 6.

Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt fremgår ikke af forordningen. Det følger dog af almindelige principper, at forældelsesfristen løber fra kravets opståen. Det følger af artikel 65, stk. 4, at en overtrædelse anses for at være fastslået, hvis den er konstateret i forbindelse med en af de former for kontrol, der foretages i henhold til forordningen, eller hvis den kompetente kontrolmyndighed på anden måde er blevet gjort bekendt med overtrædelsen. I praksis konstateres overtrædelsen således ved kontroltilsynet.

Undtaget herfra er dog overtrædelser, der er begået ved en øjeblikkelig handling/undladelse, fx hvor landbruger har trimmet næbbet på sine kyllinger uden, at dette er begrundet i et særligt tilfælde (krav 3.10). Men overtrædelsen konstateres først senere ved et kontrolbesøg. I dette tilfælde løber forældelsesfristen fra det tidspunkt, hvor overtrædelsen begås, det vil sige det tidspunkt, hvor landbruger trimmer næbbet på sine kyllinger. I denne situation må vi af hensyn til landbruger holde fast i, at forældelsen skal løbe fra tidspunktet for handlingen/undladelsen.

Det fremgår indirekte af forordningen, at forældelsesfristen afbrydes ved fremsættelsen af kravet, det vil sige ved FødevareErhvervs afgørelse.

Det har endvidere betydning for beregningen af nedsættelsen ved en uagtsom overtrædelse, hvorvidt der er tale om gentagelse, jf. 66, stk. 4. Ifølge artikel 41, litra a, forstås ved gentagen

[3] Kommissionens forordning (EF) nr. 796/2004 af 21. april 2004.

overtrædelse af samme krav eller norm konstateret mere end én gang inden for en sammenhængende periode på tre år, forudsat at landbrugeren er blevet underrettet om en tidligere manglende overensstemmelse og i givet fald har haft mulighed for at træffe de nødvendige foranstaltninger til at bringe denne til ophør. Det følger således direkte af forordningen, at det ved beregning af gentagelse er muligt at inddrage overtrædelse af krydsoverensstemmelseskrav, der ligger 3 år forud for kontroltidspunktet.

Eksempel
Kontrolmyndigheden har konstateret en overtrædelse i kontrolåret 2005. Landbruger er blevet hørt om overtrædelsen, men ved en fejl er kontrollen ikke indberettet. I 2007 konstaterer kontrolmyndigheden på ny en overtrædelse. Overtrædelsen indberettes som forsætlig med henvisning til, at det samme krav var overtrådt i 2005, hvor reglerne blev indskærpet. I dette tilfælde er kontrollen i 2005 ikke forældet, idet forældelsesfristen er 4 år for tilbagebetalingskrav i forbindelse med krydsoverensstemmelse, jf. ovenfor. Kontrolmyndigheden kan indberette 2005 kontrollen til FødevareErhverv.

5. Retningslinier for bedømmelse af overtrædelse

5.1 Bedømmelsesgrundlag for kravet

Kontrolmyndigheden skal (ved selvsyn) konstatere, at et krav er overtrådt (evt. ved administrativ kontrol). Det er derfor ikke tilstrækkeligt at indberette på baggrund af en anmeldelse eller lignende, hvor kontrolmyndigheden ikke selv har verificeret, at der er tale om en overtrædelse. For enkelte krav kan det dog være nødvendigt at foretage indberetningen på baggrund af udsagn fra landbrugere.

Bedømmelsen af en overtrædelse skal ske på grundlag af kontrolmyndighedens vurdering af det enkelte krav og ud fra bedømmelsesgrundlaget under hvert krav i denne vejledning. Hvert krav kan bestå af flere delkrav, som har oprindelse i forskellige regler. Bedømmelsesgrundlaget kan derfor være opdelt i bedømmelse af de enkelte delkrav.

Alvor, omfang og varighed
Bedømmelse af en overtrædelse foretages ud fra de tre kriterier alvor, omfang og varighed. Disse kriterier og deres overordnede betydning er fastlagt ved Kommissionens Forordning (EF) Nr. 796/2004, artikel 41:

Alvoren af en overtrædelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålene med de pågældende krav eller normer.

Omfanget af en overtrædelse fastslås navnlig under hensyntagen til om den manglende overensstemmelse har en vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften.

Varigheden af en overtrædelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkemidler til ophør med rimelige midler.

5.2 Karaktergivning af en overtrædelse

Overtrædelsen tildeles karakteren 1 - 4 for henholdsvis alvor, omfang og varighed. Den samlede vurdering af kravet sker ved, at karaktererne for alvor, omfang og varighed lægges sammen.

Karakteren 1	Når overtrædelsen har **meget lille betydning** i forhold til kravets formål. (Kun relevant for visse krav).
Karakteren 2	Når overtrædelsen har **mindre betydning** i forhold til kravets formål.
Karakteren 3	Når overtrædelsen af et krav har en **væsentlig betydning** i forhold til formålet med kravet.
Karakteren 4	Når overtrædelsen af et krav har **meget stor betydning** i forhold til kravets formål.

Den samlede vurdering af kravet sker ved, at karaktererne for alvor, omfang og varighed lægges sammen.

Karaktertildeling skal følge bedømmelsesskemaerne for at sikre en ensartet behandling af langbrugere. Bedømmelsen skal dog altid bero på en konkret vurdering, og der kan derfor være forhold, der taler for en afvigelse fra bedømmelsesskemaet. I så fald bedes grundlaget for afvigelsen begrundet i kontrolrapporten.

Brug af karakteren 1

Karakteren 1 kan kun anvendes for de krav, hvortil der er defineret bagateller. Karakteren 1 kan kombineres med karaktererne 2, 3 og 4.

Karaktergivning af alvor, omfang og varighed kan være indbyrdes forbundne
De angivne bedømmelser for alvor, omfang og varighed kan være indbyrdes forbundne. Dette ses i eksemplet nedenfor, hvor der er angivet den samme bedømmelse eller kommentar under kriteriet alvor (for alle karaktererne), men hvor man for at finde, hvilken karakter der bør gives er nødt til at se på kriteriet omfang.

	Karakter			
	1	**2**	**3**	**4**
Evaluering	Meget lille betydning i forhold til formålet med kravet	Mindre betydning i forhold til formål med kravet	Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Kriterium				
Alvor	Reversibel skade	Reversibel skade	Reversibel skade	Reversibel skade
Omfang	0-10 %	11-25 %	26-50 %	Mere end 50 %
Varighed	1 uge	1 sæson	2 sæsoner	3 eller flere sæsoner
Karaktersum	Alvor + Omfang + Varighed			

Hvis et karakterfelt er grå-skraveret betyder det, at karakteren **ikke** kan anvendes.

Alle overtrædelser, med undtagelse af mindre overtrædelser, der rettes under kontrolbesøget, indberettes til FødevareErhverv. Det vil sige, at hvis det indskærpes over for en landbruger, at en bestemmelse skal overholdes, og der også er formuleret et krydsoverensstemmelseskrav på baggrund af bestemmelsen, skal forholdet indberettes til FødevareErhverv.

Hvis der er angivet samme kriterium for bedømmelse i flere felter (i eksemplet ovenfor – alvor), anvendes den karakter, der kan udledes af kriteriet omfang. Det vil sige at karakteren for omfang er styrende for karakteren for alvor. I eksemplet vil alvor eksempelvis skulle bedømmes med karakteren 3, hvis omfanget er bedømt til 35 %.

5.3 Overtrædelse af flere delkrav under samme krav

Hvis der er konstateret overtrædelse af flere delkrav under samme krav, skal hvert enkelt delkrav bedømmes for sig. Bedømmelsen af samtlige delkrav skal fremgå af kontrolrapporten og sendes i høring hos landbrugeren. I FødevareErhvervs kontrolrapport skal vurdering af delkrav fremgå begrundelsesfeltet under hovedkravet. Det delkrav, som opnår den højeste karaktersum, skal efterfølgende indberettes som karakter for det samlede krav. Af hensyn til en eventuelt senere klagesag er det vigtigt også at kunne dokumentere karaktergivningen for hvert delkrav.

5.4 Flere overtrædelser under samme delkrav

Hvis der er konstateret flere forskellige overtrædelser af samme delkrav, skal hvert enkelt forhold, der udgør en overtrædelse, bedømmes for sig. Bedømmelsen af hver overtrædelse skal fremgå af kontrolrapporten og sendes i høring hos landbrugeren. Overtrædelsen som opnår den højeste karaktersum, skal efterfølgende indberette som karakter for det samlede krav. Af hensyn til en eventuelt senere klagesag er det vigtigt også at kunne dokumentere karaktergivningen for hver enkelt overtrædelse.

Eksempel – krav 1.1

Hvis en landbruger har afbrændt farligt affald og dermed medført en fare for forurening af jord, grundvand og undergrund (krav 1.1, delkrav 1), og det samtidig konstateres, at spildevand fra stalden ikke opsamles, hvormed der er sket nedsivning til jorden (krav 1.1, delkrav 1), bedømmes hvert forhold for sig og den højeste karakter indberettes til FødevareErhverv.

6. Krav og bedømmelsesskemaer

Dette afsnit indeholder vejledning til kontrolmyndighederne om bedømmelse af overtrædelse af krydsoverensstemmelseskrav samt en oversigt over bestemmelserne og de ansvarlige myndigheder.

Vejledningens opbygning
Vejledningen er inddelt efter de 4 områder, der er omfattet af krydsoverensstemmelse:

- Miljø
- Folkesundhed, plantesundhed og dyresundhed
- Dyrevelfærd
- God Landbrugs- og Miljømæssig stand (GLM)

Vejledningen er opbygget, så der for hvert krav under de 4 områder, er angivet:

- Det juridiske grundlag for kravet
- Beskrivelse af kravet med delkrav
- Bedømmelsesgrundlag for kravet

Det juridiske grundlag for kravet
Grundlaget er vist i tabelform for hvert enkelt krav.

Kolonne 1 oplyser de danske retsregler, der ligger til grund for kravet og som udgør grundlaget for en eventuel reduktion i udbetalingen af direkte støtte eller støtte under landdistriktsprogrammets tilskudsordninger omfattet af krydsoverensstemmelse. De danske retsregler er også omtalt i bilag 1 til Bekendtgørelse nr. 1362 af 19. december 2008, som ændret ved bekendtgørelse nr. 239 af 27. marts 2009 om krydsoverensstemmelse.

Kolonne 2 henviser til de EU-retsregler, der danner grundlag for kravene vedrørende krydsoverensstemmelse. En fuldendt liste over disse bestemmelser findes i Rådets Forordning (EF) Nr. 73/2009, art. 4-6 og 14-254, samt i bilag II og III.

Kolonne 3 angiver hvilken kontrolmyndighed der er ansvarlig for at kontrollere kravet, samt hvilken myndighed der er ansvarlig for udtagning til kontrollen.

Beskrivelse af kravet med delkrav
Kravene er nummeret så områdenummer og løbenummer tilsammen danner nummeret for kravet (Eks. 1.3 = område 1, løbenummer 3).

Hvert krav har en overskrift, der i kortest mulig form beskriver, hvad kravet omhandler. Kravet underopdeles i delkrav, hvor hvert nummer angiver et delkrav og refererer til en bestemmelse i et dansk retsgrundlag.

I fodnoter angives følgende:

- Definitioner af ord eller sammenhænge, som forklarer kravet
- Bestemmelser (fra dansk retsgrundlag), der har til formål at forklare eller oplyse om bestemmelsen i kravet
- Eksempler, der kan vejlede forståelsen af kravet
- Henvisninger til rådgivning eller lignende ved tvivlsspørgsmål
- Henvisning til generelle vejledninger med uddybende information om de forhold, som kravet vedrører.

6.1 Område 1 Miljø

Krav 1.1 Stoffer, produkter og materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund [4]

Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006 om miljøbeskyttelse § 19 stk. 1 og 2	Rådets direktiv 80/68/EØF af 17. dec. 1979 om beskyttelse af grundvandet mod forurening forårsaget af visse farlige stoffer, art. 4 og 5	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

1. Stoffer, produkter og materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, må ikke uden tilladelse nedgraves i jorden, udledes eller oplægges på jorden eller afledes til undergrund.

2. Beholdere med stoffer, produkter og materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, må heller ikke uden tilladelse være nedgravet i jorden[5].

Bedømmelse

Krav 1.1. relaterer sig direkte til miljøbeskyttelseslovens § 19 stk. 1 og 2, mens kravene 1.2 - 1.15 relaterer sig til bekendtgørelser udstedt med hjemmel i § 19 stk. 5 (slambekendtgørelsen og husdyrgødningsbekendtgørelsen). Krav 1.2 - 1.15 anvendes forud for krav 1.1. Men der kan forekomme situationer, hvor der kan være tale om en overtrædelse af både krav 1.1. og et af kravene i krav 1.2 - 1.15, eksempelvis hvor der er risiko for en forurening af grundvand, jord og undergrund samtidig med at slambekendtgørelsen er overtrådt. Selvstændig overtrædelse af krav 1.1 kan eksempelvis være uautoriseret bortskaffelse af kemikalier, olie eller lignende, ved for eksempelvis udledning direkte på jorden eller nedgravning.

Hvis en handling eller en undladelse har medført fare for forurening af grundvand, jord eller undergrund eller der er sket en forurening, skal dette indberettes under krav 1.1.

For at indberette en overtrædelse under krav 1.1 skal der som udgangspunkt være konstateret en konkret forurening med stoffer, produkter og materialer, som er i fysisk kontakt med jorden eller opbevares uforsvarligt i beholder på eller i jorden, hvor der er en vis risiko for at beholderen kan vælte eller lække og føre til forurening. Det er således ikke i relation til krydsoverensstemmelse tilstrækkeligt, at stoffer, produkter og materialer i sig selv udgør en risiko for forurening.

Hvis der ikke foreligger en konkret forurening, skal risikoen for forurening være reel, f. eks ved en konstateret lemfældig omgang med stoffer, produkter og materialer, som vurderes ved et uheld at kunne komme i fysisk kontakt med jorden og derved lede til konkret forurening af jord, grundvand eller undergrund.

---

[4] Bestemmelsen, som dette krav tager sit udgangspunkt i, er, ligesom kravet i sig selv, bredt formuleret. Det er derfor ikke muligt at angive en afgrænset liste over hvilke stoffer, produkter og materialer, der er omfattet. Udgangspunktet er, at *alle* stoffer, produkter og materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, er omfattet af bestemmelsen og dermed også af kravet.
Det kan vejledende anføres, at forskriftsmæssig brug af godkendte stoffer, produkter og materialer som udgangspunkt ikke vil kræve særskilt tilladelse. Der vil nemlig i forbindelse med den pågældende godkendelse være taget højde for den virkning, som det pågældende stof, produkt eller materiale ved korrekt anvendelse vil have på grundvand, jord og undergrund.

[5] Tætte beholdere, der alene anvendes til ajle, gylle, ensilagesaft, mælkerumsvand og møddingvand, må dog være nedgravet uden tilladelse.

Alvor: Alvoren af overtrædelsen vurderes efter, om der ville være givet en tilladelse, såfremt der havde været søgt herom.

Omfang: Omfanget af overtrædelsen fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af overtrædelsen vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om forureningen eller risikoen for forurening kan konstateres på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "konstateres" forstås her, at forureningen eller risikoen for forurening kan dokumenteres. Dokumentation af risikoen for forurening kan underbygges ved beregninger eller lignende.

Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af bl.a. jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland m.m. og vejrforhold i perioden hvor overtrædelsen konstateres.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold (for eksempel indhentelse af fornødne tilladelser eller efterkommelse af påbud), eller hvor lang tid der går før forureningen kan afhjælpes indgår ved en vurdering af varigheden af overtrædelsen. Varighed kan kun indberettes med karakteren 2, hvis det er tale om et forhold, som der vil kunne gives tilladelse til.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Har ikke tilladelse, men har søgt om tilladelse og kan få det.	Har ikke tilladelse, men kan få det.	Har ikke tilladelse og kan ikke få det, men iværksætter øjeblikkeligt undersøgelse og afhjælpning af forureningen.	Har ikke tilladelse og kan ikke få det.
Omfang	Forureningen/risikoen for forurening er af et så lille omfang, at det vil blive tilladt.	Forurening inden for egen bedrift.	Forurening i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer.	Forurening i fjernområdet, herunder enhver form for forurening af/risiko for forurening af drikkevandsressourcer.
Varighed	Overtrædelse bringes til ophør indenfor almindelig sagsbehandlingstid hos kommunal-bestyrelsen (dvs. ca. 14 dage). M.a.o. forsinkes sagsbehandlingen ikke som følge af, at ansøger ikke bidrager i nødvendigt omfang til at oplyse sagen. Karakteren 1 kan kun benyttes, hvis der kan gives tilladelse.	Overtrædelse bringes til ophør indenfor 14 dage, som er fristen for at søge om tilladelse, og almindelig sagsbehandlingstid hos kommunal-bestyrelsen. M.a.o. forsinkes sagsbehandlingen ikke som følge af, at ansøger ikke bidrager i nødvendigt omfang til at oplyse sagen. Karakteren 2 kan kun benyttes, hvis der kan gives tilladelse	Der sker afhjælpning inden 3 måneder.	Afhjælpning kan ikke ske inden 3 måneder.

Krav 1.2 Anvendelse af affald[6] til jordbrugsformål (slam)

Bekendtgørelse nr. 1650 af 13. december 2006 om anvendelse af affald til jordbrugsformål § 20 stk. 1 og § 26 for så vidt angår spildevand fra offentlige spildevandsanlæg samt slam fra private rensningsanlæg til behandling af husspildevand	Rådets direktiv 86/278/EØF af 12. juni 1986 om beskyttelse af miljøet, navnlig jorden i forbindelse med anvendelse i landbruget af slam fra rensningsanlæg, art. 3, jf. art. 8, jf. art. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

1. Anvendelse må ikke ske på en sådan måde og på sådanne arealer, at der ved tøbrud og regnskyl opstår fare for afstrømning til søer, vandløb eller dræn.

2. Anvendelse må ikke give anledning til forurening af grundvandet, væsentlige gener eller uhygiejniske forhold.

3. Anvendelse skal ske i overensstemmelse med deklarationen[7].

Bedømmelse
Hvis overtrædelsen har medført en konkret forurening, skal overtrædelsen også indberettes under krav 1.1.

Alvor: Ved en vurdering af alvoren, bedømmes overtrædelsen ud fra, hvilket delkrav der ikke er overholdt. Den endelige bedømmelse af alvoren af overtrædelsen må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. I denne vurdering vil også omfanget af overtrædelsen kunne indgå, jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af overtrædelsen fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om forureningen eller risikoen for forurening kan konstateres på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "konstateres" forstås her, at forureningen eller risikoen for forurening kan dokumenteres. Dokumentation af risikoen for forurening kan underbygges ved beregninger eller lignende.

Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af bl.a. jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland m.m. og vejrforhold i perioden hvor overtrædelsen konstateres.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår, til at tilstanden er genoprettet, vil således kunne indgå som moment ved en vurdering af varigheden af en overtrædelse. Varigheden af en overtrædelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

[6] Det i kravet omtalte affald vedrører alene spildevandsslam fra offentlige spildevandsanlæg samt fra private anlæg. For mere information se www.mst.dk.

[7] Deklarationen er udarbejdet af affaldsproducenten, og indeholder en række oplysninger, herunder en beskrivelse af affaldet, analyseresultater, opbevaringsmuligheder m.v. Se nærmere i bekendtgørelse nr. 1650 af 13. december 2006. Deklarationen følger affaldet.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Anvendelse ikke sket i overensstemmelse med deklarationen	Anvendelse har medført væsentlige gener eller uhygiejniske forhold eller fare for afstrømning	Anvendelse har medført forurening af grundvand
Omfang		Forurening inden for egen bedrift	Forurening i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer	Forurening i fjernområdet, herunder enhver form for forurening af/risiko for forurening af drikkevandsressourcer
Varighed		Mindre end 1 planperiode	1 planperiode	Udover 1 planperiode

Krav 1.3 Udbringning af affald[8] til jordbrugsformål (slam)

Bekendtgørelse nr. 1650 af 13. december 2006 om anvendelse af affald til jordbrugsformål §§ 23-25 for så vidt angår spildevand fra offentlige spildevandsanlæg samt slam fra private rensningsanlæg til behandling af husspildevand	Rådets direktiv 86/278/EØF af 12. juni 1986 om beskyttelse af miljøet, navnlig jorden i forbindelse med anvendelse i landbruget af slam fra rensningsanlæg, art. 3, jf. art. 8, jf. art. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

1. I perioden fra høst, dog senest 1/9, til 1/2 må der ikke udbringes flydende affald. Dette gælder ikke for udbringning af flydende affald fra høst til 1/10 på etablerede, overvintrende fodergræsarealer og på arealer, hvor der den følgende vinter skal være vinterraps. På disse arealer må der med flydende affald maksimalt tilføres 50 kg totalkvælstof pr. ha. Det gælder endvidere ikke for udbringning af flydende affald fra høst til 15/10 på arealer med frøgræs, for hvilke der er indgået kontrakt med et frøavlsfirma om levering af frø i den kommende sæson. På disse arealer må der med flydende affald maksimalt tilføres 50 kg totalkvælstof pr. ha.

2. I perioden fra 1/9 til 1/3 må der ikke udbringes flydende affald på flerårige afgrøder uden årlig høst. Dette gælder ikke for udbringning af flydende affald fra høst til 1/10 på etablerede, overvintrende fodergræsarealer og på arealer, hvor der den følgende vinter skal være vinterraps. På disse arealer må der med flydende affald maksimalt tilføres 50 kg totalkvælstof pr. ha. Det gælder endvidere ikke for udbringning af flydende affald fra høst til 15/10 på arealer med frøgræs, for hvilke der er indgået kontrakt med et frøavlsfirma om levering af frø i den kommende sæson. På disse arealer må der med flydende affald maksimalt tilføres 50 kg totalkvælstof pr. ha.

[8] Det i kravet omtalte affald vedrører alene spildevandsslam fra offentlige spildevandsanlæg samt slam fra private anlæg. For mere information se www.mst.dk.

3. Flydende affald må højst udbringes i mængder på 3.000 m^3 pr. ha. pr. planperiode. I perioden 1/2 til 1/4 må der kun udbringes 1.000 m^3 pr. ha.
4. Udbringning af fast affald i perioden fra høst til 20/10 må kun ske på arealer, hvor der er afgrøder samme vinter.

Bedømmelse
Hvis overtrædelsen har medført en konkret forurening, skal overtrædelsen også indberettes under krav 1.1.

Alvor: Ved en vurdering af alvoren af en overtrædelse skal det som udgangspunkt vurderes, om der er tale om overskridelse af tidspunkt, mængde eller begge dele. Den endelige bedømmelse af alvoren af overtrædelsen må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. I denne vurdering vil også omfanget af overtrædelsen kunne indgå, jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en overtrædelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om forureningen eller risikoen for forurening kan konstateres på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "konstateres" forstås her, at forureningen eller risikoen for forurening kan dokumenteres. Dokumentation af risikoen for forurening kan underbygges ved beregninger eller lignende.

Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af bl.a. jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland m.m. og vejrforhold i perioden hvor overtrædelsen konstateres.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår til at tilstanden er genoprettet vil således kunne indgå som moment ved en vurdering af varigheden af en overtrædelse. Varigheden af en overtrædelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter / **Kriterium**	**1** **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	**2** **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	**3** **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	**4** **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor			Overskridelse af tidspunkt eller mængde	Overskridelse af tidspunkt og mængde
Omfang		Forurening inden for egen bedrift	Forurening i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer	Forurening i fjernområdet, herunder enhver form for forurening af/risiko for forurening af drikkevandsressourcer
Varighed		Mindre end 1 planperiode	1 planperiode	Udover 1 planperiode

Krav 1.4 Gødskningsformål, gødningsplanlægning, gødningsregnskab, gødskningsbehov og markplan (slam)

Bekendtgørelse nr. 1650 af 13. december 2006 om anvendelse af affald til jordbrugsformål § 21 for så vidt angår spildevand fra offentlige spildevandsanlæg samt slam fra private rensningsanlæg til behandling af husspildevand	Rådets direktiv 86/278/EØF af 12. juni 1986 om beskyttelse af miljøet, navnlig jorden i forbindelse med anvendelse i landbruget af slam fra rensningsanlæg, art. 3, jf. art. 8 og 10, jf. art. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

1. Affald[9], der ifølge slambekendtgørelsen[10] udbringes til jordbrugsformål, skal anvendes til gødskningsformål og indgå i gødningsplanlægningen og gødningsregnskabet.

2. På landbrugsarealer må affald kun udbringes til afgrøder med kvælstofnorm eller en retningsgivende norm for fosfor og kalium. På øvrige arealer må affald kun udbringes til afgrøder med et gødskningsbehov.

3. Hvor landbrugeren modtager affald i mængder, der overstiger 10 tons tørstof pr. år, skal bruger senest 31/3 hvert år fremsende markplan for jordbrugsbedriften for indeværende planperiode samt kort med angivelse af udspredningsarealer til kommunalbestyrelsen i landbrugerens kommune.

Bedømmelse

Hvis overtrædelsen har medført en konkret forurening, skal overtrædelsen også indberettes under krav 1.1.

Alvor: Alvoren af en overtrædelse bedømmes ud fra hvorvidt der er tale om overtrædelse af administrative krav (delkrav 1 og 3) eller om affaldet ikke er anvendt til korrekt formål (delkrav 1) eller på ikke - tilladte arealer eller – afgrøder (delkrav 2). Den endelige bedømmelse af alvoren af overtrædelsen må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Omfang: Omfanget af en overtrædelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om forureningen eller risikoen for forurening kan konstateres på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "konstateres" forstås her, at forureningen eller risikoen for forurening kan dokumenteres. Dokumentation af risikoen for forurening kan underbygges ved beregninger eller lignende.

Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af bl.a. jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland m.m. og vejrforhold i perioden hvor overtrædelsen konstateres.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold, vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en overtrædel-

[9] Det i kravet omtalte affald vedrører alene spildevandsslam fra offentlige spildevandsanlæg samt fra private anlæg. For mere information se www.mst.dk.
[10] Bekendtgørelse nr. 1650 af 13. december 2006 om anvendelse af affald til jordbrugsformål. For mere information se www.mst.dk.

se (for eksempel ved fremsendelse af markplan). Varigheden af en overtrædelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Administrative krav er ikke overholdt: • markplan ikke indsendt inden den 31/3 • anvendelsen indgår ikke i gødningsplanlægning/regnskab	Affald er ikke anvendt til gødningsformål	• Affald udbragt på afgrøder uden norm for kvælstof, fosfor eller kalium. • Affald udbragt på ikke-landbrugsarealer uden gødningsbehov.
Omfang		Forurening inden for egen bedrift	Forurening i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer	Forurening i fjernområdet, herunder enhver form for forurening af/risiko for forurening af drikkevandsressourcer
Varighed		Mindre end 1 planperiode	1 planperiode	Ud over 1 planperiode

Krav 1.5 Maksimale udspredningsmængder for affald[11] (slam)

Bekendtgørelse nr. 1650 af 13. december 2006 om anvendelse af affald til jordbrugsformål § 22 for så vidt angår spildevand fra offentlige spildevandsanlæg samt slam fra private rensningsanlæg til behandling af husspildevand	Rådets direktiv 86/278/EØF af 12. juni 1986 om beskyttelse af miljøet, navnlig jorden i forbindelse med anvendelse i landbruget af slam fra rensningsanlæg, art. 3, jf. art. 5, 8 og 10, jf. art. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

1. På arealer, der tilføres affald, må den samlede tilførsel af næringsstoffer i form af affald og husdyrgødning ikke overstige 170 kg. totalkvælstof og 30 kg. totalfosfor pr. ha pr. år. Fosfordoseringen kan beregnes som et gennemsnit over 3 år.

2. Der må med affald ikke tilføres jorden mere end 7 tons tørstof pr. ha. pr. år beregnet som et gennemsnit over 10 år.

[11] Det i kravet omtalte affald vedrører alene spildevandsslam fra offentlige spildevandsanlæg samt fra private anlæg.

3. Hvis doseringen beregnes som et gennemsnit over flere år, skal landbruger hvert år senest 31/3 fremsende markplan for jordbrugsbedriften til kommunalbestyrelsen i landbrugers kommune[12].

4. De angivne maksimale mængder pr. ha. pr. år skal overholdes inden for enhver planperiode. Hvor mængderne kan beregnes som et gennemsnit over 3 eller 10 år, skal kravene være opfyldt i hver 3-års henholdsvis 10-års planperiode.

5. For affald, der består af mere end 75 % husdyrgødning regnet på tørstofbasis, træder reglerne i Miljøministeriets bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning og ensilage mv.[13] i stedet for de i dette krav anførte regler. De med affald tilførte mængder kvælstof skal omregnes til dyreenheder, således at maksimalt 100 kg. kvælstof svarer til 1 dyreenhed.

Bedømmelse

Hvis overtrædelsen har medført en konkret forurening, skal overtrædelsen også indberettes under krav 1.1.

Alvor: Alvoren af en overtrædelse bedømmes ud fra om markplan og/eller deklaration er indsendt inden den 31/3 (delkrav 3) eller hvorvidt den tilladte mængde af totalkvælstof, totalfosfor eller tørstof er overskredet (delkrav 1-2 og 4-5). Den endelige bedømmelse af alvoren af overtrædelsen må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Omfang: Omfanget af en overtrædelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om forureningen eller risikoen for forurening kan konstateres på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "konstateres" forstås her, at forureningen eller risikoen for forurening kan dokumenteres. Dokumentation af risikoen for forurening kan underbygges ved beregninger eller lignende.

Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af bl.a. jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland m.m. og vejrforhold i perioden hvor overtrædelsen konstateres.

Det vil ikke være sandsynligt, at overtrædelsen rækker ud over egen bedrift, og i så tilfælde vil det formentlig omfattes af 1.2.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en overtrædelse (for eksempel ved fremsendelse af markplan). Varigheden af en overtrædelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

OBS! I skemaet er en planperiode 1 år som i de øvrige krav (ikke 3 eller 10 år).

[12] Meddelelsespligten gælder kun i de tilfælde, hvor landbruger modtager affald i mængder, der overstiger 10 t. tørstof pr. år.
[13] Bekendtgørelse nr. 814 af 13. juli 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. For mere information se www.mst.dk.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Markplan og/eller deklaration ikke indsendt inden 31/3.	Totalkvælstof og/eller totalfosfor overskredet	Tørstofmængde overskredet
Omfang		Forurening inden for egen bedrift	Forurening i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer	Forurening i fjernområdet, herunder enhver form for forurening af/risiko for forurening af drikkevandsressourcer
Varighed		Mindre end 1 planperiode	1 planperiode	Udover 1 planperiode

Krav 1.6 Hygiejniske restriktioner for anvendelse af affald[14] (slam)

Bekendtgørelse nr. 1650 af 13. december 2006 om anvendelse af affald til jordbrugsformål § 27 for så vidt angår spildevand fra offentlige spildevandsanlæg samt slam fra private rensningsanlæg til behandling af husspildevand	Rådets direktiv 86/278/EØF af 12. juni 1986 om beskyttelse af miljøet, navnlig jorden i forbindelse med anvendelse i landbruget af slam fra rensningsanlæg, art. 3, jf. art. 6, 7 og 8, jf. art. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

1. Ikke behandlet spildevandsslam må ikke anvendes til jordbrugsformål.

2. Stabiliseret spildevandsslam må ikke anvendes til fortærbare afgrøder.

3. Stabiliseret spildevandsslam skal nedbringes inden 6 timer efter tilførsel.

4. Spildevandsslam behandlet ved kontrolleret kompostering må ikke anvendes til fortærbare afgrøder.

5. På arealer, hvor der er tilført ikke hygiejniseret spildevandsslam, må der indtil 1 år efter tilførsel kun dyrkes korn- eller frøafgrøder til modenhed samt græs eller lignende til industriel fremstilling af tørfoder.

Bedømmelse
Hvis overtrædelsen har medført en konkret forurening, skal overtrædelsen også indberettes under krav 1.1.

Alvor: Alvoren af en overtrædelse bedømmes ud fra hvorvidt slam ikke er nedbragt inden for 6 timer (delkrav 3), om anvendelse af slam har medført smitterisiko (delkrav 1-2 og 4) eller

[14] Det i kravet omtalte affald vedrører alene spildevandsslam fra offentlige spildevandsanlæg samt fra private anlæg. For mere information se www.mst.dk.

om der er dyrket afgrøder til andet formål end industriel fremstilling af tørfoder inden for 1 år fra tilførsel af slam (delkrav 5). Den endelige bedømmelse af alvoren af overtrædelsen må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Omfang: Omfanget af en overtrædelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om forureningen eller risikoen for forurening kan konstateres på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "konstateres" forstås her, at forureningen eller risikoen for forurening kan dokumenteres. Dokumentation af risikoen for forurening kan underbygges ved beregninger eller lignende.

Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af bl.a. jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland m.m. og vejrforhold i perioden hvor overtrædelsen konstateres.

Det vil formentlig være meget sjældent, at overtrædelse af krav 1.6 rækker ud over egen bedrift.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold, vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en overtrædelse. Varigheden af en overtrædelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter / **Kriterium**	**1** **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	**2** **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	**3** **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	**4** **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor			Slam er ikke nedbragt inden 6 timer efter tilførsel	• Anvendelse af slam har medført smitterisiko og/eller • Dyrkning af andre afgrøder end korn- eller frøafgrøder til modenhed, samt græs eller lignende til industriel fremstilling af tørfoder inden for 1 år fra tilførsel af slam
Omfang		Forurening inden for egen bedrift	Forurening i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer	Forurening i fjernområdet, herunder enhver form for forurening af/risiko for forurening af drikkevandsressourcer
Varighed			Mindre end 1 planperiode	1 planperiode

Krav 1.7 Indretning af stalde og lignende

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 som ændret ved bekendtgørelse 1209 af 11. oktober 2007 og bekendtgørelse nr. 736 af 30. juni 2008 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., §§ 4, 18 og 19, § 21, stk. 1 samt § 22 for så vidt angår forurening af grundvand og overfladevand	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4 og bilag II, A, 5), jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

1. Stalde og lignende indretninger til dyr skal være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted.

2. De skal have gulve, udført af for fugtighed vanskeligt gennemtrængeligt materiale.

3. Gulve skal kunne modstå påvirkningerne fra dyrene og de i stalden anvendte redskaber.

4. Afløb fra stald og samle- og pumpebrønd[15] skal føres gennem tætte, lukkede ledninger. Afløb, der kommer under pumpetryk, skal udføres således, at de kan modstå påvirkninger fra pumpetrykket. Afløb med tilhørende brønde skal udføres af autoriserede kloakmestre i overensstemmelse med forskrifter for afløb, som er anført i bygningsreglementet.

5. Afløb fra stalde skal føres til beholder for flydende husdyrgødning.

6. Spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold, malkemaskiner, foderrekvisitter og lignende kan[16] føres til en beholder for flydende husdyrgødning eller til en separat beholder.

7. Stalde og lignende indretninger til dyr, gulve, afløb fra stalde samt samle- og pumpebrønde skal renholdes og vedligeholdes, herunder beskyttes mod tæring, så de begrænser forurening fra dyreholdet til vandmiljøet.

Bedømmelse

Hvis overtrædelsen har medført en konkret forurening, skal overtrædelsen også indberettes under krav 1.1.

Hvis der konstateres forhold vedrørende dyrehold under 3 DE, som medfører forurening af grundvand, jord og undergrund, skal det indberettes under krav 1.1.

Bedømmelse vedr. gulve – delkrav 1-3 og 7

[15] Overtrædelse der vedrører samle- og pumpebrønde, som har forbindelse til flere anlæg, for eksempel stald (krav 1.7)og mødding (krav 1.9), skal kun indberettes under det mest relevante krav.

[16] Spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold, malkemaskiner, foderrekvisitter og lignende kan enten føres til beholder for flydende husdyrgødning eller til en separat beholder. Dog kan mælkerumsvand evt. bortledes i henhold til kommunal tilladelse ved nedsivning (som udgangspunkt bør det dog bortskaffes på anden vis end ved nedsivning jf. vejledning til bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v.). Hvis spildevandet ikke afledes som beskrevet, kan der også være tale om en overtrædelse af krav 1.1

Alvor: Ved en vurdering af alvoren af en overtrædelse skal der som udgangspunkt indgå, om stalde og lignende indretninger til husdyr er indrettet korrekt (delkrav 1), hvor stor en del af gulvet, herunder gyllekanaler og lignende, der ikke er udført af for fugtighed vanskeligt gennemtrængeligt materiale (delkrav 2) eller hvor stor en del af gulvet, herunder gyllekanaler og lignende, der er ødelagt (delkrav 3) samt om gulvet herunder gyllekanaler og lignende er tilstrækkeligt renholdt og vedligeholdt (delkrav 7). Den endelige bedømmelse af alvoren af overtrædelsen må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om der rent faktisk er sket en forurening af grundvand eller overfladevand, eller om der alene er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af overtrædelsen kunne indgå jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en overtrædelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om forureningen eller risikoen for forurening kan konstateres på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "konstateres" forstås her, at forureningen eller risikoen for forurening kan dokumenteres. Dokumentation af risikoen for forurening kan underbygges ved beregninger eller lignende.

Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af bl.a. jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland m.m. og vejrforhold i perioden hvor overtrædelsen konstateres.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af overtrædelsen (f.eks. reparation af gulvet). Hvis der er sket en forurening, skal det indgå i bedømmelsen af varighed, hvor lang tid der vurderes at gå før virkningen af forureningen ophører. Varigheden af en overtrædelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter / **Kriterium**	**1** **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	**2** **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	**3** **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	**4** **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	Revner i gulv af en samlet længde på maks. 0,5 m med maks. 0,5 cm revnebredde	< 20 % af staldafsnittets samlede gulvareal	20-75 % af staldafsnittets samlede gulvareal	75 % m^2 af staldafsnittets samlede gulvareal
Omfang	Der er ikke konstateret en forurening	Forurening inden for egen bedrift	Forurening i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer	Forurening i fjernområdet, herunder enhver form for forurening af/risiko for forurening af drikkevandsressourcer
Varighed	Mindre end 1 uge	1 uge til 1 måned	1 – 3 måneder	Over 3 måneder

Bedømmelse vedr. afløb og spildevand – delkrav 4-7

Alvor: Ved en vurdering af alvoren af en overtrædelse skal der som udgangspunkt indgå, om stalde og lignende indretninger til dyr, beholderen for spildevand og afløb fra stalde, samle- og pumpebrønde renholdelse og vedligeholdelse tilstrækkeligt (delkrav 7), om afløb føres gennem tætte ledninger der kan modstå pumpetrykket (delkrav 4) og om afløb fra stalde føres til beholder for flydende husdyrgødning (delkrav 5 og 6). Den endelige bedømmelse af alvoren af overtrædelsen må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om der rent faktisk er sket en forurening af grundvand eller overfladevand, eller om der alene er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af overtrædelsen kunne indgå jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en overtrædelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om forureningen eller risikoen for forurening kan konstateres på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "konstateres" forstås her, at forureningen eller risikoen for forurening kan dokumenteres. Dokumentation af risikoen for forurening kan underbygges ved beregninger eller lignende.

Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af bl.a. jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland m.m. og vejrforhold i perioden hvor overtrædelsen konstateres.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en overtrædelse (for eksempel reparation af afløb). Hvis der er sket en forurening, skal det indgå i bedømmelsen af varighed, hvor lang tid der vurderes at gå før virkningen af forureningen ophører. Varigheden af en overtrædelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor		Manglende renholdelse og vedligeholdelse af afløb i stalde og/eller samle – og pumpebrønd	• Afløb fører ikke gennem tætte lukkede ledninger og/eller • Opsamling af spildevand ikke korrekt	• Afløb fra stalde fører ikke til beholder for flydende husdyrgødning og/ eller • Ledning kan ikke modstå pumpetryk
Omfang	Der er ikke konstateret en forurening	Forurening inden for egen bedrift	Forurening i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer	Forurening i fjernområdet, herunder enhver form for forurening af/risiko for forurening af drikkevandsressourcer
Varighed	Mindre end 1 uge	1 uge til 1 måned	1 – 3 måneder	Over 3 måneder

Krav 1.8 Opbevaringskapacitet for husdyrgødning, ensilagesaft og spildevand

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 som ændret ved 1209 af 11. oktober 2007 og bekendtgørelse nr. 736 af 30. juni 2008 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., § 6	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4, bilag II, A, 5), jf. art. 4 og bilag III, 1, 2)	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

1. For husdyrbrug eller andre landbrugsbedrifter, der oplagrer husdyrgødning, skal opbevaringsanlæg for husdyrgødning have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne for anvendelse af husdyrgødning, ensilagesaft og spildevand. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning skal dog mindst have en kapacitet svarende til 6 måneders tilførsel. Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel, dog normalt mindst 7 måneders tilførsel for kvægbrug, hvor mindst 2/3 af dyreenhederne udgøres af kvæg, og hvor dyrene går ude i sommerhalvåret.

2. Tilførslen opgøres som den mængde husdyrgødning, der produceres i det givne tidsrum, beregnet ud fra, at dyrene er på stald, samt hvad der i øvrigt tilledes anlægget, herunder vaskevand og ensilagesaft. Ved opgørelsen kan gødning opbevaret som kompost eller fast gødning i markstak dog fraregnes. Såfremt der foreligger specielle forhold, eksempelvis hvor kødkvæg går ude en stor del af året, skal opbevaringskapaciteten minimum svare til den periode, hvor dyrene er på stald.

3. Anlæg, der udelukkende anvendes til opbevaring af ensilagesaft og spildevand, skal have tilstrækkelig opbevaringskapacitet til, at udbringning kan ske miljømæssigt forsvarligt.

4. Kravet om opbevaringskapacitet kan opfyldes ved, at der foreligger skriftlige aftaler om levering af husdyrgødning til opbevaring på anden ejendom eller levering til fælles biogasanlæg, gødningsbehandlingsanlæg eller gødningsopbevaringsanlæg. Sådanne opbevaringsaftaler skal have en varighed af mindst 5 år[17].

Bedømmelse
Hvis overtrædelsen har medført en konkret forurening, skal overtrædelsen også indberettes under krav 1.1.

Hvis der konstateres forhold vedrørende dyrehold under 3 DE, som medfører forurening af grundvand, jord og undergrund, skal det indberettes under krav 1.1.

Alvor: Ved en vurdering af alvoren af en overtrædelse skal der som udgangspunkt indgå, hvor mange måneders opbevaringskapacitet til husdyrgødning, der mangler. Den endelige bedømmelse af alvoren af overtrædelsen må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om der som følge af overtrædelsen er sket overløb fra gyllebeholder med heraf følgende forurening af grundvand eller overfladevand, eller om der er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af overtrædelsen kunne indgå jf. nedenfor.

Vedrørende udbringning af husdyrgødning henvises der til krav 1.13 og 1.15.

Omfang: Omfanget af en overtrædelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om forureningen eller risikoen for forurening kan konstateres på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "konstateres" forstås her, at forureningen eller risikoen for forurening kan dokumenteres. Dokumentation af risikoen for forurening kan underbygges ved beregninger eller lignende.

Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af bl.a. jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland m.m. og vejrforhold i perioden hvor overtrædelsen konstateres.

Det vil formentlig være meget sjældent, at overtrædelse af krav 1.8 rækker ud over egen bedrift, dog jævnfør dog ovennævnte.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold, vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en overtrædelse (for eksempel indgåelse af husdyrgødningsaftaler eller aftaler om opbevaring på anden mands virksomhed). Hvis der er sket en forurening, skal det indgå i bedømmelsen af varighed, hvor lang tid der vurderes at gå før virkningen af forureningen ophører. Varigheden af en overtrædelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Bemærkning

[17] Kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere krav til aftalernes udformning.

Hvis aftale om levering af husdyrgødning til opbevaring på anden ejendom eller levering til fælles biogasanlæg, gødningsbehandlingsanlæg eller gødningsopbevaringsanlæg ikke foreligger på skrift, er kravet til opbevaringskapacitet ikke opfyldt.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor		Mangler opbevaringskapacitet til op til 1 måned	Mangler opbevaringskapacitet til 1 - 2 måneder	Mangler opbevaringskapacitet til over 2 måneder
Omfang	Der er ikke konstateret en forurening	Forurening inden for egen bedrift	Forurening i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer	Forurening i fjernområdet, herunder enhver form for forurening af/risiko for forurening af drikkevandsressourcer
Varighed	Mindre end 1 uge	1 uge til 1 måned	1 – 3 måneder	Over 3 måneder

Krav 1.9 Opbevaring af fast husdyrgødning

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 som ændret ved bekendtgørelse 1209 af 11. oktober 2007 og bekendtgørelse nr. 736 af 30. juni 2008 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., § 8, § 10, stk. 1, §§ 11 og 20, § 21, stk. 1-2 samt § 22 for så vidt angår forurening af grundvand og overfladevand	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4, bilag II, A, 5), jf. art. 4 og bilag III, 1, 2)	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

1. Oplagring af fast gødning må kun ske på møddinger eller i lukkede containere, placeret på et befæstet areal med tæthed, som angivet i delkrav 3, punkt f-g, og afløb til en møddingsaftbeholder eller lignende.

2. Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal tømmes så ofte, at de ikke løber over. Er møddingen begrænset af en randbelægning, må der ikke lægges gødning på denne. Møddingen skal i øvrigt benyttes på en sådan måde, at gødning ikke flyder uden for møddingen eller der er risiko herfor.

3. For opbevaringsanlæg til fast husdyrgødning gælder, at:
    a. Møddinger skal indrettes således, at overfladevand fra omliggende arealer og tage ikke kan løbe ind på møddingarealet.
    b. Møddingsaft skal bortledes gennem dertil indrettede afløb.
    c. Møddingens sidebegrænsning skal som minimum bestå af en 1 m. høj mur eller en 2 m. bred randbelægning.[18]
    d. Møddingbund og randbelægning samt belægning ved indkørsel i møddingen skal som minimum have 3 % fald mod afløb.

[18] Kommunalbestyrelsen kan tillade en anden form for begrænsning, der giver tilsvarende sikkerhed for opsamling af møddingsaften.

e. Møddingbund og sidebegrænsning skal være udført af et for fugtighed vanskeligt gennemtrængeligt materiale.
f. Møddingbund og sidebegrænsning skal udføres således, at de kan modstå påvirkningerne, dels fra køretøjer og redskaber ved fyldning og tømning, dels fra den oplagrede gødning.
g. Møddinger, lukkede containere til opbevaring af fast gødning og afløb fra møddinger skal ren- og vedligeholdes, herunder beskyttes mod tæring, så de begrænser forurening fra dyreholdet til vandmiljøet.

4. For afløb fra opbevaringsanlæg til fast husdyrgødning gælder, at:
    1. Møddinger skal udføres således, at der er afløb fra laveste punkt, og at tilstopning undgås.
    2. Afløbet dimensioneres og udføres ifølge DS 432 Norm for afløbsinstallationer.
    3. Afløbet skal føres til en beholder.
    4. Afløb fra mødding og samle- og pumpebrønd[19] skal føres gennem tætte, lukkede ledninger.
    5. Afløb, der kommer under pumpetryk, skal udføres således, at de kan modstå påvirkninger fra pumpetrykket.
    6. Afløb med tilhørende brønde skal udføres af autoriserede kloakmestre i overensstemmelse med forskrifter for afløb, som er anført i bygningsreglementet.

Bedømmelse
Hvis overtrædelsen har medført en konkret forurening, skal overtrædelsen også indberettes under krav 1.1.

Hvis der konstateres forhold vedrørende dyrehold under 3 DE, som medfører forurening af grundvand, jord og undergrund, skal det indberettes under krav 1.1.

Bedømmelse – delkrav 1 og 2
Alvor: Ved en vurdering af alvoren af en overtrædelse skal der som udgangspunkt indgå, hvor meget fast gødning (m^3), der ikke oplagres på møddinger, i lukkede containere eller i markmødding med tilladelse fra kommunalbestyrelsen (delkrav 1) samt hvor stor en mængde (m^3) fast gødning der er løbet over mødding og container, grundet manglende tømning (delkrav 2). Den endelige bedømmelse af alvoren af overtrædelsen må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om fast gødning er opbevaret uforsvarligt, herunder om der er sket en forurening af grundvand eller overfladevand, eller om der er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af overtrædelsen kunne indgå jf. nedenfor.

Vedrørende indretning af opbevaringsanlæg til fast gødning henvises til delkrav 3.
Vedrørende afløb fra opbevaringsanlæg til fast gødning henvises til delkrav 4.
Vedrørende tilladelse til opbevaring af fast gødning i markmødding henvises til krav 1.10 delkrav 2.

Omfang: Omfanget af en overtrædelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om forureningen eller risikoen for forurening kan konstateres på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller

[19] Overtrædelse der vedrører samle- og pumpebrønde, som har forbindelse til flere anlæg, for eksempel stald (krav 1.7)og mødding (krav 1.9), skal kun indberettes under det mest relevante krav,

i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "konstateres" forstås her, at forureningen eller risikoen for forurening kan dokumenteres. Dokumentation af risikoen for forurening kan underbygges ved beregninger eller lignende.

Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af bl.a. jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland m.m. og vejrforhold i perioden hvor overtrædelsen konstateres.

Desuden skal der tages hensyn til kvælstofindholdet af den type gødning, som overtrædelsen vedrører.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en overtrædelse (for eksempel fjernelse af husdyrgødning, der ikke er lagret korrekt og/eller etablering af større lagerkapacitet). Hvis der er sket en forurening, skal det indgå i bedømmelsen af varighed, hvor lang tid der vurderes at gå før virkningen af forureningen ophører. Varigheden af en overtrædelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter / **Kriterium**	**1** **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	**2** **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	**3** **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	**4** **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	< 1/2 m^3	1/2 – 2 m^3	2 – 5 m^3	> 5 m^3
Omfang	Der er ikke konstateret en forurening	Forurening inden for egen bedrift	Forurening i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer	Forurening i fjernområdet, herunder enhver form for forurening af/risiko for forurening af drikkevandsressourcer
Varighed	Mindre end 1 uge	1 uge til 1 måned	1 – 3 måneder	Over 3 måneder

Bedømmelse – delkrav 3 og 4

Alvor: Ved en vurdering af alvoren af en overtrædelse skal det som udgangspunkt indgå, hvor mange overtrædelser der er tale om for så vidt angår indretning og drift af møddinger og afløb. Hvert punkt under delkrav 3 (a-g) og 4 (a-f) udgør 1 overtrædelse. Hvis der indgår flere elementer i et punkt, skal blot ét af elementerne under punktet være overtrådt for, at der foreligger "1 overtrædelse". Den endelige bedømmelse af alvoren af overtrædelsen må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om der rent faktisk er sket en forurening af grundvand eller overfladevand, eller om der alene er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af overtrædelsen kunne indgå, jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en overtrædelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om forureningen eller risikoen for forurening kan konstateres på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "konstateres" forstås her, at forureningen eller risikoen for forurening kan dokumenteres. Dokumentation af risikoen for forurening kan underbygges ved beregninger eller lignende.

Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af bl.a. jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland m.m. og vejrforhold i perioden hvor overtrædelsen konstateres.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold, vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en overtrædelse (for eksempel reparation og ændring af møddingsplads og afløb, således, at der ikke er risiko for forurening af grundvand og overfladevand). Hvis der er sket en forurening, skal det indgå i bedømmelsen af varighed, hvor lang tid der vurderes at gå før virkningen af forureningen ophører. Varigheden af en overtrædelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter / **Kriterium**	**1** **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	**2** **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	**3** **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	**4** **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor		1 overtrædelse	2 overtrædelser	3 overtrædelser og derover
Omfang	Der er ikke konstateret en forurening	Forurening inden for egen bedrift	Forurening i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer	Forurening i fjernområdet, herunder enhver form for forurening af/risiko for forurening af drikkevandsressourcer
Varighed	Mindre end 1 uge	1 uge til 1 måned	1 – 3 måneder	Over 3 måneder

Krav 1.10 Opbevaring af fast husdyrgødning og kompost i marken

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 som ændret ved bekendtgørelse 1209 af 11. oktober 2007 og bekendtgørelse nr. 736 af 30. juni 2008 om husdyrhold og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., § 9, dog undtaget kravet om, at kompostlaget skal være overdækket med kompostdug eller lufttæt materiale, og § 8, stk. 1 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug for så vidt angår afstandskravene til enkelt vandindvindingsanlæg, fælles vandindvindingsanlæg og vandløb (herunder dræn) og søer.	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4, bilag II, A, 5), jf. art. 4 og bilag III, 1, 2)	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

1. Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 % må oplagres i marken. Oplaget skal opfylde afstandskravene[20] og må ikke medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand.

2. Opbevaring af fast gødning i markmødding må kun ske efter Kommunalbestyrelsens tilladelse. Kommunalbestyrelsen kan, for landbrugsejendomme i landsbyer, i særlige tilfælde tillade opbevaring af fast gødning i markmødding, hvis det godtgøres, at det ikke er muligt at opnå en miljømæssig tilfredsstillende opbevaring i tilknytning til staldene. En tilladelse skal være ledsaget af sådanne vilkår for placering, indretning og drift af markmøddingen, at der ikke opstår risiko for forurening af grundvandet, og at der ikke kan ske afledning til vandløb (herunder dræn), søer og havet. For markmøddinger gælder i øvrigt afstandskrav nævnt i note 15.

Bedømmelse
Hvis overtrædelsen har medført en konkret forurening, skal overtrædelsen også indberettes under krav 1.1.

Hvis der konstateres forhold vedrørende dyrehold under 3 DE, som medfører forurening af grundvand, jord og undergrund, skal det indberettes under krav 1.1.

Bedømmelse – delkrav 1
Alvor: Ved en vurdering af alvoren af en overtrædelse for oplagring af kompost i marken skal det som udgangspunkt indgå, hvor mange af afstandskravene, der er overskredet for så vidt angår afstand til enkelt vandindvindingsanlæg, fælles vandindvindingsanlæg og til vandløb (herunder dræn) og søer. Desuden skal det indgå i vurderingen om der rent faktisk er sket en forurening, eller om der alene er fremkaldt fare herfor. Den endelige bedømmelse af alvoren af overtrædelsen må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. I denne vurdering vil også omfanget af overtrædelsen kunne indgå, jf. nedenfor.

Afstandskrav:
1. Til enkelt vandindvindingsanlæg: 25 m
2. Til fælles vandindvindingsanlæg: 50 m
3. Til vandløb (herunder dræn) og søer: 15 m

Afstandskravene skal opfyldes hver for sig.
Vedrørende markmødding henvises til delkrav 2.

Hvis tørstofindholdet er under 30 %, bedømmes overtrædelsen, efter en konkret vurdering, efter krav 1.9 eller krav 1.10, delkrav 2.

Omfang: Omfanget af en overtrædelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om forureningen eller risikoen for forurening kan konstateres på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "konstateres" forstås her, at foru-

[20] Stalde og lignende indretninger til dyr, samt møddinger og åbne beholdere til husdyrgødning skal opfylde afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. § 8, stk. 1: 1) Til ikke almene vandforsyningsanlæg 25 m, 2) Til almene vandforsyningsanlæg 50 m, 3) Til vandløb (herunder dræn) og søer 15 m. Afstandskrav til offentlig vej, privat fællesvej, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på samme ejendom og naboskel indgår ikke i bedømmelse af manglende overensstemmelse med krav 1.10. De indgår ikke i Nitratdirektivet.

reningen eller risikoen for forurening kan dokumenteres. Dokumentation af risikoen for forurening kan underbygges ved beregninger eller lignende.

Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af bl.a. jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland m.m. og vejrforhold i perioden hvor overtrædelsen konstateres.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold, vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en overtrædelse (for eksempel flytning af kompost så afstandskravene overholdelse, eller fjernelse af husdyrgødning, der ikke kan betragtes som værende kompost). Hvis der er sket en forurening, skal det indgå i bedømmelsen af varighed, hvor lang tid der vurderes at gå før virkningen af forureningen ophører. Varigheden af en overtrædelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter / **Kriterium**	**1** **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	**2** **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	**3** **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	**4** **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor		1 overskridelse af afstandskrav	• 2 overskridelser af afstandskrav og/eller • Oplag af kompost har medført risiko for forurening	• Flere overskridelser af afstandskrav og/eller • Oplag af kompost har medført forurening
Omfang	Der er ikke konstateret en forurening	Forurening inden for egen bedrift	Forurening i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer	Forurening i fjernområdet, herunder enhver form for forurening af/risiko for forurening af drikkevandsressourcer
Varighed	Mindre end 1 uge	1 uge til 1 måned	1 – 3 måneder	Over 3 måneder

Bedømmelse – delkrav 2

Alvor: Ved en vurdering af alvoren af en overtrædelse skal det som udgangspunkt indgå, om der kunne have været givet tilladelse til opbevaring af fast gødning i markmødding, såfremt der var blevet søgt herom.

Omfang: Omfanget af en overtrædelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om forureningen eller risikoen for forurening kan konstateres på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "konstateres" forstås her, at forureningen eller risikoen for forurening kan dokumenteres. Dokumentation af risikoen for forurening kan underbygges ved beregninger eller lignende.

Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af bl.a. jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland m.m. og vejrforhold i perioden hvor overtrædelsen konstateres.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold, vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en overtrædelse (for eksempel indhentelse af fornødne tilladelser eller efterkommelse af påbud). Hvis der er sket en forurening, skal det indgå i bedømmelsen af varighed, hvor lang tid der vurderes at gå før virkningen af forureningen ophører. Karakteren 2 kan kun anvendes, hvis der kan gives tilladelse. Varigheden af en overtrædelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter / **Kriterium**	**1** **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	**2** **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	**3** **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	**4** **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	Har ikke tilladelse, men har søgt om tilladelse og kan få det	Har ikke tilladelse, men kan få det	Har ikke tilladelse og kan ikke få det, men iværksætter øjeblikkeligt undersøgelse og afhjælpning af forureningen	Har ikke tilladelse og kan ikke få det
Omfang	Der er ikke konstateret en forurening	Forurening inden for egen bedrift	Forurening i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer	Forurening i fjernområdet, herunder enhver form for forurening af/risiko for forurening af drikkevandsressourcer
Varighed	Overtrædelse bringes til ophør indenfor almindelig sagsbehandlingstid hos kommunalbestyrelsen (Dvs. ca. 14 dage). M.a.o. forsinkes sagsbehandlingen ikke som følge af, at ansøger ikke bidrager i nødvendigt omfang til at oplyse sagen. Karakteren 1 kan kun benyttes, hvis der kan gives tilladelse	Afhjælpningen sker inden 14, som er fristen for at søge tilladelse. Karakteren 2 kan kun benyttes, hvis der kan gives tilladelse	Der sker afhjælpning inden 3 måneder.	Afhjælpning kan ikke ske inden 3 måneder.

Krav 1.11 Opbevaring af ensilage[21]

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 som ændret ved bekendtgørelse 1209 af 11. oktober 2007 og bekendtgørelse nr. 736 af 30. juni 2008 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., §§ 12 og 13, § 21, stk. 1 og 3 samt § 22 for så vidt angår forurening af grundvand og overfladevand	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4 og bilag II, A, 5), jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

1. For opbevaring af ensilage gælder, at:
    a. Saftgivende ensilage, herunder ensilage af roetop, roeaffald og ikke-forvejret græs, skal opbevares på ensilageplads eller i ensilagesilo.
    b. Ensilagepladser skal opfylde krav, svarende til bestemmelserne for møddinger.
    c. Ensilagesiloer skal have en bund, der er udført af et for fugtighed vanskeligt gennemtrængeligt materiale.
    d. De skal endvidere være udført af bestandige materialer og skal kunne modstå påvirkninger fra indholdet og fra indlægning og udtagning.
    e. De skal indrettes, så ensilagesaft kun kan afledes gennem dertil indrettede afløb, efter samme bestemmelser som møddingspladser.
    f. På en ensilageplads må der ikke lægges ensilage på randbelægningen.
    g. Ensilagepladser, ensilagesiloer og afløb fra ensilageoplag skal renholdes og vedligeholdes, herunder mod tæring, så de begrænser forurening fra dyreholdet til vandmiljøet.
    h. Afløb fra ensilageoplag og samle- og pumpebrønd[22] skal føres gennem tætte, lukkede ledninger.
    i. Afløb, der kommer under pumpetryk, skal udføres således, at de kan modstå påvirkninger fra pumpetrykket.
    j. Afløb med tilhørende brønde skal udføres af autoriserede kloakmestre i overensstemmelse med forskrifter for afløb, som er anført i bygningsreglementet.

Bedømmelse
Hvis overtrædelsen har medført en konkret forurening, skal overtrædelsen også indberettes under krav 1.1.

Hvis der konstateres forhold vedrørende dyrehold under 3 DE, som medfører forurening af grundvand, jord og undergrund, skal det indberettes under krav 1.1.

Alvor: Ved en vurdering af alvoren af en overtrædelse skal det som udgangspunkt indgå, hvor mange overtrædelser, der er tale om hvad angår ensilagepladser. Hvert punkt a-j kan udgøre en overtrædelse. Hvis der indgår flere elementer i et punkt, skal blot ét af elementerne under punktet være overtrådt for, at der foreligger "1 overtrædelse". Den endelige bedømmelse af alvoren af overtrædelsen må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om der rent faktisk er sket en forurening, eller om der alene er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af overtrædelsen kunne indgå, jf. nedenfor.

[21] Kravene gælder også for ensilagepladser opført efter 1/8 2002 til opbevaring af ikke-saftgivende ensilage.
[22] Overtrædelse der vedrører samle- og pumpebrønde, som har forbindelse til flere anlæg, for eksempel beholder til opbevaring af ensilage (krav 1.11) og mødding (krav 1.9), skal kun indberettes under det mest relevante krav,

Omfang: Omfanget af en overtrædelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om forureningen eller risikoen for forurening kan konstateres på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "konstateres" forstås her, at forureningen eller risikoen for forurening kan dokumenteres. Dokumentation af risikoen for forurening kan underbygges ved beregninger eller lignende.

Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af bl.a. jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland m.m. og vejrforhold i perioden hvor overtrædelsen konstateres.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en overtrædelse (for eksempel flytning af ulovligt ensilageoplag til lovlig lagerfacilitet). Hvis der er sket en forurening, skal det indgå i bedømmelsen af varighed, hvor lang tid der vurderes at gå før virkningen af forureningen ophører. Varigheden af en overtrædelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		1 overtrædelse	2 overtrædelser	3 overtrædelser eller mere
Omfang	Der er ikke konstateret en forurening	Forurening inden for egen bedrift	Forurening i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer	Forurening i fjernområdet, herunder enhver form for forurening af/risiko for forurening af drikkevandsressourcer
Varighed	Mindre end 1 uge	1 uge til 1 måned	1 – 3 måneder	Over 3 måneder

Krav 1.12 Opbevaring af flydende gødning[23], samt ensilagesaft og spildevand

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 som ændret ved bekendtgørelse 1209 af 11. oktober 2007 og bekendtgørelse nr. 736 af 30. juni 2008 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., § 15, stk. 1, § 21, stk. 1 samt § 22 for så vidt angår forurening af grundvand og overfladevand	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4 og bilag II, A, 5), jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

[23] Ved flydende husdyrgødning forstås ajle, gylle og møddingssaft, samt enhver sammenblanding af fast gødning med ajle, gylle og møddingssaft samt forarbejdet husdyrgødning med en tørstofprocent under 12 og et kvælstofindhold over 0,3 kg N/ton, jf. § 3 i Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006..

1. Beholdere til flydende husdyrgødning, ensilagesaft og spildevand skal være udført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderne skal dimensioneres i forhold til kapaciteten, således at de kan modstå påvirkning, herunder fra omrøring, overdækning og tømning.

2. Opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning, ensilage og spildevand skal tømmes så ofte, at de ikke løber over.

3. Beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft og spildevand skal renholdes og vedligeholdes, herunder mod tæring, så de begrænser forurening fra dyreholdet til vandmiljøet.

Bedømmelse
Hvis overtrædelsen har medført en konkret forurening, skal overtrædelsen også indberettes under krav 1.1.

Hvis der konstateres forhold vedrørende dyrehold under 3 DE, som medfører forurening af grundvand, jord og undergrund, skal det indberettes under krav 1.1.

Alvor: Ved en vurdering af alvoren af en overtrædelse skal det som udgangspunkt indgå, hvorvidt beholderen er udført af korrekt materiale (delkrav 1), er dimensioneret i forhold til kapaciteten (delkrav 1), tømmes så ofte at de ikke løber over (delkrav 2) samt renholdes og vedligeholdes tilstrækkeligt (delkrav 3). Den endelige bedømmelse af alvoren af overtrædelsen må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om der rent faktisk er sket en forurening, eller om der alene er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af overtrædelsen kunne indgå, jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en overtrædelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om forureningen eller risikoen for forurening kan konstateres på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "konstateres" forstås her, at forureningen eller risikoen for forurening kan dokumenteres. Dokumentation af risikoen for forurening kan underbygges ved beregninger eller lignende.

Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af bl.a. jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland m.m. og vejrforhold i perioden hvor overtrædelsen konstateres.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en overtrædelse (for eksempel etablering af lovlig lagerfaciliteter). Hvis der er sket en forurening, skal det indgå i bedømmelsen af varighed, hvor lang tid der vurderes at gå før virkningen af forureningen ophører. Varigheden af en overtrædelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Beholderen er ikke renholdt og vedligeholdt tilstrækkeligt	• Beholderen er udført af forkert materiale eller er dimensioneret for lille	• Beholderen er udført af forkert materiale OG er dimensioneret for lille, og /eller: • Opbevaringsanlæg flyder over
Omfang	Der er ikke konstateret en forurening	Forurening inden for egen bedrift	Forurening i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer	Forurening i fjernområdet, herunder enhver form for forurening af/risiko for forurening af drikkevandsressourcer
Varighed	Mindre end 1 uge	1 uge til 1 måned	1 – 3 måneder	Over 3 måneder

Krav 1.13 Udbringningsperioder for husdyrgødning og ensilagesaft

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 som ændret ved bekendtgørelse 1209 af 11. oktober 2007 og bekendtgørelse nr. 736 af 30. juni 2008 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., § 25	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4, bilag II, A, 1) og 3), jf. art. 4 og bilag III, 1, 1)	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

1. I perioden fra høst til 1/2 må der ikke udbringes flydende husdyrgødning. Undtaget herfra er udbringning fra høst til 1/10 på etablerede, overvintrende fodergræsarealer og på arealer, hvor der den følgende vinter skal være vinterraps. Undtaget er endvidere udbringning fra høst til 15/10 på arealer med frøgræs, for hvilke der er indgået kontrakt med frøavlsfirma om levering af frø i den kommende sæson.

2. I perioden fra høst til 20/10 må der kun udbringes fast gødning til arealer, hvor der er afgrøder den følgende vinter.

3. I perioden fra høst til 1/11 må der ikke udbringes ensilagesaft, medmindre udbringningen sker på bevoksede arealer eller på arealer, hvor der er afgrøder den følgende vinter.

4. I perioden fra 1/9 til 1/3 må der ikke udbringes flydende husdyrgødning i flerårige afgrøder uden årlig høst.

Bedømmelse

Hvis overtrædelsen har medført en konkret forurening, skal overtrædelsen også indberettes under krav 1.1.

Hvis der konstateres forhold vedrørende dyrehold under 3 DE, som medfører forurening af grundvand, jord og undergrund, skal det indberettes under krav 1.1.

Alvor: Ved en vurdering af alvoren af en overtrædelse skal det som udgangspunkt indgå, om der er sket en overskridelse af udbringningstidspunkter. Den endelige bedømmelse af alvoren af overtrædelsen må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. I denne vurdering vil også omfanget af overtrædelsen kunne indgå, jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en overtrædelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om forureningen eller risikoen for forurening kan konstateres på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "konstateres" forstås her, at forureningen eller risikoen for forurening kan dokumenteres. Dokumentation af risikoen for forurening kan underbygges ved beregninger eller lignende.

Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af bl.a. jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland m.m. og vejrforhold i perioden hvor overtrædelsen konstateres.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår til at tilstanden er genoprettet, vil således kunne indgå som moment ved en vurdering af varigheden af en overtrædelse. Hvis der er sket en forurening, skal det indgå i bedømmelsen af varighed, hvor lang tid der vurderes at gå før virkningen af forureningen ophører. Varigheden af en overtrædelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Ulovligt udbringningstidspunkt - på under 0,5 ha	Ulovligt udbringningstidspunkt - på 0,5 til 1 ha	Ulovligt udbringningstidspunkt - på over 1 ha
Omfang	Der er ikke konstateret en forurening	Forurening inden for egen bedrift	Forurening i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer	Forurening i fjernområdet, herunder enhver form for forurening af/risiko for forurening af drikkevandsressourcer
Varighed		Mindre end 1 planperiode	1 planperiode	Udover 1 planperiode

Krav 1.14 Udbringningsmetode for husdyrgødning på ubevoksede arealer

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 som ændret ved bekendtgørelse 1209 af 11. oktober 2007 og bekendtgørelse nr. 736 af 30. juni 2008 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., § 26, stk. 1	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4 og bilag II, A, 6), jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

1. Flydende husdyrgødning og fast gødning, der udbringes på ubevoksede arealer, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer. Kan dette, grundet uforudseelige omstændigheder, ikke lade sig gøre, skal nedbringningen finde sted, så snart det er muligt.

Bedømmelse

Hvis overtrædelsen har medført en konkret forurening, skal overtrædelsen også indberettes under krav 1.1.

Hvis der konstateres forhold vedrørende dyrehold under 3 DE, som medfører forurening af grundvand, jord og undergrund, skal det indberettes under krav 1.1.

Alvor: Ved en vurdering af alvoren af en overtrædelse skal det som udgangspunkt indgå, hvorvidt nedbringelse af husdyrgødningen er sket inden for den korrekte tid. Den endelige bedømmelse af alvoren af overtrædelsen må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. I denne vurdering vil også omfanget af overtrædelsen kunne indgå, jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en overtrædelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om forureningen eller risikoen for forurening kan konstateres på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "konstateres" forstås her, at forureningen eller risikoen for forurening kan dokumenteres. Dokumentation af risikoen for forurening kan underbygges ved beregninger eller lignende.

Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af bl.a. jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland m.m. og vejrforhold i perioden hvor overtrædelsen konstateres.

Det vil formentlig være meget sjældent, at overtrædelse af krav 1.14 rækker ud over egen bedrift.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår til at tilstanden er genoprettet vil således kunne indgå som moment ved en vurdering af varigheden af en overtrædelse. Varigheden af en overtrædelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor			Ikke nedbragt korrekt	
Omfang	Der er ikke konstateret en forurening	Forurening inden for egen bedrift	Forurening i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer	Forurening i fjernområdet, herunder enhver form for forurening af/risiko for forurening af drikkevandsressourcer
Varighed		Mindre end 1 planperiode	1 planperiode	Ud over 1 planperiode

Krav 1.15 Udbringnings- og arealrestriktioner for husdyrgødning, ensilagesaft og spildevand

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 som ændret ved bekendtgørelse 1209 af 11. oktober 2007 og bekendtgørelse nr. 736 af 30. juni 2008 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., § 26, stk. 2	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4, og bilag II, A, 2) og 3), jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

1. Husdyrgødning, ensilagesaft og spildevand må ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for, at gødningen, ensilagesaften eller spildevandet strømmer til søer eller vandløb, herunder dræn, ved tøbrud eller regnskyl.

Bedømmelse

Hvis overtrædelsen har medført en konkret forurening, skal overtrædelsen også indberettes under krav 1.1.
Hvis der konstateres forhold vedrørende dyrehold under 3 DE, som medfører forurening af grundvand, jord og undergrund, skal det indberettes under krav 1.1.

Alvor: Ved en vurdering af alvoren af en overtrædelse skal det som udgangspunkt indgå, om udbringningen af husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand giver anledning til fare for afstrømning til søer eller vandløb ved tøbrud eller regnskyl. Den endelige bedømmelse af alvo-

ren af overtrædelsen må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om der rent faktisk er sket en forurening, eller om der alene er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af overtrædelsen kunne indgå, jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en overtrædelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om forureningen eller risikoen for forurening kan konstateres på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "konstateres" forstås her, at forureningen eller risikoen for forurening kan dokumenteres. Dokumentation af risikoen for forurening kan underbygges ved beregninger eller lignende.

Vurdering af omfang er altid en konkret vurdering afhængig af bl.a. jordbundsforhold, afstand til dræn, søer, vandløb, grundvandsmagasiner, drikkevandsboringer, nitratfølsomt indvindingsopland m.m. og vejrforhold i perioden hvor overtrædelsen konstateres.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre. Den tid, der medgår til at tilstanden er genoprettet vil således kunne indgå som moment ved en vurdering af varigheden af en overtrædelse. Hvis der er sket en forurening, skal det indgå i bedømmelsen af varighed, hvor lang tid der vurderes at gå før virkningen af forureningen ophører. Varigheden af en overtrædelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter / **Kriterium**	**1** **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	**2** **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	**3** **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	**4** **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor			Fare for afstrømning	Der er sket afstrømning
Omfang	Der er ikke konstateret en forurening	Forurening inden for egen bedrift	Forurening i nærområdet, dvs. de nærmeste naboer	Forurening i fjernområdet, herunder enhver form for forurening af/risiko for forurening af drikkevandsressourcer
Varighed		Mindre end 1 planperiode	1 planperiode	Udover 1 planperiode

Krav 1.16 2 meter bræmmer langs naturlige vandløb og søer[24]

Lovbekendtgørelse nr. 1043 af 20. oktober 2008 om vandløb, § 69, stk. 1, for så vidt angår dyrkning, jordbehandling og plantning	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4 og bilag II, A, 4), jf. art. 4, Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, art. 6 og Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979om beskyttelse af vilde fugle, art. 3 og 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

1. Dyrkning, jordbehandling, og plantning[25], må i landzone ikke foretages i en bræmme på 2 m langs naturlige vandløb og søer eller vandløb og søer, der i vandplanen efter lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven) mindst har miljømålet god tilstand eller godt økologisk potentiale. Bestemmelsen gælder dog ikke for isolerede søer under 100 m^2 [26].

Bemærkninger
Bræmmen betragtes som en del af vandløbet eller søen. Den medvirker til at begrænse erosion af bredden og brinker. En stabil bred sikrer gode fysiske forhold til gavn for både fisk og smådyr.

Der henvises i øvrigt til Miljøministeriets vejledning for bræmmer langs søer og vandløb, som kan hentes på Skov- og Naturstyrelseshjemmeside (www.skovognatur.dk)

Ved bedømmelse skal forseelsen vurderes i forhold til bedriftens samlede bræmmeareal, der kontrolleres af den pågældende kontrolmyndighed.

Bedømmelse
Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Formålet med bræmmen er især at bevare vandløbets eller søens bred i en stabil tilstand og dermed beskytte bredden mod udskridning mv., bl.a. i forbindelse med landbrugets anvendelse af tunge maskiner.

Det samlede bræmmeareal på ejendommen beregnes som længden af den samlede vandløbsstrækning med 2 meter bræmmer på bedriften (alle produktionsenheder under CVR/CPR nummeret) multipliceret med 2. Hvis landbrugeren ejer/forpagter bræmmer på begge sider af vandløbet skal den samlede vandløbsstrækning multipliceres med 4. Størrelsen af overtrædelsen beregnes som længde multipliceret med bredde af det område, hvor der er mindre end 2 meter bræmmer.

Ved en vurdering af alvoren af en overtrædelse vil det således som udgangspunkt kunne indgå, i hvor høj grad kravet om 2 meter bræmmer er overtrådt med hensyn til dyrkning, jordbehandling og plantning. Den endelige bedømmelse af alvoren af overtrædelsen må dog altid be-

[24] Indtil vandplanen efter miljømålsloven er trådt i kraft i det enkelte vanddistrikt, gælder kravet for naturlige vandløb og søer og vandløb og søer, der er højt målsat i regionplaner med status som landsplandirektiv.
[25] Vandløbsmyndigheden kan for at begrænse grødevæksten i forbindelse med tilrettelæggelsen af vedligeholdelsen af offentlige vandløb foretage beplantning langs vandløb, ligesom det kan påbydes bredejerne at bevare skyggegivende vegetation.
[26] Vandløbsmyndigheden kan i regulativer for offentlige vandløb fastsætte bredden af det areal, det i øvrigt er nødvendigt at råde over ved maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejder. Vedligeholdelsen af offentlige vandløb påhviler vandløbsmyndigheden.

ro på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om der rent faktisk er sket en ødelæggelse af brinker med forurening af vandløb eller sø med næringsstoffer til følge, eller om der alene er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af overtrædelsen kunne indgå, jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til om effekten af en overtrædelse kan registres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke vandløbet eller søen på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening med næringsstoffer). Ved "registreres" forstås her, at påvirkningen kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved "vurdering med stor sandsynlighed" forstås her, at vurderingen af påvirkningen af vandløbet eller søen kan underbygges ved modelberegninger eller lignende.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at tilstanden er genoprettet vil således kunne indgå som moment ved en vurdering af varigheden af en overtrædelse. Varigheden af en overtrædelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter / **Kriterium**	**1** **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	**2** **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	**3** **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	**4** **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	0-5 % af det samlede bræmmeareal, hvor overtrædelsen er sket på en kortere strækning ved 2 m grænsen parallelt med vandløbet	< 20 % af det samlede bræmmeareal på bedriften	20 – 75 % af det samlede bræmme-areal på bedriften	> 75 % af det samlede bræmmeareal på bedriften
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde
Varighed		Bræmmen kan retableres i indeværende kalenderår	Bræmmen kan retableres i løbet af næste kalenderår	Retablering af bræmmen tager længere tid

Krav 1.17 Udarbejdelse af gødningsregnskaber [27]

Bekendtgørelse nr. 975 af 25. september 2006 § 29 (planperioden 2006/2007), og bekendtgørelse nr. 906 af 16. juli 2007 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2007/2008, § 29 samt bekendtgørelse nr. 786 af 22. juli 2008 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2008/2009 § 33.	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4, bilag III, 1, 3) og bilag II, B, 9)	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

[27] Plantedirektoratet udarbejder årligt en vejledning og skemaer, som kan hentes på www.pdir.dk.

1. Virksomheden skal hvert år senest den følgende 31. marts udarbejde gødningsregnskab for den afsluttede planperiode. Det udfærdigede gødningsregnskab skal kunne forevises på anfordring ved Plantedirektoratets kontrolbesøg, og gødningsregnskabet skal foreligge i forskriftsmæssig stand.

Bedømmelse
Ved bedømmelse af en overtrædelse, er karakteren for kriteriet alvor bestemmende for karaktergivningen af omfang og varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Alvor: Vurderes efter om gødningsregnskabet foreligger og hvor mange oplysninger, der mangler i gødningsregnskabet.

Omfang: Karakteren for alvor er bestemmende for karakteren for omfang, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Varighed: Karakteren for alvor er bestemmende for karakteren for varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	Gødningsregnskabet er udarbejdet, men skemakrav ikke opfyldt	Gødningsregnskabet er udarbejdet, men ikke forskriftmæssigt	Der er ikke udarbejdet gødningsregnskab på kontroltidspunktet	Der er ikke udarbejdet gødningsregnskab på kontroltidspunktet, og heller ikke efter 14 dages høringsfrist
Omfang	Effekten omfatter nærområdet	Effekten omfatter nærområdet	Effekten omfatter nærområdet	Effekten omfatter nærområdet
Varighed	Gødningsregnskabet er udarbejdet for hver planperiode	Gødningsregnskabet er udarbejdet for hver planperiode	Gødningsregnskabet er udarbejdet for hver planperiode	Gødningsregnskabet er udarbejdet for hver planperiode

Krav 1.18 Afsætning af husdyrgødning

Lovbekendtgørelse nr. 757 af 29. juni 2006 § 11, stk. 4	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art.5, stk. 4 og bilag III, 1, 3)	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

1. Virksomheden kan alene fratrække kvælstof i husdyrgødning, hvis husdyrgødningen er afsat til en registreret virksomhed, til biogas- og fællesanlæg, til forbrændingsanlæg eller til forarbejdningsanlæg. Dog kan husdyrgødning afsat af græssende dyr på arealer tilhørende ikke-registrerede virksomheder tillige fratrækkes, såfremt arealet i medfør af anden lovgivning ikke må tilføres gødning ud over den, som afsættes ved afgræsning. Endvidere kan virksomheder, som har eget biogas- eller forarbejdningsanlæg, og som afsætter et gødningsprodukt herfra uden for virksomheden, trække kvælstof i det afsatte gødningsprodukt fra i virksomhedens samlede forbrug af kvælstof.

Kravet kontrolleres administrativt og fysisk. Kravet kontrolleres administrativt i forbindelse med landbrugere udtaget til KO-kontrol.

Bedømmelse
Ved bedømmelse af en overtrædelse, er karakteren for kriteriet alvor bestemmende for karaktergivningen af omfang og varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Alvor: Det vurderes om gødningsprodukterne er afsat til en virksomhed, der er med i Plantedirektoratets Register for Gødningsregnskab eller til ikke-registrerede virksomheder, hvor arealet i medfør af anden lovgivning ikke må tilføres gødning ud over den som afsættes ved afgræsning. Husdyrgødning fra græssende dyr afsat på ikke-registrerede virksomheder, hvor arealet i medfør af anden lovgivning ikke må tilføres gødning ud over den, som afsættes ved afgræsning, skal dog ikke indgå i vurderingen.

Omfang: Karakteren for alvor er bestemmende for karakteren for omfang, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Varighed: Karakteren for alvor er bestemmende for karakteren for varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Karakter / **Kriterium**	**1** **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	**2** **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	**3** **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	**4** **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	Der er afsat husdyrgødning til en virksomhed, der ikke er med i registeret og • det kan sandsynliggøres, at husdyrgødningen er udbragt på modtagers virksomhed. • Den afsatte husdyrgødning har et total indhold over 1.000 kg N og op til 1.500 kg N	Der er afsat husdyrgødning til en virksomhed, der ikke er med i registeret og • det kan sandsynliggøres, at husdyrgødningen er udbragt på modtagers virksomhed. • Den afsatte husdyrgødning har et total indhold over 1500 kg N og op til 2500 kg N	Der er afsat husdyrgødning til en virksomhed, der ikke er med i registeret og • det kan sandsynliggøres, at husdyrgødningen er udbragt på modtagers virksomhed. Den afsatte husdyrgødning har et total indhold på over 2500 kg N	Der er afsat husdyrgødning til en virksomhed, der ikke er med i registeret og • det **kan ikke** sandsynliggøres, at husdyrgødningen er udbragt på modtagers virksomhed
Omfang	Effekten omfatter nærområdet	Effekten omfatter nærområdet	Effekten omfatter nærområdet	Effekten omfatter nærområdet
Varighed	Vurderes ikke at have effekt ud over én vækstsæson	Vurderes ikke at have effekt ud over én vækstsæson	Vurderes ikke at have effekt ud over én vækstsæson	Vurderes ikke at have effekt ud over én vækstsæson

Krav 1.19 Ligevægten mellem virksomhedens kvælstofforbrug og – behov

Lovbekendtgørelse nr. 757 af 29. juni 2006 § 5	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4 og bilag III, 1, 3)	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

1. I planperioden må forbruget af kvælstof til gødningsformål ikke overstige virksomhedens kvote for kvælstof.

Kravet kontrolleres administrativt og fysisk. Kravet kontrolleres administrativt i forbindelse med landbrugere udtaget til KO-kontrol.

Bedømmelse
Ved bedømmelse af en overtrædelse er karakteren for kriteriet alvor bestemmende for karaktergivningen af omfang, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor. Ved en karakter for kriteriet alvor på 3 eller 4 er karakteren for kriteriet alvor bestemmende for karaktergivningen af varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Alvor: Vurderes ud fra overgødskningens (OVG) størrelse. Alvoren afhænger af hvor stor overgødskningen er, både hvad angår kg N pr. ha og totale mængder kvælstof.

Omfang: Karakteren for alvor er bestemmende for karakteren for omfang, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Varighed: Ved en karakter for kriteriet alvor på 3 eller 4 er karakteren for kriteriet alvor bestemmende for karaktergivningen af varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		OVG fra 6 kg N/ha optil 9 kg N/ha og total mere end 50 kg N, og OVG over 9 kg N/ha men under 200 kg N totalt	OVG fra 9 kg op til og med 30 kg N/ha og total mere end 200 kg N	OVG fra og med 31 kg N/ha og total mere end 200 kg N
Omfang		Effekt vurderes til at omfatte nærområdet	Effekt vurderes til at omfatte nærområdet	Effekt vurderes til at omfatte nærområder
Varighed		Effekten af overgødskning strækker sig over en vækstsæson	Effekten af overgødskning strækker sig ud over en vækstsæson	Effekten af overgødskning strækker sig ud over en vækstsæson

Krav 1.20 Maksimale lagre af husdyrgødning

Bekendtgørelse nr. 975 af 29. september 2006 om jordbrugets anvendelse af gødning og omplantedække i planperioden 2006/2007, § 17, stk. 2 og stk. 3, bekendtgørelse nr. 906 af 16. juli 2007 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2007/2008, § 17, stk. 2 og stk. 3, som ændret ved samt bekendtgørelse nr. 786 af 22. juli 2008 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2008/2009, § 18, stk. 2 og 3.	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4 og bilag III, 1, 2)	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

1. Det samlede ultimolager af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning for virksomheder med en husdyrbesætning på over 30 dyreenheder må maksimalt svare til 50 % af den samlede mængde kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der i perioden 1/8 til 31/7 er produceret og modtaget på virksomheden. For virksomheder uden husdyrbesætning eller virksomheder med en husdyrbesætning på 30 dyreenheder og derunder må ultimolageret maksimalt svare til den samlede mængde kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der i perioden 1/8 til 31/7 er produceret og modtaget på virksomheden.

2. Hvis mindre end 75 % af produktionen af husdyrgødning, regnet i kg kvælstof, består af dybstrøelse, er kravene til størrelse af husdyrlagre gældende. Hvis der produceres konsumæg eller rugeæg i systemer med fastgødning, må der være et ultimolager af fast gødning, der maksimalt svarer til den samlede mængde fast gødning fra produktionen opgjort i kg kvælstof i den nuværende og den tidligere planperiode.

Kravet kontrolleres administrativt og fysisk. Kravet kontrolleres administrativt i forbindelse med landbrugere udtaget til KO-kontrol.

Bedømmelse
Ved bedømmelse af en overtrædelse er karakteren for kriteriet alvor bestemmende for karaktergivningen af omfang og varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Alvor: Vurderes ud fra den mængde gødning, kg N, som ultimolageret er overskredet med.

Omfang: Karakteren for alvor er bestemmende for karakteren for omfang, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Varighed: Karakteren for alvor er bestemmende for karakteren for varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Ultimolageret er mellem 500 og 1.000 kg N total større end tilladt	Ultimolageret er over 1.000 og op til 2.500 kg N total større end tilladt	Ultimolageret er over 2.500 og op til 5.000 kg N total større end tilladt	Ultimolageret er over 5.000 kg N total større end tilladt
Omfang	Effekten vurderes til at begrænse sig til bedriften	Effekten vurderes til at begrænse sig til bedriften	Effekten vurderes til at begrænse sig til bedriften	Effekten vurderes til at begrænse sig til bedriften
Varighed	Varighed er kun én vækstsæson, da ultimolagret opgøres ved slutningen af hver planperiode	Varighed er kun en vækstsæson, da ultimolagret opgøres ved slutningen af hver planperiode	Varighed er kun en vækstsæson, da ultimolagret opgøres ved slutningen af hver planperiode	Varighed er kun en vækstsæson, da ultimolagret opgøres ved slutningen af hver planperiode

Bemærkninger
Der er ikke krav til størrelsen af slutlager, hvis mere end 75 % af produktionen af husdyrgødning regnet i kg N, består af dybstrøelse.

Krav 1.21 Etablering af plantedække[28]

Bekendtgørelse nr. 906 af 16. juli 2007 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2007/2008 §§ 26, 26a samt 26b samt bekendtgørelse nr. 786 af 22. juli 2008 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2008/2009, § 27, stk. 1-4.	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4 og bilag II, B, 8)	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

1. Virksomheden skal enten foretage udlæg i en vårafgrøde eller etablere arealer med efterafgrøder om efteråret efter normale driftsmæssige principper med henblik på en effektiv kvælstofoptagelse i efteråret.[29]

2. Arealet med efterafgrøder skal for den del af virksomheden, der er autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion, udgøre mindst 6 % af virksomhedens efterafgrødegrundareal. For økologisk autoriserede virksomheder, der udbringer gødningsmængder svarende til 0,8 dyreenheder pr. ha harmoniareal og derover, skal arealet med efterafgrøder mindst udgøre 10 % af efterafgrødegrundarealet.

3. For øvrige virksomheder skal arealet med efterafgrøder udgøre mindst 10 % af virksomhedens efterafgrødegrundareal. For virksomheder, der udbringer gødningsmængder svarende til 0,8 dyreenheder pr. ha harmoniareal og derover, skal

[28] Plantedirektoratet udarbejder årligt en vejledning og skemaer, som kan hentes på Plantedirektoratets hjemmeside: www.pdir.dk
[29] Etablering af vintergrønne marker i efteråret, der alene eller sammen med et areal med pligtige efterafgrøder, udgør 100 % af det dyrkede areal med plantedække, kan erstatte kravet om etablering af pligtige efterafgrøder. På bedrifter på 30 ha og derover skal der etableres mindst 4 % efterafgrøder, da denne del ikke kan erstattes med 100 % vintergrønne marker.

arealet med efterafgrøder mindst udgøre 14 % af efterafgrødegrundarealet. Efterafgrøder må ikke nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres før 20/10, og arealer med efterafgrøder skal anvendes til en forårssået afgrøde i den efterfølgende planperiode.

Bedømmelse
Ved bedømmelse af en overtrædelse er karakteren for kriteriet alvor bestemmende for karaktergivningen af omfang og varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Alvor: Det vurderes, hvor stort et efterafgrødeareal, der mangler. Alvoren afhænger af hvor meget gødning, der er udbragt i planperioden (krav om enten 6, 10 eller 14 % efterafgrøder). Derudover afhænger alvoren af, hvor mange hektar, der mangler med efterafgrøder.

Omfang: Karakteren for alvor er bestemmende for karakteren for omfang, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Varighed: Karakteren for alvor er bestemmende for karakteren for varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille effekt i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Det manglende efterafgrødeareal er større end 0,8 ha og mindre end eller lig med 3 ha.	Det manglende efterafgrødeareal er større end 3 ha og mindre end eller lig med 8 ha.	Det manglende efterafgrødeareal er større end 8 ha.
Omfang		Vurderes at begrænse sig til nærområde	Vurderes at begrænse sig til nærområde	Vurderes at begrænse sig til nærområde
Varighed		Etablering kan ske i hver vækstsæson	Etablering kan ske i hver vækstsæson	Etablering kan ske i hver vækstsæson

Krav 1.22 Grænser for tildeling af husdyrgødning (harmonireglerne)

Bekendtgørelse nr.1695 af 19. december 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. som ændret ved bekendtgørelse nr. 1209 af 11. oktober 2007 og bekendtgørelse nr. 736 af 30. juni 2008 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., §§ 27, 28, 29, stk. 1 og 2 og 30.	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4 og bilag III, 2) og 3)	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

1. På en landbrugsbedrift må der højest udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 1,4 dyreenheder pr. ha pr. planperiode. (1/8 - 31/7).

2. På en landbrugsbedrift med kvæg, får eller geder må husdyrgødningsmængden fra disse dyr på egen bedrift, dog udbringes i en mængde svarende til 1,7 dyreenheder pr. ha pr. planperiode.

3. På en landbrugsbedrift, hvor mindst 2/3 af husdyrholdet er kvæg, må der udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 dyreenheder pr. ha pr. planperiode, hvis betingelserne[30] i øvrigt overholdes.

4. Bedrifter, der deltager i en produktionsmæssig sammenhæng[31] med andre bedrifter, er ligeledes omfattet af disse bestemmelser.

Kravet kontrolleres administrativt og fysisk. Kravet kontrolleres administrativt i forbindelse med landbrugere udtaget til KO-kontrol.

Bedømmelsen
Ved bedømmelse af en overtrædelse er karakteren for kriteriet alvor bestemmende for karaktergivningen af omfang og varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Alvor: Vurderes ud fra, hvor mange hektar areal, der mangler til udbringning af husdyrgødning (omfang).

---

[30] På en landbrugsbedrift må der udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 dyreenheder pr. ha pr. planperiode på følgende betingelser:
1) På kvægbruget skal 70 % eller mere af arealet til rådighed for tilførsel af husdyrgødning dyrkes med roer, græs eller græsefterafgrøder. Harmoniarealet opgøres for hver planperiode. Ved opgørelsen fraregnes de arealer med afgrøder, som ikke har en gødskningsnorm eller en retningsgivende norm for fosfor og kalium ifølge lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og de i medfør heraf udstedte bekendtgørelser, samt arealer, hvor husdyrgødning ikke må anvendes eller under normale omstændigheder ikke kan udbringes.
2) Ved roer forstås foderroer. Ved græs forstås permanente græsarealer eller græs i omdrift.
Ved græsefterafgrøder forstås græs udlagt i vårbyg, helsæd, grønkorn eller silomajs.
3) Græsudlæg efter silomajs skal udlægges senest 1/8.
Husdyrgødning må ikke udbringes i perioden 31/8 til 1/3 på et græsareal, som pløjes i samme planperiode. Der skal foreligge en dateret erklæring underskrevet af driftsherren til dokumentation heraf.
4) Pløjning skal efterfølges af en afgrøde med kvælstofbehov, jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.
Græsarealer i omdrift må kun pløjes om i perioden 1/3 til 1/6.
5) Græsefterafgrøder må tidligst nedpløjes eller nedvisnes 1/3.
6) Bælgsæd og andre kvælstoffikserende afgrøder, som f.eks. rød- og hvidkløver må ikke dyrkes på bedriftens arealer, dog undtaget herfra kløvergræs med under 50 % kløver. Det er dog tilladt at dyrke byg/ærte-helsæd og byg/ærte blandinger til grønafgrøde, men ikke dyrkning af blandingen til høst ved modenhed. Betingelsen er at der etableres græsudlæg af rent græs i helsæden.
7) Der skal foretages N- og P-analyser af jord i omdrift mindst hvert 3 år/5 ha. Der skal foreligge dateret dokumentation herfor f.eks. i form af N-min beregning og jordanalysekort.
8) Det skal angives på bedriftens mark- og gødningsplan, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, at bedriften i indeværende planperiode udbringer en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 dyreenheder pr. ha pr. planperiode, Der skal endvidere årligt indsendes et underskrevet gødningsregnskab for bedriften til Plantedirektoratet, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvor det angives, at bedriften i den afsluttede planperiode har forpligtet sig til at overholde bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. §27, stk. 3.

[31] Ved deltagelse i en produktionsmæssig sammenhæng forstås, at en landbrugsbedrift har indgået en skriftlig aftale med en eller flere bedrifter med kvæg, får eller geder, der ikke er økologisk autoriseret, om at hovedparten af afgrøderne fra bedriftens arealer afsættes til disse bedrifter med kvæg, får eller geder.
Økologisk autoriserede bedrifter er ikke omfattet af kravet til krydsoverensstemmelse i forhold til harmoniregler, da der gælder specifikke harmoniregler på økologiske bedrifter.

Omfang: Karakteren for alvor er bestemmende for karakteren for omfang, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Varighed: Karakteren for alvor er bestemmende for karakteren for varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Bedriften mangler over 1 ha, men under 1,5 ha udbringningsareal	Bedriften mangler fra og med 1,5 ha, til og med 3,0 ha udbringningsareal	Bedriften mangler over 3,0 ha, op til og med 8,0 ha udbringningsareal	Bedriften mangler over 8,0 ha udbringningsareal
Omfang	Vurderes til at omfatte nærområdet	Vurderes til at omfatte nærområdet	Vurderes til at omfatte nærområder	Vurderes til at omfatte fjernområder
Varighed	Husdyrtætheden kan justeres i løbet af en planperiode	Husdyrtætheden kan justeres i løbet af en planperiode	Husdyrtætheden kan justeres i løbet af en planperiode	Husdyrtætheden kan justeres i løbet af en planperiode

Krav 1.23 Beskyttelse af naturtyper beliggende i et Natura 2000 område[32]

Lovbekendtgørelse nr. 1042 af 20. oktober 2008 om naturbeskyttelse, § 3, stk. 1-3, for så vidt arealet er beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, habitatområder henholdsvis fuglebeskyttelsesområder	Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, art. 6 og Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle, art. 3 og 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

1. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af naturlige søer, hvis areal er på over 100 m^2, eller af vandløb eller dele af vandløb, der af miljøministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen er udpeget som beskyttede. Dette gælder dog ikke for sædvanlige vedligeholdelsesarbejder i vandløb.

2. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af:
   1) heder, 2) moser og lignende, 3) strandenge og strandsumpe samt 4) ferske enge og biologiske overdrev, når sådanne naturtyper enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med de søer, der er nævnt overfor, er større end 2.500 m^2 i sammenhængende areal.

[32] Natura 2000 områder er fælles betegnelse for de internationale naturbeskyttelsesområder, habitatområder henholdsvis fuglebeskyttelsesområder, jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1443 af 11. december 2007, om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

3. Der må heller ikke foretages ændring i tilstanden af moser og lignende, der er mindre end 2.500 m^2, når de ligger i forbindelse med en sø eller et vandløb, der er omfattet af beskyttelse.

Bedømmelse
Alvor: Vurderes efter reversibilitet af den foretagne ændring.

Omfang: Vurderes som antal m^2 af den pågældende naturtype med det ulovlige forhold. Alternativt vurderes omfanget som den procentdel, arealet med det ulovlige forhold udgør af støtteansøgerens samlede areal af den pågældende naturtype.

Varighed: Vurderes som overtrædelsens varighed fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre eller hvor lang tid der vurderes at gå, før den naturlige tilstand er genoprettet.

Bemærkninger
Valg af henholdsvis kvadratmeterangivelse og procentvis udregningsmetode bestemmes ud fra den opgørelsesmetode, som medfører den højeste karakter i bedømmelsen af omfang. Det er således den metode der indebærer den højeste karakter, som skal danne baggrund for vurderingen.

Ved den i kravet omtalte "ændring" forstås en ændring af områdets naturtilstand, jf. den gældende vejledning fra Miljøministeriet om naturbeskyttelseslovens § 3 beskyttede naturtyper.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	En ubetydelig ændring af området naturtilstand	Reversibel skade med mulighed for øjeblikkelig retablering	Reversibel skade med mulighed for retablering uden tab af naturkvalitet	Irreversibel skade hvor retablering er umulig eller, hvor der er forsvundet arter og/eller naturtyper, som det vil tage lang tid at retablere
Omfang	1) <10 m^2 eller 2) <5 %	1) < 50 m^2 eller 2) < 25 %	1) 50-1000 m^2 eller 2) 25 % -50 %	1) > 1000 m^2 eller 2) > 50 %
Varighed	Retablering inden for 1 uge uden skade på naturen	Under 1 kalenderår	1-2 kalenderår	3 eller flere kalenderår

Krav 1.24 Beskyttelse af klitfredede arealer beliggende i et Natura 2000 område[33]

Lovbekendtgørelse nr. 1042 af 20. oktober 2008 om naturbeskyttelse, § 8, stk. 1, og bekendtgørelse nr. 1608 af 11. december 2006 om klitfredning, § 1, stk. 1, for så vidt arealet er beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, habitatområder henholdsvis fuglebeskyttelsesområder	Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, art. 6 og Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle, art. 3 og 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

1. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af klitfredede arealer[34]. Der må ikke etableres hegn, og arealerne må ikke afgræsses. Der må ikke placeres campingvogne og lignende. Der må heller ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

2. Det er på klitfredede arealer endvidere ikke tilladt at:
   1) Fjerne eller beskadige træer, planter eller indretninger, der tjener til sandflugtens dæmpning,
   2) Køre med motorkøretøjer, herunder knallerter, uden for lovligt anlagte veje,
   3) Campere, opstille telte, bænke eller faste indretninger,
   4) Foretage gravearbejde,
   5) Afbrænde vegetation, kvas eller lignende, og
   6) Cykle, ride eller færdes med heste uden for lovligt anlagte veje.
   Forbudet i nr. 2), 5) og 6) gælder ikke på den ubevoksede strandbred

Bedømmelse

[33] Natura 2000 områder er fælles betegnelse for de internationale naturbeskyttelsesområder, habitatområder henholdsvis fuglebeskyttelsesområder, jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1443 af 11. december 2007, om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

[34] Følgende arealer er klitfredede:
1. Strandbredden langs Skagerrak og Vesterhavet
2. Arealet mellem klitfredningslinjen og de strandbredder, der er nævnt ovenstående
3. Arealer, der er klitfredede efter den tidligere lovgivning om sandflugtens bekæmpelse, og
4. Arealer, der er klitfredede efter ministerens beslutning.

Forbuddet i krav 1.24 gælder ikke for:
1. Foranstaltninger til dæmpning af sandflugt, der udføres af miljøministeren eller efter påbud eller tilladelse,
2. Landbrugsmæssig drift, herunder græsning, på arealer, der hidtil lovligt har været udnyttet landbrugsmæssigt, bortset fra tilplantning,
3. Sædvanlig hegning på ovennævnte arealer,
4. Genplantning af skovarealer og beplantning i eksisterende haver,
5. Havneanlæg og de arealer, der ved lokalplan er udlagt til havneformål,
6. Mindre vedligeholdelsesarbejder på bygninger, herunder udskiftning af vinduer og tage m.v., når bygningshøjden ikke derved forøges eller kun forøges i ubetydeligt omfang, og
7. Byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugs- eller skovbrugsejendom eller for udøvelsen af fiskerierhvervet, og som opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger. Der kræves dog miljøministerens (Miljøministeriets miljøcenter) tilladelse for så vidt angår de nævnte bygningers nærmere beliggenhed og ydre udformning.

Klitfredningslinjen er fastlagt ved miljøministerens bestemmelse efter de hidtil gældende regler. Klitfredningslinjen er registreret i matriklen og noteret i tingbogen. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at klitfredningen ikke skal gælde for nærmere angivne arter af anlæg, der tillige vedrører søterritoriet. Tilsvarende gælder for diger, høfder, bølgebrydere og andre anlæg, som kræver tilladelse i henhold til lov om kystbeskyttelse. Miljøministeren kan fastsætte regler om anvendelse af de klitfredede arealer, herunder forbyde bestemte former for anvendelse.

Alvor: Vurderes efter byggeriets art, størrelse og placering i landskabet, samt om det er nye bygninger eller udvidelser eller ændringer af eksisterende. For landbrugsaktivitet vurderes alvor efter arten af aktiviteten. For begge indgår det, om der er opstået sandflugt eller forøget risiko herfor. I bedømmelsen af alvor kan desuden indgå hvorvidt tilstanden kan retableres, delvist retableres eller slet ikke retableres.

Omfang: Vurderes efter hvor stort et areal i m^2 eller %, der er gjort indgreb i. Valg af henholdsvis kvadratmeterangivelse og procentvis udregningsmetode bestemmes ud fra den opgørelsesmetode, som medfører den højeste karakter i bedømmelsen af omfang. Det er således den metode der indebærer den højeste karakter, som skal danne baggrund for vurderingen. For byggeri er karakteren for omfang bestemmende for karakteren for varighed.

Varighed: Vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til kontroltidspunktet.

Bemærkninger
Reversibilitet af naturlig vegetation er ikke en parameter der skal indgå i bedømmelsen, da den vil være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 (krav 1.23). Plantning til sandflugtsdæmpning er ikke irreversibel.

Loven og kravbeskrivelsen indeholder undtagelser for fortsættelse af hidtidig landbrugsdrift, herunder græsning og sædvanlig hegning på landbrugsejendomme, genplantning af skove og beplantning i haver, samt mindre vedligeholdelsesarbejder på bygninger. I disse tilfælde vil der ikke være tale om en overtrædelse af kravet. Der kan dispenseres fra forbudet mod tilstandsændringer. Praksis er meget restriktiv.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Fjernelse eller beskadigelse af planter eller indretninger, der skal tjene til sandflugtens dæmpning Beskedne bygningsændringer, hvor dispensation eller hvor dispensation ville være meddelt Erhvervsmæssigt nødvendige småbygninger uden placeringsgodkendelse efter § 8, stk. 5, nr. 7	• Opførelse af småbygninger og små bygningsudvidelser uden dispensation. • Hegn i enkel udførelse, der er opsat i strid med forbudet i § 8, stk. 5, nr. 3. • Mindre beplantninger. • Græsning, hvor forudgående dispensation er påkrævet	• Opførelse af bygninger og bygningsudvidelser uden dispensation eller placeringsgodkendelse • Gravning og lignende terrænændring • Hegn i strid med forbudet i § 8, stk. 5, nr. 3 • Højere beplantning eller tilplantning med f.eks. juletræer • Dyrkning eller længerevarende græsning, hvor forudgående dispensation er påkrævet	• Opførelse af større bygninger og væsentlige bygningsudvidelser uden dispensation eller placeringsgodkendelse • Større terrænændringsarbejder. • Høje eller lange hegn, der er opsat i strid med forbudet i § 8, stk. 5, nr. 3 • Højere beplantning eller tilplantning med f.eks. juletræer • Dyrkning, hvor forudgående dispensation er påkrævet

Omfang	Fjernelse af planter eller indretninger, der skal tjene til sandflugtens dæmpning: Under 20 % af den dæmpede del af ejendommen Byggeri: Under 10 m^2	Byggeri: Under 10 m^2 Hegn: Enkel udførelse og under 20 m længde Beplantning og græsning: 0 – 25 % af den klitfredede del af ejendommen – strandbred ikke medregnet Fjernelse af planter eller indretninger, der skal tjene til sandflugtens dæmpning: Under 25 % af den dæmpede del af ejendommen	Byggeri: 10 – 50 m^2 Hegn: Dominerende og/eller under 50 m. Beplantning, terrænændring, dyrkning og græsning: 25 – 50 % af den klitfredede del af ejendommen – strandbred ikke medregnet Fjernelse af planter eller indretninger, der skal tjene til sandflugtens dæmpning: Under 50 % af den dæmpede del af ejendommen	Byggeri: Over 50 m^2 Hegn: Dominerende og/eller over 50 m. Beplantning, terrænændring og dyrkning: 50-100 % af den klitfredede del af ejendommen – strandbred ikke medregnet Fjernelse af planter eller indretninger, der skal tjene til sandflugtens dæmpning: Over 50 % af den dæmpede del af ejendommen
Varighed	Byggeri: Tilstedeværelsen Plantning (dæmpning): Skal genplantes inden 14 dage	Byggeri: Tilstedeværelsen Hegn, beplantning, terrænændring og dyrkning: 1 kalenderår eller mere	Byggeri: Tilstedeværelsen Hegn, beplantning, terrænændring og dyrkning: 1-2 kalenderår	Byggeri: Tilstedeværelsen Hegn, beplantning, terrænændring og dyrkning: 3 eller flere kalenderår

Krav 1.25 Beskyttelse af strandbredder og andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinien, og som er beliggende i et Natura 2000 område[35]

Lovbekendtgørelse nr. 1042 af 20. oktober 2008 om naturbeskyttelse § 15, stk. 1 for så vidt arealet er beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, habitatområder henholdsvis fuglebeskyttelsesområder	Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, art. 6 og Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle, art. 3 og 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

1. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af strandbred eller af andre arealer, der ligger mellem strandbred og strandbeskyttelseslinjen[36]. Der må ikke etableres hegn, placeres

[35] Natura 2000 områder er fælles betegnelse for de internationale naturbeskyttelsesområder, habitatområder henholdsvis fuglebeskyttelsesområder, jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1443 af 11. december 2007, om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

[36] Strandbeskyttelseslinjen er fastlagt ved miljøministerens bestemmelse efter de hidtil gældende regler. Strandbeskyttelseslinjen er registreret i matriklen og noteret i tingbogen.
Forbudet i krav 1.25 gælder ikke for:

campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller areal-overførsel, hvorved der fastlægges skel.

Bedømmelse
Alvor: Vurderes efter indgrebets arealmæssige eller fysiske omfang. Hvor retablering, f.eks. ved større terrænændringer, ikke er mulig eller kun kan ske over meget lang tid, vurderes overtrædelsen til at være væsentlig eller have meget stor effekt. I bedømmelsen af alvor kan desuden indgå hvorvidt tilstanden kan retableres, delvist retableres eller slet ikke retableres.

Omfang: Vurderes som den procentdel eller areal, som det ulovlige forhold udgør af det samlede areal, som støttemodtageren råder over inden for strandbeskyttelseslinien. For byggeri og hegn er karakteren for omfang bestemmende for karakteren for varighed.

Varighed: Vurderes fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til kontroltidspunktet.

1. Landbrugsmæssig drift bortset fra tilplantning,
2. Gentilplantning af skovarealer og beplantning i eksisterende haver,
3. Sædvanlig hegning på jordbrugsejendomme,
4. Bestående forsvarsanlæg, der anvendes til forsvarsformål,
5. Havneanlæg og de landarealer, der ved lokalplan er udlagt til havneformål, 6. Mindre vedligeholdelsesarbejder på bygninger, herunder udskiftning af vinduer og tage m.v., når bygningshøjden ikke derved forøges eller kun forøges i ubetydeligt omfang,
6. Byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugs- eller skovbrugsejendom eller for udøvelsen af fiskerierhvervet, og som opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger. Der kræves dog miljøministeren (delegeret til Miljøministeriets miljøcenter) tilladelse for så vidt angår de nævnte bygningers nærmere beliggenhed og ydre udformning, og
7. Kyststrækninger, der er klitfredede.

Miljøministeren kan fastsætte regler om, at kravet ikke skal gælde for nærmere angivne arter af anlæg, der tillige vedrører søterritoriet. Tilsvarende gælder for diger, høfder, bølgebrydere og andre anlæg, som kræver tilladelse i henhold til lov om kystbeskyttelse.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	Beskedne bygningsændringer, hvor dispensation eller hvor dispensation ville være meddelt Erhvervsmæssigt nødvendige småbygninger uden placeringsgodkendelse efter § 15, stk. 4, nr. 7 Beskedne terrænændringer	• Opførelse af småbygninger og bygningsudvidelser uden dispensation • Hegn i enkel udførelse opsat i strid med forbudet i § 15, stk. 4, nr. 3 • Mindre beplantninger	• Opførelse af -bygninger og bygningsudvidelser uden dispensation eller placeringsgodkendelse • Gravning og lignende terrænændringer • Hegn opsat i strid med forbudet i § 15, stk. 4, nr. 3 • Højere beplantning eller tilplantning med f.eks. juletræer • Tilplantning	• Opførelse af større bygninger og væsentlige bygningsudvidelser uden dispensation eller placeringsgodkendelse • Større gravearbejder og terrænændringsarbejder • Høje eller lange hegn, der er opsat i strid med forbudet i § 15, stk. 4, nr. 3 • Højere beplantning eller tilplantning med f.eks. juletræer
Omfang	Byggeri: Under 10 m^2 Terrænændring: Få m^2 og ikke dybt	Byggeri: Under 10m^2. Hegn: Enkel udførelse og under 20 m længde Tilplantning: Op til 5 %	Byggeri: 10-50 m^2. Terrænændringer: under 50 m^2. Hegn: Enkel udførelse og under 50 m længde. Tilplantning: 5-10 %	Byggeri: Over 50 m^2. Terrænændringer: Over 50 m^2 og/eller af større omfang (dybde/højde) Hegn (længde): Dominerende og/eller længde over 50 m. Tilplantning: Over 10 %
Varighed	Byggeri: Tilstedeværelsen Terrænændringer 1 måned	Byggeri, hegn: Tilstedeværelse. Terrænændringer, tilplantning: 1 måned -1 år	Byggeri, hegn: Tilstedeværelse. Terrænændringer, tilplantning: 1-2 år	Byggeri, hegn: Tilstedeværelse. Terrænændringer: 3 eller flere år.

Krav 1.26 Beskyttelse af arealer i ydre koge[37] i Tøndermarsken beliggende i et Natura 2000 område

Lovbekendtgørelse nr. 1041 af 20. oktober 2008 om beskyttelse af de ydre Koge i Tøndermarsken §§ 10-12, § 16, stk. 1 og 2, § 17, stk. 1 og 2, § 18, stk. 1, § 19, stk. 1 og § 20 for så vidt arealet er beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, habitatområder henholdsvis fuglebeskyttelsesområder[38]	Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, art. 6 og Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle, art. 3 og 4	Udtagning til kontrol og kontrol: Kommunalbestyrelsen

1. Der må ikke[39]

   1) Opføres yderligere bebyggelse i området eller foretages væsentlige om- og tilbygninger til eksisterende bebyggelse,
   2) Etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger
   3) Etableres nye vejanlæg, medmindre særlige forhold taler for det.

2. Der må ikke foretages terrænændring, herunder ved udnyttelse af forekomster i jorden, afgravning eller opfyldning[40].

3. Der må ikke plantes eller sås træer og buske[41].

4. Arealerne skal opretholdes som græsland med afgræsning. Slæt må dog foretages efter den 15/6.

5. Arealerne må ikke omlægges[42].
6. Arealerne må ikke drænes[43].

[37] En inddiget marsk kaldes en kog. De ydre koge består af Ny Frederikskog og Gammel Frederikskog, samt Rudbøl Kog med et samlet beskyttet areal på ca. 25 km2. Tøndermarsken består af flere koge med et samlet areal på 130 km2.
[38] Jf. bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder med senere ændringer.
[39] Bestemmelsen er ikke til hinder for, at der opføres bebyggelse, der er erhvervsmæssig nødvendig for driften af en landbrugsejendom. Bygningen må ikke tjene til svinefarm, pelsdyravl, fjerkræfarm eller væksthusgartneri, og højden må ikke overstige 8,5 m. Bebyggelsens placering, fremtræden og omfang skal godkendes af Kommunalbestyrelsen.

[40] Bestemmelsen gælder ikke for
1. Havearealer,
2. Vedligeholdelse af diger i området og nødvendig klæggravning til reparation af diger i Tøndermarsken,
3. Sædvanlige dyrkningsmæssige foranstaltninger på landbrugsarealer, herunder etablering og vedligeholdelse af grøblerender samt vedligeholdelse af vandhuller,
4. Etablering af bevandingskanaler og skelgrøfter samt vedligeholdelse af grøfter, kanaler og vandløb eller
5. Den nødvendige vedligeholdelse af veje.

[41] Kommunalbestyrelsen kan som plejeforanstaltning fjerne selvsåede træer og buske. Kravet gælder ikke for arealer, der benyttes som havearealer i tilknytning til bebyggelse.
[42] Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om græsningstrykket på arealerne.

7. Overfladegrøbling samt anlæg og vedligeholdelse af kanaler og grøfter må kun foretages uden for perioden 15/3-5/6

8. Der må ikke foretages hegning. Eksisterende hegn langs skelgrøfter skal fjernes i forbindelse med istandsættelsesarbejder[44].

9. Gødskning af arealerne med handelsgødning må kun ske i hidtidigt omfang, dog højst 75 kg N pr. ha. Anvendelse af handelsgødning med fosfor og kalium er ikke tilladt.

10. Der må ikke anvendes kemiske bekæmpelsesmidler.

Bedømmelsen er opdelt i 4 afsnit

Bedømmelse – delkrav 1
Alvor: Vurderes efter om der er foretaget ombygning, tilbygning/nye vejanlæg eller nybygning/andre nye anlæg af faste konstruktioner.

Omfang: Vurderes efter arealstørrelsen.

Varighed: Vurderes som overtrædelsens varighed fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre og hvor lang tid der vurderes at gå, før den naturlige tilstand er genoprettet.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Ombygninger	Tilbygninger og nye vejanlæg	Nye bygninger og andre ny anlæg af faste konstruktioner
Omfang		Under 10 m²	10-50 m²	Over 50 m²
Varighed		Under 1 kalenderår	1-2 kalenderår	3 eller flere kalenderår

Bedømmelse – delkrav 2
Alvor: Vurderes efter karakteren af terrænændringen.

Omfang: Vurderes efter arealstørrelsen.

Varighed: Vurderes som overtrædelsens varighed fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre eller hvor lang tid der vurderes at gå, før den naturlige tilstand er genoprettet.

[43] Miljøministeren kan fastsætte regler om, at ændringer og reparationer af eksisterende dræn i nærmere angivne tilfælde er tilladt.
[44] Reglerne gælder ikke hegning, der er nødvendig af hensyn til digernes sikkerhed, eller hegning langs veje, afvandings- og vandingsforsyningskanaler samt langs landegrænsen. Reglerne gælder ikke for nødvendig hegning ved led samt etablering og vedligeholdelse af fangfolde.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor			Terrænændring uden tilførsel af materiale	Terrænændring med tilførsel af materiale
Omfang		Under 25 m²	25-100 m²	Over 100 m²
Varighed		Under 1 kalenderår	1-2 kalenderår	3 eller flere kalenderår

Bedømmelse – delkrav 3
Alvor: Vurderes efter påvirkning af landskabet og det åbne lands fugle.

Omfang: Vurderes efter antallet af planter.

Varighed: Vurderes som overtrædelsens varighed fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre eller hvor lang tid der vurderes at gå, før den naturlige tilstand er genoprettet.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Sået buske eller træer	Plantet buske	Plantet træer
Omfang		1-5 planter	6-10 planter	Flere end 10 planter
Varighed		Under 1 kalenderår	1-2 kalenderår	3 eller flere kalenderår

Bedømmelse – delkrav 4 – 10
Alvor: Vurderes efter reversibilitet.

Omfang: Vurderes som den procentdel og/eller det areal, som det ulovlige forhold udgør af det areal, som støttemodtagerens (pr. CVR-registrering) har.

Varighed: Vurderes som overtrædelsens varighed fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre og hvor lang tid der vurderes at gå, før den naturlige tilstand er genoprettet.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Reversibel skade, med naturlig retablering af naturkvalitet	Reversibel skade med mulighed for øjeblikkelig retablering	Reversibel skade med mulighed for retablering uden tab af naturkvalitet	Irreversibel skade hvor retablering er umulig eller kun mulig med tab af naturkvalitet
Omfang	1) < 5 % 2) < 10 m^2	1) < 25 % 2) < 50 m²	1) 25 % - 50 % 2) 50 m²-1000 m²	1) > 50 % 3) > 1000 m²
Varighed	Under en måned	Under 1 kalenderår	1-2 kalenderår	3 eller flere kalenderår

Krav 1.27 Beskyttelse af reder og redetræer

Bekendtgørelse nr. 901 af 11. juli 2007 om fredning af visse dyre- og plantearter mv., indfangning af og handel med vildt og pleje af tilskadekommet vildt § 4	Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle, art. 5	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

1. Kolonirugende fugles redetræer må ikke fældes i perioden 1/2 – 31/7.
2. Rovfugles og uglers redetræer må ikke fældes i perioden 1/2 – 31/8.
3. Ørnes, sort storks og rød glentes redetræer må ikke fældes.
4. Hule træer og træer med spættehuller, må ikke fældes i perioden 1/11 – 31/8.
5. Digesvalereder må ikke ødelægges i perioden 1/4 – 31/8.

Bedømmelsen er opdelt i 5 afsnit

Generelle bemærkninger
Enhver fældning af træer og/eller ødelæggelse af reder omfattet af bestemmelserne er en overtrædelse med fuld konsekvens i forhold til beskyttelsesformålet. Af samme årsag fastsættes konsekvensen for en overtrædelse af bestemmelserne bag delkrav 2 og delkrav 3, som udgangspunkt til 4, da enhver fældning af de omfattede træer har meget stor effekt i forhold til formålet med kravet.

Med reversibilitet menes mulighederne for at vende tilbage til den tilstand, der var til stede før indgrebet.

Dokumentation for overtrædelse:
Det er ikke officielt registeret, hvor der er redetræer, hule træer, træer med spættehuller og reder. Det skal derfor på anden vis dokumenteres af kontrolmyndigheden, at de pågældende træer og reder har været til stede og har lidt skade.

Delkrav 1
Bemærkninger
Kolonirugende fugle er hejrer, råger og skarver. Forbudet mod fældning omfatter alle træer, der har reder bygget af de tre fuglearter. Det er ikke afgørende om der er æg eller unger i re-

den eller om reden er ”beboet”. Også træer med ikke-benyttede reder er omfattet af fældningsforbudet.

De omfattede arters redetræer vil ikke kunne genskabes i perioden fra 1. februar til 31. juli, hvorfor der ikke indenfor den omfattede periode kan ske reversibilitet efter fældning af et eller flere redetræer. Enhver fældning af redetræer i den omfattede periode er derfor omfattet.

Bedømmelse
Alvor: Vurderes efter reversibilitet i forhold til den pågældende artsbestand.

Omfang: Vurderes som andelen af ødelæggelse af den pågældende kolonirugende fuglearts forekomst af redetræer. Ved bedømmelse af en overtrædelse, er karakteren for omfang bestemmende for karaktergivningen af alvor og varighed, der sættes til samme karakter som omfang.

Varighed: Vurderes efter reversibilitet i forhold til den pågældende artsbestand.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor			Fældning af kolonirugende fugles redetræer i perioden 1. februar til 31. juli	Fældning af kolonirugende fugles redetræer i perioden 1. februar til 31. juli
Omfang			0-10 % af kolonirugende fugles redetræer i perioden 1. februar til 31. juli	>10 % af kolonirugende fugles redetræer i perioden 1. februar til 31. Juli
Varighed			Fældning af kolonirugende fugles redetræer i perioden 1. februar til 31. juli	Fældning af kolonirugende fugles redetræer i perioden 1. februar til 31. juli

Delkrav 2
Bemærkninger
Forbuddet omfatter alle træer, der har reder bygget af eller anvendt af rovfugle eller ugler. Det er ikke afgørende om der er æg eller unger i reden eller om reden er ”beboet”. Også træer med ikke-benyttede reder er omfattet af fældningsforbudet.

Da de omfattede arters redetræer i perioden fra 1. februar til 31. august ikke vil kunne genetableres, kan der ikke inden for den omfattede periode ske reversibilitet efter fældning af et eller flere redetræer. Enhver fældning af redetræer i den omfattede periode har meget stor effekt.

Bedømmelse
Alvor: Vurderes efter reversibilitet i forhold til den pågældende artsbestand.

Omfang: Vurderes ud fra hvorvidt de pågældende arters redetræer, er blevet fældet i perioden 1. februar – 31. august.

Varighed: Vurderes efter reversibilitet i forhold til den pågældende artsbestand.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor				Fældning af rovfugles og uglers redetræer i perioden 1. februar – 31. august
Omfang				Enhver fældning af redetræ for rovfugle og ugler i perioden 1. februar – 31. august
Varighed				Fældning af rovfugles og uglers redetræer i perioden 1. februar – 31. august

Delkrav 3
Bemærkninger
Forbuddet omfatter alle træer, der har reder bygget af eller anvendt af ørne, sort stork og rød glente. Det er ikke afgørende om der er æg eller unger i reden eller om reden er "beboet". Også træer med ikke-benyttede reder er omfattet af fældningsforbudet.

De omfattede arter anvender år efter år samme redetræ til at yngle og fældning af et redetræ vil påvirke reversibiliteten igennem flere år. Der kan ikke ske reversibilitet efter fældning af et eller flere redetræer da de omfattede arters redetræer ikke vil kunne genetableres. Enhver fældning af redetræer er derfor omfattet.

Bemærk, at forbudet mod fældning gælder hele året.

Bedømmelse
Alvor: Vurderes efter reversibilitet i forhold til den pågældende artsbestand

Omfang: Vurderes ud fra hvorvidt de pågældende arters redetræer er blevet fældet.

Varighed: Vurderes efter reversibilitet i forhold til den pågældende artsbestand.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor				Fældning af ørnes, sort storks og rød glentes redetræer
Omfang				Enhver fældning af redetræ for ørne, sort stork og rød glente
Varighed				Fældning af ørnes, sort storks og rød glentes redetræer

Delkrav 4
Bemærkninger
Hule træer er ikke nærmere defineret i lovgivningen. Men kendetegnet for disse træer er, at det oftest er ældre træer, ofte med en diameter på 40 cm eller derover, typisk med rådangreb og evt. afbrækkede grene.

Spættehuler er kendetegnet ved cirkulære huller placeret mere end 2 meter oppe på stammen. Disse typer træer er ynglested og levested for fuglearter og flagermus.

Reglen beskytter træer, der er egnede som yngleområder og levesteder og der vil ikke inden for den omfattede periode kunne ske reversibilitet efter fældning af et eller flere træer.

Bedømmelse
Alvor: Vurderes efter reversibilitet i forhold til den pågældende artsbestand.

Omfang: Vurderes som andelen af hule træer og træer med spættehuller, der er fældet i perioden 1. november – 31. august. Ved bedømmelse af en overtrædelse, er karakteren for omfang bestemmende for karaktergivningen af alvor og varighed, der sættes til samme karakter som omfang.

Varighed: Vurderes efter reversibilitet i forhold til den pågældende artsbestand.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor			Fældning af hule træer og træer med spættehuller i perioden 1. november – 31. august	Fældning af hule træer og træer med spættehuller i perioden 1. november – 31. august
Omfang			0-10 % af hule træer og træer med spættehuller, som er fældet i perioden 1. november – 31. august	>10 % af hule træer og træer med spættehuller, som er fældet i perioden 1. november – 31. august
Varighed			Fældning af hule træer og træer med spættehuller i perioden 1. november – 31. august	Fældning af hule træer og træer med spættehuller i perioden 1. november – 31. august

Delkrav 5
Bemærkninger
Digesvalereder findes typisk i vegetationsfrie frilagte skrænter og klinter af ler eller grus, som f.eks. kystklinter, grusgrave og stejle åbrinker. De består af huller i skrænterne, ofte med et antal på flere dusin.

Da digesvaler i perioden fra 1. april til 31. august ikke vil kunne genetablere reder, vil ødelæggelse af en eller flere digesvalereder i perioden påvirke reversibiliteten. Enhver ødelæggelse af digesvalereder i perioden er derfor omfattet, og der kan ikke skabes reversibilitet.

Bedømmelse
Alvor: Vurderes efter reversibilitet i forhold til den pågældende artsbestand.

Omfang: Vurderes som andelen af digesvalereder som er blevet ødelagt i perioden 1. april – 31. august. Ved bedømmelse af en overtrædelse, er karakteren for omfang bestemmende for karaktergivningen af alvor og varighed, der sættes til samme karakter som omfang.

Varighed: Vurderes efter reversibilitet i forhold til den pågældende artsbestand.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor			Ødelæggelse af digesvalereder i perioden 1. april – 31. august	Ødelæggelse af digesvalereder i perioden 1. april – 31. august
Omfang			0-10 % af digesvalereder er ødelagt i perioden 1. april – 31. august	> 10 % af digesvalereder er ødelagt i perioden 1. april – 31. august
Varighed			Ødelæggelse af digesvalereder i perioden 1. april – 31. august	Ødelæggelse af digesvalereder i perioden 1. april – 31. august

Krav 1.28 Anvendelse af fælder – kravet er udgået

Kravet er udgået i forbindelse med sundhedstjekket af CAP-reformen

Krav 1.29 Om fredskovspligtige arealer beliggende i et Natura 2000 område

Lovbekendtgørelse nr. 1044 af 20. oktober 2008 om skove § 8, nr. 4, 1. pkt. og §§ 11 og 28.	Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, art. 6 og Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle, art. 3 og 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

1. For det enkelte fredskovspligtige areal gælder:
   Dyrehold er forbudt.

2. På fredskovspligtige arealer må der ikke opføres bygninger, etableres anlæg, gennemføres terrænændringer eller anbringes affald.

3. Søer, moser, heder, strandenge eller strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev, der hører til fredskov, og som ikke er omfattet af naturbeskyttelsesloven[45], fordi de er

[45] Der må ikke foretages ændring i tilstanden af naturlige søer, hvis areal er på over 100 m^2, eller af vandløb el-ler dele af vandløb, der af miljøministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen er udpeget som beskyttede. Dette gælder dog ikke for sædvanlige vedligeholdelsesarbejder i vandløb. Der må heller ikke foretages ændring i tilstanden af moser og lignende, der er mindre end 2.500 m^2, når sådanne naturtyper enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med de søer, der er nævnt ovenfor, er større end 2.500 m^2 i sammenhængende areal.
Miljøministeren kan fastsætte regler om gødskning på arealer, som er beskyttet, herunder regler om mængden af gødning, der må tilføres disse arealer, og forbud mod gødskning.
Forbuddet gælder også vandløb, som ikke er omfattet af naturbeskyttelsesloven § 3, fordi de ikke er udpeget som beskyttede af miljøministeren efter indstilling fra amtsrådet. Forbuddet gælder dog ikke for sædvanlige vedligeholdelsesarbejder i vandløb.
Der må desuden ikke foretages ændringer i tilstanden af 1) heder, 2) moser og lignende, 3) strandenge og strand-sumpe samt 4) ferske enge og biologiske overdrev, når sådanne naturtyper enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med de søer, der er nævnt ovenfor, er større end 2.500 m^2 i sammenhængende areal.

mindre end de deri fastsatte størrelsesgrænser, må ikke dyrkes, afvandes, tilplantes eller på anden måde ændres.

Bemærkninger

1. Det er kun den del af de fredsskovspligtige arealer, der ligger indenfor Natura 2000 områder som skal kontrolleres,
2. Forbuddet mod dyrehold gælder ikke på de arealer, der lovligt kan holdes uden træbevoksning.

Bedømmelsen er opdelt i 3 afsnit

Bedømmelse – delkrav 1
Alvor: vurderes ud fra muligheden for skadevirkning på skovbevoksede, fredskovspligtige arealer inden for det pågældende Natura 2000 område.

Omfang: Den procentdel, som det ulovlige forhold udgør af støttemodtagerens samlede skovbevoksede fredskovspligtige areal inden for det pågældende Natura 2000 område.

Varighed: Vurderes efter overtrædelsens varighed fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre og hvor lang tid der vurderes at gå, før den naturlige tilstand er genoprettet

Bemærkning
Dyrehold er en mere intensiv drift med dyr end skovgræsning. Dyrehold har som hovedformål at opdrætte dyr mens skovgræsning skal understøtte den biologiske mangfoldighed og hensynet til landskab og kulturhistorie samt understøtte hensynet til skovens dyrkning og pleje af kulturer. Skovgræsning er tilladt på 10 % af fredsskovarealet uden dispensation.
I relation til arealbenævnelsen ovenfor i beskrivelsen af "omfang" og "alvor" skal anføres, dyrehold er en landbrugsaktivitet, der er forbudt. Forbudet relaterer sig til den skovbevoksede del af det fredskovpligtige areal og altså ikke til et landbrugsareal.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Minimalt græsningstryk. Ingen eller kun ubetydelig skade	Lille græsningstryk, midlertidig skade, kun i sommertiden	Stort græsningstryk til skade for ny opvækst efterår eller vinter	Meget stort græsningstryk, ødelæggelse af naturtype, levested eller art, varig skade i foråret
Omfang	Under 2 %	2 - 5 %	5 % - 10 %	Mere end 10 %
Varighed	Mindre end 1 sæson	1– 3 sæsoner	4 – 5 sæsoner	Mere end 5 sæsoner

Bedømmelse – delkrav 2
Alvor: Vurderes efter om der er opført byggeri, etableret anlæg eller gennemført terrænændring uden tilladelse. Karakteren for alvor bestemmes af karakteren for omfanget.

Omfang: Størrelsen af det areal, som er inddraget til byggeriet, anlægget eller terrænændringen.

Varighed: Når et byggeri eller et anlæg er opført, eller en terrænændring er gennemført, er skaden sket. I alle kategorier er derfor tilstedeværelsen nok. Karakteren for varighed bestemmes af karakteren for omfanget.

Bemærkning
Visse former for byggeri er tilladt. Det kræver dog en myndighedsbehandling inden byggeriet opføres, fordi placering skal godkendes. I denne myndighedsbehandling vil der potentielt være mulighed for at forhindre byggeriets placering i et Natura 2000 område, hvis placeringen vil skade beskyttelsesinteresserne det pågældende sted.

Byggeri kan kun være ulovligt på to måder i relation til krydsoverensstemmelse. Det kan enten være landbrugsbyggeri (landbrugsaktivitet) der opføres på fredskovpligtigt areal (her er det altså ikke nødvendigt at skelne mellem landbrugsareal og fredskovpligtigt areal), eller at det kan være ulovligt (en hvilken som helst slags ulovligt byggeri, herunder tilladt byggeri, hvor placeringen ikke er godkendt) fordi det udføres på en del af det fredskovpligtige areal, der drives landbrugsmæssigt.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		• Opførelse af byggeri eller anlæg. • Terrænændring medfører ikke at arealet skifter karakter	• Opførelse af byggeri eller anlæg. • Terrænændring medfører at arealet i mindre grad skifter karakter	• Opførelse af byggeri eller anlæg. • Terrænændring medfører at arealet skifter karakter
Omfang		Byggeri og anlæg 0 – 40 m^2 Terrænændring 0-40 m^2	Byggeri og anlæg 40 – 80 m^2 Terrænændring 40-200 m^2	Byggeri og anlæg Mere end 80 m^2 Terrænændring Mere end 200 m^2
Varighed		Tilstedeværelse	Tilstedeværelse	Tilstedeværelse

Bedømmelse – delkrav 3
Alvor: Vurderes efter reversibilitet og omfang indenfor det pågældende Natura 2000-område.

Omfang: Det areal, som det ulovlige forhold udgør af støttemodtagerens samlede fredskovspligtige areal indenfor det pågældende Natura 2000 område.

Varighed: Vurderes efter overtrædelsens varighed fra det ulovlige forhold blev påbegyndt til det konstateres på kontroltidspunktet eller fra kontroltidspunktet og til hvornår det ulovlige forhold vurderes at kunne ophøre og hvor lang tid der vurderes at gå, før den naturlige tilstand er genoprettet.

Bemærkning
I relation til arealbenævnelsen beskrevet ovenfor under "omfang" og "alvor" skal det oplyses, at ændring af småbiotyper til landbrugsareal eller den ændring man foretager på arealet, er en landbrugsaktivitet.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Reversibel skade som ikke kræver indgreb	Reversibel skade som vil kræve indgreb for at genoprettes	Irreversibel skade som umiddelbart ikke kan genoprettes
Omfang		0 % - 5 %	5 % - 10 %	Mere end 10 %
Varighed		Under 1 sæson	1 sæson og mere	Irreversibel

Krav 1.30 Beskyttelse af visse planter

Bekendtgørelse nr. 901 af 11. juli 2007 om fredning af visse dyre- og plantearter mv., indfangning af og handel med vildt og pleje af tilskadekommet vildt, § 5 og § 6.	Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, art. 13	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

1. Følgende planter må ikke beskadiges eller fjernes fra deres voksesteder, bortset fra haver, gartnerier og andre områder hvor de opformeres kunstigt

   - Enkel månerude (*Botrychium simplex*)
   - Fruesko (*Cypripediumcakceolus*)
   - Mygblomst (*Liparis loeselli*)
   - Liden najade (*Najas flexilis*)
   - Vandranke (*Luronium natans*)
   - Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus)*

2. Krav om forsæt.
   I forbindelse med normal jordbrugsmæssig udnyttelse af en ejendom eller anden lovlig anvendelse af denne omfatter forbuddet mod beskadigelse eller fjernelse *kun* forsætlige handlinger.

Bedømmelse
Alvor: Vurderes efter reversibilitet af den foretagne ændring. Da en overtrædelse af krav 1.30 altid vil være forsætlig, vil nedsættelsen af støtten blive beregnet efter forsætreglerne, dvs. minimum 20 % nedsættelse.

Omfang: Vurderes efter andelen af beskadigede eller fjernede planter set i forhold til den oprindelige samlede tilstedeværelse af planterne på ejendommen.

Varighed: Vurderes som hvor lang tid der forventes at gå før den naturlige tilstand er genoprettet.

Bemærkninger
Før en handling bliver omfattet af forbuddet skal det bevises at beskadigelsen eller fjernelsen af beskyttede planter er foretaget med forsæt.

Dette betyder, at det skal kunne bevises, at den skadende handling er sket bevidst og på trods viden om tilstedeværelsen af beskyttede planter.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Reversibel skade med mulighed for øjeblikkelig retablering.	Reversibel skade med mulighed for retablering uden tab af naturkvalitet	Irreversibel skade hvor retablering er umulig, eller hvor der er det vil tage lang tid at retablere
Omfang		< 25 procent	25 til 50 procent	< 50 procent
Varighed		Under 1 kalenderår	1-2 kalenderår	3 eller flere kalenderår

6.2 Folkesundhed, dyresundhed og plantesundhed

Fødevarestyrelsens bedømmelse af krav 2.3, 2.6-2.14 og 2.20-2.29

Alle de krav, som Fødevarestyrelsen er kontrolansvarlig for, kontrolleres som beskrevet i hvert enkelt krav. Bedømmelsen af overtrædelser af kravene sker med udgangspunkt i de i skemaerne anførte kriterier. Det skal dog understreges, at der altid vil blive foretaget en konkret individuel vurdering af den enkelte overtrædelse, hvor de anførte kriterier vil være retningsgivende. Der kan således for de konkrete overtrædelser forekomme afvigelser i forhold til det i skemaerne anførte. I så fald bedes grundlaget for afvigelsen beskrives i kontrolrapporten.

Da de kriterier, som anvendes til at fastlægge alvor, omfang og varighed af en overtrædelse, også er afgørende for sanktioneringen, dvs. hvornår fødevareregionerne giver indskærpelser, påbud, forbud, administrative bøder og politianmeldelser, vil landbrugeren gennem angivelsen af sanktioner enten på kontrolrapporten, eller efterfølgende pr. brev, blive orienteret om bedømmelsen af overtrædelser konstateret ved det enkelte kontrolbesøg.

Inden kontrolresultaterne indberettes til FødevareErhverv foretager Fødevarestyrelsen en samlet høring af den enkelte landbruger i de tilfælde, hvor der indberettes overtrædelser. Ved denne høring vil bedømmelsen af såvel alvor, omfang og varighed fremgå eksplicit.

Fødevareregionen skal anvende de sanktioner, som er nødvendige for at sikre, at reglerne overholdes. På den ene side skal sanktionen ikke være mere indgribende end nødvendigt. På den anden side skal sanktionen have tilstrækkelig gennemslagskraft, så reglerne overholdes.

I det følgende er der givet en kortfattet beskrivelse af de af Fødevarestyrelsen anvendte sanktioner med angivelse af, hvorledes den enkelte sanktion sædvanligvis er relateret til bedømmelsen inden for krydsoverensstemmelse.

Mindre overtrædelser

Forhold, der har betydning for dyrs eller menneskers sundhed har ingen bagateller. Det fremgår af det enkelte kravs bedømmelsesskema, hvorvidt kravet rummer muligheden for at anvende karakteren 1.

Indskærpelse

En indskærpelse er en præcisering af, at gældende regler skal overholdes. Indskærpelser er ikke administrative afgørelser og kan derfor ikke påklages.

Fødevareregionen kan give indskærpelser på kontrolrapporten eller sende dem efterfølgende på baggrund af oplysningerne fra kontrolbesøget. Indskærpelsen indeholder en beskrivelse af forholdet. Det er angivet, hvilken bestemmelse og KO-krav, der indskærpes overholdt.

Der er ingen tidsfrist for at efterkomme en indskærpelse, fordi der er tale om forhold, som altid skal være i orden. Hvis det i enkelte tilfælde alligevel er nødvendigt at sætte en tidsfrist på en indskærpelse, vil tidsfristen blive givet som en afgørelse. Landbrugeren kan kun klage over den angivne tidsfrist, men ikke over selve indskærpelsen.

Indskærpelser som følge af krydsoverensstemmelseskontrol indeholder en orientering om at: ”Kontrolresultatet indberettes til FødevareErhverv og vil indgå i FødevareErhvervs vurdering af overholdelse af betingelserne for udbetaling af støtte.”

Indskærpelser gives alene for overtrædelser, som har konsekvenser af mindre betydning med hensyn til alvor, omfang og varighed.

Generelt vurderes alvor, omfang og varighed individuelt, men indskærpelser medfører som udgangspunkt karakteren 2 for alvor, omfang og varighed.

Påbud og forbud

Påbud og forbud er forvaltningsretlige afgørelser og bliver meddelt skriftligt pr. brev til landbrugeren.

Et påbud er en afgørelse, der præciserer, hvordan landbrugeren skal overholde lovgivningen. Man kan sige, at et påbud er en ordre eller befaling om at gøre noget konkret, og påbudet har altså reelt retsvirkning.

Påbud anvendes til at pålægge landbrugeren til at bringe et forhold i orden eller til at stille et særligt krav til en landbruger med henblik på at forebygge fremtidige overtrædelser. Fødevareregionen kan påbyde en landbruger at indføre procedurer (passende foranstaltninger) på et bestemt område, der sikrer, at reglerne bliver overholdt på dette område.

Forbud er ligesom påbud afgørelser, der præciserer, hvad en landbruger skal gøre for at overholde lovgivningen.

Påbud og forbud af særlig hastende karakter kan i første omgang afgives mundtligt, ved tilsyn i besætningen eller telefonisk. Et mundtligt afgivet påbud eller forbud vil dog altid blive fulgt op af en skriftlig udgave.

Påbud og forbud som følge af krydsoverensstemmelseskontrol indeholder en orientering om at: ”Kontrolresultatet indberettes til FødevareErhverv og vil indgå i FødevareErhvervs vurdering af overholdelse af betingelserne for udbetaling af støtte.”

Påbud og forbud gives for overtrædelser, som har væsentlig betydning med hensyn til alvor, omfang og varighed.

Generelt vurderes alvor, omfang og varighed individuelt, men påbud og forbud medfører som udgangspunkt karakteren 3 for alvor, omfang og varighed

Administrative bødeforelæg
Et administrativt bødeforelæg er en sanktion på niveau med en politianmeldelse. Administrative bødeforelæg til landbrugere kan udstedes af Fødevareregionerne og Fødevarestyrelsen med hjemmel i Lov om dyrlæger, § 39, Lov om hold af dyr; § 71, Fødevareloven, § 79, Økologiloven, § 14 eller Bemyndigelsesloven, § 29.

Et administrativt bødeforelæg er på linje med de politibødeforelæg, som politiet kan udstede. Et administrativt bødeforelæg er ikke en afgørelse som et påbud eller forbud. Derfor bliver landbrugeren ikke partshørt eller har mulighed for at klage over bødeforelæg. Landbrugeren har dog mulighed for ikke at vedtage bøden, hvorefter fødevareregionen i stedet vil foretage en politianmeldelse.

Alvoren, omfanget og varigheden af overtrædelsen er af stor betydning ved vurdering af, om landbrugeren får et administrativt bødeforelæg. Et administrativt bødeforelæg gives, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Sagen er ukompliceret. Det ukomplicerede går primært på opklaring og dokumentation (beviset). Det vil sige, at der skal være en klar overtrædelse af en regel.

- Reglen skal være direkte strafbelagt, det vil sige, at der er henvist til reglen i strafbestemmelserne i den pågældende lov eller bekendtgørelse.

- Der skal være en bødepraksis for overtrædelsen. Det vil sige, at der skal foreligge retsafgørelser. Hvis praksis mangler, skal sagen politianmeldes.

Det administrative bødeforelæg giver landbrugeren mulighed for at erkende overtrædelsen uden at skulle i retten. Er landbrugeren på den anden side ikke enig i bødeforelægget og erkender ikke overtrædelsen, skal forholdet politianmeldes, og sagen vil blive behandlet ved domstolene. I tilfælde hvor landbrugeren ikke vedtager bødeforelægget, har han ingen pligt til at rette op på forholdet. Først når der foreligger en endelig udtalelse fra domstolene (endelig dom), skal landbrugeren rette op på forholdet.

Endvidere kan der også gives et administrativt bødeforelæg, hvis det skønnes, at landbrugerens opfølgning på en overtrædelse ikke er tilstrækkelig. Det er fødevareregionen, som vurderer, om landbrugerens opfølgning har været tilstrækkelig.

I bødeforelægget vil der stå: ”Kontrolresultatet indberettes til FødevareErhverv og vil indgå i FødevareErhvervs vurdering af overholdelse af betingelserne for udbetaling af støtte.”

Administrative bødeforelæg gives for overtrædelser, som har meget stor betydning med hensyn til alvor, omfang og varighed.

Generelt vurderes alvor, omfang og varighed individuelt, men administrative bødeforelæg medfører som udgangspunkt karakteren 4 for alvor og omfang samt karakteren 3 for varighed

Politianmeldelse
En politianmeldelse er en sanktion på niveau med et administrativt bødeforelæg. Fødevareregionen politianmelder f.eks. en landbruger, hvis en sag kræver omfattende efterforskning, afhøring af vidner, ved grove overtrædelser hvor der ikke er retspraksis samt ved sager med krav om konfiskation eller dagbøder.

Fødevareregionen politianmelder f.eks. en landbruger, hvis en sag kræver omfattende efterforskning, afhøring af vidner, ved grove overtrædelser, hvor der ikke er retspraksis samt ved sager med krav om konfiskation eller dagbøder.

Fødevareregionen har ved politianmeldelse foretaget en vurdering af, at der foreligger en strafbar overtrædelse. I størstedelen af tilfældene foretages politianmeldelse med anmodning om tiltalerejsning. I disse tilfælde vil politianmeldelser blive indberettet til FødevareErhverv på linie med administrative bøder.

Politianmeldelser som følge af krydsoverensstemmelseskontrol har en orientering af politiet om at: ”Denne anmeldelse vil kunne få konsekvens for landbrugeren, idet resultatet skal indberettes til FødevareErhverv med eventuel konsekvens for udbetaling af støtte.”

Politianmeldelse med anmodning om tiltalerejsning foretages for overtrædelser, som har meget stor betydning med hensyn til alvor, omfang og varighed.

Generelt vurderes alvor, omfang og varighed individuelt, men en politianmeldelse medfører som udgangspunkt karakteren 4 for alvor og omfang samt karakteren 3 for varighed

Bedømmelse af varighed
Vedr. varighed skal bemærkes, at de anførte værdier ved de forskellige sanktioner vil være udgangspunktet. Hvis en overtrædelse ud fra en konkret vurdering har haft en længere eller kortere varighed end standardværdien giver udtryk for, skal karakteren justeres i opad- henholdsvis nedadgående retning.

Administrativ kontrol indebærer, at der foregår en for det pågældende krav allerede foretaget dækkende overvågning/kontrol, hvoraf alene overtrædelserne indberettes til FødevareErhverv. De administrative krav kontrolleres således ikke systematisk ved kontrollen inden for 1% populationen.

I 2008 kontrolleres følgende krav ved administrativ kontrol: kravene 2.6-2.14 og 2.26. Særligt m.h.t. krav 2.14, veterinære lægemidler, kan det dog foreligge oplysninger, som indikerer behov for at kontrollere kravet som led i KO-kontrollen med en besætning.

Krav 2.1 Øremærkning af kreaturer med godkendte øremærker

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 af 17. juli 2000 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af kvæg og om mærkning af oksekød og oksekødsprodukter, art. 4, Rådets direktiv 92/102/EØF, art. 5 som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 911/2004 af 29. april 2004 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 for så vidt angår øremærker, pas og bedriftslister, art. 1, 3 og 4 samt Kommissionens forordning (EF) nr. 509/1999 af 8. marts 1999 om forlængelse af maksimumfristen for øremærkning af bisonokser (arten Bison bison spp.). Bekendtgørelse nr. 1066 af 10. november 2005 om mærkning, registrering og flytning af kvæg, svin, får og geder, § 1, stk. 13, § 2 og § 8, stk. 1 og 2.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 af 17. juli 2000 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af kvæg og om mærkning af oksekød og oksekødsprodukter, art. 4, Kommissionens forordning (EF) nr. 911/2004 af 29. april 2004 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 for så vidt angår øremærker, pas og bedriftslister, art. 1, 3 og 4, samt Kommissionens forordning (EF) nr. 509/1999 af 8. marts 1999 om forlængelse af maksimumfristen for øremærkning af bison okser (arten Bison bison spp.).	Udtagning: Fødevarestyrelsen Kontrol: Plantedirektoratet

1. Kreaturer skal være øremærket med øremærker der er præget med DK, et mønsterbeskyttet logo og kreaturets CKR-nummer.

2. Ejeren eller den besætningsansvarlige skal sørge for, at kvæg senest 20 dage efter fødsel, og inden det føres fra oprindelsesbesætningen, er forsynet med to godkendte øremærker, ét i hvert øre. Mindst det ene af mærkerne skal være husgavlsformet og have en højde på mindst 45 mm og en bredde på mindst 55 mm[46].

3. Isatte godkendte øremærker må ikke fjernes eller ændres uden Fødevarestyrelsens tilladelse. Tabes eller ødelægges et godkendt øremærke, skal der snarest isættes et nyt godkendt mærke med samme nummer.

Bedømmelse
Overtrædelser deles som udgangspunkt op i tre niveauer:

- Mindre alvorlige overtrædelser: Kreaturet mangler et eller to erstatningsøremærker
- Alvorlige overtrædelser: Kreaturet har ikke tidligere været øremærket.
- Meget alvorlige overtrædelser: Uidentificerbare kreaturer eller mere end 20 % af kreaturerne på bedriften opfylder ikke identifikations- og registreringskravene fuldt ud.

Alvor: Vurderes ud fra typen af overtrædelse og antallet af overtrædelser.

[46] Kvæg født før 1/1 1998 behøver dog kun være mærket med ét godkendt øremærke og kvæg under 7 dage, der dør eller aflives og derefter føres direkte til en destruktionsvirksomhed, skal ikke mærkes. Mærkning af kalve af bisonokser (arten Bison bison ssp.) kan udskydes i op til 9 måneder efter fødsel, dog skal de mærkes, såfremt de fjernes fra deres mødre inden 9 måneder efter fødsel, og under alle omstændigheder inden de føres fra oprindelsesbesætningen.

Omfang: Vurderes efter i hvor høj grad overtrædelsen har påvirket andre besætninger. Karakteren 2 gives hvis overtrædelsen kun har omfattet den kontrollerede besætning. Karakteren 3 gives hvis overtrædelsen har påvirket en til to andre besætninger ud over den kontrollerede. Karakteren 4 gives hvis overtrædelsen har påvirket flere besætninger.

Ved omsætning af dyr fra besætningen skal særligt indgå betydningen af antallet af dyr omfattet af overtrædelsen, ukorrekt mærkede dyr og besætningernes sundhedsstatus og størrelse.

Varighed: Vurderes ud fra perioden hvor overtrædelsen har fundet sted.

Bemærkninger
Det kan i nogle situationer være en formildende omstændighed, hvis forholdet bringes til ophør under kontrolbesøget.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		• Mere end ca. 5 dyr med tabte øremærker[47] • Mere end 3,5 % mindre alvorlige overtrædelser[42]	• Maks. 2 uidentificerbare dyr • Maks. 5 % uidentificerbare dyr • Identificerbare dyr, der ikke har været øremærket	• Mere end 2 uidentificerbare dyr • Mere end 5 % uidentificerbare dyr • Mere end 20 % fejl i besætningen
Omfang		Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet den kontrollerede besætning	Gives hvis overtrædelsen har påvirket 1 til 2 andre besætninger ud over den kontrollerede	Gives hvis overtrædelsen har påvirket flere besætninger
Varighed		• Overtrædelsen har fundet sted i op til ca. 7 dage[58] • Varighed af overtrædelsen kan ikke fastslås	Overtrædelsen er ældre end ca. 7 dage[48]	Producenten vil ikke øremærke dyrene

Krav 2.2 Indberetning af kvæg og deres flytninger samt førelse af besætningsregister

Kommissionens forordning (EF) nr. 911/2004 af 29. april 2004 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 for så vidt angår øremærker, pas og	Kommissionens forordning (EF) nr. 911/2004 af 29. april 2004 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning	Udtagning: Fødevarestyrelsen Kontrol:

[47] Antallet af manglende erstatningsøremærker og antallet af kreaturer, der ikke tidligere har været øremærket, udgør 5 % eller mindre, og der samtidig er mindre end ca. 10 kreaturer med manglende erstatningsøremærker og mindre end ca. 3 kreaturer, der ikke tidligere har været øremærket, for krav 2.1 og krav 2.2 (tilsvarende fejl) set under et.
[48] Grænserne, hvor betegnelsen "ca." indgår, betyder, at det nævnte tal kan hæves eller sænkes afhængig af overtrædelsens betydning, herunder sikring af dyrenes identitet og besætningens størrelse.

bedriftslister, art 8 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 af 17. juli 2000 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af kvæg og om mærkning af oksekød og oksekødsprodukter, art. 7. Bekendtgørelse nr. 1066 af 10. november 2005 om mærkning, registrering og flytning af kvæg, svin, får og geder, §§ 12, 20 og 21, dog undtaget indberetning om tilstand i § 12, stk. 2, nr. 3.	(EF) nr. 1760/2000 for så vidt angår øremærker, pas og bedriftslister, art 8 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 af 17. juli 2000 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af kvæg og om mærkning af oksekød og oksekødsprodukter, art. 7.	Plantedirektoratet

1. Ejeren af eller den besætningsansvarlige for en kvægbesætning eller anden samling af dyr med kvæg skal til CHR indberette tilstedeværende kvæg samt fødsler, dødsfald, slagtninger og flytninger af dette. Indberetningerne skal foretages efter Fødevaredirektoratets anvisning og skal finde sted senest 7 dage efter, at fødsel, dødsfald, slagtning eller flytning har fundet sted.

2. Efter en fødsel skal følgende oplysninger indberettes til CHR:

    1) Besætningsnummer for den besætning, hvor dyret er født,
    2) CKR-nr., når kalven er levende,
    3) Fødselsdato, køn og tilstand (levende eller dødfødt) og
    4) Moders CKR-nr.

3. Følgende oplysninger skal indberettes efter, at dødsfald eller slagtning har fundet sted:

    1) Besætningsnummer for den besætning, hvor dødsfald eller slagtning har fundet sted,
    2) CKR-nr. og dato for dødsfald eller slagtning.

4. Følgende oplysninger skal indberettes efter, at flytning har fundet sted:

    1) CKR- nr.
    2) Dato for flytning.
    3) Afhænder af et dyr skal indberette eget besætningsnummer samt besætningsnummer for den besætning eller anden samling dyr med kvæg, hvortil dyret er flyttet. Hvis dyret er eksporteret eller samhandlet til udlandet, indberettes modtagerlandet i stedet for besætningsnummer for afsenderbesætningen.
    4) Modtager af et dyr skal indberette eget CHR- og besætningsnummer, samt CHR-nr. for den besætning eller anden samling af dyr med kvæg, hvorfra dyret er flyttet. Hvis dyret er importeret eller samhandlet til Danmark, indberettes afsenderlandet i stedet for besætningsnummeret for afsenderbesætningen.

5. Følgende oplysninger indberettes efter import eller samhandel til Danmark har fundet sted:

    1) Besætningsnummer for den besætning eller anden samling af dyr med kvæg, hvortil import eller samhandel har fundet sted,
    2) CKR-nr., identifikationskode, fødselsdato, køn, race og moders identifikationskode.

6. Ejeren af eller den besætningsansvarlige for en kvægbesætning eller anden samling af dyr skal føre optegnelser, der indeholder ajourførte oplysninger.

7. I en kvægbesætning og i en anden samling af dyr med kvæg, skal følgende oplysninger registreres for hvert enkelt kreatur:

    1) CKR-nr.,
    2) Fødselsdato, køn, race. Du skal endvidere indberette om kalven er levende eller død,
    3) Moders CKR-nr. eller for importerede eller samhandlede dyr moders identifikationskode,
    4) Dato for dødsfald eller slagtning,
    5) Dato og besætningsnummer for den besætning eller anden samling af dyr med kvæg, hvorfra dyret er flyttet. Hvis dyret er importeret eller samhandlet til Danmark, registreres afsenderlandet i stedet for besætningsnummeret,
    6) Dato og besætningsnummer for den besætning eller anden samling af dyr med kvæg, hvortil dyret er flyttet. Hvis dyret er eksporteret eller samhandlet til udlandet, registreres modtagerlandet i stedet for besætningsnummeret,
    7) For dyr, der midlertidigt afgræsser arealer, hvor dyrene ikke blandes med klovdyr fra besætninger fra andre CHR-numre, noteres herudover CKR-nr., dato for flytninger til og fra arealet og besætningsnummer eller adresse for arealet.

8. Optegnelserne kan bestå af CHR-besætningslisten og løbende optegnelser i et af Fødevarestyrelsen godkendt staldregistreringsskema.

9. Optegnelserne skal opbevares i mindst 5 år efter seneste hændelse og skal på anmodning forevises Fødevarestyrelsen eller Plantedirektoratet.

Bedømmelse
Overtrædelser deles som udgangspunkt op i tre niveauer:

- Mindre alvorlige overtrædelser: Kreaturet er indberettet med forkert køn, kreaturet er indberettet med forkert race eller kreaturet mangler oplysning om moders CKR-nr.
- Alvorlige overtrædelser: Der mangler indberetning af fødsler eller flytninger.
- Meget alvorlige overtrædelser: Uidentificerbare kreaturer eller mere end 20 % af kreaturerne på bedriften opfylder ikke identifikations- og registreringskravene fuldt ud.

Alvor: Vurderes ud fra typen af overtrædelse og antallet af overtrædelser.

Omfang: Vurderes efter i hvor høj grad overtrædelsen har påvirket andre besætninger. Karakteren 2 gives, hvis overtrædelsen kun har omfattet den kontrollerede besætning. Karakteren 3 gives, hvis overtrædelsen har påvirket en til to andre besætninger ud over den kontrollerede. Karakteren 4 gives, hvis overtrædelsen har påvirket flere besætninger.

Ved omsætning af dyr fra besætningen skal særligt indgå betydningen af antallet af dyr omfattet af overtrædelsen, ukorrekt mærkede dyr og besætningernes sundhedsstatus og størrelse.

Varighed: Vurderes ud fra perioden, hvor overtrædelsen har fundet sted.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		• Mere end 5 - og samtidig mere end 5 % mindre alvorlige overtrædelser[49] • Under 5 % alvorlige overtrædelser og samtidig under 10 mindre alvorlige overtrædelser[50]	• 5 % - 20 % alvorlige overtrædelser • Maks. 2 uidentificerbare dyr samtidig med at antallet udgør 5 % af besætningen eller derunder	• Mere end 2 uidentificerbare dyr • Antallet af uidentificerbare dyr udgør mere end 5 % • Mere end 20 % fejl i besætningen (alle typer fejl) • Producenten nægter at føre besætningsregister og/eller indberette til CHR
Omfang		Overtrædelsen omfatter den kontrollerede besætning	Overtrædelsen har påvirket 1 til 2 andre besætninger ud over den kontrollerede	Overtrædelsen har påvirket flere besætninger
Varighed		• Indberetning til CHR foretaget mellem 8. og 20. dagen efter hændelsen • Oplysninger noteret i besætningsregister mellem 4. og 7. dagen efter hændelsen • Varighed af overtrædelsen kan ikke fastslås	• Indberetning til CHR foretaget senere end 20. dagen efter hændelsen • Oplysninger noteret i besætningsregisteret senere end 7 dage efter hændelsen	• Producenten vil ikke føre besætningsregister • Producenten vil ikke indberette til CHR • Producenten kan ikke give en præcis fødselsdato eller oplyse moders CKR-nr. på et dyr (manglende oplysning om moders CKR-nr. på et dyr skal kun have indflydelse på varigheden, hvis forholdet er omfattet af alvorskriteriet)

[49] Antallet af kreaturer indberettet med forkert eller manglende køn, race eller moders CKR-nr. og antallet af kreaturer med manglende indberetning af fødsler eller flytninger udgør 5 % eller mindre, og der samtidig er mindre end ca. 10 kreaturer indberettet med forkert eller manglende køn, race eller moders CKR-nr. og mindre end ca. 3 kreaturer med manglende indberetning af fødsler eller flytninger for krav 2.1 (tilsvarende fejl) og krav 2.2 set under et.

[50] Grænserne, hvor betegnelsen "ca." indgår, betyder, at det nævnte tal kan hæves eller sænkes afhængig af overtrædelsens betydning, herunder sikring af dyrenes identitet og besætningens størrelse.

Krav 2.3 Registrering i det centrale husdyrbrugsregister CHR

Bekendtgørelse nr. 815 af 14. juli 2006 om registrering af husdyrbrug i CHR § 3 og § 4, stk. 1, nr. 1-4	Rådets direktiv 2008/71/EF af 15. juli 2008 om identifikation og registrering af svin, art. 3, Rådets forordning (EF) nr. 21/2004 af 17. december 2003 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af får og geder, art. 7 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 af 17. juli 2000 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af kvæg og om mærkning af oksekød og oksekødsprodukter, art. 5.	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen/Plantedirektoratet

1. Kvæg-, svine-, fåre- og gedebesætninger skal være registreret i CHR. Det er ejerens ansvar, at husdyrbruget er registreret korrekt i CHR. Et husdyrbrug er en besætning eller anden samling af dyr. Blot ét dyr er en besætning.
   Ved etablering og registrering af et husdyrbrug skal følgende oplysninger indberettes til CHR:

   1) Brugerens telefonnummer samt eventuelt mobiltelefon- og faxnummer og e-mail-adresse.
   2) Ejerens telefonnummer samt eventuelt mobiltelefon- og faxnummer og e-mail-adresse.
   3) Adressen for den geografiske beliggenhed af husdyrbruget.
   4) Dyreart og dyrenes anvendelsesformål.

Bedømmelse
Se side 105-108.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Lille, tydeligt ikke-kommerciel besætning	Besætninger, som ikke entydigt er ikke-kommercielle, uanset deres størrelse	Produktionsbesætninger uanset deres størrelse
Omfang		Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet én besætning	Gives hvis overtrædelsen omfatter en besætning ud over den udpegede	Gives hvis overtrædelsen omfatter flere end to besætninger
Varighed		Indberetning til CHR op til 20 dage efter etableringen af besætningen	Indberetning til CHR mere end 20 dage efter etablering af den ældste af besætningerne	Mere end 20 dage efter etablering af den ældste af besætningerne eller varighed kan ikke fastslås og/eller landbruger vil ikke lade besætningerne registrere

Krav 2.4 Øremærkning af får og geder med godkendte øremærker

Bekendtgørelse nr. 1066 af 10. november 2005 om mærkning, registrering og flytning af kvæg, svin, får og geder, § 1, stk. 13, § 4, dog undtaget kravet om, at får og geder skal mærkes inden de flyttes fra oprindelsesbesætningen og senest 60 dage efter fødsel, idet denne frist forlænges til 6 måneder efter dyrets fødsel, og § 8, stk. 1 og 2.	Rådets forordning (EF) nr. 21/2004 af 17. dec. 2003 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af får og geder, art. 4 som ændret ved Kommissionens forordning 993/2008/EF af 23. september 2008 om ændring af bilaget til Rådets forordning (EF) nr. 21/2004 for så vidt angår identifikationsmærkning af dyr og flytningsdokumenternes indhold.	Udtagning: Fødevarestyrelsen Kontrol: Plantedirektoratet

1. Får og geder skal være øremærket med øremærker, der er præget med DK, et mønsterbeskyttet logo og dyrets CKR-nummer.

2. Ejeren af eller den besætningsansvarlige for en fåre- eller gedebesætning skal sørge for, at får eller geder senest 6 måneder efter fødslen[51], og inden de føres fra oprindelsesbesætningen, er forsynet med to godkendte øremærker til får og geder, ét i hvert øre.
   Får og geder født før 1/1 2003 behøver dog kun være mærket med ét godkendt øremærke, medmindre de samhandles til udlandet.
   Lam og kid under 7 dage, der dør eller aflives, og derefter føres direkte til en destruktionsvirksomhed, skal ikke mærkes.

3. Isatte godkendte øremærker må ikke fjernes eller ændres uden Fødevarestyrelsens tilladelse. Tabes eller ødelægges det, skal der snarest isættes et nyt godkendt mærke med samme nummer.

Bedømmelse
Overtrædelser deles som udgangspunkt op i tre niveauer:

- Mindre alvorlige overtrædelser: Fåret eller geden mangler et eller to erstatningsøremærker.
- Alvorlige overtrædelser: Fåret eller geden har ikke tidligere været øremærket.
- Meget alvorlige overtrædelser: Uidentificerbare får elle geder.

Alvor: Vurderes ud fra typen af overtrædelse og antallet af overtrædelser. Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og for varighed

Omfang: Vurderes efter i hvor høj grad overtrædelsen har påvirket andre besætninger. Karakteren 2 gives, hvis overtrædelsen kun har omfattet den kontrollerede besætning. Karakteren 3 gives, hvis overtrædelsen har påvirket en til to andre besætninger ud over den kontrollerede. Karakteren 4 gives, hvis overtrædelsen har påvirket flere besætninger.

Ved omsætning af dyr fra besætningen skal særligt indgå betydningen af antallet af dyr omfattet af overtrædelsen, ukorrekt mærkede dyr og besætningernes sundhedsstatus og størrelse.

[51] De nationale regler foreskriver at får og geder skal mærkes inden de flyttes fra oprindelsesbesætningen og senest 60 dage efter fødsel. EU-reglerne foreskriver at får og geder skal mærkes inden de flyttes fra oprindelsesbesætningen og senest 6 mdr. efter fødsel. En producent, som ikke har mærket 3 mdr. gamle får eller geder vil derfor kunne straffes med bøde i henhold til nationale regler, men har ikke overtrådt reglerne om krydsoverensstemmelse.

Varighed: Vurderes ud fra perioden hvor overtrædelsen har fundet sted.

Bemærkninger
Det kan i nogle situationer være en formildende omstændighed, hvis forholdet bringes til ophør under kontrolbesøget.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		• Mere end ca. 5 dyr med tabte øremærker[52] • Mere end ca. 5 % dyr med tabte øremærker[53]	• Maks. 2 uidentificerbare dyr • Maks. 5 % uidentificerbare dyr • Identificerbare dyr, der ikke har været øremærket	• Mere end 2 uidentificerbare dyr • Mere end 5 % uidentificerbare dyr
Omfang		Overtrædelsen har omfattet den kontrollerede besætning	Overtrædelsen har påvirket 1 til 2 andre besætninger ud over den kontrollerede	Overtrædelsen har påvirket flere besætninger
Varighed		• Overtrædelsen har fundet sted i op til ca. 7 dage • Varighed af overtrædelsen kan ikke fastslås	Overtrædelsen er ældre end ca. 7 dage	Producenten vil ikke øremærke dyrene

Krav 2.5 Indberetning af får og geder og deres flytninger samt førelse af besætningsregister

Bekendtgørelse nr. 1066 af 10. november 2005 om mærkning, registrering og flytning af kvæg, svin, får og geder, §§ 18, 20 og 23	Rådets forordning (EF) 21/2004 af 17. dec. 2003 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af får og geder, art. 5 og 8 som ændret ved Kommissionens forordning 993/2008/EF af 23. september 2008 om ændring af bilaget til Rådets forordning (EF) nr. 21/2004 for så vidt angår identifikationsmærkning af dyr og flytningsdokumenternes indhold.	Udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen Kontrol: Plantedirektoratet

1. Ejeren af eller den besætningsansvarlige for en fåre- eller gedebesætning eller anden samling af får eller geder skal føre optegnelser, der indeholder ajourførte oplysninger. Optegnelser kan føres i forbindelse med deltagelse i dataregistrering, produktionsstyring eller lignende. Optegnelserne skal opbevares i mindst 5 år efter seneste hændelse, og skal på anmodning forevises Fødevarestyrelsen eller Plantedirektoratet.

[52] Antallet af får eller geder med manglende erstatningsøremærker og antallet af får eller geder, der ikke tidligere har været øremærket, udgør 5 % eller mindre, og der samtidig er mindre end ca. 10 får eller geder med manglende erstatningsøremærker og mindre end ca. 3 får eller geder, der ikke tidligere har været øremærket, for krav 2.4 og krav 2.5 (tilsvarende fejl) set under et.
[53] Grænserne hvor betegnelsen "ca." indgår betyder, at det nævnte tal kan hæves eller sænkes afhængig af overtrædelsens betydning, herunder sikring af dyrenes identitet og besætningens størrelse.

2. I en fåre- eller gedebesætning og i en anden samling af dyr med får eller geder skal følgende oplysninger registreres:

   1) CKR-nummer for hvert dyr.
   2) Dato for dødsfald eller slagtning af dyret.
   3) Dato og besætningsnummer for den besætning eller anden samling af dyr med får eller geder, hvorfra dyret er flyttet. Hvis dyret er importeret eller samhandlet til Danmark registreres afsenderlandet i stedet for besætningsnummeret.
   4) Dato og besætningsnummer for den besætning eller anden samling af dyr med får eller geder, hvortil dyret er flyttet. Hvis dyret er eksporteret eller samhandlet til udlandet registreres modtagerlandet i stedet for besætningsnummeret.
   5) Det samlede antal får eller geder.

3. Desuden skal følgende oplysninger registreres i en fåre- eller gedebesætning for hvert enkelt dyr:

1.

   1) Måned og år for fødsel.
   2) Køn og race.
   3) Identifikationskoden, såfremt der er tale om et får eller en ged, der er importeret eller samhandlet til Danmark.
   4) For dyr, der midlertidig afgræsser arealer, hvor dyrene ikke blandes med klovdyr fra besætninger fra andre CHR-numre, noteres herudover antallet af dyr, datoer for flytninger til og fra arealet og besætningsnummer eller adresse for arealet.

4. Ejeren af eller den besætningsansvarlige for en fåre- eller gedebesætning eller anden samling af dyr med får eller geder skal til registrering i CHR indberette flytninger af disse. Indberetningerne skal foretages efter Fødevarestyrelsens anvisning.
   Følgende oplysninger skal indberettes senest 7 dage efter, at flytning har fundet sted:

   1) Antallet af flyttede får eller geder.
   2) Dato for flytningen.
   3) Afhænderen af dyr skal indberette eget besætningsnummer samt besætningsnummer for den besætning eller anden samling af dyr med får eller geder, hvortil dyret eller dyrene er flyttet. Hvis dyret eller dyrene er eksporteret eller samhandlet til udlandet, indberettes modtagerlandet i stedet for besætningsnummeret for modtagerbesætningen.
   4) Modtageren af dyr skal indberette eget besætningsnummer samt besætningsnummer for den besætning eller anden samling af dyr med får eller geder, hvorfra dyret eller dyrene er flyttet. Hvis dyret eller dyrene er importeret eller samhandlet til Danmark, indberettes afsenderlandet i stedet for besætningsnummeret for afsenderbesætningen.

Bedømmelse
Overtrædelser deles som udgangspunkt op i tre niveauer:

- <u>Mindre alvorlige overtrædelser:</u> Fåret eller geden er anført i besætningsregisteret med forkert køn eller forkert race.
- <u>Alvorlige overtrædelser:</u> Der mangler førelse af fødsler eller flytninger eller indberetning af flytninger.
- <u>Meget alvorlige overtrædelser:</u> Uidentificerbare får eller geder.

Alvor: Vurderes ud fra typen af overtrædelse og antallet af overtrædelser. Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og varighed

Omfang: Vurderes efter i hvor høj grad overtrædelsen har påvirket andre besætninger. Karakteren 2 gives, hvis overtrædelsen kun har omfattet den kontrollerede besætning. Karakteren 3 gives, hvis overtrædelsen har påvirket en til to andre besætninger ud over den kontrollerede. Karakteren 4 gives, hvis overtrædelsen har påvirket flere besætninger.

Ved omsætning af dyr fra besætningen skal særligt indgå betydningen af antallet af dyr omfattet af overtrædelsen, ukorrekt mærkede dyr og besætningernes sundhedsstatus og størrelse.

Varighed: Vurderes ud fra perioden hvor overtrædelsen har fundet sted.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		• Mere end 5 - og samtidig mere end 5 % mindre alvorlige overtrædelser 54 • Under 5 % alvorlige overtrædelser og samtidig under ca. 10 mindre alvorlige overtrædelser[55]	• 5 % - 20 % alvorlige overtrædelser • Maks. 2 uidentificerbare dyr samtidig med at antallet udgør 5 % eller under	• Mere end 2 uidentificerbare dyr • Antallet af uidentificerbare dyr udgør mere end 5 % • Mere end 20 % fejl i besætningen (alle typer fejl) • Producenten nægter at føre besætningsregister og/eller indberette til CHR
Omfang		Overtrædelsen har omfattet den kontrollerede besætning	Overtrædelsen har påvirket 1 til 2 andre besætninger ud over den kontrollerede	Overtrædelsen har påvirket flere besætninger
Varighed		• Indberetning til CHR foretaget mellem 8. og 20. dagen efter hændelsen • Oplysninger noteret i besætningsregister mellem 4. og 7. dagen efter hændelsen • Varighed af overtrædelsen kan ikke fastslås	• Indberetning til CHR foretaget senere end 20. dagen efter hændelsen • Oplysninger noteret i besætningsregisteret senere end 7 dage efter hændelsen	• Producenten vil ikke føre besætningsregister • Producenten vil ikke indberette til CHR • Producenten kan ikke give en præcis fødselsdato eller oplyse moders CKR-nr. på et dyr (manglende oplysning om moders CKR-nr. på et dyr skal kun have indflydelse på varigheden, hvis forholdet er omfattet af alvorskriteriet)

[54] Antallet af får eller geder anført i besætningsregisteret med forkert eller manglende køn eller race og antallet af får eller geder med manglende fødsler eller flytninger eller indberetning af flytninger udgør 5 % eller mindre, og der samtidig er mindre end ca. 10 får eller geder anført i besætningsregisteret med forkert eller manglende køn eller race og mindre end ca. 3 får eller geder med manglende fødsler eller flytninger eller indberetning af flytninger for krav 2.4 (tilsvarende fejl) og krav 2.5 set under et.
[55] Grænserne hvor betegnelsen "ca." indgår, betyder, at det nævnte tal kan hæves eller sænkes afhængig af overtrædelsens betydning, herunder sikring af dyrenes identitet og besætningens størrelse.

Krav 2.6 Anmeldelse af mistanke om BSE hos et kreatur[56]

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastlæggelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatier, art. 11. Bekendtgørelse nr. 1361 af 19. december 2008 om overvågning og bekæmpelse af BSE hos kvæg, § 3.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatier, art. 11	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Brugeren af en besætning skal ved mistanke om, at der hos et kreatur optræder BSE straks tilkalde en dyrlæge. Et levende, selvdødt eller aflivet kreatur kan mistænkes for at lide af BSE, når det fremviser eller har fremvist et fremadskridende sygdomsbillede med neurologiske og adfærdsmæssige symptomer eller en gradvis forringelse af den generelle tilstand som følge af forstyrrelser i centralnervesystemet, og hvor det ikke har været muligt at stille en anden sikker diagnose på grundlag af kliniske eller andre undersøgelser, reaktion på behandling eller laboratorieanalyser.

Bedømmelse
Se side 105-108. Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og varighed.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Producenten kan ikke på tilfredsstillende måde gøre rede for hvem der skal kontaktes, hvis et dyr udviser sygdomstegn	Producenten kan ikke gøre rede for, hvornår der skal tilkaldes dyrlæge i forbindelse med BSE	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods relevante sygdomstegn hos et eller flere dyr i besætningen	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods specifikke sygdomstegn hos et eller flere dyr i besætningen
Omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang	Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet én besætning	Gives hvis overtrædelsen omfatter en besætning ud over den udpegede	Gives hvis overtrædelsen omfatter flere end to besætninger
Varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for varighed	Nyetableret besætningsejer (etableret for højst en måned siden) eller varighed kan ikke fastslås	Nyetableret besætningsejer (etableret for højst ½ år siden)	Landbruger vil ikke tilkalde dyrlæge

[56] Se Fødevarestyrelsens hjemmeside, Vejledning om BSE overvågning og bekæmpelse. Kravet kontrolleres administrativt, da Danmark følger overvågningsprogram på TSE/BSE området. Kravet kontrolleres kun ved udbrud af sygdommen.

Krav 2.7 Anmeldelse af mistanke om TSE hos et får eller en ged[57]

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastlæggelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatier, art. 11. Bekendtgørelse nr. 930 af 7. september 2006 om overvågning og bekæmpelse af TSE hos får og geder, § 3.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatier, art. 11	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Den ansvarlige for en fåre- eller gedebesætning skal tilkalde en dyrlæge ved mistanke om, at TSE forekommer i besætningen. Et levende, selvdødt eller aflivet får eller en levende, selvdød eller aflivet ged skal mistænkes for at lide af TSE, når dyret fremviser eller har fremvist følgende symptomer, og hvor det ikke har været muligt at stille en anden sikker diagnose på grundlag af kliniske undersøgelser, reaktion på behandling eller laboratorieanalyser:

    1) Et fremadskridende sygdomsbillede med neurologiske og adfærdsmæssige symptomer,
    2) En gradvis forringelse af den generelle tilstand som følge af forstyrrelser i centralnervesystemet, eller
    3) Intens kløe af ikke påviselig årsag.

Bedømmelse
Se side 105-108. Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og varighed.

[57] Se Fødevarestyrelsens hjemmeside, Vejledning om Scrapie overvågning og bekæmpelse. Kravet kontrolleres administrativt, da Danmark følger overvågningsprogram på TSE/BSE området. Kravet kontrolleres kun ved udbrud af sygdommen.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Producenten kan ikke på tilfredsstillende måde gøre rede for, hvem der skal kontaktes, hvis et dyr udviser sygdomstegn	Producenten kan ikke gøre rede for, hvornår der skal tilkaldes dyrlæge i forbindelse med TSE	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods relevante sygdomstegn hos et eller flere dyr i besætningen	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods specifikke sygdomstegn hos et eller flere dyr i besætningen
Omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang	Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet én besætning	Gives hvis overtrædelsen omfatter en besætning ud over den udpegede	Gives hvis overtrædelsen omfatter flere end to besætninger
Varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for varighed	Nyetableret besætningsejer (etableret for højst en måned siden) eller varighed kan ikke fastslås	Nyetableret besætningsejer (etableret for højst ½ år siden)	landbruger vil ikke tilkalde dyrlæge

Krav 2.8 Regler for kvægbesætninger under offentligt tilsyn på grund af mistanke om BSE eller fund af BSE[58]

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastlæggelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatier, art. 12 og 13. Bekendtgørelse nr. 1361 af 19. december 2008 om overvågning og bekæmpelse af BSE hos kvæg § 18, stk. 1 og 5.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatier, art. 12 og 13	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Drøvtyggere, som er sat under offentligt tilsyn må kun flyttes fra ejendommen med fødevareregionens godkendelse, og kun hvis de føres direkte til slagtning eller til et kategori 1-forarbejdningsanlæg.

2. Foder og andet materiale, som kan være kontamineret med BSE-smitte, må ikke flyttes fra ejendomme, som har, eller har haft drøvtyggere under offentligt tilsyn, medmindre det føres til destruktion efter fødevareregionens anvisning.

Bedømmelse
Se side 105-108.

[52] Se Fødevarestyrelsens hjemmeside, Vejledning om BSE overvågning og bekæmpelse. Kravet kontrolleres administrativt, da Danmark følger overvågningsprogram på TSE/BSE området. Kravet kontrolleres kun ved udbrud af sygdommen.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Dyr eller foder/materiel flyttet til ejers anden og nærtliggende ejendom i dennes eget køretøj	Dyr eller foder/materiel flyttet til anden ejers ejendom til opstaldning/oplagring og/eller flyttet i anden ejers køretøj	Dyr leveret til slagtning eller levebrug eller foder/materiel leveret til brug i anden ejers besætning
Omfang		Enkelte dyr eller en lille mængde foder/materiel til eget forbrug transporteret ad én gang	Få dyr eller foder/materiel transporteret ad flere gange uanset mængde	Mere end halvdelen af besætningen, hele læs foder eller større landbrugsmaskiner
Varighed		Et enkeltstående velbegrundet tilfælde (fx. af dyreværnshensyn)	Enhver flytning uden begrundelse indenfor seneste uge	Gentagne tilfælde siden starten af det offentlige tilsyn

Krav 2.9 Regler for besætninger under offentligt tilsyn på grund af mistanke om TSE eller fund af TSE hos et får eller en ged[59]

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatier, art. 12 og 13. Bekendtgørelse nr. 930 af 7. september 2006 om overvågning og bekæmpelse af TSE hos får og geder, §§ 18 og 19	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatier, art. 12 og 13	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Drøvtyggere, embryoner og æg fra får eller geder, som er sat under offentligt tilsyn må kun flyttes fra ejendommen med fødevareregionens tilladelse og kun hvis de føres direkte til slagtning eller til et kategori-1-forarbejdningsanlæg.

Bedømmelse
Se side 105-108.

[59] Se Fødevarestyrelsens hjemmeside, Vejledning om Scrapie overvågning og bekæmpelse. Kravet kontrolleres administrativt, da Danmark følger overvågningsprogram på TSE/BSE området. Kravet kontrolleres kun ved udbrud af sygdommen.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Dyr eller avlsmateriale flyttet til ejers anden og nærtliggende ejendom i dennes eget køretøj	Dyr eller avlsmateriale flyttet til anden ejers ejendom til opstaldning/oplagring og/eller flyttet i anden ejers køretøj	Dyr leveret til slagtning eller levebrug, eller avlsmateriale leveret til brug i anden ejers besætning
Omfang		Enkelte dyr eller en lille mængde avlsmateriale til eget brug transporteret ad én gang	Få dyr eller avlsmateriale transporteret ad flere gange	Mere end halvdelen af besætningen eller avlsmaterialet
Varighed		Et enkeltstående velbegrundet tilfælde (fx. af dyreværnshensyn)	Enhver flytning uden begrundelse indenfor seneste uge	Gentagne tilfælde siden starten af det offentlige tilsyn

Krav 2.10 Samhandel med får og geder[60]

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastlæggelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatier, art. 15. Bekendtgørelse nr. 1276 af 13. december 2004 om samhandel indenfor den Europæiske Union med får og geder samt indførsel af får og geder fra tredjelande, § 5, stk. 1, punkt 5, stk. 3 og 4 og § 7, stk. 1 og 2 samt bekendtgørelse nr. 774 af 29. august 2001 om veterinærkontrol ved ind – og udførsel af levende dyr, § 4, stk. 1, § 5, stk. 1 og 2, § 8 og § 10, stk. 1.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatier, art. 15	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Får og geder indført til Danmark, skal være ledsaget af sundhedscertifikater, som skal være udstedt af den kompetente myndighed i afsendelseslandet.
   Hvis afsendelseslandet har haft tilfælde af scrapie inden for 3 år før eller efter afsendelsen af de pågældende dyr, vil der blive iværksat flytterestriktioner på modtagerbedriften i 7 år fra seneste modtagelse af får eller geder, undtagen hvis det drejer sig om får med prionproteingenotypen ARR/ARR. Flytterestriktionerne betyder, at modtagerbedriften ikke kan omsætte får eller geder, medmindre de er bestemt til slagtning og kun efter fødevareregionens anvisning.

Bedømmelse
Se side 105-108.

[60] Kravet kontrolleres administrativt, da Danmark følger overvågningsprogram på TSE/BSE området. Kravet kontrolleres kun ved mistanke eller udbrud af sygdommen

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Indførte dyr underlagt restriktioner har sundhedsdokument men er slagtet uden aftale med fødevareregionen	Indførte dyr underlagt restriktioner har sundhedsdokument men er flyttet til levebrug før restriktionsperiodens udløb	Indførte dyr uden restriktioner er uden sundhedsdokument. Indførte dyr underlagt restriktioner er uden sundhedsdokument og er flyttet til levebrug før restriktionsperiodens udløb
Omfang		Et enkelt dyr	Flere dyr fra samme indførsel flyttet til samme besætning	Flere dyr fra flere indførsler og/eller flyttet til forskellige besætninger
Varighed		Kort før restriktionsperiodens udløb eller varighed kan ikke fastslås	Efter mere end halvdelen af restriktionsperioden	I første halvdel af restriktionsperioden

Krav 2.11 Tilkald af dyrlæge ved mistanke om mund- og klovesyge[61]

Bekendtgørelse nr. 1261 af 10. dec. 2004 om bekæmpelse af mund og klovesyge, § 2, stk. 1 og 2	Rådets direktiv 85/511/ EØF af 18.nov. 1985 om fællesskabsforanstaltninger til bekæmpelse af mund- og klovesyge, art. 3 som ændret ved Rådets direktiv 2003/85/EG af 29. sept. 2003 om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af mund- og klovesyge, art. 3	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Den, som i sin varetægt har dyr, som kan mistænkes for at være angrebet af mund- og klovesyge, skal straks tilkalde en dyrlæge. Tilkaldelse eller anmeldelse skal ske, såfremt der blandt dyr af modtagelige arter forekommer nedstemthed, ophørt ædelyst og stærkt forhøjet temperatur, samt:

    1) Hos kvæg kraftig savlen, smasken, sår eller blærer på tungen, i mundhulen, i klovspalten eller på patterne og kraftig ydelsesfald hos malkekvæg,
    2) Hos får og geder en moderat savlen og halthed, og
    3) Hos svin ømbenethed med kravlen på forknæene samt eventuelt blærer ved klove, på tryne, læberand eller tunge.

Bedømmelse
Se side 105-108. Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og varighed.

[61]For mere information se Fødevarestyrelsens hjemmeside Information om kontrol af mund- og klovesyge. Kravet kontrolleres administrativt. Kravet kontrolleres kun ved mistanke eller udbrud af sygdommen.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Producenten kan ikke på tilfredsstillende måde gøre rede for hvem der skal kontaktes, hvis et dyr udviser sygdomstegn	Producenten kan ikke gøre rede for, hvornår der skal tilkaldes dyrlæge i forbindelse med mund- og klovesyge	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods relevante sygdomstegn hos et eller flere dyr i besætningen	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods specifikke sygdomstegn hos et eller flere dyr i besætningen
Omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang	Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet én besætning	Gives hvis overtrædelsen omfatter en besætning ud over den udpegede	Gives hvis overtrædelsen omfatter flere end to besætninger
Varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for varighed	Nyetableret besætningsejer (etableret for højst en måned siden) eller varighed kan ikke fastslås	Nyetableret besætningsejer (etableret for højst ½ år siden)	Landbruger vil ikke tilkalde dyrlæge

Krav 2.12 Tilkald af dyrlæge ved mistanke om smitsomt blæreudslet (SVD) hos svin[62]

Bekendtgørelse nr. 141 af 6. marts 2003 om bekæmpelse af smitsomt blæreudslet hos svin, med senere ændringer § 3, stk. 1 og 2	Rådets direktiv 92/119/EØF af 17. dec. 1992 om generelle fællesskabsforanstaltninger til bekæmpelse af visse dyresygdomme samt om specifikke foranstaltninger vedrørende blæreudslæt hos svin, art. 3	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Ejere eller brugere af modtagelige arter skal ved mistanke om eller bekræftelse af SVD på bedriften straks tilkalde en dyrlæge. Tilkaldelse af en dyrlæge på grund af mistanke om SVD skal ske, såfremt der hos modtagelige arter påvises blærer i mundhule, læber, på tryne eller ved klovene.

Bedømmelse
Se side 105-108. Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og varighed.

[62] For mere information se Fødevarestyrelsens hjemmeside Information om kontrol af smitsom blæreudslæt hos svin. Kravet kontrolleres administrativt. Kravet kontrolleres kun ved mistanke eller udbrud af sygdommen.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Producenten kan ikke på tilfredsstillende måde gøre rede for hvem der skal kontaktes, hvis et dyr udviser sygdomstegn	Producenten kan ikke gøre rede for, hvornår der skal tilkaldes dyrlæge i forbindelse med Smitsomt blæreudslæt (SVD)	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods relevante sygdomstegn hos et eller flere dyr i besætningen	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods specifikke sygdomstegn hos et eller flere dyr i besætningen
Omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang	Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet én besætning	Gives hvis overtrædelsen omfatter en besætning ud over den udpegede	Gives hvis overtrædelsen omfatter flere end to besætninger
Varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for varighed	Nyetableret besætningsejer (etableret for højst en måned siden) eller varighed kan ikke fastslås	Nyetableret besætningsejer (etableret for højst ½ år siden)	Landbruger vil ikke tilkalde dyrlæge

Krav 2.13 Tilkald af dyrlæge ved mistanke om bluetongue hos får, geder og kreaturer[63]

Bekendtgørelse nr. 97 af 20. februar 2002 om bekæmpelse af bluetongue, § 2, stk.1 og 3	Rådets direktiv 2000/75/EF af 20. november 2000 om vedtagelse af specifikke bestemmelser vedrørende foranstaltninger til bekæmpelse og udryddelse af bluetongue hos får, art. 3	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Ejere eller brugere af dyr skal ved mistanke om forekomst af bluetongue hos dyr på bedriften straks tilkalde en dyrlæge. Tilkaldelse eller anmeldelse skal ske, såfremt der foreligger epidemiologiske oplysninger, der sandsynliggør forekomst af bluetongue, og der hos modtagelige arter påvises feber og nedstemthed samt ét eller flere af følgende symptomer: Ødemer i læber og mule, betændelse i kronbælterne, halthed, savlen, næseflåd eller hævet og blå tunge.

Bedømmelse
Se side 105-108. Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og varighed.

[63]For mere information se Fødevarestyrelsens hjemmeside Information om kontrol af Bluetongue. Kravet kontrolleres administrativt. Kravet kontrolleres kun ved mistanke eller udbrud af sygdommen.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Producenten kan ikke på tilfredsstillende måde gøre rede for hvem der skal kontaktes, hvis et dyr udviser sygdomstegn	Producenten kan ikke gøre rede for, hvornår der skal tilkaldes dyrlæge i forbindelse med bluetongue	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods relevante sygdomstegn hos et eller flere dyr i besætningen	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods specifikke sygdomstegn hos et eller flere dyr i besætningen
Omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang	Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet én besætning	Gives hvis overtrædelsen omfatter en besætning ud over den udpegede	Gives hvis overtrædelsen omfatter flere end to besætninger
Varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for varighed	Nyetableret besætningsejer (etableret for højst en måned siden) eller varighed kan ikke fastslås	Nyetableret besætningsejer (etableret for højst ½ år siden)	Landbruger vil ikke tilkalde dyrlæge

Krav 2.14 Anvendelse/levering med rester af veterinære lægemidler[64]

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, art. 14, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag 1, del A, II, nr. 4 g og j, jf. art. 4, stk. 1, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, I, nr. 1 d og e, jf. art. 3, stk. 1 i Rådets direktiv 96/22/EØF om forbud mod anvendelsen af visse stoffer med hormonal eller thyreostatisk virkning og af beta-agonister i husdyrforbrug m.m. samt Rådets direktiv 96/23/EØF om de kontrolforanstaltninger, der skal iværksættes for visse stoffer og restkoncentrationer heraf i levende dyr og produkter heraf m.m. Bekendtgørelse nr. 481 af 29. maj 2007 om dyreejeres anvendelse af lægemidler til dyr	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, art. 14, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag 1, del A, II, nr. 4 g og j, jf. art. 4, stk. 1, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, I, nr.1 d og e, jf. art. 3, stk. 1, Rådets direktiv 96/22/EØF om forbud mod anvendelse af visse stoffer med hormonal eller thyreostatisk virkning og af beta-agonister i husdyrbrug m.m. samt Rådets direktiv 96/23/EØF om de kontrolforanstaltninger, der skal	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

[64]For mere information, se "Vejledning til bekendtgørelse om dyreejeres anvendelse af lægemidler til dyr og fødevarevirksomheders egenkontrol med restkoncentrationer" samt "Vejledning om kontrol med hygiejne i primærproduktionen (til fødevareregionerne)" . Kravet kontrolleres som udgangspunkt administrativt.

og fødevarevirksomheders egenkontrol med restkoncentrationer, § 10, jf. § 5, stk. 1, 4 og 5, § 11, stk. 1 og 2, § 15, stk. 1 nr. 1-3, § 16, stk. 1 og §§ 17 og 18.	iværksættes for visse stoffer og restkoncentrationer heraf i levende dyr og produkter heraf m.m.	

1. Landbrugere, der opdrætter, høster eller jager dyr eller producerer primærprodukter af animalsk oprindelse skal især træffe passende foranstaltninger til alt efter omstændighederne at bruge veterinære lægemidler korrekt i henhold til den relevante lovgivning:

    a. Der må kun anvendes lægemidler, som dyreejeren har erhvervet gennem dyrlæge, apotek eller anden virksomhed, der er godkendt af Lægemiddelstyrelsen til distribution af lægemidler.

    b. Receptpligtige lægemidler til dyr skal anvendes i overensstemmelse med dyrlægens anvisning/behandlingsvejledningen.

    c. Lægemidler til dyr må ikke anvendes efter ordineringsperiodens udløb, med mindre de er genordineret inden for ordineringsperioden. Lægemidler til dyr må ikke anvendes efter udløbet af besætningsdiagnosens gyldighedsperiode

2. Enhver, der markedsfører husdyr er forpligtet til kun at levere dyr eller produkter fra dyr, som ikke har været underkastet ulovlig behandling.[65]

3. Produkter, der stammer fra husdyr, herunder kød, mælk, æg, fisk og honning må ikke markedsføres, forarbejdes eller anvendes til konsum, hvis de indeholder rester af stoffer, der stammer fra ulovlig behandling.

4. Enhver, der markedsfører husdyr er forpligtet til kun at levere dyr eller produkter fra dyr for hvilke den af dyrlægen fastsatte tilbageholdelsestid er overholdt.

5. Husdyr, der indeholder restkoncentrationer af et tilladt veterinært lægemiddel over den fastsatte maksimalgrænseværdi, må ikke leveres til slagtning eller til marked for slagtedyr.

6. Produkter, der stammer fra husdyr, herunder kød, mælk, æg, fisk og honning må ikke markedsføres, forarbejdes eller anvendes til konsum, hvis de indeholder restkoncentrationer af et tilladt veterinært lægemiddel over den fastsatte maksimalgrænseværdi.

7. Husdyr, der er indgivet forbudte eller ikke-tilladte stoffer, herunder husdyr, som har gennemgået terapeutisk eller zooteknisk behandling, og hvor behandlingen er sket i strid med betingelserne herfor, må ikke have ophold i en besætning, med mindre dyrene er under offentlig kontrol, og dyrene må ikke markedsføres. Yngel af akvakulturdyr, hvortil en praktiserende dyrlæge har ordineret lægemidler med androgen virkning med henblik på kønskonvertering, må ikke omsættes til konsum, men kan med Fødevarestyrelsens tilladelse flyttes eller forhandles med henblik på udtagning af sæd et andet sted.

Bedømmelse
Se side 105-108. Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og varighed.

[65] Ulovlig behandling er anvendelse af ikke-tilladte stoffer eller produkter samt anvendelse af øvrige lægemidler til andre formål eller på anden måde end fastsat i gældende regler.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Enkelt tilfælde af anvendelse/levering med rester af lægemiddel, hvor den ansvarlige enten straks har foretaget tilbagetrækning eller der er andre formildende omstændigheder	Anvendelse/levering med lægemiddelrester, hvor den ansvarlige ikke straks har foretaget tilbagetrækning	Anvendelse/levering med rest af et ulovligt erhvervet lægemiddel (ikke gennem apotek eller dyrlæge, men f.eks. fra udland eller 3. mand)	Anvendelse/levering med forbudte lægemiddelrester, eller overtrædelser vedr. flere lægemidler, uafhængigt af lægemidlets art/mængde
Omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang	Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet en enkelt anden besætning	Gives hvis overtrædelsen omfatter to besætninger	Gives hvis overtrædelsen omfatter flere end to besætninger
Varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for varighed	Enkeltstående tilfælde sket indenfor seneste måned eller varighed kan ikke fastslås	Hændelse(r) har stået på i højst ½ år	Forhold har stået på i mere end ½ år

Praktiske anvisninger
Kravet er et administrativt krav, der kun behovsorienteret skal kontrolleres i krydsoverensstemmelsespopulationen, som nævnt indledningsvist.

Der skal følges op på alle konstaterede overtrædelser.

Med hensyn til ikke offentlige prøver, fx. mælkeprøver udtaget som led i egenkontrol henvises til skrivelse af 9. februar 2006 fra 5. kontor om *"Ændret sagsopfølgning ved fund af veterinære lægemiddelrester i egenkontrolprøver for mælk"*.

Krav 2.15 Foder og vegetabilske fødevarer må ikke være farlige, håndtering af foderlægemidler, farlige stoffer og affald

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, art 15 og 20, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, II, nr. 5 f, jf. art. 4, stk. 1 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, I, nr. 4 e, jf. art. 5, stk. 1 og bilag III, nr. 1 og 2, jf. art. 5, stk. 5. Bekendtgørelse nr. 1177 af 11. oktober	Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. jan. 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, art. 15 og 20, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, II, nr. 5 f, jf. art. 4, stk. 1 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, I, nr. 4 e, jf. art. 5, stk. 1 og	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

2007 om foder og foderstofvirksomheder, §§ 2, 3 og 8. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) 396/2005 af 23. februar 2005 om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i eller på vegetabilske og animalske fødevarer og foderstoffer og om ændring af Rådets direktiv 91/414/EØF.	bilag III, nr. 1 og 2, jf. art. 5, stk. 5. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) 396/2005 af 23. februar 2005 om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i eller på vegetabilske og animalske fødevarer og foderstoffer og om ændring af Rådets direktiv 91/414/EØF	

Landbrugere, som opbevarer foder eller har en produktion af dyr eller primærprodukter af animalsk oprindelse, skal især opbevare og håndtere affald og farlige stoffer separat og sikkert, så farlig forurening undgås. Landbrugere som anvender foder er ansvarlig for, at foderet overholder grænserne for indhold af nedennævnte uønskede stoffer og forbudte stoffer.

Landbrugeren skal straks, hvis han konstaterer, at foder ikke overholder grænserne for indhold af nedennævnte uønskede stoffer, eller at foderet er udsat for forurening, ophøre med brugen af foderet, informere Plantedirektoratet og tilbagekalde eventuelt videresolgt foder.

1. Foder og fødevarer må ikke opbevares sammen med farlige stoffer (eksempelvis pesticider, biocider, lægemidler, opløsningsmidler mm).

2. Foder og fødevarer må ikke opbevares sammen med farligt affald (eksempelvis emballage fra og rester af farlige stoffer).

3. Foderlægemidler (foder med indhold af veterinærmedicin) skal opbevares og håndteres isoleret fra resten af fodret. Herunder andre foderlægemidler[66].

4. Foder skal overholde grænserne for indhold af følgende uønskede og forbudte stoffer:

   1) Arsen, bly, fluor, kviksølv eller cadmium
   2) Aflatoxin B1
   3) Antibiotika[67]
   4) Forbudte stoffer[68]:
      1. Fæces, urin og separeret indhold af fordøjelseskanalen efter tømning eller fjernelse af denne, uanset eventuel behandling eller blanding.

      2. Huder behandlet med garvestoffer, herunder affald herfra.

      3. Frø og andet planteformeringsmateriale, der efter høst er behandlet med plantebeskyttelsesmidler under hensyn til det pågældende anvendelsesformål, og eventuelle biprodukter heraf.

      4. Træ, herunder savsmuld og andet materiale, der stammer fra træ, der er behandlet med træbeskyttelsesmidler[69].

      5. Alt affald fra de forskellige faser af rensningen af by-, hus- og industrispildevand[70], uanset om dette affald videreforarbejdes, og uanset hvor spildevandet stammer fra[71].

[66] Med foderlægemidler menes færdigblandet foder med indhold af et eller flere veterinære lægemidler. Veterinære lægemidler må ikke tilsættes i blandeanlæg eller lign. og foderlægemidler må ikke opbevares eller transporteres i samme silo eller foderanlæg, som andet foder, da efterfølgende foder herved forurenes med lægemidlet.
[67] Undtagelsen er antibiotika anvendt efter dyrlægens ordination og anvisning.
[68] Jf. bilag 9 Forbudte stoffer og fodermidler med begrænset anvendelse i Foderbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 1177 af 11. oktober 2007.
[69] Som defineret i Bilag V til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF.

6. Fast byaffald[72], som f.eks. husholdningsaffald.
7. Emballage og dele af emballage fra produkter fra fødevareindustrien.

5. Vegetabilske fødevarer dyrket eller høstet på virksomheden, må ikke indeholde rester af pesticider over grænseværdierne, eller rester af pesticider, som ikke er godkendt til den pågældende afgrøde[73].

Bedømmelse:

Bedømmelse delkrav 1-4
Hvis landbrugeren har opdaget, at foderets indhold af de uønskede og forbudte stoffer i delkrav 4 overskrides og reageret med tilbagetrækning af foderet, information af myndighederne m.m. (jf. Fødevareforordningen 178/2002, artikel 20), er der ikke tale om en overtrædelse.

Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og for varighed.

Alvor: Vurderes ud fra hvilket af delkravene 1-4 landbrugeren ikke har overholdt.
Såfremt flere delkrav overtrædes indberettes den højeste karakter for alvor, men bedømmelsen af hvert delkrav sendes i høring.

Omfang: Omfanget af overtrædelsen vurderes ud fra om emballagen er intakt eller ej, og om foderet er forurenet.

Varighed: Varigheden vurderes ud fra længden af perioden hvor overtrædelsen har fundet sted.

[70] Som defineret i artikel 2 i Rådets direktiv 91/271/EØF af 21. maj 1991 om rensning af byspildevand som implementeret i Miljøministeriet s bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.

[71] Udtrykket »spildevand« omfatter ikke »procesvand«, d.v.s. vand fra uafhængige ledninger i fødevare- eller foderstofvirksomheder. Når disse ledninger forsynes med vand, må vand kun anvendes til foder, hvis det er sundt og rent vand som specificeret i artikel 4 i Rådets direktiv 98/83/EF af 3. november 1998 om kvaliteten af drikkevand, som implementeret i Fødevareministeriets bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsynet med vandforsyningsanlæg. Ledninger i fiskerivirksomheder kan også forsynes med rent havvand, som defineret i artikel 2 i Rådets direktiv 91/493/EØF af 22. juli 1991 om sundhedsmæssige betingelser for produktion og afsætning af fiskerivarer, som implementeret i Fødevareministeriets bekendtgørelse om omsætning, tilvirkning m.v. af fisk og fiskevarer i land.
Procesvand må kun anvendes til foder, hvis det indeholder foderstof- eller fødevaremateriale, og det er teknisk frit for rensemidler, desinfektionsmidler og andre stoffer, der ikke er tilladt efter foderstoflovgivningen.

[72] Udtrykket »fast byaffald« omfatter ikke køkken- og madaffald som defineret i Biproduktforordningen.
[73] Dette fremgår af midlets etikette, brugsanvisning eller off label godkendelse.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	Foderlægemidler opbevares eller håndteres sammen med andre foderlægemidler til samme kategori af dyr og intet af foderet er anvendt	Foder lægemidler opbevares eller håndteres sammen med andet foder	Foder opbevares sammen med farlige stoffer eller farligt affald	Foderet indeholder uønskede eller forbudte stoffer
Omfang	Foderlægemidler opbevares eller håndteres sammen med andre foderlægemidler til samme kategori af dyr og intet af foderet er anvendt	**Alvor 3 og 4** Emballagen er intakt og lukket **Alvor 2** Lægemidler til samme dyrekategori	**Alvor 3 og 4** Farlige stoffer eller affald er ikke emballeret **Alvor 2** Lægemidler til samme dyreart	**Alvor 2, 3 og 4** Uønskede eller forbudte stoffer, eller farlige stoffer er i foderet **Alvor 2** Lægemidler til forskellige arter af dyr
Varighed	Foderlægemidler opbevares eller håndteres sammen med andre foderlægemidler til samme kategori af dyr og intet af foderet er anvendt	Foderet er anvendt i under 1 uge	Foderet er anvendt i mindst en uge, men under 6 måneder	Foderet er anvendt i 6 måneder eller mere

Bedømmelse delkrav 5 (pesticidrester)

Alvor: Vurderes ud fra hvor stor en overskridelse af det tilladte niveau af pesticidrester, der er fundet i afgrøden, opgjort i procent af det tilladte niveau, samt ud fra om pesticidet er godkendt til anvendelse i den pågældende afgrøde.

Omfang: Vurderes ud fra procent af bedriftens samlede dyrkede arealer, som den undersøgte afgrøde stammer fra.

Varighed: Vurderes ud fra hvornår afgrøden er høstet.

Karakter Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Afgrøden indeholder mindre end 1 % mere end tilladt af én pesticidrest	Afgrøden indeholder mindst 1 %, men under 5 % mere end tilladt af én pesticidrest	Afgrøden indeholder mindst 5 %, men under 25 % mere end tilladt af én pesticidrest	Afgrøden indeholder mindst 25 % mere end tilladt af én pesticidrest Eller afgrøden indeholder rester af mere end en slags pesticider. Pesticidresten er fra et middel, der ikke er godkendt til anvendelse på afgrøden
Omfang	0 til og med 5 %	Mere end 5 % til og med 10 %	Mere end 10 til og med 20 %	Mere end 20 %
Varighed	Afgrøden er høstet for under en uge siden	Afgrøden er høstet for mindst en uge siden, men under 1 måned siden	Afgrøden er høstet for mindst en måned siden, men under 1 år	Afgrøden er høstet for mindst 1 år siden

Krav 2.16 Opbevaring og anvendelse af forblandinger eller fodertilsætningsstoffer i ren form[74]

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, artikel 17, stk. 1, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1831/2003 af 22. september 2003 om fodertilsætningsstoffer, art. 3, stk. 1 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, II, nr. 4 j, jf. art. 4, stk. 1.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, artikel 17, stk. 1, Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1831/2003 af 22. september 2003 om fodertilsætningsstoffer, art. 3, stk. 1 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, II, nr.	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

[74] Forblandinger er koncentrerede blandinger af et eller flere fodertilsætningsstoffer. Fodertilsætningsstofferne indgår i blandingen i ren form eller med et bærestof. Bærestoffet skal være et fodermiddel (f. eks. hvedeklid eller sojaolie) eller vand.
Foderblandinger som fuldfoder, tilskudsfoder, mineralsk foder, diætetisk foder er ikke forblandinger. Fodermidler, som korn, sojaskrå, foderkridt, og grovfoder er ikke tilsætningsstoffer. Landbrugeren kan således bruge fodermidler (råvarer som fx korn, sojaskrå, foderkridt eller grovfoder) og foderblandinger (fuldfoder, tilskudsfoder, mineralsk foder, og diætetisk foder) uden at være registreret ved Plantedirektoratet eller anvende HACCP-baseret kvalitetsstyring.

Bekendtgørelse nr. 1177 af 11. oktober 2007 om foder og foderstofvirksomheder, §§ 2 og 22, stk. 1.	4 j, jf. art. 4, stk. 1	

1. Landbrugere, der opbevarer eller udelukkende til brug for eget opdræt fremstiller foderblandinger, hvor i der indgår forblandinger eller fodertilsætningsstoffer i ren form, skal have indberettet dette til Plantedirektoratet. Indberetningen kan ske via den fælles husdyrindberetning eller på et særligt skema, som fås hos Plantedirektoratet.

2. Landbrugeren skal have lavet en risikoanalyse efter HACCP-principperne[75], eventuelt ved anvendelse af landbrugets branchekode[76].

3. Landbrugeren skal opbevare og anvende forblandinger og fodertilsætningsstoffer som foreskrevet i mærkningen.

Bedømmelse:
Hvis landbrugeren anvender forblandinger eller fodertilsætningsstoffer i ren form, skal delkrav 1, 2 og 3 overholdes. Hvis landbrugeren ikke anvender forblandinger eller fodertilsætningsstoffer i ren form, er dette krav ikke relevant.

Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og for varighed.

Alvor: Vurderes ud fra hvilket af delkravene 1-3 landbrugeren ikke har overholdt.
Såfremt flere delkrav overtrædes indberettes den højeste karakter for alvor, men bedømmelse af hvert delkrav sendes i høring.

Omfang: Vurderes ud fra på hvilke måde forblandingen eller fodertilsætningsstoffet er anvendt.

Varighed: Vurderes ud fra længden af perioden, hvor overtrædelsen har fundet sted.

[75] HACCP er en forkortelse for det engelske ”Hazard Analysis and Critical Control Points”, på dansk ”Risikoanalyse og Kritiske Styringspunkter. Med HACCP skal du gennemgå de daglige foderrutiner på bedriften, og finde frem til de steder i produktionen hvor fejl kan medføre fare for dyrs og mennesker sundhed eller for miljøet. Disse steder kaldes kritiske styringspunkter. En vejledning til HACCP kan findes på Dansk Landbrugsrådgivnings hjemmeside

[76]Branchekoden er en lettilgængelig vejledning til fødevare- og foderhygiejneforordningen. Branchekoden er udarbejdet af landbrugets organisationer. Den indeholder også vejledning om HACCP. Branchekoden kan findes på Dansk Landbrugsrådgivnings hjemmeside under ”landbrugsinfo” > ”bedriftsrådgivning”. Du kan også følge dette link:
http://www.lr.dk/applikationer/kate/viskategori.asp?ID=ka004000020000151

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Brugen af forblandinger/ fodertilsætningsstoffer uden indhold af fodertilsætningsstoffer med fastsat største indhold er ikke indberettet, men HACCP analysen er udarbejdet og brugen er foregået i under 3 måneder	Brugen af forblanding/ fodertilsætningsstof er ikke indberettet, men der er udarbejdet en HACCP analyse	Der bruges forblandinger/ fodertilsætningsstoffer, men der er ikke udarbejdet en HACCP analyse for brugen	Forblandingen eller fodertilsætningsstoffet opbevares eller bruges ikke som foreskrevet i mærkningen
Omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang	Forblandingen eller fodertilsætningsstoffet er anvendt til dyr, som først indgår i konsumkæden om mindst 12 måneder	Forblandingen eller fodertilsætningsstoffet er anvendt til dyr, som indgår i konsumkæden om mindst 1 måned, men under 12 måneder	Forblandingen eller fodertilsætningsstoffet er anvendt til dyr, der indgår i konsumkæden om 1 måned eller mindre
Varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for varighed	Forblandingen eller fodertilsætningsstoffet er anvendt i mindre end 6 måned	Forblandingen eller fodertilsætningsstoffet er anvendt i mindst 6 måned, men mindre end 12 måneder	Forblandingen eller fodertilsætningsstoffet er anvendt i mindst 12 måneder

Krav 2.17 Forbud vedrørende animalsk protein

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, art. 20 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatier, art. 7. Bekendtgørelse nr. 1177 af 11. oktober 2007 om foder og foderstofvirksomheder, §§ 2, 3 og 8.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, art. 20 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatier, art. 7	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

1. Landbrugeren skal straks, hvis han antager eller har grund til at antage, at foder til produktionsdyr indeholder forbudt animalsk protein, ophøre med brugen af fodret, informere de kompetente myndigheder, og tilbagekalde eventuelt videresolgt foder.

1) Det er forbudt at fodre produktionsdyr med foder, som indeholder animalsk protein af landdyr.
2) Det er forbudt at fodre drøvtyggere med foder, som indeholder fiskemel.
3) Det er forbudt at fodre drøvtyggere med foder, som har påtrykt advarsel om, at foderet kan indeholde fiskemel.

Bedømmelse:
Hvis landbrugeren har opdaget indholdet af forbudt animalsk protein i foder og har reageret med tilbagetrækning af foderet, information af myndighederne m.m. (jf. Fødevareforordningen 178/2002, artikel 20), er der ikke tale om en overtrædelse.

Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og for varighed.

Alvor: Hvis foderet indeholder forbudt animalsk protein og landbrugeren ikke har reageret, er der tale om en overtrædelse.

Omfang: Omfanget af overtrædelsen vurderes ud fra foderets indhold af forbudt stof.

Varighed: Varigheden vurderes ud fra længden af perioden, hvor overtrædelsen har fundet sted.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Foder til drøvtyggere indeholder fiskemel, men intet af foderet er anvendt	Foder til drøvtyggere indeholder fiskemel	Foder til andre produktionsdyr end drøvtyggere indeholder forbudt animalsk protein	Foder til drøvtyggere indeholder anden forbudt animalsk protein end fiskemel
Omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang	Foderet indeholder mindre end 1 %	Indholdet mindst 1 % men under 5 %	Foderet indeholder 5 % eller der over
Varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for varighed	Foderet er anvendt i 1 måned eller mindre	Foderet er anvendt i mere end 1 måned, men mindre end 6 måneder	Foderet er anvendt i mindst 6 måneder

Krav 2.18 Anvendelse og/eller besiddelse af plantebeskyttelsesmidler

Bekendtgørelse nr. 533 af 18. juni 2003 om bekæmpelsesmidler § 4 stk. 1, som senest ændret ved bekendtgørelse nr. 1224 af 10. december 2008, jf. lovbekendtgørelse nr. 1755 af 22. december 2006 om kemiske stoffer og produkter § 33,stk. 1.	Rådets direktiv 91/414/EØF af 15. juli 1991 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler, art. 3, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

1. Der må kun besiddes godkendte plantebeskyttelsesmidler.

2. Der må kun anvendes godkendte plantebeskyttelsesmidler.

Kontrolmetode: Landbrugsbedrifters lager af plantebeskyttelsesmidler besigtiges for plantebeskyttelsesmidler med udenlandsk etiket, idet det anses for overvejende sandsynlig at midlerne er beregnet til anvendelse på bedriften. Endvidere kontrolleres de udvalgte bedrifters sprøjtejournaler for angivelse af anvendelse af forbudte midler eller udenlandske plantebeskyttelsesmidler for alle de marker, hvorpå der dyrkes én bestemt afgrøde. Kontrolmyndigheden udvælger hvert år enkelte afgrødetyper, som skal kontrolleres.

Hvis der ved kontrol af lager findes flere plantebeskyttelsesmidler, der er forsynet med udenlandsk etiket, skal der foretages en separat bedømmelse for hvert af disse midler. Det samme gælder ved kontrollen med sprøjtejournalerne. Hvis det af sprøjtejournalen fremgår, at der er anvendt flere plantebeskyttelsesmidler, der enten er forbudte at anvende eller er udenlandske, foretages der også her en separat bedømmelse af de anvendte midler. Der skal foretages en vurdering af hvert middel, og overtrædelsen, der udløser den højeste karakter, indrapporteres til FødevareErhverv.

Bedømmelse delkrav 1 (besiddelse)

Alvor: vurderes ud fra hvorvidt der er tale om:

- Plantebeskyttelsesmidler med udenlandsk etiket, der indeholder aktivstoffer, der enten er forbudte i Danmark[77] eller forbudte i EU og derfor fremgår af følgende bilag i bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler[78]: Bilag 9, 9a (bilag I), 9b (bilag I) og bilag 10. Der er tale om ulovligt importerede midler.
- Andre plantebeskyttelsesmidler med udenlandsk etiket end de ovennævnte forbudte. Der er tale om ulovligt importerede midler.

Omfang: Vurderingen sker ud fra den samlede mængde af det udenlandske plantebeskyttelsesmiddel, der haves på lager, idet der foretages en beregning af, hvor stor en procentdel af bedriftens samlede dyrkede areal denne mængde kunne være blevet anvendt på (til beregningen anvendes den højeste dosis, som er angivet på etiketten, og der tages ikke højde for hvilke afgrøder, der dyrkes på den aktuelle bedrift). Hvis etiketten er ødelagt eller hvis doseringskravet af anden grund ikke kan fastslås ud fra oplysninger på etiketten bedømmes omfanget til den højeste karakter (4).

Varighed: Vurderes ud fra om den mængde af et udenlandsk plantebeskyttelsesmiddel, der haves på lager, er så stor at mængden vil være tilstrækkelig til anvendelse i en periode ud over indeværende vækstsæson. Til beregningen anvendes bedriftens samlede dyrkede areal, maksimal dosis angivet på plantebeskyttelsesmidlets etiket samt en vurdering af hvor mange behandlinger, der må forventes at skulle udføres i resten af den indeværende vækstsæson.

[77] Forbudte i henhold til Lov nr. 438 af 1. juni 1994 som omfatter bilag 2 liste A og B til Lov om kemiske stoffer og produkter. Bilaget er senest ændret ved bekendtgørelse nr. 824 af 23. juli 2004.

[78] Bekendtgørelse nr. 533 af 18. juni 2003 senest ændret ved bekendtgørelse nr. 612 af 14. juni 2007.

Karakter Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor			Besiddelse af plantebeskyttelsesmidler med udenlandsk etiket, som ikke indeholder forbudte aktive stoffer	Besiddelse af plantebeskyttelsesmidler med udenlandsk etiket, der indeholder forbudte aktivstoffer
Omfang	0 til og med 5 %	Mere end 5 til og med 10 %	Mere end 10 til og med 20 %	Mere end 20 %
Varighed			Besiddelse af plantebeskyttelsesmidler med udenlandsk etiket, der svarer til en mængde, som vurderes, at kunne anvendes på bedriftens arealer indenfor indeværende vækstsæson	Besiddelse af plantebeskyttelsesmidler, med udenlandsk etiket, der svarer til en mængde, som vurderes, at kunne anvendes på bedriftens arealer i en periode længere end indeværende vækstsæson

Bedømmelse delkrav 2 (anvendelse)

Alvor: Vurderes ud fra hvorvidt der er tale om:

- Plantebeskyttelsesmidler, der har været godkendt i Danmark, men som indeholder aktivstoffer, der nu enten er forbudte i Danmark[79] eller forbudte i EU og derfor fremgår af følgende bilag i bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler[80]: Bilag 9, 9a (bilag I), 9b (bilag I) og bilag 10. Der kan her være tale om, at landbrugeren har anvendt gamle lagre af midler, som er købt på det danske marked, før aktivstofferne i midlerne blev forbudte i Danmark eller i EU.
- Plantebeskyttelsesmidler, der ikke har været godkendt i Danmark, men ikke indeholder ovennævnte forbudte aktiv stoffer. Der er tale om midler, der er ulovligt importeret fra udlandet.
- Plantebeskyttelsesmidler, der ikke har været godkendt i Danmark, og som indeholder aktiv stoffer, der nu enten er forbudte i Danmark[81] eller forbudte i EU og derfor fremgår af følgende bilag i bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler[82]: Bilag 9, 9a (bilag I), 9b (bilag I) og bilag 10. Der er tale om ulovligt importerede midler.

Omfang: Vurderingen sker ud fra, hvor stor en procentdel af bedriftens samlede dyrkede arealer den totale mængde af det forbudte (tidligere godkendte) eller udenlandske plantebeskyttelsesmiddel er anvendt på i indeværende vækstsæson.

[79] Forbudte i henhold til Lov nr. 438 af 1. juni 1994 som affatter bilag 2 liste A og B til Lov om kemiske stoffer og produkter. Bilaget er senest ændret ved bekendtgørelse nr. 824 af 23. juli 2004.
[80] Bekendtgørelse nr. 533 af 18. juni 2003 senest ændret ved bekendtgørelse nr. 612 af 14. juni 2007.
[81] Forbudte i henhold til Lov nr. 438 af 1. juni 1994 som affatter bilag 2 liste A og B til Lov om kemiske stoffer og produkter. Bilaget er senest ændret ved bekendtgørelse nr. 824 af 23. juli 2004.
[82] Bekendtgørelse nr. 533 af 18. juni 2003 senest ændret ved bekendtgørelse nr. 612 af 14. juni 2007.

Varighed: Vurderes ud fra om det forbudte eller udenlandske plantebeskyttelsesmidler er anvendt i én eller to på hinanden følgende vækstsæsoner.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Anvendelse af et plantebeskyttelses-middel, som tidligere har været godkendt i Danmark	Anvendelse af et plantebeskyttelses-middel med udenlandsk etiket, som ikke indeholder forbudte aktive stoffer	Anvendelse af et plantebeskyttelses-middel med udenlandsk etiket, som indeholder forbudte aktive stoffer
Omfang	0 til og med 5 %	Mere end 5 til og med 10 %	Mere end 10 til og med 20 %	Mere end 20 %
Varighed		Der er i indeværende vækstsæson anvendt plantebeskyttelses-middel, der tidligere har været godkendt i Danmark	Der er i indeværende vækstsæson anvendt plantebeskyttelsesmiddel med udenlandsk etiket	Der er i indeværende og forrige vækstsæson anvendt plantebeskyttelsesmiddel med udenlandsk etiket

1. Der må kun besiddes godkendte plantebeskyttelsesmidler.

2. Der må kun anvendes godkendte plantebeskyttelsesmidler.

Kontrolmetode: Landbrugsbedrifters lager af plantebeskyttelsesmidler besigtiges for plantebeskyttelsesmidler med udenlandsk etiket, idet det anses for overvejende sandsynlig at midlerne er beregnet til anvendelse på bedriften. Endvidere kontrolleres de udvalgte bedrifters sprøjtejournaler for angivelse af anvendelse af forbudte midler eller udenlandske plantebeskyttelsesmidler for alle de marker, hvorpå der dyrkes én bestemt afgrøde. Kontrolmyndigheden udvælger hvert år enkelte afgrødetyper, som skal kontrolleres.

Hvis der ved kontrol af lager findes flere plantebeskyttelsesmidler, der er forsynet med udenlandsk etiket, skal der foretages en separat bedømmelse for hvert af disse midler. Det samme gælder ved kontrollen med sprøjtejournalerne. Hvis det af sprøjtejournalen fremgår, at der er anvendt flere plantebeskyttelsesmidler, der enten er forbudte at anvende eller er udenlandske, foretages der også her en separat bedømmelse af de anvendte midler. Der skal foretages en vurdering af hvert middel, og overtrædelsen, der udløser den højeste karakter, indrapporteres til FødevareErhverv.

Bedømmelse delkrav 1 (besiddelse)

Alvor: vurderes ud fra hvorvidt der er tale om:

- Plantebeskyttelsesmidler med udenlandsk etiket, der indeholder aktivstoffer, der enten er forbudte i Danmark[83] eller forbudte i EU og derfor fremgår af følgende bilag i bekendtgø-

[83] Forbudte i henhold til Lov nr. 438 af 1. juni 1994 som omfatter bilag 2 liste A og B til Lov om kemiske stoffer og produkter. Bilaget er senest ændret ved bekendtgørelse nr. 824 af 23. juli 2004.

relse om bekæmpelsesmidler[84]: Bilag 9, 9a (bilag I), 9b (bilag I) og bilag 10. Der er tale om ulovligt importerede midler.

- Andre plantebeskyttelsesmidler med udenlandsk etiket end de ovennævnte forbudte. Der er tale om ulovligt importerede midler.

Omfang: Vurderingen sker ud fra den samlede mængde af det udenlandske plantebeskyttelsesmiddel, der haves på lager, idet der foretages en beregning af, hvor stor en procentdel af bedriftens samlede dyrkede areal denne mængde kunne være blevet anvendt på (til beregningen anvendes den højeste dosis, som er angivet på etiketten, og der tages ikke højde for hvilke afgrøder, der dyrkes på den aktuelle bedrift). Hvis etiketten er ødelagt eller hvis doseringskravet af anden grund ikke kan fastslås ud fra oplysninger på etiketten bedømmes omfanget til den højeste karakter (4).

Varighed: Vurderes ud fra om den mængde af et udenlandsk plantebeskyttelsesmiddel, der haves på lager, er så stor at mængden vil være tilstrækkelig til anvendelse i en periode ud over indeværende vækstsæson. Til beregningen anvendes bedriftens samlede dyrkede areal, maksimal dosis angivet på plantebeskyttelsesmidlets etiket samt en vurdering af hvor mange behandlinger, der må forventes at skulle udføres i resten af den indeværende vækstsæson.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor			Besiddelse af plantebeskyttelsesmidler med udenlandsk etiket, som ikke indeholder forbudte aktiv stoffer	Besiddelse af plantebeskyttelsesmidler med udenlandsk etiket, der indeholder forbudte aktivstoffer
Omfang	0 til og med 5 %	Mere end 5 til og med 10 %	Mere end 10 til og med 20 %	Mere end 20 %
Varighed			Besiddelse af plantebeskyttelsesmidler med udenlandsk etiket, der svarer til en mængde, som vurderes, at kunne anvendes på bedriftens arealer indenfor indeværende vækstsæson	Besiddelse af plantebeskyttelsesmidler, med udenlandsk etiket, der svarer til en mængde, som vurderes, at kunne anvendes på bedriftens arealer i en periode længere end indeværende vækstsæson

Bedømmelse delkrav 2 (anvendelse)

Alvor: Vurderes ud fra hvorvidt der er tale om:

- Plantebeskyttelsesmidler, der har været godkendt i Danmark, men som indeholder aktivstoffer, der nu enten er forbudte i Danmark[85] eller forbudte i EU og derfor fremgår af føl-

[84] Bekendtgørelse nr. 533 af 18. juni 2003 senest ændret ved bekendtgørelse nr. 612 af 14. juni 2007.

gende bilag i bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler[86]: Bilag 9, 9a (bilag I), 9b (bilag I) og bilag 10. Der kan her være tale om, at landbrugeren har anvendt gamle lagre af midler, som er købt på det danske marked, før aktivstofferne i midlerne blev forbudte i Danmark eller i EU.

- Plantebeskyttelsesmidler, der ikke har været godkendt i Danmark, men ikke indeholder ovennævnte forbudte aktiv stoffer. Der er tale om midler, der er ulovligt importeret fra udlandet.
- Plantebeskyttelsesmidler, der ikke har været godkendt i Danmark, og som indeholder aktiv stoffer, der nu enten er forbudte i Danmark[87] eller forbudte i EU og derfor fremgår af følgende bilag i bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler[88]: Bilag 9, 9a (bilag I), 9b (bilag I) og bilag 10. Der er tale om ulovligt importerede midler.

Omfang: Vurderingen sker ud fra, hvor stor en procentdel af bedriftens samlede dyrkede arealer den totale mængde af det forbudte (tidligere godkendte) eller udenlandske plantebeskyttelsesmiddel er anvendt på i indeværende vækstsæson.

Varighed: Vurderes ud fra om det forbudte eller udenlandske plantebeskyttelsesmidler er anvendt i én eller to på hinanden følgende vækstsæsoner.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor		Anvendelse af et plantebeskyttelses-middel, som tidligere har været godkendt i Danmark	Anvendelse af et plantebeskyttelses-middel med udenlandsk etiket, som ikke indeholder forbudte aktiv stoffer	Anvendelse af et plantebeskyttelses-middel med udenlandsk etiket, som indeholder forbudte aktiv stoffer
Omfang	0 til og med 5 %	Mere end 5 til og med 10 %	Mere end 10 til og med 20 %	Mere end 20 %
Varighed		Der er i indeværende vækstsæson anvendt plantebeskyttelsesmiddel, der tidligere har været godkendt i Danmark	Der er i indeværende vækstsæson anvendt plantebeskyttelsesmiddel med udenlandsk etiket	Der er i indeværende og forrige vækstsæson anvendt plantebeskyttelsesmiddel med udenlandsk etiket

[85] Forbudte i henhold til Lov nr. 438 af 1. juni 1994 som affatter bilag 2 liste A og B til Lov om kemiske stoffer og produkter. Bilaget er senest ændret ved bekendtgørelse nr. 824 af 23. juli 2004.
[86] Bekendtgørelse nr. 533 af 18. juni 2003 senest ændret ved bekendtgørelse nr. 612 af 14. juni 2007.
[87] Forbudte i henhold til Lov nr. 438 af 1. juni 1994 som affatter bilag 2 liste A og B til Lov om kemiske stoffer og produkter. Bilaget er senest ændret ved bekendtgørelse nr. 824 af 23. juli 2004.
[88] Bekendtgørelse nr. 533 af 18. juni 2003 senest ændret ved bekendtgørelse nr. 612 af 14. juni 2007.

Krav 2.19 Brugen af plantebeskyttelsesmidler skal listes i en sprøjtejournal, og midlerne må kun anvendes på de afgrøder og i de doseringer, de er godkendt til

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag 1, del A, II, nr. 5 h og III, nr. 9 a, jf. art. 4, stk. 1. samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, II, nr. 2 a. Lovbekendtgørelse nr. 1755 af 22. december 2006 om kemiske stoffer og produkter § 10, stk. 2, jf. § 35, stk. 5, 2. pkt., jf. § 59, stk. 1 nr. 9.	Rådets direktiv 91/414/EØF af 15. juli 1991 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler, art. 3, stk. 3. og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, II, nr. 5 h og III, nr. 9 a, jf. art. 4, stk. samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, II, nr. 2 a.	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

1. Jordbrugeren skal føre en journal over brug af plantebeskyttelsesmidler.

2. Godkendte plantebeskyttelsesmidler må kun anvendes på afgrøder, hvortil godkendelse er givet[89].

3. Godkendte plantebeskyttelsesmidler må kun anvendes i de doser, hvortil godkendelsen er givet[90].

Kontrolmetode: Der foretages en kontrol af, om der føres en sprøjtejournal på bedriften.

For delkrav 2 og 3 foretages en kontrol af bedriftens sprøjtejournal for alle de marker, hvorpå der dyrkes én bestemt afgrøde, der hvert år udvælges af kontrolmyndigheden.
Hvis sprøjtejournalen viser, at der er anvendt midler i afgrøder, hvortil godkendelsen ikke er givet, eller i doser, som ikke er tilladt, skal der ske en kontrol af sprøjtejournalen for hele bedriften for indeværende samt to forrige vækstsæsoner.

Bedømmelse delkrav 1 (sprøjtejournal)
Alvor: Vurderes ud fra hvorvidt der er ført en sprøjtejournal på bedriften eller ej og om sprøjtejournalen indeholder de nødvendige oplysninger.

Omfang: Vurderes som procent af bedriftens samlede dyrkede areal, hvor der ikke er ført en sprøjtejournal eller på hvor stor en del af bedriftens samlede dyrkede areal, hvor der mangler oplysninger i sprøjtejournalen.

Varighed: Vurderes ud fra om der er ført sprøjtejournal i indeværende og forrige vækstsæson, eller om der er ført en ufuldstændig sprøjtejournal i indeværende vækstsæson.

[89] Dette fremgår af midlets etikette, brugsanvisning eller off label godkendelse.
[90] Dette fremgår af midlets brugsanvisning.

Karakter Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Der mangler oplysninger om dato for sprøjtning eller anvendt middel, eller dosering, eller afgrøde eller manglende ajourføring af sprøjtejournalen	Der mangler to eller flere oplysninger om: dato for sprøjtning, anvendt middel, dosering, afgrøde, eller manglende ajourføring af sprøjtejournalen	Der er ikke ført en sprøjtejournal på bedriften
Omfang	Manglende oplysninger i sprøjtejournalen på op til 25 % af bedriftens dyrkede areal	Manglende oplysninger i sprøjtejournalen på mellem 25 % og 50 % af bedriftens dyrkede areal	Manglende oplysninger i sprøjtejournalen på mere end 50 % af bedriftens dyrkede areal	Manglende oplysninger på mere end 95 % af bedriftens dyrkede areal
Varighed		Der er ikke ført en fuldstændig sprøjtejournal i indeværende vækstsæson	Der er ikke ført sprøjtejournal i indeværende vækstsæson	Der er ikke ført sprøjtejournal i indeværende og forrige vækstsæson

Bedømmelse delkrav 2 (afgrøde)

Alvor: Vurderes ud fra hvorvidt plantebeskyttelsesmidler er anvendt på en bestemt afgrøde hvortil de ikke er godkendt. Hvis det drejer sig om flere plantebeskyttelsesmidler, foretages der en bedømmelse af hvert middel for sig. Landbrugeren høres om samtlige bedømmelser. Den højeste samlede karakter indberettes til FødevareErhverv.

Omfang: Vurderes som procent af bedriftens samlede dyrkede arealer hvorpå det pågældende plantebeskyttelsesmiddel er ulovligt anvendt, idet det ikke er godkendt til de pågældende afgrøder.

Varighed: Vurderes ud fra om et plantebeskyttelsesmiddel er anvendt i en afgrøde, hvortil det ikke er godkendt i én eller flere på hinanden følgende vækstsæsoner.

Karakter Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor				Plantebeskyttelsesmidlet er ikke godkendt til anvendelse på afgrøden.
Omfang	0 til og med 5 %	Mere end 5 til og med 10 %	Mere end 10 til og med 20 %	Mere end 20 %
Varighed		Der er i indeværende vækstsæson anvendt plantebeskyttelses-middel på en afgrøde, hvortil det ikke er godkendt	Der er i indeværende og forrige vækstsæson anvendt plantebeskyttelses-middel på en afgrøde, hvortil det ikke er godkendt	Der er i indeværende og to forrige vækstsæsoner anvendt plantebeskyttelses-middel på en afgrøde, hvortil det ikke er godkendt

Bedømmelse delkrav 3 (doseringer)
Alvor: Vurderes ud fra om plantebeskyttelsesmidler er anvendt i doser, der overskrider den godkendte maksimale dosering. Der foretages en separat bedømmelse for hvert middel der er anvendt i for store doser.

Omfang: Vurderes ud fra procent af bedriftens samlede dyrkede arealer, som er behandlet med for store doser af plantebeskyttelsesmidler.

Varighed: Vurderes ud fra om plantebeskyttelsesmidler er anvendt i for høje doser i én eller flere på hinanden følgende vækstsæsoner.

Karakter Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Plantebeskyttelsesmiddel er anvendt i en dosis over den tilladte og op til 1,1 gange den tilladte maksimaldosis	Plantebeskyttelsesmiddel er anvendt i en dosis over den tilladte og mellem 1,1 – 1,3 gange den tilladte maksimaldosis.	Plantebeskyttelsesmiddel er anvendt i en dosis over den tilladte og mellem 1,3 - 1,5 gange den tilladte maksimaldosis.	Plantebeskyttelsesmiddel er anvendt i en dosis på over 1,5 gange den tilladte maksimaldosis for den pågældende afgrøde
Omfang	0 til og med 5 %	Mere end 5 % til og med 10 %	Mere end 10 til og med 20 %	Mere end 20 %
Varighed		Der er i indeværende vækstsæson anvendt plantebeskyttelsesmiddel i for høj dosering	Der er i indeværende og forrige vækstsæson anvendt plantebeskyttelsesmiddel i for høj dosering	Der er i indeværende og to forrige vækstsæson anvendt plantebeskyttelsesmiddel i for høj dosering

Krav 2.20 Håndtering af affald fra medicinanvendelse[91]

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, II, nr. 4 g, jf. art. 4, stk. 1. Bekendtgørelse nr. 481 af 29. maj 2007 om dyreejeres anvendelse af lægemidler til dyr og fødevarevirksomheders egenkontrol med rest koncentrationer, § 5, stk. 4 og 5.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, II, nr. 4 g, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Landbrugere, der opdrætter, høster eller jager dyr eller producerer primærprodukter af animalsk oprindelse skal især træffe passende foranstaltninger til alt efter omstændighederne at opbevare og håndtere affald og farlige stoffer således, at kontaminering undgås.

2. Efter ordineringsperiodens udløb er lægemidler til dyr affald, der skal bortskaffes. For at overholde kravet skal landbrugeren have procedurer for bortskaffelse af medicinaffaldet.

Bedømmelse
Se side 105-108. Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og varighed.

[91] For mere information, se "Vejledning om kontrol med hygiejne i primærproduktionen (til fødevareregionerne)"

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Lægemidler med udløbet ordinationsperiode, som ikke har været i risiko for at blive anvendt Ingen risiko for fødevaresikkerhed	Lægemidler med udløbet ordinationsperiode Ingen eller lille risiko for fødevaresikkerhed	Ulovligt erhvervede lægemidler (ikke gennem apotek eller dyrlæge men f.eks. fra udland eller 3. mand) eller forbudte lægemidler Risiko for fødevaresikkerhed	Kød og mælk indeholder rester af forbudte lægemidler og landbrugeren har ikke reageret Stor risiko for fødevaresikkerhed Hvis formildende omstændigheder, karakter 3
Omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang	Ikke stor mængde	Stor mængde	Hvis der for alvor gives karakteren 4, gives også karakteren 4 for omfang Hvis formildende omstændigheder, karakter 3
Varighed	Lægemiddel tydeligvis glemt. Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for varighed	Lægemidlet opbevaret 1-5 dage ud over ordinatinsperioden og det er tydeligt at medicinen skal destrueres. Opbevares adskilt fra øvrig medicin Hvis ikke opbevares adskilt: karakter 3	Lægemiddel opbevaret ud over 5 dage. Hvis lægemiddel tydeligvis glemt gives karakteren 1 (ingen risiko for fødevaresikkerheden)	Hvis der for alvor gives karakteren 4, gives også karakteren 4 for varighed Hvis formildende omstændigheder, karakter 3

Praktiske anvisninger
Bortskaffelse kan ske til apoteket, der jf. Apotekerlovens § 11, stk. 1, nr. 6 har pligt til "…Indsamling af medicinrester fra forbrugere og medicinalpersoner med henblik på destruktion".

Krav 2.21 Tilbagetrækning af sundhedsskadelige fødevarer samt afhjælpning af problemer, konstateret ved offentlig kontrol[92]

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

[92] For mere information, se "Vejledning om kontrol med hygiejne i primærproduktionen (til fødevareregionerne).

fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, art 19,og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, II, nr. 6, jf. art. 4, stk. 1.	fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, art. 19 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, II, nr. 6, jf. art. 4, stk. 1	

1. Hvis en landbruger antager eller har grund til at antage, at en fødevare, som virksomheden har importeret, tilvirket, forarbejdet eller distribueret, ikke overholder kravene til fødevaresikkerhed, og fødevaren ikke umiddelbart kontrolleres af denne fødevarevirksomhed, træffer han straks forholdsregler med henblik på at trække den pågældende fødevare tilbage fra markedet og informerer de kompetente myndigheder (den lokale fødevareregion, kontrolafdelingen) herom.

2. Landbrugeren skal straks underrette de kompetente myndigheder, hvis han antager eller har grund til at antage, at en fødevare, virksomheden markedsfører, kan have sundhedsskadelig virkning på mennesker. Lederen underretter de kompetente myndigheder om de forholdsregler, der træffes, for at afværge, at den endelige forbruger udsættes for risiko, og må ikke forhindre nogen i eller afskrække nogen fra i overensstemmelse med national ret og retspraksis at samarbejde med de nationale myndigheder, hvis dette kan forebygge, reducere eller eliminere risiko ved en fødevare.

3. Landbrugeren samarbejder med de kompetente myndigheder om de forholdsregler, der træffes med henblik på at undgå eller mindske risiciene ved de fødevarer, virksomheden leverer eller har leveret.

4. Landbrugere skal træffe passende afhjælpende foranstaltninger, når de underrettes om problemer med betydning for fødevaresikkerheden, der konstateres ved den offentlige kontrol.
    a. Forpligtelsen til at træffe passende afhjælpende foranstaltninger gælder både problemer, konstateret ved offentlig kontrol hos primærproducenten, og offentlig kontrol foretaget andre steder, men hvor primærproducentens produkter er involveret. Det kan f.eks. være resultater af slagtedyrskontrol på slagterier.

Bedømmelse
Se side 105-108.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Har ikke haft mistanker men kan ikke på tilfredsstillende vis gøre rede for proceduren for tilbagetrækning	Har ikke underrettet fødevareregionen og iværksat tilbagetrækning trods relevante tegn på, at fødevaresikkerheden var truet. Har ikke foretaget afhjælpende foranstaltninger i forhold til konstaterede problemer ved tidligere offentlig kontrol	Har ikke underrettet fødevareregionen og iværksat tilbagetrækning trods viden om, at fødevaresikkerheden var truet. Har ikke efterkommet påbud om afhjælpende foranstaltninger
Omfang		Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet produkt/dyr fra den kontrollerede besætning.	Gives hvis overtrædelsen har omfattet produkt/dyr fra en anden besætning ud over den kontrollerede	Gives hvis overtrædelsen omfatter produkter/dyr fra flere end to besætninger
Varighed		Nyetableret besætningsejer (etableret for højst en måned siden), og landbruger vil gerne samarbejde med fødevareregionen, eller varighed kan ikke fastslås	Nyetableret besætningsejer (etableret for højst ½ år siden), og landbruger vil gerne samarbejde med fødevareregionen	Landbruger vil generelt ikke samarbejde med fødevareregionen

Praktiske anvisninger
Vedrørende delkrav 4 tolker Fødevarestyrelsen det således, at delkravet kan være relevant i sammenhæng med alle regler i hygiejneforordningerne 852/2004 og 853/2004, uanset om disse regler er KO-belagt. Det vil sige, at Landbrugere skal træffe passende afhjælpende foranstaltninger, når de underrettes om problemer med betydning for fødevaresikkerheden, der konstateres ved den offentlige kontrol. Hvis det efterfølgende konstateres, at landbrugeren ikke har truffet de afhjælpende foranstaltninger, vil dette kunne indberettes til FødevareErhverv, uanset om bestemmelsen, der ikke var overholdt i første omgang, er omfattet af krydsoverensstemmelse. Manglende stibundsprøver til kortlægning af salmonella i svinebesætninger betragtes ikke som en KO-overtrædelse.

Krav 2.22 Forebyggelse af indslæbning og spredning af smitsomme sygdomme, der kan overføres til mennesker gennem fødevarer[93]

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, II, pkt. 4 g og h, jf. art. 4, stk. 1.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, II, pkt. 4 g og h, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Landbrugere, der opdrætter, høster eller jager dyr eller producerer primærprodukter af animalsk oprindelse skal især træffe passende foranstaltninger til alt efter omstændighederne at forebygge indslæbning og spredning af smitsomme sygdomme, der kan overføres til mennesker gennem fødevarer, bl.a. ved at træffe forholdsregler ved indsættelse af nye dyr og indberette formodede udbrud af sådanne sygdomme til myndighederne[94].

2. Ved vurdering af, om kravet er overholdt, vil der typisk blive taget udgangspunkt i følgende elementer:
   a. Ved ind- og udgang fra besætningsområdet skal der være umiddelbar mulighed for at vaske hænder.
   b. Ved ind- og udgang fra besætningsområdet skal der være umiddelbar mulighed for at rengøre og desinficere fodtøj, overtrækstøj og udstyr, som skal medbringes i besætningsområdet.
   c. Personer, herunder specielt staldpersonale, med zoonotiske lidelser må ikke have kontakt med besætningens dyr.
   d. Besøgende som skal ind i besætningsområdet bør oplyses om besætningens sygdomsstatus.
   e. Hvis der indkøbes dyr til besætningen, skal leverandørbesætningens sygdomsstatus søges oplyst.
   f. Hvis der indkøbes dyr med ukendt, tvivlsom eller lavere sygdomsstatus end besætningens, skal disse anbringes uden kontakt til besætningens øvrige dyr, eller der skal træffes andre foranstaltninger, der forhindrer en eventuel smitteudbredelse til besætningens øvrige dyr.
   g. Transporter til og fra ejendommen skal kunne foregå uden, at besætningen udsættes for unødig smitterisiko[95].
   h. Affald, der har været i kontakt med syge dyr, f.eks. strøelse eller foderrester skal håndteres, så det ikke udgør en smitterisiko. Døde dyr og affald, der skal afhentes af biler fra et forarbejdningsanlæg, skal placeres på god afstand af besætningsområdet eller ved anden indretning placeres, så smitte undgås.[96]

[93] For mere information, se "Vejledning om kontrol med hygiejne i primærproduktionen (til fødevareregionerne)"

[94] En besætnings kontakt til andre besætninger og det omkringliggende miljø udgør en risiko for indslæbning og udbredelse af smitsomme sygdomme. Specielt zoonoser truer fødevaresikkerheden. Zoonoser er sygdomme, som kan angribe både dyr og mennesker. Kontakten med omgivelserne skal, hvor det er muligt, indskrænkes, men ved nødvendig og uundgåelig kontakt skal risikoen for overførsel af smitte reduceres.

[95] For yderligere information om relevante sygdomme, henvises til Lov om hold af dyr nr. 432 af 9. juni 2004 og Bekendtgørelse nr. 954 af 13. oktober 2005 om lister over smitsomme sygdomme til lov om hold af dyr.

[96] Afstanden beror på en konkret vurdering af forhold omkring ejendommen.

i. Hvis der i en besætning optræder symptomer, som er forenelige med en anmeldepligtig sygdom, som kan overføres til mennesker gennem fødevarer, er den besætningsansvarlige forpligtet til at kontakte en dyrlægepraksis eller fødevareregionen og oplyse om symptomerne.
j. Sygdomsramte dyr skal kunne isoleres fra besætningens øvrige dyr.
k. Der skal gennemføres skadedyrsbekæmpelse.

Bedømmelse
Se side 105-108.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor		**a-b**: vanskelig besøgshygiejne c: ingen forholdsregler ved akut sygdom hos personale **d-g**: enkelte dele af ekstern smittebeskyttelse ikke på plads **h-k**: enkelte dele af intern smittebeskyttelse ikke på plads	**a-b**: installationer til besøgshygiejne ude af drift c: sene forholdsregler ved sygdom hos personale **d-g**: flere dele af ekstern smittebeskyttelse ikke på plads **h-k**: flere dele af intern smittebeskyttelse ikke på plads	**a-b**: installationer til besøgshygiejne ikke etableret c: ingen forholdsregler ved kroniske tarm-, lunge-, og hudlidelser hos personale **d-g**: konsekvent mangel på ekstern smittebeskyttelse **h-k**: konsekvent mangel på intern smittebeskyttelse
Omfang		Mangler er få og tilfældige	Mangler er omfattende	Mangler er konsekvente
Varighed		Mangler er opstået indenfor de sidste 12 uger eller varighed kan ikke fastslås	Mangler er opstået for mere end 12 uger siden og for højst ½ år siden	Forholdet tilsyneladende af permanent karakter

Praktiske anvisninger
Vurderingen af om KO-kravet er opfyldt omfatter mange del-elementer, og den endelige bedømmelse vil altid være en samlet vurdering af disse.

I tilfælde af, at der er tale om forhold, som ikke umiddelbart kan konstateres, vil det oftest være tilstrækkeligt, at ejer mundtligt kan komme med en tilfredsstillende redegørelse, fx. for smittebeskyttelsesprocedurer.

Vedr. punkt 'h' understreges det, at smittefarligt affald herunder døde dyr indtil afhentning skal forblive på ejendommen og placeres under hensyntagen til at undgå smitte og anden forurening af staldområder.

Krav 2.23 Sporbarhed af dyr[97] og fødevarer

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, art 18 og Rådets direktiv 2008/71/EF af 15. juli 2008 om identifikation og registrering af svin. Bekendtgørelse nr. 1066 af 10. november 2005 om mærkning, registrering og flytning af kvæg, svin, får og geder, §§ 3, 8, 10, 20 og 22.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, art 18 og Rådets direktiv 2008/71/EF af 15. juli 2008 om identifikation og registrering af svin. Bekendtgørelse nr. 1066 af 10. november 2005 om mærkning, registrering og flytning af kvæg, svin, får og geder, §§ 3, 8, 10, 20 og 22.	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Sporbarhed skal i alle produktions-, tilvirknings- og distributionsled sikres for fødevarer og dyr, der anvendes i fødevareproduktionen, samt for ethvert andet stof, der er bestemt til, eller som kan forventes at blive tilsat en fødevare.

2. Landbrugere skal være i stand til at identificere, hvorfra de har fået leveret en fødevare eller et dyr, der anvendes i fødevareproduktionen, og ethvert stof, der er bestemt til, eller som kan forventes at blive tilsat en fødevare. Til det formål skal der etableres systemer og procedurer, hvorved sådanne oplysninger kan stilles til rådighed for de kompetente myndigheder på deres anmodning.

3. Landbrugere skal kunne identificere og etablere systemer og procedurer til identifikation af de virksomheder, hvortil deres produkter bliver leveret. Disse oplysninger skal stilles til rådighed for de kompetente myndigheder på deres anmodning og forklares nedenfor.

4. For svin gælder:
    a. Enhver, der midlertidigt eller permanent har et dyr i sin varetægt, som skal være mærket, skal påse, at dyret er behørigt mærket. Såfremt dyret ikke er behørigt mærket, skal den pågældende straks give meddelelse herom til fødevareregionen.
    b. Svin skal være forsynet med et godkendt øremærke til svin, før de forlader besætningen. Dog skal svin ikke mærkes, hvis 1) de flyttes mellem besætninger, der indgår i samdrift 2) de føres direkte til en destruktionsvirksomhed eller 3) de transporteres direkte fra oprindelsesbesætningen som led i en grisering. Slagtesvin, der transporteres direkte til et dansk slagteri fra oprindelsesbesætningen, eller fra en besætning, der er modtager af svin, kan i stedet for øremærkning forsynes med skinketatovering.
    c. Svin, der transporteres direkte fra oprindelsesbesætningen som led i en grisering skal under transporten ledsages af et dokument, der angiver følgende oplysninger 1) antal transporterede dyr 2) dato for flytning 3) navn, adresse og CHR-nummer på afhænder og modtager 4) afhænders underskrift.

[97] De generelle sporbarhedskrav for kvæg, får og geder anses for opfyldt, hvis besætningsejeren overholder krydsoverensstemmelseskravene vedr. 2.1: øremærkning af kreaturer med godkendte øremærker 2.2: Indberetning af kvæg og deres flytning samt førelse af besætningsregister 2.3: Registrering af husdyrbrug med kvæg, svin, får og geder i CHR 2.4: Øremærkning af får og geder med godkendte øremærker 2.5: Indberetning af får og geder og deres flytning samt førelse af besætningsregister.

d. Isatte godkendte øremærker må ikke fjernes eller ændres uden Fødevarestyrelsens tilladelse. Tabes eller ødelægges et godkendt øremærke, skal der snarest isættes et nyt øremærke med samme nummer. Dog kan tabte eller ødelagte øremærker hos svin erstattes med CHR-nummeret for den besætning, hvor dyret befinder sig. For importerede og samhandlede svin skal erstatningsøremærket dog altid være identisk med det tabte eller ødelagte mærke.
e. Ejeren eller brugeren af en svinebesætning, eller en anden samling af dyr med svin, skal føre løbende optegnelser, der indeholder ajourførte oplysninger. For en svinebesætning kan optegnelserne bestå i CHR-flyttelister og løbende optegnelser i et af fødevarestyrelsen godkendt staldregistreringsskema. Optegnelserne skal opbevares i mindst 5 år efter seneste hændelse og skal på anmodning forevises Fødevarestyrelsen eller Plantedirektoratet.
f. I en svinebesætning, eller anden samling af dyr med svin, skal følgende oplysninger registreres 1) Antal svin 2) Dato, antal svin og CHR-nummer for den besætning eller anden samling af dyr med svin, hvorfra flytning er foretaget. Hvis dyret eller dyrene er importeret eller samhandlet til Danmark registreres afsenderlandet og nummeret på den udenlandske besætning i stedet for CHR-nummeret 3) Dato, antal svin og CHR-nummer for den besætning eller anden samling af dyr med svin, hvortil flytning er foretaget. Hvis dyret eller dyrene er samhandlet til udlandet, registreres modtagerlandet og nummeret på den udenlandske besætning i stedet for CHR-nummeret. 4) Dato for bestilling af erstatningsøremærke samt nummeret på erstatningsøremærket og på det tabte eller ødelagte øremærke, hvis disse er forskellige 5) Identifikationskode og oplysninger anført på det godkendte øremærke for svin importeret eller samhandlet til Danmark.

5. For andre husdyr gælder:

   a. Til opfyldelse af det generelle sporbarhedskrav i forhold til andre fødevareproducerende dyr end kvæg, svin, får og geder, skal ejeren eller brugeren af besætningen have passende systemer og procedurer til identifikation af, hvorfra eller hvortil dyr er leveret. Sådanne systemer skal indeholde entydige oplysninger om besætning eller anden samling af dyr, hvorfra eller hvortil dyr er leveret, samt oplysninger om antal dyr, der er leveret fra eller til besætningen samt dato herfor. Systemet kan bestå af omsætningsdokumenter, f.eks. købs- og salgsfakturaer, som i nødvendigt omfang suppleres af oversigter med henblik på at lette overskueligheden. Dokumentationen skal være dækkende, umiddelbar tilgængelig og overskuelig.

6. For animalske produkter og vegetabilske produkter til fødevarebrug gælder:

   a. Til opfyldelse af det generelle sporbarhedskrav i forhold til produkter, som stammer fra husdyr, f.eks. mælk og æg, skal ejeren eller brugeren af besætningen have passende systemer og procedurer til identifikation af, hvortil produkter er leveret. Sådanne systemer skal indeholde entydige oplysninger om virksomhed, hvortil produkter er leveret, samt oplysninger om mængde, der er leveret fra besætningen samt dato herfor. Undtaget herfor er direkte salg til den endelige forbruger. Systemet kan bestå af omsætningsdokumenter, f.eks. købs- og salgsfakturaer, som i nødvendigt omfang suppleres af oversigter med henblik på at lette overskueligheden. Dokumentationen skal være dækkende, umiddelbart tilgængelig og overskuelig.

b. Til opfyldelse af det generelle sporbarhedskrav i forhold til vegetabilske produkter, som skal anvendes som fødevarer, skal primærproducenten have passende systemer og procedurer til identifikation af, hvortil produkter er leveret. Sådanne systemer skal indeholde entydige oplysninger om virksomhed, hvortil produkter er leveret, samt oplysninger om mængde, der er leveret fra primærbedriften samt dato herfor. Undtaget herfor er direkte salg til den endelige forbruger. Systemet kan bestå af omsætningsdokumenter, f.eks. købs- og salgsfakturaer, som i nødvendigt omfang suppleres af oversigter med henblik på at lette overskueligheden. Dokumentationen skal være dækkende, umiddelbar tilgængelig og overskuelig.

Bedømmelse
Se side 105-108. Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og varighed.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	**Delkrav 1, 2, 3, 4 og 7** Ingen bagatel **Delkrav 5** Oplysninger, der er op til 7 dage gamle er ikke ajourført i besætningsregisteret, og oplysninger fra CHR og/eller optegnelser fra svineflyttedatabasen kan ikke fremvises. Få dyr mangler øremærker eller erstatningsøremærker **Delkrav 6 a** For fjerkræ accepteres 50 % afvigelse med hensyn til antal fjerkræ i optegnelserne. Op til 50 % af fjerkræ mangler angivelse af race, afstamning eller særlige kendetegn	Optegnelse/dokument lettere mangelfuld og/eller flere svin mangler erstatningsøremærke. Helheden er tilfredsstillende	Optegnelser/dokumenter er mangelfulde eller mangler men kan sandsynligvis skaffes til veje og/eller flere svin mangler erstatningsmærker	Optegnelser/dokumenter mangler og kan ikke skaffes til veje. Dyr har aldrig været øremærket
Omfang	**Delkrav 1 – 4 og 7** Ingen bagatel **Delkrav 5** Besætningsregisteret er ikke opdateret med antal dyr, 5 % eller færre svin mangler øremærker eller erstatningsøremærker	En enkelt optegnelse/dokument eller flere svin	Enkelt type optegnelse/dokument eller forholdsvis lille andel af besætningens svin	Flere eller alle typer optegnelser/dokumenter. Væsentlig andel af besætningens svin
Varighed	**Delkrav 1 – 4 og 7** Ingen bagatel **Delkrav 5** Oplysningerne i besætningsregisteret er noteret mellem 7. og 15. dagen efter, at hændelsen er foregået	Højst en måned eller varighed kan ikke fastslås	Højst ½ år	Forholdet tilsyneladende af permanent karakter

Praktiske anvisninger
Forud for besætningsbesøget vil det være relevant at undersøge, om besætningen har indgået samdrift- og/eller griseringsaftaler, samt undersøge besætningens øremærkebestilling i CHR/Kvægdatabasen samt hvorvidt der for nyligt har været registreret flytninger af dyr.

Ved vurdering af antallet af dyr, er det oftest tilstrækkeligt, at antallet af dyr sandsynliggøres. Kun ved meget tydelige og store uoverensstemmelser mellem det oplyste og det konstaterede antal vil det komme på tale at foretage en egentlig tælling.

Udskrifter fra Svineflytningsdatabasen og/eller CHR er ikke tilstrækkelig dokumentation for antallet af dyr men skal suppleres med besætningsregistreringer.

Særligt for punkt 5: Dokumentation for besætningens produktion af fødevarer, fx. æg eller mælk, vil kunne udgøres af regnskabsdata eller lignende. Hvis ikke disse er umiddelbart tilgængelige (fx. ligger hos revisoren), skal ejeren kunne redegøre for, hvordan han vil fremskaffe dem og skal senere fremlægge dem for kontrollen.

Krav 2.24 Journaler til dyr og fødevarer[98]

Bekendtgørelse nr. 481 af 29. maj 2007 om dyreejeres anvendelse af lægemidler til dyr og fødevarevirksomheders egenkontrol med restkoncentrationer § 13 og bekendtgørelse nr. 1045 af 20. oktober 2006 og ny sundhedsrådgivning i kvægbesætninger, § 12, stk. 2.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, III, nr. 8 b, d og e, jf. art. 4, stk. 1. Rådets direktiv 2001/82 EF om oprettelse af en fællesskabskodeks for veterinære lægemidler.	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Landbrugere, som opdrætter dyr eller producerer primærprodukter af animalsk oprindelse, skal føre journaler (optegnelser) over veterinærlægemidler eller andre behandlinger, som dyrene har fået, behandlingsdatoer og tilbageholdelsesperioder. Journalerne skal indeholde daglige optegnelser over medicinanvendelse og sikre, at der for hver enkelt behandling noteres følgende:

    - Dato
    - Hvilke og hvor mange dyr, der er behandlet (entydig identifikation eller hvis dette ikke er muligt, anslået vægt og staldafsnit eller tilsvarende opdeling)
    - Hvilket lægemiddel, der er anvendt
    - Opbevares i mindst 5 år

2. Oplysninger om tilbageholdelsestider fremgår af dyrlægens anvisningsseddel. Anvisningen[99] skal opbevares i mindst 5 år.

3. Landbrugere, som opdrætter dyr eller producerer primærprodukter af animalsk oprindelse skal føre journaler over resultaterne af analyser af prøver fra dyrene eller andre prøver, der er taget i en diagnostisk sammenhæng, og som har betydning for menneskers sundhed. Journalen skal omfatte analyseresultater fra f.eks. salmonellakontrol.

4. Landbrugere, som opdrætter dyr eller producerer primærprodukter af animalsk oprindelse skal føre journaler over alle relevante rapporter om kontrol af dyr eller animalske produkter. Journalen skal omfatte kontrolrapporter fra kontrolbesøg, foretaget af Fødevarestyrelsen.

[98]For mere information, se "Vejledning om kontrol med hygiejne i primærproduktionen (til fødevareregionerne)" og "Vejledning til bekendtgørelser om dyrlægers anvendelse, udlevering og receptordinering af lægemidler til dyr samt til bekendtgørelse om dyreejeres anvendelse af lægemidler til dyr og fødevarevirksomheders egenkontrol med restkoncentrationer".

[99] KO-indberetning af besætningsejerens manglende opbevaring af dyrlægens anvisninger forudsætter, at kontrollen har konstateret, at dyrlægen har udarbejdet og udleveret anvisningerne.

5. Journalerne skal være overskuelige, tilgængelige og dækkende oversigter. Journaler kan føres på papir eller i elektronisk form eller kan være en dækkende samling af dokumentation, f.eks. kontrolrapporter, analyseresultater eller lignende. Der er ikke fastsat noget generelt om den tid, journalerne skal opbevares. Journalerne bør opbevares mindst så længe, at de producerede fødevarer må anses for at være fortæret eller destrueret. Generelt må en opbevaringsperiode på 3 år anses for passende. Hvis primærproducenten selv har fastsat en anden periode, skal relevansen heraf vurderes.

Bedømmelse
Se side 106-109. Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og varighed.

OBS: Manglende optegnelser over medicinsk behandling for <u>alle dyrearter undtagen pelsdyr</u> indberettes kun her under krav 2.24. For pelsdyr indberettes samme overtrædelse kun under krav 3.3

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	**Delkrav 1** Manglende/mangelfulde optegnelser/elektronisk indberetning vedr. veterinære lægemidler - 2 år eller ældre, eller - yngre end 2 år og helheden er tilfredsstillende **Delkrav 2** Anvisninger ældre end 2 år opbevares ikke For anvisninger yngre end 2 år: enkelte anvisninger mangler **Delkrav 3-5** Optegnelser/ dokumenter lettere mangelfulde, men helheden er tilfredsstillende	**Delkrav 1** <u>Med SRA</u> Lettere mangelfulde optegnelser/elektronisk indberetning, og under 2 år gamle <u>Uden SRA</u> Lettere eller meget mangelfulde optegnelser/elektronisk indberetning, og helheden ikke tilfredsstillende. **Delkrav 2** For anvisninger yngre end 2 år: flere mangler. Hvis anvisninger ældre end 2 år: karakteren 1 **Delkrav 3-5** Optegnelse/dokument/ lettere mangelfuld, men helheden er ikke tilfredsstillende	**Delkrav 1** <u>Med SRA</u> Meget mangelfulde optegnelser/elektronisk indberetning, og under 2 år gamle. <u>Uden SRA</u> Helt manglende optegnelser/elektronisk indberetning **Delkrav 2** Anvisninger opbevares ikke for dyr, der er færdigbehandlet, men stadig omfattet af en tilbageholdelsestid **Delkrav 3-5** Optegnelser/dokumenter/ anvisninger er mangelfulde eller mangler men kan sandsynligvis skaffes til veje	**Delkrav 1** <u>Med SRA</u> Helt manglende optegnelser/elektronisk indberetning, og under 2 år gamle. <u>Uden SRA:</u> Højst 3 i karakter. **Delkrav 2** Anvisninger opbevares ikke for dyr, der er under behandling og lægemidlet findes på bedriften. Hvis lægemidlet ikke findes på bedriften: karakter 3. **Delkrav 3-5** Optegnelser/dokumenter/ anvisninger er mangelfulde eller mangler og kan sandsynligvis ikke skaffes til veje
Omfang	**Delkrav 1 og 2** Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang **Delkrav 3-5** Der mangler enkelte dokumenter fra hele opbevaringsperioden eller alle dokumenter fra tidligste del af opbevaringsperioden (dvs. de ældste dokumenter)	**Delkrav 1 og 2** Hvis der for alvor gives karakteren 2, gives også karakteren 2 for omfang **Delkrav 3-5** Enkelte væsentlige dokumenter/anvisninger/ optegnelser	**Delkrav 1 og 2** Hvis der for alvor gives karakteren 3, gives også karakteren 3 for omfang **Delkrav 3-5** Enkelt type dokument/anvisning/optegnelse	**Delkrav 1 og 2** Hvis der for alvor gives karakteren 4, gives også karakteren 4 for omfang **Delkrav 3-5** Flere eller alle typer dokumenter/anvisninger/ optegnelser

Varighed	**Delkrav 1 og 2** Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang **Delkrav 3-5** Dokumenter er kasseret i tidligste del af opbevaringsperioden, dog højst tidligste 10 % af opbevaringsperioden (dvs. de ældste dokumenter)	**Delkrav 1 og 2** Hvis der for alvor gives karakteren 2, gives også karakteren 2 for omfang **Delkrav 3-5** Manglende optegnelser/dokumenter/-anvisninger er nyere end 1 måned, dog er manglende optegnelser/dokumenter/anvisninger vedr. veterinære lægemidler ældre end 1 år og nyere end 3 år, eller varighed kan ikke fastslås	**Delkrav 1 og 2** Hvis der for alvor gives karakteren 3, gives også karakteren 3 for omfang **Delkrav 3-5** Har stået på i højst ½ år	**Delkrav 1 og 2** Hvis der for alvor gives karakteren 4, gives også karakteren 4 for omfang **Delkrav 3-5** Forholdet tilsyneladende af permanent karakter

Praktiske anvisninger
Dyrlægens behandlingsanvisning og/eller tilbageholdelsesseddel er ikke tilstrækkelig som behandlingsjournal. Der skal føres særskilte daglige optegnelser, og der skal være entydighed mellem behandling, lægemiddel og det/de behandlede dyr.

Journaler over relevante analyseresultater skal kun omfatte hændelser af betydning for menneskers sundhed, det vil sige ikke "rene husdyrsygdomme". Relevante emner kan fx. være salmonellakontrol, andre zoonoser, forgiftninger m.v.

Relevante kontroljournaler kan bl.a. omfatte PDIR-rapporter og regionens kontrolrapporter. Rapporter fra mælkeovervågningen er ikke omfattet af dette krav.

Der er intet formkrav til journaler (kan være bøger, noter, dataudskrifter m.v.), blot skal det samlede indehold opfylde kravene.

Krav 2.25 Sundhedskrav for produktion af mælk[100]

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, art 14 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, del 1, nr. 1, b og c samt nr. 5, jf. art. 3, stk. 1.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, art. 14 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, del 1, nr. 1, b og c samt nr. 5, jf. art. 3, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

[100] For mere information, se "Vejledning nr. 9048 af 23. december 2005 om mælkekontrol".

1. Rå mælk skal komme fra dyr, der har en god almen sundhedstilstand, ikke udviser nogen tegn på sygdom, som kan kontaminere mælk, og navnlig ikke lider af sygdomme i kønsorganerne med flåd, enteritis med diarré og feber eller synlig yverbetændelse.

2. Rå mælk skal komme fra dyr, der ikke har sår på yveret, som kan skade mælken.

3. Mælk fra dyr i behandling og dyr med synlige tegn på sygdomme, der påvirker mælkens sensoriske og sundhedsmæssige kvalitet, bl.a. yverbetændelse, må ikke markedsføres.

4. Dyr, som er smittet eller mistænkes for at være smittet med en af nedennævnte sygdomme, skal isoleres effektivt for at undgå, at de får uønskede virkninger på andre dyrs mælk:

   a) Infektiøse sygdomme, som kan overføres til mennesker gennem mælk,

   b) Sygdomme, som kan kontaminere mælk og navnlig sygdomme i kønsorganerne med flåd, enteritis med diarré og feber eller synlig yverbetændelse,

   c) Sår på yveret, som kan skade mælken.

5. I besætninger, hvor en fysisk adskillelse mellem raske dyr og dyr med for eksempel yverbetændelse ikke er mulig, skal bedriften have procedurer, der giver sikkerhed for, at mælk fra syge dyr og dyr i behandling tilbageholdes f.eks. ved et effektivt mærkningssystem af dyrene.

Bedømmelse
Se side 106-109.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	Ikke tilfredsstillende adskillelse af syge og raske dyr	Ikke tilfredsstillende adskillelse af syge og raske dyr	Sår på yver, der kan skade mælken, let feber, ingen adskillelse af syge og raske dyr	Yverbetændelse, sygdom med flåd eller diarré, synlig skadet mælk, ingen adskillelse af syges og raskes dyrs mælk
Omfang	Et enkelt dyr	Højst 1 % af dyrene dog mere end 1 dyr	Mere end 1 % af dyrene og under 5 % af dyrene	Mere end 5 % af dyrene
Varighed	Højst 1 dag, da dyrene skal tilses hver dag	Mere end én dag og højst en uge eller varighed kan ikke fastslås	Mere end én uge og højst en måned	Forhold har stået på i mere end en måned

Praktiske anvisninger
I forbindelse med vurderingen af karakteren for alvor (i relation til karakteren 2) bemærkes det, at adskillelse kan ske gennem et effektivt mærkningssystem af dyrene, der sikrer mod negative virkninger overfor raske dyr og mælk herfra.

Krav 2.26 Brucellose og tuberkulose i mælkeleverende besætninger[101]

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap I, I, nr. 2 a i-iii, nr. 2 b i-ii, nr. 2 c, nr. 3 a, b, c, nr. 4 og 5, jf. art. 3, stk. 1. Bekendtgørelse nr. 1417 af 11. december 2007 om kvægtuberkulose, samt bekendtgørelse nr. 305 af 3. maj 2000 om brucellose (smitsom kalvekastning) hos kvæg samt bekendtgørelse nr. 739 af 21. august 2001 om brucellose hos får og geder.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, I, nr. 2 a i-iii, nr. 2 b i-ii, nr. 2 c, nr. 3 a, b og c, nr. 4 og 5, jf. art. 3, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Med hensyn til brucellose skal rå mælk komme fra køer eller bøfler, der tilhører en besætning, som er fri for eller officielt fri for brucellose[102].

2. Med hensyn til brucellose skal rå mælk komme fra får eller geder, der tilhører en bedrift, som i er fri for eller officielt fri for brucellose (se noten i delkrav 1).

3. Med hensyn til brucellose skal rå mælk komme fra hundyr af andre arter, der, hvis de er modtagelige for brucellose, tilhører besætninger, som regelmæssigt kontrolleres for denne sygdom efter en kontrolplan, der er godkendt af den kompetente myndighed.

4. Med hensyn til tuberkulose skal rå mælk komme fra køer eller bøfler, der tilhører en besætning, som er officielt fri for tuberkulose (se noten i delkrav 1).

5. Med hensyn til tuberkulose skal rå mælk komme fra hundyr af andre arter, der, hvis de er modtagelige for tuberkulose, tilhører besætninger, som regelmæssigt kontrolleres for denne sygdom efter en kontrolplan, der er godkendt af den kompetente myndighed.

6. Hvis der holdes geder sammen med køer, skal gederne undersøges og testes for tuberkulose.

7. Rå mælk fra dyr, der ikke opfylder kravene i punkterne 1-6, kan dog anvendes med Fødevarestyrelsens tilladelse: Når der er tale om køer eller bøfler, som ikke har reageret positivt på en tuberkulin- eller brucelloseprøve eller har nogen symptomer på disse sygdomme, efter at mælken er varmebehandlet, så den giver en negativ fosfataseprøve.

8. Rå mælk fra dyr, der ikke opfylder kravene i punkterne 1-6, kan dog anvendes med Fødevarestyrelsens tilladelse: Når der er tale om får eller geder, som ikke har reageret positivt på en brucelloseprøve eller er blevet vaccineret mod brucellose i forbindelse med et godkendt udryddelsesprogram, og som ikke udviser nogen symptomer på denne sygdom, enten:

   a) Til fremstilling af ost med modningstid på mindst to måneder,
   b) Efter at mælken er blevet varmebehandlet, så den giver negativ fosfataseprøve.

[101] Kravet kontrolleres administrativt.
[102] I henhold til direktiv 64/432/EØF.

9. Rå mælk fra dyr, der ikke opfylder kravene i punkterne 1-6, kan dog anvendes med Fødevarestyrelsens tilladelse: Når der er tale om hundyr af andre arter, som ikke har reageret positivt på en tuberkulin- eller brucellose-prøve, og som ikke har symptomer på disse sygdomme, men som tilhører en besætning, hvor der er konstateret tuberkulose eller brucellose efter den kontrol, der er omhandlet i punkt 3 eller punkt 5, hvis mælken behandles, så den er sikker.

10. Rå mælk fra dyr, som ikke opfylder kravene i krav 2.14, punkt 1, 2 og 4 og krav 2.25, samt ovenstående punkter 1-9, især dyr, der enkeltvis har reageret positivt på en profylaktisk prøve for tuberkulose eller brucellose[103]– må ikke bruges til konsum.

11. Dyr, som er smittet eller mistænkes for at være smittet med brucellose eller tuberkulose, skal isoleres effektivt for at undgå, at de får uønskede virkninger på andre dyrs mælk.

Bedømmelse
Se side 105-108.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Besætning officielt fri for brucellose/ tuberkulose og rå mælk fra dyr, der ikke opfylder kravene i punkterne 1-6, anvendes uden Fødevarestyrelsens tilladelse.	• Besætning smittet med brucellose/tuberkulose, og mælken anvendes uden fødevareregionens tilladelse men behandles, så den er sikker. • Smittede eller mistænkt smittede dyr utilstrækkeligt isolerede fra raske dyr	• Dyr i besætning har reageret positivt på profylaktisk prøve for Brucellose/Tuberkulose og mælk anvendes uden varmebehandling. • Smittede eller mistænkt smittede dyr ikke isolerede fra raske dyr
Omfang		Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet én besætning	Gives hvis overtrædelsen omfatter en besætning ud over den udpegede	Gives hvis overtrædelsen omfatter flere end to besætninger
Varighed		Højst en uge eller varighed kan ikke fastslås	Højst en måned	Forhold har stået på i mere end en måned

[103] Som omhandlet i direktiv 64/432/EØF og direktiv 91/68/EØF.

Krav 2.27 Lokaler og udstyr til mælkeproduktion[104]

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, del II A, nr. 1, 2, 3 og 4, jf. art. 3, stk. 1.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, del II A, nr. 1, 2, 3 og 4, jf. art. 3, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Malkeanlæg og lokaler, hvor der opbevares, håndteres eller køles mælk, skal være placeret og indrettet på en sådan måde, at risikoen for kontaminering af mælken begrænses. Der skal være:

    a) Passende adskillelse fra mulige forureningskilder såsom mødding, toiletter, stald m.v.
    b) Mulighed for hygiejnisk malkning.
    c) Mulighed for effektiv rengøring.
    d) Tilstrækkelig ventilation.

2. Der skal være et lokale til håndtering, køling og opbevaring af mælken (herefter mælkeopbevaringsrum). Mælkeopbevaringsrummet skal være beskyttet mod skadedyr, have en passende adskillelse fra de rum, hvor dyrene er opstaldet, og være forsynet med et passende køle- eller frostanlæg. Ved passende adskillelse forstås adskillelse med faste vægge og lofter samt tætsluttende døre.

3. Overflader af udstyr, som kommer i kontakt med mælken (redskaber, beholdere, tanke mv. til malkning, indsamling eller transport af mælken) skal være lette at rengøre og om nødvendigt desinficere og skal holdes i god stand. Det kræver anvendelse af glatte, afvaskelige og ikke-toksiske materialer.

4. Efter brugen skal sådanne overflader rengøres og om nødvendigt desinficeres. Efter hver transport eller række af transporter, hvis der kun forløber meget kort tid mellem tømningen og den næste påfyldning, men under alle omstændigheder mindst én gang om dagen, skal beholdere og tanke, der er blevet anvendt til transport af rå mælk, rengøres og desinficeres på en passende måde, inden de anvendes på ny.

Bedømmelse
Se side 105-108.

[104]For mere information, se "Vejledning nr. 9048 af 23. december 2005 om mælkekontrol".

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Lokaler utilstrækkeligt ventileret og/eller med lettere svigt i rengøringen	• Overflader defekte eller på anden måde ikke rengøringsvenlige • Utilstrækkelig adskillelse fra stald og andre forureningskilder • Mangelfuld skadedyrsbekæmpelse	• Manglende rengøring af malkeanlæg og andet udstyr, der kommer i berøring med mælken • Manglende kølemulighed
Omfang		Enkelte områder, mindre skader	Tydelige skader, risiko for men ikke tydelige tegn på forurening	• Udbredte skader i lokaler og på udstyr • Synlige tegn på forurening • Synlige tegn på skadedyr
Varighed		Højst en måned eller varighed kan ikke fastslås	Højst ½ år	Forholdet tilsyneladende af permanent karakter

Krav 2.28 Hygiejne under malkning og indsamling[105]

Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, del II, afsnit B, nr. 1 a og d, nr. 2 og nr. 4, jf. art. 3, stk. 1	Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, del II, afsnit B, nr. 1 a og d, nr. 2 og nr. 4, jf. art. 3, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Malkningen skal foregå på en hygiejnisk måde, idet navnlig følgende sikres:

   a) Inden malkningen påbegyndes skal patter, yver og de tilgrænsende dele være rene. Ved anvendelse af våd aftørring med bomuldsklude skal kluden desinficeres mellem aftørring af hvert enkelt dyr.

   b) Dyr, der er i medicinsk behandling, så der er sandsynlighed for, at medicinrester overføres til mælken, identificeres, og mælk taget fra sådanne dyr før udløbet af den foreskrevne tilbageholdelsesperiode, må ikke anvendes til konsum.

2. Umiddelbart efter malkningen skal mælken anbringes på et rent sted, der er indrettet og udstyret, så kontaminering undgås. Ved et rent sted forstås f.eks. en mælketank eller lignende beholder, der som udgangspunkt er placeret i et dertil indrettet lokale til håndtering, køling og opbevaring af mælk (et mælkeopbevaringsrum jf. afsnittet om krav til lokaler og udstyr ovenfor). Mælketanke betragtes som placerede i mælkeopbe-

[105]For mere information, se "Vejledning nr. 9048 af 23. december 2005 om mælkekontrol".

varingsrummet, når samtlige betjeninger, herunder mandehul, udluftningsventil og haner m.v., er placeret i rummet.

3. Mælkeproducerende bedrifter, der benytter udendørs placerede mælketanke, skal sikre at mælken beskyttes mod forurening, temperaturstigninger eller andre kvalitetsforringelser på tilsvarende niveau, som hvis tanken var placeret i et mælkeopbevaringsrum.

4. Mælken skal øjeblikkelig nedkøles til højst 8 °C, hvis den afhentes dagligt, eller til højst 6° C, hvis der ikke finder daglig afhentning sted.

5. Landbrugere behøver ikke at opfylde ovenstående temperaturkrav, hvis mælken opfylder kriterierne for celle- og kimtal i rå mælk og hvis:

   a) Mælken forarbejdes senest to timer efter malkningen, eller

   b) En højere temperatur er nødvendig af teknologiske årsager i forbindelse med fremstilling af bestemte mejeriprodukter, og den kompetente myndighed giver tilladelse hertil.

Bedømmelse
Se side 105-108.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Utilfredsstillende rengøring af yvere og/eller desinfektion af klude	• Ingen rengøring af yvere eller desinfektion af klude • Mælken køles utilstrækkeligt • Utilfredsstillende placering af mælketank	• Behandlede dyrs mælk tilbageholdes ikke • Mælketank har utilstrækkelig kapacitet og/eller muliggør forurening • Mælken køles ikke
Omfang		Vedrører enkelte dyr eller klude	• Vedrører flere dyr • Nedkølingsfejl få grader	Udtrykker generel dårlig produktionsstandard
Varighed		Indenfor seneste måned eller varighed kan ikke fastslås	Har stået på i højst ½ år	Forholdet tilsyneladende af permanent karakter

Krav 2.29 Æg til konsum

Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit X, kap. I, nr. 1, jf. art. 3, stk. 1	Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit X, kap. I, nr. 1, jf. art. 3, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Æg skal fra primærproducentens virksomhed, og indtil næste omsætningsled, holdes rene, tørre og fri for fremmed lugt og beskyttes effektivt mod stød og direkte sollys.

Bedømmelse
Se side 105-108.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Æg rene og tørre men, men opbevaringsforhold ikke tilfredsstillende	Æg tilsmudsede men hele, opbevaringsforhold ikke tilfredsstillende	Tilsmudsede æg, flere med revnet skal
Omfang		Få bakker	Mængde svarende til højst en dagsproduktion	Mængde svarende til mere end en dagsproduktion
Varighed		Forholdet opstået for højst 14 dage siden eller varighed kan ikke fastslås	Forholdet opstået for højst en måned siden	Forholdet tilsyneladende af permanent karakter

Krav 2.30 Anvendelse af biocider og journal over biocider[106]

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, II, nr. 5 h og III, nr. 9 a, jf. art. 4, stk. 1 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, II, nr. 2 a, jf. art. 5, stk. 1. Bekendtgørelse nr. 1177 af 11. oktober 2007, § 2.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, II, nr. 5 h og III, nr. 9 a, jf. art. 4, stk. 1 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, II, nr. 2 a, jf. art. 5, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

1. Landbrugeren må ikke i forbindelse med vegetabilske fødevarer[107] anvende biocider, som kræver autorisation for brug, uden at være autoriseret.

2. Landbrugeren skal opbevare fakturaer for indkøb af de biocider, som anvendes på bedriften.

Bedømmelse:
Delkrav 1 vurderes således, at såfremt landbrugeren har den nødvendige autorisation til at anvende biocidet, er der ikke tale om en overtrædelse. Kravet er kun relevant, hvis landbruger dyrker vegetabilske fødevarer.

[106] Biocider er midler til bekæmpelse af skadedyr andre steder end på planter. Det drejer sig om rottegift, musegift, insektgift mod fluer og hvepse i stalden, midler mod utøj på dyr, samt desinfektionsmidler. Midler til bekæmpelse af muldvarper er ikke biocider.

[107] Eksempelvis brødhvede, sukkerroer og kartofler

Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og for varighed.

Alvor: Vurderes ud fra hvilket af delkravene 1-2 landbrugeren har overtrådt.
Såfremt flere delkrav overtrædes indberettes den højeste karakter for alvor, men bedømmelsen af begge delkrav sendes i høring.

Omfang: Vurderes ud fra hvor biocidet er anvendt.

Varighed: Vurderes ud fra hvor mange gange biocidet er anvendt.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	Landbrugeren har ikke opbevaret faktura for de biocider, som anvendes på bedriften, men anvender kun midler mod fluer	**Delkrav 2** Landbrugeren har ikke opbevaret faktura for de biocider, som anvendes på bedriften	**Delkrav 1** Landbrugeren har anvendt et biocid, som kræver autorisation for brug, uden at have en sådan	**Delkrav 1** Landbrugeren har anvendt flere biocider, som kræver autorisation for brug, uden at have disse
Omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang	**Delkrav 1** Biocidet er anvendt mere end 1 måned før høst af vegetabilske fødevarer. **Delkrav 2** Biocider er anvendt på/ved udendørsarealer, hvor dyr og foder /fødevare ikke forekommer	**Delkrav 1** Biocidet er anvendt 1 måned eller mindre før høst af vegetabilske fødevarer. **Delkrav 2** Biocider er anvendt i bygninger, hvor dyr og foder/fødevare ikke forekommer	**Delkrav 1** Biocidet er anvendt i forbindelse med vegetabilske fødevarer efter deres høst. **Delkrav 2** Biocider er anvendt i bygninger, hvor dyr og foder /føde-vare færdes /opbevares
Varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for varighed	Biocidet er anvendt én gang	Biocidet er anvendt to gange	Biocidet er anvendt mere end to gange

Krav 2.31 Sporbarhed

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, III, nr. 8 a, jf. art. 4, stk. 1. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevare-	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, III, nr. 8 a, jf. art. 4, stk. 1. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevare-	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

sikkerhed, art. 18 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, II, nr. 2 e. og art. 5, stk. 6, jf. art. 5, stk. 1. Bekendtgørelse nr. 1177 af 11. oktober 2007 § 2.	sikkerhed, art. 18 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, II, nr. 2 e. og art. 5, stk. 6, jf. art. 5, stk. 1	

1. Den som opdrætter dyr eller producerer primærprodukter af animalsk oprindelse skal føre journaler over type og oprindelse af fodret til dyrene. Ved indkøb skal følgende oplysninger opbevares: Fodertype, leverandør, "identifikation af parti/batch", leveringsdato og mængde[108].

2. Landbrugeren må ikke købe eller anvende foder fra en virksomhed, der ikke er registreret eller godkendt i henhold til Foderhygiejneforordningen.

Bedømmelse:
Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og for varighed.

Alvor: Vurderes ud fra om delkrav 1, delkrav 2 eller begge delkrav ikke er overholdt. Såfremt flere delkrav overtrædes indberettes den højeste karakter for alvor, men bedømmelsen af begge delkrav sendes i høring.

Omfang: Vurderes ud fra partiets størrelse.

Varighed: Vurderes ud fra hvor ofte der er købt foder, uden at indkøbet er korrekt registreret af hensyn til sporbarheden. Hver levering af et parti tæller for et indkøb.

Karakter / **Kriterium**	**1** **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	**2** **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	**3** **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	**4** **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	Landbruger har en gang fået leveret foder fra en ikke registreret virksomhed, der kun har en primær produktion af foder	Landbruger har fået leveret foder fra en virksomhed, som ikke er registreret	Landbrugeren har opbevaret oplysninger om leverandør og "identifikation af parti/batch", men ikke alle øvrige oplysninger om alt leveret foder	Landbrugeren har ikke opbevaret oplysninger om leverandør eller "identifikation af parti/batch" om alt leveret foder
Omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang	Partiet er på under 5.000 kg.	Partiet er på mindst 5 tons, men under 15 tons	Partiet er på 15 tons eller der over
Varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang	Der er leveret foder en gang	Der er leveret foder to gange	Der er leveret foder flere end to gange

[108] Dette vil ofte fremgå af følgeseddel/omsætningsdokument suppleret med den tilhørende faktura.

Krav 2.32 Journal over analyseresultater

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, III, nr. 9 c, jf. art. 4, stk. 1 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, I, nr. 4 g, jf. art. 5, stk. 1. Bekendtgørelse nr. 1177 af 11. oktober 2007 om foder og foderstofvirksomheder § 2.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, III, nr. 9 c, jf. art. 4, stk. 1 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, I, nr. 4 g, jf. art. 5, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

1. Landbrugeren skal føre register over alle analyseresultater af prøver udtaget af korn, græs, ensilage og andet plantemateriale, der kan anvendes til foder eller fødevare, hvis prøverne er udtaget med henblik på at fastslå om plantematerialet kan udgøre en fare for menneskers eller dyrs sundhed.

2. Landbrugeren skal reagere ved at kontakte Plantedirektoratet, når analyseresultater viser, at der er risiko forbundet med foder.

Bedømmelse:
Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og for varighed.

Alvor: Vurderes ud fra hvilket af delkravene 1-2 landbrugeren ikke har overholdt.
Såfremt flere delkrav ikke overholdes, indberettes den højeste karakter for alvor, men bedømmelse af alle delkrave sendes i høring.

Omfang: Vurderes ud fra partiets størrelse.

Varighed: Vurderes ud fra i hvor lang en periode, landbrugeren har undladt at føre registeret, eller om han har undladt at reagere, når der var grund til det.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Der er udtaget en prøve og resultatet er modtaget for mere end 24, men ikke over 36 timer siden og er ikke ført i register	Der er udtaget en eller to prøver, og landbrugeren har ikke ført register over analyseresultaterne	Der er udtaget flere end to prøver, og landbrugeren har ikke ført register over analyseresultaterne	Landbrugeren har ikke reageret eller truffet passende foranstaltninger, selvom analyseresultater viser at der er risiko forbundet med foder
Omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og for varighed	Partiet er på under 5.000 kg.	Partiet er på mindst 5 tons, men under 15 tons	Partiet er på 15 tons eller der over
Varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og for varighed	Analyseresultatet er modtaget for mere end 24 timer siden, men ikke over 48 timer siden	Analyseresultatet er modtaget for mindst 48 timer siden, men ikke over 7 døgn	Analyseresultatet er modtaget for mere end 7 døgn siden

Krav 2.33 Afhjælpende foranstaltninger, når der konstateres problemer ved den offentlige kontrol

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del I – Hygiejnebestemmelser, jf. II, 6.	Europaparlamentets og rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del I – Hygiejnebestemmelser, jf. II, 6.	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

1. Landbrugeren skal følge de forbud og påbud, som Plantedirektoratet giver, når der ved den offentlige kontrol er konstateret problemer med betydning for fødevaresikkerheden.

Bedømmelse:
Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og for varighed.

Alvor: Hvis landbrugeren ikke har fulgt de påbud og forbud, som Plantedirektoratet har givet, så er der tale om en overtrædelse. Alvoren bedømmes ud fra det pågældende partis størrelse.

Omfang: Vurderes ud fra om landbrugen har leveret fødevarer, f.eks. afgrøder, mælk, kød, efter at have fået påbud eller forbud af Plantedirektoratet.

Varighed: Vurderes ud fra hvor længe landbrugeren har været underrettet om problemerne og har modtaget påbud eller forbud af Plantedirektoratet.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Landbrugeren har ikke fulgt de påbud og forbud, som Plantedirektoratet har givet efter at der ved den offentlige kontrol er konstateret problemer. Intet af partiet er anvendt og påbudet er modtaget for under 24 timer siden	Landbrugeren har ikke fulgt de påbud og forbud, som Plantedirektoratet har givet efter at der ved den offentlige kontrol er konstateret problemer med et parti på under 5 tons.	Landbrugeren har ikke fulgt de påbud og forbud, som Plantedirektoratet har givet efter at der ved den offentlige kontrol er konstateret problemer med et parti på 5 tons, men under 15 tons	Landbrugeren har ikke fulgt de påbud og forbud, som Plantedirektoratet har givet efter at der ved den offentlige kontrol er konstateret problemer med et parti på 15 tons eller der over
Omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang	Landbrugeren har ikke leveret afgrøder, mælk, kød eller andre fødevarer efter at have modtaget påbud eller forbud	Landbrugeren har leveret afgrøder, mælk, kød eller andre fødevarer én gang efter at have modtaget påbud eller forbud	Landbrugeren har leveret afgrøder, mælk, kød eller andre fødevarer mere end en gang efter at have modtaget påbud eller forbud
Varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang	Landbrugeren har modtaget påbud eller forbud for mindre end 36 timer siden	Landbrugeren har modtaget påbud eller forbud for mindst 36 timer, men mindre end 7 dage siden	Landbrugeren har modtaget påbud eller forbud for 7 eller flere dage siden

Krav 2.34 Journal over anvendelse af genetisk modificeret frø (GMO-frø)

Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, II – journaler (planteavl), jf. 4, b. Bekendtgørelse nr. 1177 af 11. oktober 2007 § 2.	Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, II – journaler (planteavl), jf. 4, b.	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

1. Der skal føres et register over enhver anvendelse af genetisk modificerede frø.

Bedømmelse:
Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og for varighed.

Alvor: Vurderes ud fra andelen af det anvendte genetisk modificeret såsæd, der ikke er ført register over.

Omfang: Vurderes ud fra andele af arealet, som er tilsået med genetisk modificeret såsæd.

Varighed: Vurderes ud for hvor længe side det er, at den genetisk modificerede såsæd er udsået.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	Der anvendes genetisk modificeret såsæd, og der er ikke ført et register over mindre end 1 % af den anvendte genetisk modificerede såsæd. Såsæden er ikke spiret	Der anvendes genetisk modificeret såsæd, og der er ikke ført et register over mindre end 10 % af den anvendte genetisk modificerede såsæd	Der anvendes genetisk modificeret såsæd, og der er ikke ført et register over mindst 10 %, men under 70 % af det anvendte genetisk modificerede såsæd	Der anvendes genetisk modificeret såsæd, og der er ikke ført et register over mindst 70 % af den anvendte genetisk modificerede såsæd
Omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og for varighed	Genetisk modificeret såsæd er udsået på under 5 % af ejendommens areal	Genetisk modificeret såsæd er udsået på under mindst 5 %, men ikke over 15 % af ejendommens areal	Genetisk modificeret såsæd er udsået på mindst 15 % af ejendommens areal
Varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og for varighed	Den genetisk modificerede såsæd er ikke spiret	Den genetisk modificerede såsæd er spiret, men har ikke været i ”blomst”	Den genetisk modificerede såsæd har ”blomstret”

6.3 Dyrevelfærd

Fødevarestyrelsens bedømmelse af krav 3.1-3.45
Kontrollen med dyrevelfærdskravene udføres ved hvert kontrolbesøg i alle besætninger i krydsoverensstemmelses-populationen. Overtrædelse af et krav, konstateret uden for krydsoverensstemmelses-populationen, indberettes ligeledes til FødevareErhverv.

Vær opmærksom på, at krydsoverensstemmelseskravene dækker EU-lovgivningen, men at der for visse af velfærdskravene kan være mere restriktive nationale bestemmelser, hvor overtrædelser ikke afstedkommer krydsoverensstemmelsesindberetning, men hvor der alligevel kan sanktioneres efter dansk lovgivning.

Bedømmelse af overtrædelse
Bedømmelsen af overtrædelse af dyrevelfærdskravene følger principperne i Fødevarestyrelsens "Vejledning om opfølgning ved velfærdskontrol", 8. januar 2008. Principperne er kortfattet refereret i det følgende. I det omfang, der er udviklet praksis, som illustrerer de konkrete elementer i bedømmelsen, er der anført eksempler under pågældende krav.

Bedømmelsen skal baseres på hidtidig praksis, hvilket indebærer, at forhold som alene har givet anledning til vejledning af landbrugeren vurderes til heller ikke at ville udgøre en overtrædelse i krydsoverensstemmelsessammenhæng.

Karaktertildeling skal følge bedømmelsesskemaerne så vidt muligt for at sikre en ensartet behandling af langbrugere. Bedømmelsen skal dog altid bero på en konkret vurdering, og der kan derfor være forhold, der taler for en afvigelse fra bedømmelsesskemaet. I så fald bedes grundlaget for afvigelsen beskrives i kontrolrapporten.

Alvor
Alvoren af overtrædelse af dyreværnsmæssige følger sondringen mellem: "væsentlig ulempe", "uforsvarlig behandling", "groft uforsvarlig behandling" og "mishandling", jf. §§ 28 og 29 i dyreværnsloven, jf. § 1 i Dyreværnsloven[109].

<u>Mindre overtrædelser (Bagateller)</u>
For krav, der er baseret på et skøn, f.eks. "at dyrenes skal passes af et *tilstrækkeligt antal* personer.." anvendes karakter 1 i alvor "Meget lille betydning i forhold til formål med kravet" svarende til det niveau, der i kontrollen vurderes at være til væsentlig ulempe for dyrene, og som medfører en indskærpelse uden opfølgning.

For krav der er målbare, som f.eks. belægningsgrad og tilgængeligt areal, anvendes en bagatelgrænse på 2 %, således at overtrædelser indenfor 2 % resulterer i karakteren 1 for alvor.

Der er ikke indført bagateller for de krav, der udgør en direkte risiko for menneskers eller dyrs sundhed, idet sådanne overtrædelser ikke betragtes som mindre.

Bagateller indføres alene i forhold til krydsoverensstemmelseskravene. Der indføres således ikke bagateller for den danske velfærdskontrol, hvilket i praksis betyder, at den samme overtrædelse kan medføre sanktion i forhold til den danske velfærdskontrol, men ikke i forhold til krydsoverensstemmelse og landbrugsstøtte.

"Væsentlig ulempe" er forhold, der ikke kan betegnes som uforsvarlige, men som er til ulempe for dyrenes velfærd. F.eks. stilles der i lovgivningen krav om, at udstyr til fodring og

[109] Lovbekendtgørelse nr. 1343 af 4. december 2007 af Dyreværnsloven.

vanding skal være udformet og anbragt på en sådan måde, at der er mindst mulig risiko for forurening af foder og vand. I situationer, hvor denne bestemmelse ikke er opfyldt, f.eks. fordi fodertruget er anbragt sådan, at der nemt sker forurening med jord eller gødning, vil der normalt være tale om, at forholdet vurderes som "væsentlig ulempe". Forholdet vurderes til karakteren 2 for alvor.

"Uforsvarlig behandling" af dyr er forhold, hvor der normalt ikke er baggrund for at anmelde forholdet til politiet, hvis det rettes straks. Som eksempel kan nævnes forvoksede klove hos kvæg, hvor en klovbeskæring er nødvendig for at undgå, at klovene bliver så lange, at dyret lider i en grad, hvor forholdet betragtes som "groft uforsvarlig behandling". Forholdet vurderes til karakteren 2, 3 eller 4 for alvor afhængig af vurderingen af omfang.

"Groft uforsvarlig behandling" af dyr og visse typer af uforsvarlig behandling af dyr skal anmeldes til politiet. Et eksempel kan være afhorning af kalve uden, at en dyrlæge forud for afhorningen har foretaget bedøvelse. Groft uforsvarlig behandling vurderes til karakteren 4 for alvor.

"Mishandling" er endnu alvorligere end "groft uforsvarlig behandling" og skal altid anmeldes til politiet. Det kan f.eks. være tilfælde af vanrøgt, hvor dyr er døde af sult og tørst pga. manglende pasning. Mishandling vurderes til karakteren 4 for alvor.

Omfang
Omfanget af en overtrædelse vurderes dels ud fra hvor mange dyr eller enheder, der er påvirket af overtrædelsen, og i hvilken grad dyrenes velfærd er påvirket.

For de krav der udgør en direkte risiko for menneskers eller dyrs sundhed indføres der ingen bagateller, og karakteren i omfang 2 gives, når op til ca. 10 % af dyrene eller enhederne er påvirket af overtrædelsen. Karakteren 3 gives når mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyrene eller enhederne er påvirket, og karakteren 4 gives, når der er alvorlige skader på dyrene, og/ eller mere end ca. 50 % af dyrene eller dyregruppen er påvirket af overtrædelsen. Dyregruppen defineres som den gruppe dyr, der holdes i samme staldafsnit. Således skal alle smågrise i én grisestald, alle søer i løbeafdelingen, alle kalve opstaldet i hytter m.v. betragtes som en dyregruppe.

Varighed
Varigheden vurderes ud fra hvor lang tid overtrædelsen vurderes at have stået på. Karakteren 1 gives, når det vurderes, at overtrædelsen kun har stået på i kortere tid (op til ca. 3 dage). Karakteren 2 gives, hvis overtrædelsen vurderes at have varet mindre end ca. en måned, karakteren 3 gives, når det vurderes, at overtrædelsen har fundet sted mellem ca. 1 måned og op til ca. 6 måneder, mens karakteren 4 gives i de tilfælde, hvor det vurderes, at overtrædelsen har fundet sted i mere end ca. 6 måneder.

<u>Krav baseret på et skøn</u>
For krav der er baseret på et skøn, f.eks. "at dyrenes skal passes af et *tilstrækkeligt antal* personer.." anvendes karakter 1 i alvor "Meget lille betydning i forhold til formål med kravet " svarende til det niveau, der i kontrollen vurderes at være til væsentlig ulempe for dyrene, og som medfører en indskærpelse uden opfølgning.

<u>Målbare krav</u>
For krav der er målbare, som f.eks. belægningsgrad og tilgængeligt areal, anvendes en bagatelgrænse på 2 %, således at overtrædelser indenfor 2 % resulterer i karakteren 1 for alvor.

<u>Sundhedsmæssige krav</u>
Der er ikke indført bagateller for de krav, der udgør en direkte risiko for menneskers eller dyrs sundhed, idet sådanne overtrædelser ikke betragtes som mindre.

Bagateller er alene indført i forhold til krydsoverensstemmelseskravene. Der indføres således ikke bagatelgrænser for den danske velfærdskontrol, hvilket i praksis betyder at den samme overtrædelse kan medføre sanktion i forhold til den danske velfærdskontrol, men ikke i forhold til krydsoverensstemmelse og landbrugsstøtte.

Definition på begrebet 'Dyregruppe' i relation til kriteriet 'Omfang'
I bedømmelsesskemaerne er der i relation til kriteriet 'Omfang' anført et begreb, der hedder Dyregruppen. Dette begreb defineres som gruppen af dyr, der er omfattet af det pågældende velfærdskrav nr. 3.1. til 3.45:

- Krav 3.1 til 3.10: Alle dyrene i besætningen
- Krav 3.11 til 3.26: Kalve
- Krav 3.27 til 3.41: Svin
- Krav 3.42: Orner
- Krav 3.43: Søer og gylte
- Krav 3.44: Pattegrise
- Krav 3.45: Smågrise, avls- og slagtesvin (smågrise er en dyregruppe, og slagtesvin er en anden dyregruppe)

Med hensyn til arealkrav og bagatelgrænser, så er 2 % samlet overbelægning dækket af bagatelgrænsen. Der må dog samtidig maksimalt være 10 % overbelægning i den enkelte sti. Hvis der er mere end 10 % overbelægning på stiniveau vurderes dette altid som henholdsvis 2, 3 eller 4 i omfang afhængig af graden af overbelægning, uanset at der for hele dyregruppen kun er tale om 2 % overbelægning.

<u>Eksempel:</u>
I en besætning med plads til 1.000 slagtesvin fordelt på 50 stier med plads til 20 svin i hver sti, er der en overbelægning på 20 grise fordelt på alle stier. Dette svarer til 2 %' s overlægning, som er omfattet af bagatelgrænsen. Dette forudsætter dog, at der maksimalt er 2 grise for meget i den enkelte sti, svarende til 10 %. Hvis der er mere end 22 grise i en enkelt sti ophører bagatelgrænsen, og omfang vurderes ud fra stien med den højeste belægningsgrad.

Krav 3.1 Alle landbrugsdyr, personale

Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 3	Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, bilagets pkt. 1, jf. direktivets art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Dyrene skal passes af et tilstrækkeligt antal personer, der har de relevante faglige færdigheder og kvalifikationer og den relevante faglige viden, således at dyrene kan passes velfærdsmæssigt forsvarligt.

Bedømmelse
Se side 173-175.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Ved kontrolbesøg konstateres, at personalet ikke er uddannet tilstrækkeligt. Bedriften bærer præg af manglende overblik og forståelse for dyrenes velfærd/pasning, og personalet har ikke modtaget vejledning eller kun mangelfuld vejledning om lovgivningen vedrørende dyreværn. Overtrædelsen vil typisk blive vurderet som væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	Situationer, hvor der i besætningen er et utilstrækkeligt antal personale, eller hvor personalet ikke er uddannet tilstrækkeligt, men hvor dyrene er velpassede	Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang	Bedriften og dyrenes fremstår som velpasset	En mindre del af personalet har ikke de nødvendige kvalifikationer	En større del af personalet har ikke de nødvendige kvalifikationer	Alt personale mangler de nødvendige kvalifikationer
Varighed	Besætningsejeren skal straks bringe forholdet i orden	Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.2 Alle landbrugsdyr, tilsyn

Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, §§ 4-5	Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, bilagets pkt. 2-4, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Alle dyr, der holdes i produktionssystemer, hvor deres velfærd kræver, at de hyppigt bliver tilset af mennesker, tilses mindst én gang om dagen. Dyr, der opdrættes eller holdes i andre systemer, tilses så tilpas hyppigt, at de ikke lider nogen overlast.

2. Der skal være passende fast eller mobil belysning af tilstrækkelig styrke til rådighed, så dyrene til enhver tid kan tilses nøje.

3. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt. Om fornødent skal syge eller tilskadekomne dyr isoleres i et passende rum med tør eller bekvem strøelse, når dette er hensigtsmæssigt.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle dyr i besætningen.

Det er muligt, at anvende karakteren 1 for delkrav 2, men der er ingen bagateller for de øvrige delkrav under krav 3.2, da overtrædelse af disse delkrav udgør en direkte risiko for menneskers og dyrs sundhed.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Ved kontrolbesøg konstateres flere dyr i besætningen med smertevoldende lidelser som lungebetændelse eller klove- og lemmelidelser, og landmanden ikke har tilkaldt dyrlæge eller på anden måde har forsøgt at afhjælpe dyrenes lidelser. Der er tale om groft uforsvarlig behandling, og forholdet anmeldes til politiet.

Ved kontrolbesøg ses dyr i besætningen med åbenlys sygdom eller tilskadekomst, der mangler behandling, og som har behov for isolering. Det vurderes samtidig ikke muligt at etablere et egnet areal til isolering af det/de syge dyr i eksisterende staldafsnit eller bygninger. Der er tale om uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Dyregruppen omfatter alle dyr i besætningen, dog relaterer delkrav 3 til enkeltdyrsniveau.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	**Delkrav 2:** Der er utilstrækkelig belysning til at inspicere dyrene ordentligt	**Delkrav1:** Dyrene bliver ikke tilset dagligt **Delkrav 2:** Belysningen er meget mangelfuld **Delkrav 3:** Skader og sygdom som vurderes at være væsentlig ulempe er ikke blevet behandlet	**Delkrav1:** Dyrene tilses meget uregelmæssigt **Delkrav 2:** Der mangler fast og mobil lyskilde **Delkrav 3:** Skader og sygdom som vurderes at være uforsvarlig behandling er ikke blevet behandlet	**Delkrav1:** Dyrene tilses sjældent **Delkrav 2:** Der mangler fast, mobil og naturlig lyskilde **Delkrav 3:** Skader og sygdom som vurderes at være groft uforsvarlige er ikke blevet behandlet korrekt
Omfang	**Delkrav 2:** Overtrædelse hvor der i alvor er givet 1 og kun vedrører ca. 2 % af alle dyr i besætningen	**Delkrav 1:** Op til 10 % af dyrene er berørt **Delkrav 2:** Ca. 2-10 % af dyrene er berørt **Delkrav 3:** Hvor der er givet 2 i alvor gives også 2 i omfang	**Delkrav 1og 2:** Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyrene er berørt **Delkrav 3:** Hvor der er givet 3 i alvor gives også 3 i omfang	**Delkrav 1 og 2:** Mere end ca. 50 % af dyrene er berørt **Delkrav 3:** Hvor der er givet 4 i alvor gives også 4 i omfang
Varighed	**Delkrav 2:** Overtrædelse hvor der i alvor er givet 1 og som har fundet sted i op til 3 dage	**Delkrav 1 og 2:** Kortere end ca. en måned **Delkrav 3:** Kortere end ca. 1 uge	**Delkrav 1 og 2:** Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder **Delkrav 3:** Mellem 1 – 2 uger	**Delkrav 1 og 2:** Længere end ca. 6 måneder **Delkrav 3:** Længere end 14 dage

Krav 3.3 Alle landbrugsdyr, optegnelser

Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 6	Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, bilagets pkt. 5-6, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Enhver, der holder dyr, skal føre optegnelser over al medicinsk behandling og over antallet af døde dyr, som måtte være konstateret i forbindelse med hvert enkelt tilsyn. Hvis disse oplysninger kræves optegnet i anden forbindelse, er en sådan optegnelse også tilstrækkelig til at opfylde kravet.

2. Optegnelser skal opbevares i mindst tre år og stilles til rådighed for en repræsentant fra Fødevarestyrelsen i forbindelse med en inspektion eller efter anmodning.

Bedømmelse
Se side 173-175.

OBS: Manglende optegnelser over medicinsk behandling for <u>pelsdyr</u> indberettes kun her under krav 3.3. For øvrige dyrearter indberettes samme overtrædelse kun under krav 2.24.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Manglende eller mangelfulde optegnelser over antallet af døde dyr vurderes dyrevelfærdsmæssigt som en væsentlig ulempe.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Optegnelser lettere mangelfulde, men helheden er nogenlunde tilfredsstillende	Optegnelser er mangelfulde eller mangler, kan sandsynligvis skaffes til veje	Optegnelser er mangelfulde eller mangler, kan sandsynligvis ikke skaffes til veje
Omfang		Enkelte dokumenter mangler	Flere dokumenter mangler	Alle dokumenter mangler
Varighed		Manglende optegnelser indenfor ca. 1 måned, eller varighed kan ikke fastslås	Manglende optegnelser indenfor op til ca. ½ år	Manglende optegnelser for mere end ca. ½ år, eller forholdet er tilsyneladende af permanent karakter

Krav 3.4 Alle landbrugsdyr, bevægelsesfrihed

Lovbekendtgørelse nr. 1343 af 4. december 2007 af dyreværnsloven, § 3, stk. 1 og 2	Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, bilagets pkt. 7, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dette finder tilsvarende anvendelse på bindsel, tøjr og lignende indretninger. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle dyr i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Situationer hvor der generelt i besætningen eller enkelte bokse ses så voldsom overbelægning, at dyrene ikke har den fornødne bevægelsesfrihed til, at optage foder eller drikke, samt at det ikke er alle dyr, der kan finde plads til at hvile, må betegnes som uforsvarlig behandling af dyr af en sådan alvor, at forholdet skal anmeldes til politiet. Overbelægning kan også være af en karakter, så det må vurderes som groft uforsvarlig behandling af dyr.

Konstateres generelt nedsat bevægelsesfrihed for dyrene i besætningen på grund af overbelægning i boksene eller på grund af uhensigtsmæssig udformning af bindsler, tøjr og lignende, uden at det medfører, at ikke alle dyr kan finde hvile eller rejse sig og lægge sig uden stort besvær, er der tale om uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Konstateres nedsat bevægelsesfrihed for dyrene i besætningen på grund af overbelægning i enkelte bokse eller på grund af uhensigtsmæssig udformning af enkelte bindsler, tøjr og lignende, uden at det medføre, at ikke alle dyr kan finde hvile eller rejse sig og lægge sig uden besvær, er der tale om uforsvarlig behandling med sædvanligt behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	Få dyr oplever nedsat bevægelsesfrihed. Væsentlig ulempe uden behov for opfølgning	Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang	Overtrædelse hvor der i alvor er givet 1 og som vedr. max. 2 % af alle dyrene i besætningen	Ca. 2-10 % af dyrene i besætningen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyrene i besætningen	Mere end ca. 50 % af dyrene i besætningen
Varighed	Overtrædelse hvor der i alvor er givet 1 og som har fundet sted i op til 3 dage	Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.5 Alle landbrugsdyr, rum og bygninger til husning af dyr

Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, §§ 7-10	Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, bilagets pkt. 8-11, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. De materialer, der anvendes til opførelse af rum, hvor dyr holdes, navnlig til konstruktion af bokse og udstyr som dyrene kan komme i kontakt med, må ikke være skadelige for dyrene og skal kunne rengøres og desinficeres effektivt.

2. Rum og udstyr til fastgørelse af dyrene skal konstrueres og vedligeholdes på en sådan måde, at der ikke er skarpe kanter eller fremspring, der kan påføre dyrene skade.

3. Luftcirkulation, støvindhold, temperatur, relativ luftfugtighed og koncentration af gasarter skal holdes på et niveau, som ikke er skadeligt for dyrene.

4. Dyr, der holdes indendørs, må hverken holdes i permanent mørke eller være udsat for kunstigt lys uden passende afbrydelser. Hvis der ikke er tilstrækkeligt naturligt lys til at opfylde dyrenes adfærdsmæssige og fysiologiske behov, skal der være en passende kunstig belysning.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle dyr i besætningen.

Det er muligt at anvende karakteren 1 for delkrav 2, men der er ingen bagateller for de øvrige delkrav under krav 3.5, da overtrædelse af disse delkrav udgør en direkte risiko for menneskers og dyrs sundhed.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Hvis det ved kontrolbesøg konstateres, at et eller flere dyr har lidt skade på grund af staldens indretning med spidse eller skarpe kanter, foreligger der som udgangspunkt uforsvarlig behandling af dyr af et sådant omfang, at der foreligger væsentligt behov for opfølgning. Omfanget og arten skader kan dog være så alvorligt, at forholdet må karakteriseres som groft uforsvarlig.

Hvis det ved kontrolbesøget konstateres, at der et enkelt eller få steder vurderes at være risiko for, at et eller flere dyr kan lide skade på grund af staldens indretning med spidse eller skarpe kanter, foreligger der som udgangspunkt uforsvarlig behandling af dyr af et sådant omfang, at der foreligger sædvanligt behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	**Delkrav 2** Få dyr oplever risiko for skader. Ingen dyr har skader. Væsentlig ulempe uden behov for opfølgning	Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang	Overtrædelse hvor der i alvor er givet 1 og som vedr. max. 2 % af alle dyr i besætningen	2 til ca. 10 % af alle dyre i besætningen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af alle dyr i besætningen	Mere end ca. 50 % af alle dyr i besætningen
Varighed	Overtrædelse hvor der i alvor er givet 1 som straks rettes	Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.6 Alle landbrugsdyr, der holdes udendørs

Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 11	Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, bilagets pkt. 12, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Dyr, der holdes udendørs, skal være bedst muligt beskyttet mod rovdyr og smitterisici.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle dyr i besætningen, der holdes udendørs.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet n	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.7 Alle landbrugsdyr, automatiseret eller mekanisk udstyr

Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, §§ 12-13	Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, bilagets pkt. 13, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Alt automatiseret eller mekanisk udstyr, der er af betydning for dyrenes sundhed og velfærd, skal efterses mindst én gang om dagen. Eventuelle konstaterede fejl skal udbedres straks, og hvis dette ikke lader sig gøre, skal der træffes passende foranstaltninger til at beskytte dyrenes sundhed og velfærd.
2. Hvis dyrenes sundhed og velfærd afhænger af et mekanisk ventilationssystem, skal der være et passende reservesystem, der gør det muligt at sikre en udluftning, der er tilstrækkelig til at bevare dyrenes sundhed og velfærd, hvis systemet svigter. Der skal endvidere være et alarmsystem, som advarer om systemsvigtet. Alarmsystemet skal testes regelmæssigt.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle dyr i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Det anses for groft uforsvarligt, når automatisk og mekanisk udstyr af betydning for dyrenes sundhed og velfærd ikke efterses dagligt. Det gælder især forhold, hvor dette har medført lidelse hos dyrene som følge af hindret føde- og drikkeoptag, eller situationer hvor ventilationen ikke har virket på meget varme dage.

Hvis det ikke ved kontrolbesøget observeres tegn på, at dyrene har lidt overlast på grund af manglende eftersyn automatisk og mekanisk udstyr, kan forholdet dog vurderes til alene at have udgjort en væsentlig ulempe.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.8 Alle landbrugsdyr, vand, foder og andre stoffer

Lovbekendtgørelse nr. 1343 af 4. december 2007 af dyreværnsloven, § 2 og bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, §§ 14-16	Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, bilagets pkt. 14-18, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.
2. Intet dyr må gives foder eller drikke på en måde, der kan påføre det lidelse eller skade. Foder og drikke må heller ikke indeholde stoffer, der kan forårsage lidelse eller skade.
3. Udstyr til fodring og vanding skal være udformet, fremstillet og installeret på en sådan måde, at der er mindst mulig risiko for forurening af foder og vand og for skadelige virkninger af en eventuel indbyrdes rivalisering mellem dyrene.
4. Et dyr må ikke indgives andre stoffer end de stoffer, der gives med tilladte terapeutiske eller forebyggende formål eller i tilladt zooteknisk behandlingsøjemed, som defineret i artikel 1, stk. 2, litra c), i direktiv 96/22/EF[110], medmindre det er blevet påvist ved videnskabelige studier af dyrs velfærd eller på grundlag af de erfaringer, der er gjort, at det pågældende stof ikke er skadeligt for dyrets sundhed eller velfærd.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle dyr i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Konstateres meget mangelfuld tildeling af foder og vand med flere afmagrede eller generelt magre dyr i besætningen, eller hvis flere dyr viser tegn på dehydrering, er der tale om groft uforsvarlig behandling.

[110] Rådets direktiv 96/22/EF af 29. april 1996 om forbud mod anvendelse af visse stoffer med hormonal og thyreostatisk virkning og af ß-agonister i husdyrbrug (EFT L 125 af 23. 5. 1996, s. 3).

Konstateres flere magre dyr (dog ingen afmagrede dyr), som mangler adgang til foder, der passer til deres alder, vægt, adfærdsmæssige og fysiologiske behov og/eller det vurderes, at dyrenes muligheder for at få dækket deres behov for vand er utilstrækkelig (uden at der ses tegn på dyr med dehydrering), vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.9 Alle landbrugsdyr, avlsmetoder

Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, §§ 17-18	Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, bilagets pkt. 20-21, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Der må ikke anvendes naturlig eller kunstig avl eller avlsmetoder, der påfører eller kan påføre de berørte dyr smerte, skade, lidelse, angst, varigt men eller væsentlig ulempe. Dette gælder dog ikke ved anvendelse af metoder, der kan medføre minimale eller kortvarige lidelser eller sår, eller som kan nødvendiggøre indgreb, som ikke medfører vedvarende skade, hvis disse metoder er tilladt i henhold til anden lovgivning.

2. Der må ikke holdes dyr til landbrugsformål, hvis det ikke ud fra dyrets genotype eller fænotype med rimelighed kan forventes, at det kan ske uden at skade dyrets sundhed eller velfærd.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle dyr i besætningen.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.10 Alle landbrugsdyr, undtagen svin, operative indgreb

Bekendtgørelse nr. 1343 af 4. december 2007 af dyreværnsloven, § 14, stk.1 – 2, bekendtgørelse nr. 324 af 6. maj 2003 om halekupering og kastration af dyr med senere ændringer, § 1, stk. 1 – 2, §§ 2 – 3, § 5, stk. 1, § 6 og §§ 8 – 9, bekendtgørelse nr. 828 af 7. november 1997 om afhorning af dyr, §§ 1 – 3, bekendtgørelse nr. 1069 af 17. december 2001 om hold af slagtekyllinger og rugeægsproduktion med senere ændringer § 16, stk. 1 - 2 og §§ 17 - 18, bekendtgørelser nr. 533 af 17. juni 2002 om beskyttelse af æglæggende høner med senere ændringer, §§ 10 – 11 og bekendtgørelse nr. 300 af 1. juli 1951 om øremærkning af dyr §§ 1 – 2.	Rådets direktiv af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål (98/58/EF), bilagets pkt. 19, jf. direktivets art. 4.	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Operative indgreb, der kan påføre dyret lidelse bortset fra uvæsentlig smerte af forbigående beskaffenhed, må kun foretages af en dyrlæge, medmindre indgrebet er uopsætteligt. Lidelse og smerte skal begrænses i videst muligt omfang.

2. Operative og lignende indgreb, som har til formål at ændre et dyrs udseende, må ikke foretages.

<u>Særlige bestemmelser om halekupering og kastration af dyr:</u>

3. Dyr må kun halekuperes, hvis det konkret er påkrævet af veterinære hensyn. Dyret skal bedøves, inden kuperingen foretages.

4. Lam må – på trods af pkt. 3 – halekuperes ved anvendelse af elastrator, hvis det sker inden for dyrets 2.-7. levedøgn. Den tilbageværende halestump skal kunne dække anus og vulva. Halekuperingen kan foretages af producenten uden forudgående bedøvelse af lammet.

5. Halekupering af dyr skal altid foretages af en dyrlæge, medmindre andet følger af pkt. 4.

6. Dyr må kun kastreres, hvis dyret er bedøvet, inden kastrationen foretages.

7. Kastration af lam og gedekid kan foretages af producenten ved anvendelse af klemning og elastrator i kombination, hvis det sker inden for dyrets første 4 leveuger, og en dyrlæge forinden kastrationen har lagt en lokalbedøvelse på dyret.

8. Kalve kan kastreres ved anvendelse af en burdizzotang, hvis det sker inden for dyrets første 4 leveuger, dyrlægen forinden kastrationen har lagt en lokalbedøvelse på dyret, og dyret gives længerevarende smertebehandling.

9. Foretages kastration efter kalvens første 4 leveuger, skal det ske kirurgisk, og dyret skal gives længerevarende smertebehandling.

10. Kastration af dyr skal altid foretages af en dyrlæge, medmindre andet følger af pkt. 7.

Særlige bestemmelser om afhorning af dyr:

11. Afhorning af dyr må kun foretages af en dyrlæge under anvendelse af bedøvelse.

12. Afhorning af kalve, som er under 3 måneder gamle, kan foretages af producenten, såfremt bedøvelse af den enkelte kalv er foretaget af en dyrlæge umiddelbart forud for afhorningen.

13. Ved afhorning af kalve under 3 måneder skal følgende regler iagttages:

    a. Der må ved indgrebet kun anvendes el- eller gasopvarmede brændjern. Brændjernene skal kunne opvarmes til mindst 600 grader C og skal kunne holde denne temperatur under hele afhorningsprocessen. El-opvarmede brændjern skal opfylde de sikkerhedskrav, der er fastsat i stærkstrømslovgivningen.
    b. Hårene omkring hornanlægget afklippes før brændingen, og såfremt hornanlægget er længere end ca. 1 cm, afskæres dette med en kniv umiddelbart før brændingen.
    c. Dyret skal fastholdes således, at hovedet ikke kan bevæges under brændingen.
    d. Brændingen skal foretages på et hornanlæg ad gangen og skal gennemføres uden afbrydelser så hurtigt som muligt og være tilendebragt inden for ca. 20 sekunder pr. hornanlæg. Der må ikke brændes flere gange på hvert hornanlæg.
    e. Mellem brænding af hvert hornanlæg renses brændjernet for slagger ved hjælp af en stålbørste.
    f. Den, der betjener et elektrisk brændjern, skal være bekendt med bestemmelserne i ellovgivningen om anvendelse og kontrol af elektrisk håndværktøj og kravene til beskyttelse mod indirekte berøring f.eks. ved anvendelse af fejlstrømsafbryder eller lignende.

14. Afhorning af dyr ved anvendelse af ætsende stoffer, gummibånd, elastratorer og lignende er forbudt.

Særlige bestemmelser for hold af slagtekyllinger og rugeægsproduktion:

15. Trimning af næb er forbudt. Trimning af næb på en flok kyllinger kan dog foretages i særlige tilfælde inden 10 dage efter udrugning, hvis det er nødvendigt for at imødegå alvorlig fjerpilning eller kannibalisme eller for at hindre skade på høner under parring.

16. Der må maksimalt trimmes 1/3 af kyllingens næb målt fra næseborets yderste del til næbspidsen. Trimning må kun foretages af en person, som har modtaget kyndig vejledning heri.

17. Amputation af tæer, kam og sporer er forbudt. Amputation på en flok hanekyllinger kan dog undtagelsesvist ske inden 72 timer efter udrugning, hvis det i det enkelte tilfælde skønnes nødvendigt af hensyn til dyrenes velfærd. Ved amputation af tæer må kun det yderste led af den bagudrettede tå fjernes.

18. Anvendelse af fjerpilningshæmmende midler, der hæftes på høns for at reducere deres synsfelt (»briller«) eller sættes på hønsenes øjeæble for at ændre deres farvesyn (farvede »kontaktlinser«), er forbudt.

Særlige bestemmelser for hold af æglæggende høner:

19. Der må ikke foretages næbtrimning, jf. dog pkt. 20-22.

20. Næbtrimning må foretages på kyllinger, som er under 10 dage gamle og skal anvendes til æglægning.

21. Der må maksimalt trimmes en tredjedel af kyllingens næb målt fra næseborets yderste del til næbspidsen.

22. Næbtrimning må kun foretages af en person, som har modtaget kyndig vejledning heri.

23. Der må ikke anvendes fjerpilningshæmmende midler, der hæftes på høner for at reducere deres synsfelt (»briller«) eller sættes på hønernes øjeæble for at ændre deres farvesyn (farvede »kontaktlinser«).

Særlige bestemmelser for øremærkning af dyr:

24. Ved påsætning af øremærker på dyr skal såvel mærker som tænger til anbringelse af mærkerne være af en sådan konstruktion, at mærkningen kan ske uden unødig smerte for dyret, og mærkerne må efter anbringelsen ikke trykke eller beskadige dyrenes ører.

25. Øremærker til kvæg, svin og andre større pattedyr skal bestå enten af en plade, som er bøjet således, at mærket omslutter ørets kant og lukkes med et øret gennemborende forbindelsesstykke mellem pladens to dele, eller af to plader, som anbringes på hver sin side af øret og er forbundet med et forbindelsesstykke, der gennemborer øret.

26. Mærket skal være forsynet med passende stop- og lukkeindretning, der er fremstillet på en sådan måde, at forbindelsesstykket samtidig med mærkets påsætning ombøjes (vegnes) eller dækkes således, at det ikke kan forvolde skade.

27. Mærket skal ved påsætningen fastgøres på forsvarlig måde, og dets kanter og hjørner skal være afrundede.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen refererer til alle dyr i besætningen, der er omfattet af det enkelte delkrav.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Afhorning af kalve uden forudgående bedøvelse skal ifølge en udtalelse fra Det Veterinære Sundhedsråd anses som groft uforsvarlig behandling af dyr.

Lægmands afhorning af kalve over 3 mdr. efter, at en dyrlæge har bedøvet kalvene, anses for uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.11 Kalve, arealkrav og enkeltbokse

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 2 a, § 3, § 4, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2, dog undtaget de skærpede, nationale krav i § 3 til areal for kalve på over 200 kg	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, art. 3	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Kalve over otte uger må ikke holdes i enkeltbokse, medmindre en dyrlæge har attesteret, at deres helbred eller adfærd kræver, at de holdes isoleret for at blive behandlet.

2. Når kalvene opstaldes flokvis, skal hver kalv have et frit areal på mindst 1,5 m^2 for hver kalv med en levende vægt på under 150 kilo, men på mindst 1,7 m^2 for hver kalv med en levende vægt på over 150 kilo, men på under 220 kilo, og på mindst 1,8 m^2 for hver kalv med en levende vægt på over 220 kg.

3. En enkeltboks til en kalv skal være mindst lige så bred som den stående kalvs højde over skulderkammen, og den skal være mindst lige så lang som kalvens kropslængde målt fra mulens forkant til den bageste del af Tuber ischii (sædebensknuden) multipliceret med 1,1.

4. Enkeltbokse til kalve må ikke være forsynet med massive vægge, men skal være forsynet med skillevægge med åbninger, der giver kalvene mulighed for, at se og røre andre kalve. Dette gælder dog ikke enkeltbokse, der benyttes til isolering af syge eller tilskadekomne dyr.

5. Bestemmelserne ovenfor under pkt. 1-4 finder ikke anvendelse på bedrifter med mindre end seks kalve og på ammekalve, der holdes hos moderen.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen referer til kalve over 8 uger for delkrav 1 og 2, og til kalve op til 8 uger for delkrav 3 og 4.

Eksempel på bedømmelse af alvor

Hvis kalve over 8 uger konsekvent holdes i enkeltbokse, eksempelvis på grund af, at der ikke er et tilstrækkeligt antal fællesbokse til rådighed i besætningen til opstaldning af kalve over 8 uger, er det som udgangspunkt uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	Få kalve har for lidt plads, kan ikke røre andre kalve, eller er for gamle til at stå i enkeltboks	Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang	Op til 2 % af kalvene op til 8 uger eller op til 2 % af kalve over 8 uger	Ca. 2-10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed	Overtrædelse hvor der i alvor er givet 1 og som har fundet sted i op til 3 dage	Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.12 Kalve, materialer der anvendes til stalde

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 6	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 1, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. De materialer, der anvendes til stalde, navnlig bokse og inventar, som kalvene kan komme i kontakt med, må ikke være skadelige for kalvene og skal kunne rengøres og desinficeres effektivt.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle kalve i besætningen.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.13 Kalve, elektriske installationer

Bekendtgørelse nr. 1343 af 4. december 2007 af dyreværnsloven, §§ 1-3	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 2, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Indtil der er indført fællesskabsbestemmelser på området, skal de elektriske installationer være anbragt i overensstemmelse med gældende nationale bestemmelser for at undgå, at kalvene får elektriske stød.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle kalve i besætningen.

Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang og varighed.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Installationerne overholder ikke nationale bestemmelser, men udgør ikke en risiko for dyrene	Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for omfang	Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for varighed	Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.14 Kalve, isolering, opvarmning og ventilation

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 7	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 3, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Bygningens isolering, opvarmning og ventilation skal sikre, at luftcirkulation, støvindhold, temperatur, relativ luftfugtighed og koncentrationer af luftarter holdes på et niveau, som ikke er skadeligt for kalvene.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle kalve i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Hvis det konstateres, at dyrene generelt lider overlast på grund af mangel på ventilation, der medfører et dårligt staldklima med en høj koncentration af skadelige gasser (f.eks. ammoniak) i luften, som påvirker vejrtrækningen (hoste) og svier i øjnene, er det normalt tale om uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.15 Kalve, automatiseret eller mekanisk udstyr

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 8	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 4, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Alt automatiseret eller mekanisk udstyr, der kan indvirke på kalvenes sundhed og velfærd, skal kontrolleres mindst én gang daglig. Hvis der opdages defekter, skal disse straks udbedres, og hvis det ikke lader sig gøre, skal der træffes passende foranstaltninger til at sikre kalvenes sundhed og velfærd, indtil defekten er udbedret.

2. Anvendes der et mekanisk ventilationssystem, skal der forefindes et egnet reservesystem, således at der kan ske tilstrækkelig luftfornyelse til at beskytte kalvenes sundhed og velfærd, hvis systemet svigter. Der skal endvidere være installeret et alarmsystem

til at advare den ansvarlige for dyreholdet om svigtet. Alarmsystemet skal afprøves jævnligt.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle kalve i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Se eksempel under krav 3.7.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.16 Kalve, belysning

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 9	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 5, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Kalvene må ikke til stadighed holdes i mørke. For at imødekomme kalvenes adfærdsmæssige og fysiologiske behov skal der forefindes en passende naturlig eller kunstig belysning. Den kunstige belysning skal svare til varigheden af den naturlige belysning mellem kl. 9 og kl. 17.
2. Der skal derudover være en passende (fast eller mobil) lyskilde af tilstrækkelig styrke til, at kalvene til enhver tid kan tilses.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle kalve i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Hvis dyr i hele staldafsnit holdes i mørke, er overtrædelsen så alvorlig, at forholdet skal politianmeldes.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.17 Kalve, tilsyn, herunder pasning og pleje

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 10, stk. 1, stk. 2, 1. pkt. og stk. 3	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt.6, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Opstaldede kalve skal tilses mindst to gange dagligt af den ansvarlige for dyreholdet og kalve, der holdes udendørs, mindst en gang dagligt.

2. Syge eller tilskadekomne kalve skal omgående behandles og skal om nødvendigt kunne isoleres i egnede rum med tør og bekvem strøelse.

3. En dyrlæge skal konsulteres hurtigst muligt, hvis kalven ikke viser tegn på bedring ved den i pkt. 2 nævnte pleje.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle kalve i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Hvis kalve, der holdes udendørs, ikke tilses dagligt, er det normalt tale om uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.18 Kalve, bevægelsesfrihed

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 11	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 7, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Staldene skal være indrettet således, at hver kalv kan lægge sig, hvile, rejse sig og foretage hudpleje uden besvær.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle kalve i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Se eksempel under krav 3.4.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Få dyr oplever nedsat bevægelsesfrihed. Væsentlig ulempe uden behov for opfølgning	Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang	Overtrædelse hvor der i alvor er givet 1 og som vedr. max. 2 % af dyrene	Ca. 2-10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed	Overtrædelse hvor der i alvor er givet 1 og som har fundet sted i op til 3 dage	Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.19 Kalve, fastbinding

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 5	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 8, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Kalve må ikke bindes. Flokvist opstaldede kalve kan dog bindes i perioder på højst en time på det tidspunkt, hvor de fodres med mælk eller mælkeerstatning.

2. Hvis der benyttes bindsler, må disse ikke skade kalvene, og de skal kontrolleres regelmæssigt og om fornødent tilpasses for at sikre, at de sidder bekvemt. Bindslet skal være udformet således, at enhver risiko for, at kalven kan blive kvalt eller komme til skade, undgås, og således, at kalven kan bevæge sig i overensstemmelse med krav 3.18.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle kalve i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Hvis der ved velfærdskontrollen konstateres en besætning med opbundne kalve, er det en så alvorlig overtrædelse, at forholdet politianmeldes.

Hvis det konstateres generelt nedsat bevægelsesfrihed for dyrene i besætningen på grund af uhensigtsmæssig udformning af bindsler, tøjr og lignende, vil forholdet som udgangspunkt blive vurderet som uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.20 Kalve, rengøring og desinfektion

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 13	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 9, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Stalde, båse, inventar og redskaber til kalve skal rengøres og desinficeres på passende måde for at forebygge udvikling af sygdomsfremkaldende organismer.

2. Ekskrementer, urin og uspist foder eller spildfoder skal fjernes så ofte, som det er muligt, for at forhindre lugt, og for ikke at tiltrække fluer eller rotter og mus.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle kalve i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Hvis det konstateres, at en del af dyrene på grund af manglende rengøring og desinfektion af stalden lider fysisk overlast såsom urinætsninger på lemmer og bug, samt udbredte lårkager, vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Konstateres dårlig staldhygiejne med mangelfuld udmugning i enkeltbokse og fællesbokse til kalve, især i sommerhalvåret, således at kalvene generes af mange fluer (massiv flueplage), vurderes forholdet som væsentlig ulempe.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	Få steder er ikke rengjort tilstrækkeligt. Væsentlig ulempe uden behov for opfølgning	Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang	Overtrædelse hvor der er givet 1 i alvor, og som berører op til 2 % af kalvene	Ca. 2-10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed	Overtrædelse hvor der i alvor er givet 1 og som har fundet sted i op til 3 dage	Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.21 Kalve, gulve og lejearealer

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 14, stk. 1, og stk. 2, 1.-2. pkt.	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 10, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Gulvene må hverken være glatte eller ujævne, så der er risiko for, at kalvene kommer til skade, og de skal være konstrueret således, at kalve, der står eller ligger på dem, ikke kommer til skade eller udsættes for lidelse. De skal være tilpasset kalvenes størrelse og vægt og danne en hård, jævn og stabil overflade.

2. Lejearealet skal være bekvemt, rent og passende drænet og må ikke kunne skade kalvene. Der skal i passende omfang udlægges strøelse til kalve under to uger.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle kalve i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Se eksempel under krav 3.5.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen er berørt	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen er berørt	Mere end ca. 50 % af dyregruppen er berørt
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.22 Kalve, foder

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 15, stk. 1, og stk. 3-4, dog undtaget de skærpede, nationale krav i § 15, stk. 3, 2. pkt., til fiberholdigt foder	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 11, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Alle kalve skal have adgang til foder, der passer til deres alder, vægt, adfærdsmæssige og fysiologiske behov af hensyn til deres velfærd og sundhed.

2. For at sikre kalvenes velfærd, sundhed og vækst, samt for at opfylde deres adfærdsmæssige behov, skal foderet have et tilstrækkeligt indhold af jern til at sikre en gennemsnitlig hæmoglobinkoncentration i blodet på mindst 4,5 mmol/l.

3. Der skal gives en minimumsration af fiberholdigt foderstof hver dag for alle kalve, der er over to uger gamle, idet mængden øges fra 50 g til 250 g om dagen for kalve, der er fra otte til 20 uger gamle.

4. Kalvene må ikke forsynes med mundkurv.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle kalve i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Hvis det konstateres, at foder til kalv ikke overholder kraven til indhold af fiber og jern, vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.23 Kalve, fodring

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 16	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 12, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Alle kalve skal fodres mindst to gange daglig. Hvis kalvenes opdrættes flokvis og ikke fodres efter ædelyst eller ved hjælp af automatisk fodringssystem, skal hvert dyr have adgang til foder på samme tid som de andre i flokken.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle kalve i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Se eksempel under krav 3.8.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.24 Kalve, vand

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 17, dog ikke de skærpede, nationale krav til vanding	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 13, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Kalve på over to uger skal have adgang til frisk vand i tilstrækkelig mængde eller kunne stille deres væskebehov ved at drikke andre drikke. I meget varmt vejr eller for syge kalve skal der dog være frisk drikkevand til rådighed til enhver tid.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle kalve over 2 uger i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
I situationer hvor kalve over to uger generelt ikke har adgang til vand, hvor der ikke ses tegn på, at vand har været tildelt kalvene, og hvor kalvene drikker villigt, når de tilbydes vand, tages dette som tegn på, at kalvene ikke har adgang til vand. Forholdet vurderes som uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Hvis enkelte kalve over to uger ikke har adgang til vand ved kontrolbesøget, men der ikke ses tegn på dehydrering, vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med sædvanlig behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.25 Kalve, udstyr til fodring og vand

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 18, stk. 1	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 14, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Udstyr til fodring og vanding skal være udformet, fremstillet, placeret og vedligeholdt på en sådan måde, at der er mindst mulig risiko for forurening af kalvenes foder og vand.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle kalve i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Det konstateres, at dyrene ikke er fodret og vandet således, at deres behov er tilgodeset, på grund af svigt i det mekaniske fodrings- eller vandingssystem som følge af, at der ikke er ført dagligt tilsyn med, at det automatiske eller mekaniske udstyr virker efter hensigten.

Hvis dyrene har lidt ringe eller ingen overlast, vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med sædvanlig behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.26 Kalve, råmælk til kalve

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 15, stk. 2	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 15, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Kalve skal have råmælk snarest muligt efter fødslen og i hvert fald inden for de første seks levetimer.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle kalve i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Hvis kalve tildeles ingen eller kun begrænsede mængder råmælk indenfor de første 6 levetimer, vurderes forholdet normalt som væsentlig ulempe.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		6-7 timer efter kælvning	7-8 timer efter kælvning	Over 8 timer efter kælvning

Krav 3.27 Svin, arealkrav

Lov nr. 404 af 26. juni 1998 indendørs hold af drægtige søer og gylte med senere ændringer, §§ 6, stk. 1-2 og 7 a, stk. 2 og bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, §§ 4-5	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, art. 3, nr. 1 og 2	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Der skal være frit gulvareal til hver fravænnet gris eller hvert avls- og slagtesvin, der opdrættes i flok, på mindst:

   - 0,15 m² til svin med en gennemsnitsvægt på 10 kg eller derunder.
   - 0,20 m² til svin med en gennemsnitsvægt på mellem 10 kg og 20 kg.
   - 0,30 m² til svin med en gennemsnitsvægt på mellem 20 kg og 30 kg.
   - 0,40 m² til svin med en gennemsnitsvægt på mellem 30 kg og 50 kg.
   - 0,55 m² til svin med en gennemsnitsvægt på mellem 50 kg og 85 kg.
   - 0,65 m² til svin med en gennemsnitsvægt på mellem 85 kg og 110 kg.
   - 1,00 m² til svin med en gennemsnitsvægt på over 110 kg.

2. Det samlede frie gulvareal, som er til rådighed for hver gylt efter løbning og hver so, når gylte og/eller søer holdes i flok, skal henholdsvis være på mindst 1,64 m^2 og 2,25 m^2. Når disse dyr holdes i flokke på færre end seks dyr, bør det frie gulvareal øges med 10 %. Når disse dyr holdes i flokke på 40 eller flere dyr, kan det frie gulvareal nedsættes med 10 % [111].

3. For gylte efter løbning og drægtige søer gælder endvidere følgende om gulvareal: En del af det areal, der kræves efter pkt. 2 og som skal svare til mindst 0,95 m² pr. gylt og mindst 1,3 m² pr. so, skal være et sammenhængende areal med fast gulv, hvoraf højst 15 % består af åbninger til dræning[112].

4. Når der anvendes fuldspaltegulve af beton til svin i flok, må bredden af spalteåbningen ikke være over:

   1) 11 mm for pattegrise,
   2) 14 mm for fravænnede grise,
   3) 18 mm for avls- og slagtesvin, og
   4) 20 mm for gylte efter løbning og søer[113].

5. Bjælkebredden skal mindst være:

   1) 50 mm for pattegrise og fravænnede grise, og
   2) 80 mm for avls- og slagtesvin, gylte efter løbning og søer[114].

Bedømmelse

Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle svin i besætningen. 2 % samlet overbelægning er dækket af bagatellen. Der må dog samtidig maksimalt være 10 % overbelægning i den enkelte sti. Hvis der er mere end 10 % overbelægning på stiniveau, vurderes dette altid som hen-

[111] I medfør af direktivets art. 3, nr. 9, gælder dette punkt fra den 1. januar 2003 for alle nyopførte og genopførte bedrifter og bedrifter, der tages i brug for første gang efter denne dato. Fra den 1. januar 2013 gælder dette punkt for alle bedrifter.
[112] Se note 95
[113] Se note 95
[114] Se note 95

holdsvis 2, 3 eller 4 i omfang afhængig af graden af overbelægning, uanset at der for hele dyregruppen kun er tale om 2 % overbelægning.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Hvis der konstateres så høj overbelægning, at det må anses for umuligt for det enkelte dyr at bevæge sig uhindret omkring, samt lægge sig og hvile uhindret, vurderes forholdet som så alvorligt, at det skal politianmeldes.

Er arealkravet for fravænnede svin og slagtesvin ikke er overholdt, f.eks. således at der er høj overbelægning i stier hos indendørs svin, vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Få dyr har for lidt plads. Væsentlig ulempe uden behov for opfølgning	Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang	2 % samlet overbelægning eller maksimalt 10 % på stiniveau.	Ca. 2-10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed	Overtrædelse, hvor der i alvor er givet 1, og som har fundet sted i op til 3 dage	Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.28 Svin, opbinding

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 6	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, art. 3, nr. 3	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Opbinding af svin er forbudt.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle svin i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Hvis der i en besætning konstateres bundne søer, og hvis der er sket skader på søerne som følge af bindslerne, skal forholdet betragtes som værende groft uforsvarlig behandling af dyr.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.29 Svin, drægtige søer og gylte i flok[115]

Lov nr. 404 af 26. juni 1998 indendørs hold af drægtige søer og gylte med senere ændringer, § 5, 1. pkt., og § 6, stk. 3	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, art. 3, nr. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Søer og gylte skal senest 4 uger efter løbning og indtil 7 dage før forventet faring være løsgående i løsdriftssystemer i større eller mindre grupper.

2. Den sti, hvor flokken holdes, skal have sider, hvis længde er over 2,8 m. Når disse dyr holdes i flokke på færre end seks dyr, skal den sti, hvor flokken holdes, have sider, hvis længde er over 2,4 m.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle søer og gylte i besætningen.

[115] I medfør af direktivets art. 3, nr. 9, gælder dette punkt fra den 1. januar 2003 for alle nyopførte og genopførte bedrifter og bedrifter, der tages i brug for første gang efter denne dato. Fra den 1. januar 2013 gælder dette punkt for alle bedrifter. Det fremgår endvidere, at dette pkt. ikke gælder for bedrifter med under ti søer.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Søer og gylte har på grund af biologisk variation omkring det forventede faringstidspunkt faret 3 eller 4 dage efter, de er indsat i farestalden. Søer og gylte har ud fra den seneste løbning i ugeholdet været fikseret i mere end 4 uger.	Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang	Der er givet 1 i alvor for op til 5 % af søer og gylte i farestalden eller for op til 5 % af søer og gylte i løbeafdelingen.	Ca. 5-10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives også karakteren 1 for varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 2, gives også karakteren 2 for varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 3, gives også karakteren 3 for varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 4, gives også karakteren 4 for varighed

Krav 3.30 Svin, rode og beskæftigelsesmaterialer til søer og gylte

Lov nr. 404 af 26. juni 1998 indendørs hold af drægtige søer og gylte med senere ændringer, § 9, og bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 20, stk. 2	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, art. 3, nr. 5	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Drægtige søer og gylte skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde halm eller andet manipulerbart materiale, der kan opfylde deres behov for beskæftigelses- og rodemateriale.[116]

2. For ikke-drægtige søer og gylte finder bestemmelserne om beskæftigelses- og rodemateriale i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte tilsvarende anvendelse.[117]

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle søer og gylte i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Konstateres manglende eller mangelfuldt beskæftigelses- og rodemateriale vurderes forholdet som udgangspunkt i forhold til Justitsministeriets vejledning om beskæftigelses- og rodemate-

[116] I medfør af direktivets art. 3, nr. 9, gælder dette punkt fra den 1. januar 2003 for alle nyopførte og genopførte bedrifter og bedrifter, der tages i brug for første gang efter denne dato. Fra den 1. januar 2013 gælder dette punkt for alle bedrifter.
[117] Se note 95

riale. For søer og gylte henvises vejledningens generelle principper om materialer, tildeling og mængde. Manglende rodemateriale forekommer, når der hverken er rode- eller beskæftigelsesmateriale tilstede, mens mangelfuldt anvendes, når der er behov for at supplere med enten et rode – eller et beskæftigelses materiale (jævnfør Justitsministeriets vejledning om beskæftigelses- og rodemateriale). Halm opfylder kravene til både rode- og beskæftigelsesmateriale, mens reb og træklodser kun opfylder kravet til både rode- og beskæftigelsesmateriale, hvis de ligger på gulvet. Reb og træklodser, der ikke ligger på gulvet, er kun et beskæftigelsesmateriale og skal suppleres med et rodemateriale, som f.eks. halm eller tørfoder i automat.

Manglende beskæftigelses- og rodemateriale vurderes som uforsvarlig behandling, mens mangelfuldt beskæftigelses- og rodemateriale vurderes som væsentlig ulempe.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	Ringe adgang til beskæftigelses og rodemateriale i henhold til vejledning om samme.(Vejledning om beskæftigelses- og rodemateriale)	Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang	Overtrædelse hvor der i alvor er givet 1, og hvor op til 2 % af dyregruppen er berørt	Ca. 2-10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed	Overtrædelse hvor der i alvor er givet 1, og som har stået på op til 3 dage	Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.31 Svin, fodersystem til søer og gylte i flok

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 18, stk. 2	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, art. 3, nr. 6	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Søer og gylte, der holdes i flokke, skal fodres ved hjælp af et system, der sikrer, at hvert dyr kan få tilstrækkeligt foder, også når der er konkurrenter til foderet til stede.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle søer og gylte i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Hvis ikke alle søer har adgang til foder på samme tid, skal søerne fodres, så de er beskyttet mod aggression og bortjagninger fra andre søer. Når der er meget konkurrence omkring fodringen, hindrer de dominerende søer de svagere søers adgang til foder. Hvis lavere rangerende søer fremstår magre, vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med væsentlig behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.32 Svin, foder

Lov nr. 404 af 26. juni 1998 indendørs hold af drægtige søer og gylte med senere ændringer, § 9 a og bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, §§ 17 og 21	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, art. 3, nr. 7	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Søer og gylte skal have adgang til en tilstrækkelig mængde halm, fyldigt foder eller foder med højt fiberindhold, der kan give mæthedsfølelse og opfylde deres behov for at tygge.

2. Alle svin skal have adgang til foder, der passer til deres alder, vægt, adfærdsmæssige og fysiologiske behov af hensyn til deres velfærd og sundhed.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen refererer, for delkrav 1, til alle søer og gylte i besætningen og for delkrav 2 til alle svin i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Konstateres, at søer og gylte ikke har adgang til en tilstrækkelig mængde halm, fyldigt foder eller foder med højt fiberindhold, der kan give mæthedsfølelse og opfylde deres behov for at tygge, vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med sædvanlig behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.33 Svin, isolation af svin

Lov nr. 404 af 26. juni 1998 om indendørs hold af drægtige søer og gylte med senere ændringer, § 5, 2. pkt. og bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 10, stk. 3 og § 11	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, art. 3, nr. 8	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Svin, som skal holdes i flok, og som er særlig aggressive, er blevet angrebet af andre svin eller er syge eller skadede, kan dog opstaldes midlertidigt i individuelle stier[118].

2. I så fald skal de pågældende stier være så store, at dyrene let kan vende sig, hvis dette ikke er i modstrid med specifik veterinærrådgivning.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle svin i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Det vurderes som uforsvarlig behandling, hvis svin som er syge eller er kommet til skade, f.eks. på grund af angreb fra andre grise i stien, ikke er flyttet til en sygesti.

[118] I medfør af direktivets art. 3, nr. 9, gælder dette punkt fra den 1. januar 2003 for alle nyopførte og genopførte bedrifter og bedrifter, der tages i brug for første gang efter denne dato. Fra den 1. januar 2013 gælder dette punkt for alle bedrifter.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.34 Svin, støjniveau

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 7	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel I, pkt. 1, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. I den del af bygningen, hvor der holdes svin, skal følgende undgås:

   a. Vedvarende støjniveauer så høje som 85 decibel.
   b. Konstant eller pludselig støj.

Bedømmelse
Se side 173-175.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Støjniveauet overstiger grænseværdien med op til 2 decibel. Væsentlig ulempe uden behov for opfølgning	Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang	Overtrædelse, hvor der i alvor er givet 1, og berører 1 staldafsnit	2 staldafsnit er berørt.	3 staldafsnit er berørt.	Mere end 3 staldafsnit er berørt.
Varighed	Overtrædelse, hvor der i alvor er givet 1, og som har fundet sted i op til 3 dage	Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.35 Svin, belysning

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 8	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel I, pkt. 2, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Svin skal holdes i lys med en lysintensitet på mindst 40 lux i en periode på mindst 8 timer pr. dag.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle svin i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Er der i stalden er en belysning med under 40 lux i mindre end 8 timer om dagen, eller svinene holdes i konstant kunstig belysning uden passende afbrydelser (under ca. 6 timer om dagen), vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med sædvanlig behov for opfølgning. Lavere lysintensitet er dog tilladt under overdækkede områder til smågrise og slagtesvin samt i pattegrisehuler.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Afvigelse inden for 2 % af lysintensitet og/eller lysperiodens længde. Væsentlig ulempe uden behov for opfølgning	Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang	Overtrædelse, hvor der i alvor er givet 1, og som vedr. max. 10 % af dyrene	Ca. 2-10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed	Overtrædelse, hvor der i alvor er givet 1, og som har fundet sted i op til 3 dage	Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.36 Svin, indretning af stalde

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, §§ 12 og 25	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel I, pkt. 3, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Svinestaldene skal være indrettet således, at hvert svin kan lægge sig samt hvile og rejse sig uden besvær.

2. Svin skal have adgang til et fysisk og temperaturmæssigt behageligt lejeareal, der er tilstrækkeligt drænet og rent, og som gør det muligt for alle dyrene at ligge ned samtidig.

3. Ethvert svin skal kunne se andre svin med undtagelse af svin, der holdes isoleret på grund af sygdom eller tilskadekomst.

4. I ugen før det forventede faretidspunkt og under faring kan drægtige søer og gylte uanset pkt. 3 holdes uden for synsvidde af artsfæller.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen referer i delkrav 1, 2 og 3 til alle svin i besætningen og for delkrav 4 til drægtige søer og gylte.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Se eksempel under krav 3.27.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	**Delkrav 1** Få dyr oplever nedsat bevægelsesfrihed. Væsentlig ulempe uden behov for opfølgning **Delkrav 2** Enkelte stier med delvist tilsvinet leje **Delkrav 3** Få dyr kan ikke se andre svin **Delkrav 4** Søer og gylte har pga biologisk variation omkring det forventede faringstidspunkt været visuelt isoleret mere end 7 dage før faring	Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang	**Delkrav 1-3** Overtrædelse hvor der i alvor er givet 1 og som berører op til 2 % af dyregruppen. **Delkrav 4** Overtrædelse hvor der i alvor er givet 1 og som berører op til 10 % af søer og gylte i farestalden.	**Delkrav 1-3** Ca. 2 - 10 % af dyregruppen **Delkrav 4** Ca. 5 – 10 af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed	Overtrædelser i op til 3 dage	Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.37 Svin, rode- og beskæftigelsesmaterialer

Lov nr. 104 af 14. februar 2000 om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin med senere ændringer, § 5, bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 20, stk. 1, og lov nr. 173 af 19. marts 2001 om udendørs hold af svin, § 13, 2. led	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel I, pkt. 4, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Svin skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde materiale, som de på rette vis kan undersøge og rode i, såsom halm, hø, træ, savsmuld, svampekompost, tørv eller en blanding heraf, som ikke bringer dyrenes sundhed i fare.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle smågrise, avls- og slagtesvin i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Konstateres manglende eller mangelfuldt beskæftigelses- og rodemateriale vurderes forholdet som udgangspunkt i forhold til Justitsministeriets vejledning om beskæftigelses- og rodemateriale. Manglende rodemateriale forekommer, når der hverken er rode- eller beskæftigelsesmateriale tilstede, mens mangelfuldt anvendes, når der er behov for at supplere med enten et rode –eller et beskæftigelses materiale (jævnfør Justitsministeriets vejledning om beskæftigelses- og rodemateriale). Halm opfylder kravene til både rode- og beskæftigelsesmateriale, mens reb og træklodser kun opfylder kravet til både rode- og beskæftigelsesmateriale, hvis de ligger på gulvet. Reb og træklodser, der ikke ligger på gulvet, er kun et beskæftigelsesmateriale og skal suppleres med et rodemateriale, som f.eks. halm eller tørfoder i automat.

Manglende beskæftigelses- og rodemateriale vurderes som uforsvarlig behandling, mens mangelfuldt beskæftigelses- og rodemateriale vurderes som væsentlig ulempe.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Ringe adgang til beskæftigelses om rodemateriale i henhold til vejledning om samme	Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang	Overtrædelse, hvor der i alvor er givet 1,og hvor op til 2 % af dyregruppen er berørt	Ca. 2-10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed	Overtrædelse, hvor der i alvor er givet 1, og som har stået på i op til 3 dage	Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.38 Svin, gulvflader

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 16, stk. 1	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel I, pkt. 5, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Gulvene må hverken være glatte eller ujævne, så der er risiko for, at svinene kommer til skade, og de skal være udformet, konstrueret og vedligeholdt således, at svin, der står eller ligger på dem, ikke kommer til skade eller udsættes for lidelse. De skal være tilpasset svinenes størrelse og vægt og danne en hård, jævn og stabil overflade.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle svin i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Hvis det observeres mange pattegrise med forknæ-sår som følge af ujævnt og slidt gulv i Farestalden, vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning. Et ujævnt gulv er generelt kendetegnet ved uhensigtsmæssige niveauforskelle, sprækker og ujævnheder, der vurderes at påføre skader på grisene, typisk ved at klove eller biklove hænger fast i gulvet. Et glat gulv vurderes ud fra grisenes mulighed for at stå fast på gulvet og undgå udskridninger og fald.

Er kravet til fast eller drænet gulv ikke overholdt, men der observeres ikke skader som følge af dette, vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med sædvanlig behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca.10 % af dyregruppen er berørt	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen er berørt.	Mere end ca. 50 % af dyregruppen er berørt.
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.39 Svin, fodring

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 18, stk. 1	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel I, pkt. 6, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Alle svin skal fodres mindst én gang daglig. Hvis svinene opdrættes flokvis og ikke fodres efter ædelyst eller ved hjælp af automatisk fodringssystem, der fodrer dyrene individuelt, skal hvert dyr have adgang til foder på samme tid som de andre i flokken.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle svin i besætningen.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Det konstateres, at dyrene ikke har været fodret over et stykke tid og fremstå som sygeligt afmagrede med tydelig rygrad og kan evt. virke apatiske. Der er tale om groft uforsvarlig behandling.

Det konstateres, at dyrene ikke fodres dagligt, eller det vurderes, at de ikke fodres efter alder, vægt, fysiologiske og adfærdsmæssige behov. Det er tale om uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.40 Svin, vand

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 19, og lov nr. 173 af 19. marts 2001 om udendørs hold af svin, § 12, 1. led	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel I, pkt. 7, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Svin på over to uger skal have permanent adgang til vand i tilstrækkelig mængde.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle svin over 2 uger i besætningen.

Det er ikke muligt at anvende karakteren 1, da overtrædelse af dette krav udgør en direkte risiko for menneskers og dyrs sundhed. Dog skal der tages hensyn til særlige tilfælde med streng frost, hvor der indberettes som 1,1,1 i henhold til alvor, omfang og varighed.

Eksempel på bedømmelse af alvor

Det konstateres, at der ikke permanent adgang til vand til svin på over 2 uger med tydelige tegn på længerevarende mangel på vand. Der er tale om groft uforsvarlig behandling.

Der er ikke permanent adgang til vand for svin over 2 uger. Kun tilfælde hvor vand har manglet gennem en kortere periode; dyrene drikker ivrigt når de tilbydes vand, men fremstår ikke dehydrerede. Det er tale om uforsvarlig behandling med sædvanlig behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.41 Svin, operative indgreb

Bekendtgørelse nr. 1343 af 4. december 2007 af dyreværnsloven, § 16, bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, §§ 13, 22 og 32, bekendtgørelse nr. 324 af 6. maj 2003 om halekupering og kastration af dyr med senere ændringer, §§ 4 og 7	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel I, pkt. 8, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Alle procedurer, der har til formål at foretage indgreb med andre end terapeutiske eller diagnostiske formål eller til identificering af svin og som resulterer i beskadigelse eller tab af en følsom del af kroppen eller ændring af knoglestrukturen, forbydes med følgende undtagelser:

    - En ensartet formindskelse af pattegrises hjørnetænder ved slibning eller klipning senest på syvendedagen efter fødslen således, at der bliver en intakt, glat flade tilbage. Orners hjørnetænder kan om nødvendigt formindskes i længden for at undgå beskadigelse af andre dyr eller af sikkerhedsgrunde.
    - Afklipning af en del af halen.
    - Kastrering af hansvin ved andre metoder end overrivning af væv.
    - Næseringning, dog kun når dyrene holdes i udendørs opdrætssystemer og i overensstemmelse med den nationale lovgivning.

2. Hverken haleklipning eller formindskelse af hjørnetænder må foretages rutinemæssigt, men kun hvis der er vidnesbyrd om, at der er forårsaget skader på sopatter eller andre svins ører eller haler. Inden udførelsen af disse procedurer skal der træffes andre for-

anstaltninger til at forhindre halebidning og andre uvaner under hensyntagen til miljøet og belægningsgraden. Utilstrækkelige miljøforhold eller driftsledelsessystemer skal derfor ændres.

3. Ovennævnte procedurer må kun udføres af en dyrlæge eller en person, der er uddannet heri, og som har erfaring i udførelsen af de anvendte teknikker med passende midler og under hygiejniske forhold.

4. Hvis der foretages kastration eller haleklipning senere end på syvendedagen efter fødslen, skal den altid foretages af en dyrlæge og under bedøvelse og yderligere længerevarende analgesi.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen refererer til alle svin i besætningen, krav vedrørende kastration dog kun til hangrise.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Kastration af svin foretaget af lægmand uden bedøvelse væsentligt senere end de 2-7 første levedøgn. Der er tale om groft uforsvarlig behandling.

Det konstateres, at kastration af smågrise foregår udover de 2-7 første levedøgn men dog tæt på, f.eks. at kastrationen foretages inden for de første 10 levedøgn. Det er tale om uforsvarlig behandling med sædvanlig behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.42 Svin, særlige bestemmelser for orner

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 22, stk. 1, 1. pkt. og stk. 2	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel II, litra A, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Ornestier skal være placeret og konstrueret således, at ornen kan vende sig, høre, lugte og se andre svin.

2. Stien til en voksen orne skal have et frit gulvareal på mindst 6 m². Hvis stien også anvendes til naturlig bedækning, skal det frie gulvareal for en voksen orne være på mindst 10 m², og der må ikke være nogen hindringer i stien.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle orner i besætningen, og da der er relativt få orner i en besætning øges bagatellen til 10 %.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Afvigelse indenfor 10 % af den enkelte sti. Væsentlig ulempe uden behov for opfølgning	Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang	1 ornesti er for lille	Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed	Overtrædelse hvor der i alvor er givet 1 og som har fundet sted i op til 3 dage	Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.43 Svin, særlige bestemmelser for søer og gylte

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, §§ 23-24, § 26, stk. 2 og §§ 27-28	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin (91/630/EØF) med senere ændringer, bilagets kapitel II, litra B, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Der skal træffes foranstaltninger til at minimere aggression i flokke.

2. Drægtige søer og gylte skal om nødvendigt behandles mod eksterne og interne parasitter. Drægtige søer og gylte skal gøres rene, når de anbringes i farestien.

3. I ugen før det forventede faretidspunkt skal søer og gylte have passende redebygningsmateriale i tilstrækkelig mængde, medmindre dette teknisk ikke kan lade sig gøre med det gyllesystem, der anvendes på bedriften.

4. Der skal være et frit areal bag ved soen eller gylten for at lette naturlig faring eller faring, hvortil der kræves hjælp.

5. Farestier, hvor søer holdes løse, skal være forsynet med en beskyttelsesanordning til pattegrisene, som f.eks. friholderbøjler.

Bedømmelse
Se side 173-175.

Det er ikke muligt at anvende karakteren 1 for delkrav 2, 4, og 5, da overtrædelse af disse delkrav udgør en direkte risiko for menneskers og dyrs sundhed.

For delkrav 1 refererer dyregruppen til alle svin i besætningen, mens dyregruppen omfatter alle søer og gylte i delkrav 2, og søer og gylte i farestalden for delkrav 3, 4 og 5.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Søer i løsdrift med tydelige tegn på permanent højt aggressionsniveau, mange bortjagninger, bidskader og rifter. Det er tale om uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Det konstateres, at der ikke anvendes friholderbøjler el. lignende til løse farende søer, hvilket vurderes som uforsvarlig behandling med sædvanlig behov for opfølgning.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	**Delkrav 1**: Der er ikke flugtmuligheder eller indført andre foranstaltninger for at minimere aggression i flokken. Få dyr har mindre skader. Væsentlig ulempe uden behov for opfølgning **Delkrav 3:** Mangelfuldt materiale til redebygning, enten mængdemæssigt eller tidsmæssigt	Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang	Op til 2 % af dyregruppen er berørt af overtrædelsen	Ca. 2-10 % af dyregruppen Pkt. 2, 4 og5: Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed	Overtrædelse, hvor der i alvor er givet 1, og som har fundet sted i op til 3 dage	Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.44 Svin, særlige bestemmelser for pattegrise

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 30, stk. 1, 1. pkt. og §§ 31 og 33	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel II, litra C, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. En så stor del af det samlede gulvareal, at alle pattegrisene kan hvile på det samtidig, skal være fast gulv eller dækket med en måtte eller strøet med halm eller andet passende materiale.

2. Hvis der anvendes en fareboks, skal pattegrisene have tilstrækkelig plads til at die uden vanskelighed.

3. Pattegrise må ikke vænnes fra soen, før de er mindst 28 dage gamle, medmindre det ellers ville gå ud over moderdyrets eller pattegrisenes velfærd eller sundhed.

4. Pattegrisene kan dog fravænnes indtil 7 dage tidligere, hvis de flyttes til specialiserede stalde, der tømmes og renses og desinficeres grundigt inden anbringelsen af en ny gruppe, og som er adskilte fra stalde, hvor der holdes søer, for at minimere overførelsen af sygdomme til pattegrisene.

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter alle pattegrise i besætningen.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed		Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

Krav 3.45 Svin, særlige bestemmelser for fravænnede grise og avls-/fedesvin

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 10, stk. 1-2, og § 34	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel II, litra D, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen

1. Hvis svinene er opstaldet flokvis, skal der træffes foranstaltninger til at forhindre slagsmål, der går ud over normal adfærd.

2. Svinene skal holdes i stabile flokke og blandes så lidt som muligt.

3. Hvis svin, der ikke kender hinanden, skal blandes, skal det ske i så ung en alder som muligt, fortrinsvis inden eller indtil en uge efter fravænning. Når svin blandes, skal de have tilstrækkelige muligheder for at flygte fra og skjule sig for andre svin.

4. Når der viser sig tegn på alvorlige kampe, skal årsagerne hertil straks undersøges, og der skal træffes passende foranstaltninger, f.eks. ved om muligt at give dyrene rigeligt med halm eller andet rodemateriale.

5. Svin, der udviser vedholdende aggressivitet over for andre dyr, eller som er ofre for denne aggressivitet, skal midlertidigt isoleres eller holdes på afstand af flokken.

6. Anvendelse af beroligende medikamenter for at lette blanding må kun ske i helt særlige situationer og kun efter konsultation af en dyrlæge.[119]

Bedømmelse
Se side 173-175. Dyregruppen omfatter fravænnede smågrise, avls- og slagtesvin.

Eksempel på bedømmelse af alvor
Se eksempel under krav 3.33.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	**Delkrav 1 – 4** Der er ved sammenblanding af grise efter fravænning ikke flugtmuligheder eller indført andre foranstaltninger for at undgå aggression	Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling uden behov for opfølgende kontrolbesøg **Pkt. 5-6**: Op til ca. 10 % af dyregruppen	Uforsvarlig behandling med behov for opfølgende kontrolbesøg	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang	**Delkrav 1-4** Overtrædelse som berører op til 2 % af dyregruppen	Ca. 2-10 % af dyregruppen **Delkrav 5-6:** Op til ca. 10 % af dyregruppen	Mellem ca. 10 % og ca. 50 % af dyregruppen	Mere end ca. 50 % af dyregruppen
Varighed	**Delkrav 1 – 4** Overtrædelse hvor der i alvor er givet 1 og som har fundet sted i op til 3 dage	Kortere end ca. en måned	Mellem ca. en måned og ca. 6 måneder	Længere end ca. 6 måneder

[119] Dette punkt er ikke gennemført i dansk lovgivning på Justitsministeriets område. Der findes imidlertid regler om lægemidler til dyr i kapitel 4 i lov nr. 433 af 9. juni 2004 om dyrlæger. I medfør af bl.a. lovens § 12, stk. 3, har Fødevarestyrelsen udstedt bekendtgørelse nr. 910 af 29. august 2006 om dyrlægers anvendelse, udlevering og receptordinering af lægemidler til dyr.

6.4 God landbrugs- og miljømæssig stand

Krav 4.1 Etablering af plantedække på udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes

Bekendtgørelse nr. 1598 af 19. december 2007 om direkte støtte til landbrugere efter enkeltbetalingsordningen, med senere ændringer § 24, stk. 1-3 og 5.	Rådets forordning (EF) 73/2009 af 19. januar 2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitiks ordninger for direkte støtte til landbrugere og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere, art. 6	Kontrol: Plantedirektoratet Udtagning til kontrol: FødevareErhverv

1. Udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes, skal holdes plantedækket[120].

2. Plantedækket skal etableres senest 14 dage efter høst, dog senest den 1.oktober, medmindre der er tilstrækkeligt eksisterende plantedække på arealerne. Hvis høsten først sker efter den 1. oktober, skal plantedækket etableres snarest muligt og senest den 31. maj. Etableret plantedække kan retableres i perioden fra den 15. april til 31. maj under forudsætning af, at reglerne om slåning[121] er overholdt.

3. Plantedækket skal etableres på grundlag af:

    1) Fremspirede spildfrø fra tidligere dyrkningsårs landbrugsafgrøder, eller
    2) Græsmarksplanter, idet afgrøden på udtagne arealer dog ikke i et senere år må anvendes til frøproduktion, eller
    3) Frøblandinger, herunder blandinger af vildt- og bivenlige planter, som godkendes af FødevareErhverv.

4. På udtagne arealer samt landbrugsarealer der ikke dyrkes, herunder arealer, der videreføres som udtagne i det følgende år, skal der hvert år inden 1.oktober ske eftersåning af områder uden tilstrækkeligt plantedække.

Bedømmelsen er opdelt i 4 afsnit

Bedømmelse – delkrav 1

Alvor: Vurderes efter hvor stort arealet uden etableret plantedække er, sat i forhold til det samlede areal, der burde være plantedækket. Beregnes som (ikke etableret areal/samlet udyrket og udtaget areal) x 100.

[120] Plantedække kan undlades i en bredde af højst to meter rundt om hver enkelt mark. Dette areal kan ved mekanisk bearbejdning holdes plantefrit hele året. Plantedække kan dog ikke undlades på arealer, der ligger nærmere end 5 m fra søer, åbne vandløb, kystlinier samt langs fortidsminder, som er beskyttet i medfør af museumsloven. Endvidere kan der hele året etableres insektvolde på arealerne, og der kan efter godkendelse fra direktoratet etableres andre former for faunaforbedrende foranstaltninger.
[121] Plantedækket må slås hele året, hvis det gennem hele foråret ved slåning med jævne mellemrum holdes helt kort. Slåning af plantedækket kan undlades på vildtstriber og insektvolde, dog skal vedplanter holdes nede.

Omfang: Vurderes efter hvor stort arealet uden etableret plantedække er, sat i forhold til det samlede areal der burde være plantedækket. Beregnes som (ikke etableret areal/samlet udyrket og udtaget areal) x 100.

Varighed: Vurderes efter hvor lang tid tidsfristerne i delkrav 4.1.2 er overskredet.

Bemærkninger
Manglende plantedække defineres som areal, hvor der er så få planter, at det har karakter af bar jord.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	10 – 15 % af arealet er ikke etableret med plantedække[122]	15 – 25 % af arealet er ikke etableret med plantedække	25 – 75 % af arealet er ikke etableret med plantedække	> 75 % af arealet er ikke etableret med plantedække
Omfang	10 – 15 % af arealet er ikke etableret med plantedække	15 – 25 % af arealet er ikke etableret med plantedække	25 – 75 % af arealet er ikke etableret med plantedække	> 75 % af arealet er ikke etableret med plantedække
Varighed	Frist for etablering af plantedække er overskredet med under 1 måned	Frist for etablering af plantedække er overskredet med 1-2 måneder	Frist for etablering af plantedække er overskredet med 2 - 7 måneder	Frist for etablering af plantedække er overskredet med mere end 7 måneder

Bedømmelse – delkrav 2
Alvor: Vurderes efter om 1 eller flere frister i delkravet ikke er overholdt.

Omfang: Vurderes efter hvor stor en del af arealet, hvor der ikke er overholdt en frist for etablering eller retablering, set i forhold til det samlede areal der er udtaget/udyrket.

Varighed: Vurderes efter hvor lang tid tidsfristerne er overskredet.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor		Der er 1 frist, der ikke er overholdt	Der er mere end 1 frist, der ikke er overholdt	

[122] Hvis plantedækket mangler på 0,3 ha sammenhængende areal eller mere, gives karakteren 2, selvom arealet med manglende plantedække udgør mindre end 10 % af det samlede areal.

Omfang	Frister er ikke overholdt for 0-10 % af arealet	Frister er ikke overholdt for 10-20 % af arealet	Frister er ikke overholdt for 20-75 % af arealet	Frister er ikke overholdt for > 75 % af arealet
Varighed	Frister er overskredet med under 1 måned	Frister er overskredet med 1-2 måneder	Frister er overskredet med 2-7 måneder	Frister er overskredet med mere end 7 måneder

Bedømmelse – delkrav 3
Alvor: Vurderes efter hvor stor en andel af arealet, der består af ikke godkendte plantearter.

Omfang: Vurderes efter hvor stor en del af arealet, der består af ikke godkendte plantearter.

Varighed: Vurderes efter det etablerede plantedækkes varighed. Der skelnes mellem plantedække etableret på grundlag af ikke godkendte frø med henholdsvis 1-årige planter og flerårige planter.

Bemærkninger
Det samlede plantedække kan bestå af såvel etablerede planter som ukrudtsplanter. Artssammensætningen vurderes ud fra den botaniske sammensætning af plantedækket.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	0-10 % af arealet består af ikke-godkendte plantearter	10-20 % af arealet består af ikke-godkendte plantearter	20-75 % af arealet består af ikke-godkendte plantearter	> 75 % af arealet består af ikke-godkendte plantearter
Omfang	0-10 % af arealet er dækket med ikke-godkendte plantearter	10-20 % af arealet er dækket med ikke-godkendte plantearter	20-75 % af arealet er dækket med ikke-godkendte plantearter	> 75 % af arealet er dækket med ikke-godkendte plantearter
Varighed		Der er etårige planter af ikke-godkendte frø i plantedækket	Der er flerårige planter af ikke-godkendte frø i plantedækket	

Bedømmelse – delkrav 4
Alvor: Vurderes efter hvor stort et areal der mangler retablering, sat i forhold til det samlede areal der burde være retableret. Beregnes som (ikke retableret areal/samlet udyrket og udtaget areal som burde være retableret) x 100.
Omfang: Vurderes efter hvor stort et areal der mangler retablering, sat i forhold til det samlede areal, der burde være retableret. Beregnes som (ikke retableret areal/samlet udyrket og udtaget areal som burde være retableret) x 100.

Varighed: Vurderes efter hvor lang tid tidsfristerne i delkrav 4.1.2 er overskredet.

Bemærkninger
Manglende plantedække defineres som areal, hvor der er så få planter, at det har karakter af bar jord.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	10-15 % af arealet mangler retablering	15-25 % af arealet mangler retablering	25-75 % af arealet mangler retablering	>75 % af arealet mangler retablering
Omfang	10-15 % af arealet mangler retablering	15-25 % af arealet mangler retablering	25-75 % af arealet mangler retablering	>75 % af arealet mangler retablering
Varighed	Frist for retablering af plantedække er overskredet med under 1 måned	Frist for retablering af plantedække er overskredet med 1 - 2 måneder	Frist for retablering af plantedække er overskredet med 2-7 måneder	Frist for retablering af plantedække er overskredet med mere end 7 måneder

Krav 4.2 Vedligeholdelse af udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes

1598 af 19. december 2007 om direkte støtte til landbrugere efter enkeltbetalingsordningen, med senere ændringer, som ændret ved bekendtgørelse 238 af 27. marts 2009, § 25, stk. 1 og stk. 2, 1. pkt.	Rådets forordning (EF) 73/2009 af 19. januar 2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitiks ordninger for direkte støtte til landbrugere og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere, art. 6	Kontrol: Plantedirektoratet Udtagning til kontrol: FødevareErhverv

1. Udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes, skal slås mindst en gang hvert andet år i juli eller august[123].

2. Plantedækket må ikke slås i perioden 1. maj til 30. juni[124].

Bedømmelsen er opdelt i 2 afsnit

Bedømmelse – delkrav 1
Alvor: Vurderes efter hvor stort et areal, der ikke er slået minimum hvert andet år. Beregnes som (areal(ikke slået)/samlet udyrket og udtaget areal)*100.
Omfang: Vurderes efter hvor stort et areal, der ikke er slået minimum hvert andet år. Beregnes som (areal(ikke slået)/samlet udyrket og udtaget areal)*100.

[123] Slåning kan undlades i juli eller august, hvis det samme år er slået i forbindelse med en af de i note 124 nedenstående situationer. Endvidere kan slåning af plantedækket undlades på vildtstriber og insektvolde. Endelig kan slåning undlades i de første tre år efter såning på arealer, hvor der er isået flerårige vildt- og bivenlige arter. Arealerne skal dog holdes fri for opvækst af træer og buske.

[124] Hvis arealerne ligger inden for de afstandskrav, der gælder efter bestemmelserne for certificering af frø, skal plantedækket dog slås inden blomstring på anmodning fra den berørte planteavler. Plantedækket må endvidere slås i forbindelse med bekæmpelse af flyvehavre, hejrearter, brændenælder, tidsler samt giftige eller aggressive ukrudtsarter, som fastlægges af FødevareErhverv. Plantedækket må slås hele året, hvis det gennem hele foråret ved slåning med jævne mellemrum holdes helt kort.

Varighed: Vurderes efter hvor lang tid arealet ikke har været slået.

Bemærkninger
Ved vurderingen af, hvornår arealet har været slået, vurderes det, om der er planter, buske og træer, der indikerer at vedligeholdelsen med slåning ikke har været foretaget.
Det bemærkes dog, at såfremt landbrugeren kan dokumentere, at træer og buske har været på arealet i længere tid og de dele af arealet ikke er medtaget i ansøgningen, vil man skulle se bort fra denne type af vegetation ved bedømmelsen, idet arealet betragtes som et fradragsareal.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	0-10 % af arealet er ikke slået hvert andet år	10-20 % af arealet er ikke slået hvert andet år	20-75 % af arealet er ikke slået hvert andet år	>75 % af arealet er ikke slået hvert andet år
Omfang	0-10 % af arealet er ikke slået hvert andet år	10-20 % af arealet er ikke slået hvert andet år	20-75 % af arealet er ikke slået hvert andet år	>75 % af arealet er ikke slået hvert andet år
Varighed		Arealet er slået for mellem 2-3 år siden	Arealet er slået for mellem 3-4 år siden	Arealet er slået for mere end 4 år siden

Bedømmelse – delkrav 2
Alvor: Vurderes efter hvor stort et areal der er slået i den nævnte periode, sat i forhold til det samlede areal der ikke burde være slået. Beregnes som (slået areal/samlet udyrket og udtaget areal) x 100.

Omfang: Vurderes efter hvor stort et areal der er slået i den nævnte periode, sat i forhold til det samlede areal der ikke burde være slået. Beregnes som (slået areal/samlet udyrket og udtaget areal) x 100.

Varighed: Vurderes efter hvornår arealet er slået.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	0-10 % af arealet er slået i perioden 1. maj – 30. juni	10-20 % af arealet er slået i perioden 1. maj – 30. juni	20-75 % af arealet er slået i perioden 1. maj – 30. juni	> 75 % af arealet er slået i perioden 1. maj – 30. juni
Omfang	0-10 % af arealet er slået i perioden 1. maj – 30. juni	10-20 % af arealet er slået i perioden 1. maj – 30. juni	20-75 % af arealet er slået i perioden 1. maj – 30. juni	> 75 % af arealet er slået i perioden 1. maj – 30. juni
Varighed			Slåning er sket i perioden 1. maj –	

			30. juni	

Krav 4.3 Plantedække på udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes

Bekendtgørelse nr. 1598 af 19. december 2007 om direkte støtte til landbrugere efter enkeltbetalingsordningen, med senere ændringer, § 26, stk. 1.	Rådets forordning (EF) 73/2009 af 19. januar 2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitiks ordninger for direkte støtte til landbrugere og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere, art. 6	Kontrol: Plantedirektoratet Udtagning til kontrol: FødevareErhverv

1. Udtagne arealer og landbrugsarealer, der ikke dyrkes, må ikke anvendes på en måde, der medfører ødelæggelse eller fjernelse af plantedækket. Midlertidige foranstaltninger og arrangementer er dog tilladt, hvis plantedækket retableres straks efter anvendelsen[125].

Bedømmelse
Alvor: Vurderes efter hvor stort et areal der er ødelagt eller hvor plantedækket er fjernet, sat i forhold til det samlede areal der burde være plantedækket. Beregnes som: (ødelagt areal/samlet udyrket og udtaget areal)*100.

Omfang: Vurderes efter, hvor stort et areal, der er ødelagt eller, hvor plantedækket er fjernet, sat i forhold til det samlede areal der burde være plantedækket. Beregnes som: (ødelagt areal/samlet udyrket og udtaget areal)*100.

Varighed: Vurderes efter hvornår retableringen er forsøgt foretaget.

Bemærkninger
Manglende plantedække defineres som areal, hvor der er så få planter, at det har karakter af bar jord. Bemærk, at hvis plantedækket er ødelagt grundet midlertidige foranstaltninger gives en måned til retablering, hvorefter der gennemføres en opfølgende kontrol. Først ved den opfølgende kontrol kan der være tale om en overtrædelse af kravet.

[125]Landbrugsarealer, der ikke dyrkes, kan altid anvendes til midlertidig landbrugsmæssig opbevaring af halm, roer, kartofler og lignende. På landbrugsarealer der ikke dyrkes, kan der foretages mekanisk jordbehandling, og anvendes gødning og pesticider fra 15. juli, med henblik på at etablere en afgrøde til høst i det følgende år.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	0-10 % af arealet har ødelagt eller fjernet plantedække	10-20 % af arealet har ødelagt eller fjernet plantedække	20-75 % af arealet har ødelagt eller fjernet plantedække	> 75 % af arealet har ødelagt eller fjernet plantedække
Omfang	0-10 % af arealet har ødelagt eller fjernet plantedække	10-20 % af arealet har ødelagt eller fjernet plantedække	20-75 % af arealet har ødelagt eller fjernet plantedække	> 75 % af arealet har ødelagt eller fjernet plantedække
Varighed	Retablering er sket 1-2 måneder efter ødelæggelse eller fjernelse af plantedække	Retablering er sket 2-3 måneder efter ødelæggelse eller fjernelse af plantedække	Retablering er sket 3-4 måneder efter ødelæggelse eller fjernelse af plantedække	Retablering er sket mere end 4 måneder efter ødelæggelse eller fjernelse af plantedække, eller er ikke påbegyndt

Krav 4.4 Plantebeskyttelse, gødskning og kunstvanding på udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes

Bekendtgørelse nr. 1598 af 19. december 2007 om direkte støtte til landbrugere efter enkeltbetalingsordningen, med senere ændringer, § 27, stk. 1.	Rådets forordning (EF) 73/2009 af 19. januar 2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitiks ordninger for direkte støtte til landbrugere og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere, art. 6	Kontrol: Plantedirektoratet Udtagning til kontrol: FødevareErhverv

1. På udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes [126] må der ikke:

   a) Anvendes plantebeskyttelsesmidler, jf. lov om kemiske stoffer og produkter, med undtagelse af midler, der anvendes med henblik på selektiv bekæmpelse af kæmpebjørneklo og selektive midler til bekæmpelse af flyvehavre under forudsætning af, at det øvrige plantedække ikke beskadiges. Når udyrkede arealer inddrages i driften, må der dog foretages mekanisk jordbehandling, og anvendes gødning og pesticider fra 15. juli, med henblik på at etablere en afgrøde til høst i det følgende år,

   b) Tilføres mineralsk eller organisk gødning [127],

[126] For udtagne arealer gælder bestemmelsen fra den 1. oktober forud for ansøgningsfristen til den efterfølgende 31. august.

[127] Der kan, efter godkendelse fra fødevareregionen, udbringes husdyrgødning på udtagne arealer i forbindelse med forebyggelse eller bekæmpelse af smitsomme husdyrsygdomme og zoonotiske infektioner.

c) Kunstvandes.

Bedømmelse
Alvor: Vurderes efter om der har været anvendt plantebeskyttelsesmidler, gødning eller kunstvanding på de udtagne og udyrkede landbrugsarealer.

Omfang: Vurderes efter hvor stort et areal, der er omfattet af anvendelsen af plantebeskyttelsesmidler, gødning og kunstvanding, sat i forhold til det samlede areal, der burde være uden behandling. Beregnes som (behandlet areal/samlet udyrket og udtaget areal) x 100.

Varighed: Vurderes efter om der har været anvendt plantebeskyttelsesmidler, gødning eller kunstvanding på de udtagne og udyrkede arealer i den periode, hvor arealet er anmeldt som udtaget eller udyrket areal.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Der er foretaget højst 1 behandling med kunstvanding	Der er foretaget højst 1 handling med plantebeskyttelsesmidler eller gødning	Der er foretaget højst 2 handlinger med plantebeskyttelsesmidler eller gødning	Der er foretaget mere end 2 behandlinger med gødning eller plantebeskyttelsesmidler
Omfang	0-10 % af arealet er behandlet	10-20 % af arealet er behandlet	20-75 % af arealet er behandlet	> 75 % af arealet er behandlet
Varighed			Der er anvendt plantebeskyttelsesmidler, gødning eller kunst-vanding i perioden	

Krav 4.5 Vedligeholdelse af plantedækket på permanente græsarealer

Bekendtgørelse nr. 1598 af 19. december 2007 om direkte støtte til landbrugere efter enkeltbetalingsordningen, med senere ændringer, § 25, stk. 1.	Rådets forordning (EF) 73/2009 af 19. januar 2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitiks ordninger for direkte støtte til landbrugere og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere, art. 6	Kontrol: Plantedirektoratet Udtagning til Kontrol: FødevareErhverv

1. Permanente græsarealer skal slås mindst en gang hvert andet år i juli eller august. Slåning kan erstattes af afgræsning.

Bedømmelse
Alvor: Vurderes efter hvor stort et areal, der ikke er slået minimum hvert andet år eller afgræsset. Beregnes som (ikke slået el. afgræsset areal)/samlet permanent græs areal)*100.

Omfang: Vurderes efter hvor stort et areal der ikke er slået minimum hvert andet år eller afgræsset. Beregnes som (ikke slået el. afgræsset areal)/samlet permanent græs areal)*100.

Varighed: Vurderes efter hvor lang tid arealet ikke har været slået eller afgræsset.

Bemærkninger
Ved vurderingen af, hvornår arealet har været slået eller afgræsset, vurderes det, om der er planter, buske og træer, der indikerer at vedligeholdelsen med slåning ikke har været foretaget. Det bemærkes dog, at såfremt landbrugeren kan dokumentere, at træer og buske har været på arealet i længere tid og de dele af arealet ikke er medtaget i ansøgningen, vil man skulle se bort fra denne type af vegetation, som bedømmelsesgrundlag, idet arealet betragtes som et fradragsareal.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	0-10 % af arealet er ikke slået hvert andet år eller afgræsset	10-20 % af arealet er ikke slået hvert andet år eller afgræsset	20-75 % af arealet er ikke slået hvert andet år eller afgræsset	>75 % af arealet er ikke slået hvert andet år eller afgræsset
Omfang	0-10 % af arealet er ikke slået hvert andet år eller afgræsset	10-20 % af arealet er ikke slået hvert andet år eller afgræsset	20-75 % af arealet er ikke slået hvert andet år eller afgræsset	>75 % af arealet er ikke slået hvert andet år eller afgræsset
Varighed		Arealet er slået eller afgræsset for mellem 2-3 år siden	Arealet er slået eller afgræsset for mellem 3-4 år siden	Arealet er slået eller afgræsset for mere end 4 år siden

Krav 4.6 - Udgået

Krav 4.7 Markafbrænding af halm eller andre lignende dele af landbrugsafgrøder

Bekendtgørelse nr. 1317 af 20. november 2006 om forbud mod markafbrænding af halm m.v. § 1, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1207 af 11.oktober 2007	Rådets forordning (EF) 73/2009 af 19. januar 2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitiks ordninger for direkte støtte til landbrugere og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere, art. 6	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

5. Halm eller andre lignende dele af landbrugsafgrøder må ikke afbrændes på marker eller uopdyrkede arealer.

Bestemmelsen om forbuddet mod afbrænding gælder dog ikke for:
1) Flammebehandling af ukrudt.
2) Afbrænding af halm fra frøgræsser fra arealer, hvor afgrøden dyrkes det følgende år.
3) Halm der har været anvendt til overdækning og lignende.
4) Mindre spild i forbindelse med presning, herunder fejlbundne halmballer.

5) Våde halmballer. Afbrænding må først foretages, når der er sket orientering af kommunalbestyrelsen.
6) Halm på øerne, bortset fra Sjælland, Fyn, Bornholm, Læsø, Samsø, Fanø og Ærø samt øer, der har bro eller dæmning til en af disse øer eller til fastlandet.

Bedømmelse: Krydsoverensstemmelseskravet der vedrører forbuddet mod afbrænding af halm eller andre lignende dele af landbrugsafgrøder på marker eller uopdyrkede arealer, har til formål at bevare jordens indhold af organiske stoffer.

Ved bedømmelse af en overtrædelse er karakteren for kriteriet alvor bestemmende for karaktergivningen af omfang og varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensynstagen til formålet med det pågældende krav. Afbrændingens alvor skal bedømmes ud fra, hvor meget organisk stof, der ikke tilføres jorden pga. afbrændingen. Ved vurderingen af alvoren af en overtrædelse har det afbrændte areals størrelse derfor betydning. Alvor vurderes efter hvor stort et areal, der er afbrændt.

Omfang: Da effekten af en overtrædelse af dette krav er direkte proportional med størrelsen af det afbrændte areal, er karakteren for alvor bestemmende for karakteren for omfang, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Varighed: Varigheden af en overtrædelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Da varigheden af afbrændingen af det konkrete areal afhænger af arealets størrelse, er karakteren for alvor bestemmende for karakteren for varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Karakter / **Kriterium**	**1** **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	**2** **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	**3** **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	**4** **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor	Der er foretaget afbrænding på et areal < 0,5 ha	Der er foretaget afbrænding på et areal mellem 0,5-5 ha	Der er foretaget afbrænding på et areal mellem 5-10 ha	Der er foretaget afbrænding på et areal > 10 ha
Omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives der også karakteren 1 for omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 2, gives der også karakteren 2 for omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 3, gives der også karakteren 3 for omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 4, gives der også karakteren 4 for omfang
Varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives der også karakteren 1 for varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 2, gives der også karakteren 2 for varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 3, gives der også karakteren 3 for varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 4, gives der også karakteren 4 for varighed

Krav 4.8 2 meter zoner omkring fredede fortidsminder

Bekendtgørelse nr. 1505 af 14. december 2006 af museumsloven § 29 f	Rådets forordning (EF) 73/2009 af 19. januar 2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitiks ordninger for direkte støtte til landbrugere og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere, art. 6	Kontrol og udtagning til kontrol: Kulturarvsstyrelsen

1. På fredede fortidsminder og inden for en afstand af 2 m fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.

Bemærkninger
Formålet med 2 meter beskyttelseszonen omkring fortidsminder beskyttet efter museumslovens §29 e (fredede fortidsminder) er at bevare de kulturhistoriske værdier, primært i form af arkæologiske interesser ved og omkring fredede fortidsminderne, samt at beskytte det enkelte fortidsminde mod nedslidning i forbindelse med kørsel med landbrugsmaskiner.

Langt de fleste fredede fortidsminder på de dyrkede arealer er gravhøje, dysser og jættestuer. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at fredede fortidsminder i denne forbindelse udgøres af forskellige former for synlige monumenter. De fredede fortidsminder, som 2 meter zonen vedrører, fremgår af bilaget til museumsloven, kapitel 1 og 2. Ved kontrollen af 2 meter zonen skal der tages hensyn til forskellen mellem bilagets kapitel 1 og 2 (i museumsloven). Således indgår kun fredede fortidsminder efter kapitel 1 samt registrerede fredede fortidsminder efter kapitel 2.

Der henvises i øvrigt til Kulturavsstyrelsens hjemmeside (www.kulturarv.dk), hvor der findes yderligere information om de fredede fortidsminder, herunder vejledninger, bestemmelser og overblik over fredede fortidsminderne.

Der findes ligeledes en vejledende registrering af de fredede fortidsminder på Danmarks Arealinformation (kort.arealinfo.dk) under Danmarks Miljøportal (www.miljoeportal.dk).

Bedømmelse
Alvor: Alvoren af overtrædelsen vurderes efter graden af overtrædelsen, set i forhold til den lovbestemte 2 meter beskyttelseszone omkring fredede fortidsminder.

2 meter beskyttelseszonen måles fra det fredede fortidsmindes ydre grænse, eksempelvis fra højfod eller randsten, eller fra fredningsgrænsen, hvis denne overstiger det fredede fortidsmindes landskabelige udstrækning.

Ved vurdering af alvoren af en overtrædelse af 2 meter beskyttelseszonen vil det indgå, i hvor høj grad 2 meter beskyttelseszonen er overtrådt med hensyn til jordbehandling, gødskning og plantning. Graden af overtrædelsen vurderes de overtrådte steder, således at den største overtrædelse af 2 meter beskyttelseszonen vil være karaktergivende. Bedømmelsen vil dog altid bero på en konkret vurdering af forholdene omkring det enkelte fortidsminde.

Omfang: Omfanget vurderes efter hvilken grad af virkning overtrædelsen har i forhold til det fredede fortidsminde. Omfanget af en overtrædelse er i denne sammenhæng ensbetydende med overtrædelsens udstrækning indenfor 2 meter beskyttelseszonen, og måles som overtrædelsens procent af beskyttelseszonens samlede omkreds.

Vurdering af omfanget vil altid være en konkret vurdering af overtrædelsen med hensyn til jordbehandling, gødskning og plantning i forhold til hvor stor andel af beskyttelseszonens udstrækning, der berøres af overtrædelsen.

Varighed: Varigheden af en overtrædelse vurderes efter den dokumenterbare varighed af overtrædelsen. Langtidseffekten af en overtrædelse er destruktion af de kulturhistoriske værdier omkring de fredede fortidsminder, nedslidning af de fredede fortidsminder, herunder bortpløjning af jord helt ind til selve fortidsmindet, og skader på selve fortidsmindet i forbindelse med jordbehandling, gødskning og tilplantning.

Vurdering af varighed vil altid være en konkret vurdering af det enkelte fortidsmindes omgivelser sidestillet med overtrædelsen med hensyn til jordbehandling, gødskning og plantning i 2 meter beskyttelseszonen.

Karakter / Kriterium	1 **Meget lille betydning i forhold til formål med kravet**	2 **Mindre betydning i forhold til formål med kravet**	3 **Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet**	4 **Meget stor betydning i forhold til formål med kravet**
Alvor		Beskyttelseszonen er overtrådt med 0,5-1 m	Beskyttelseszonen er overtrådt med 1-1,5 m	Beskyttelseszonen er overtrådt med 1,5-2 m
Omfang		10-20 % af beskyttelseszonens samlede udstrækning er overskredet	20-75 % af beskyttelseszonens samlede udstrækning er overskredet	75-100 % af beskyttelseszonens samlede udstrækning er overskredet
Varighed		Beskyttelseszonen er overskredet i indeværende dyrkningssæson / kontrolperiode	Beskyttelseszonen vurderes at have været overtrådt i flere dyrkningssæsoner	Beskyttelseszonen er overskredet i en grad, hvor det medfører skade på det enkelte fortidsminde

Krav 4.9 Bekæmpelse af flyvehavre

Bekendtgørelse nr. 891 af 26. august 2004 om flyvehavre, § 1.	Rådets forordning (EF) 73/2009 af 19. januar 2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitiks ordninger for direkte støtte til landbrugere og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere, art. 6	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet

1. Ejeren eller brugeren har pligt til at holde alle dyrkede og udyrkede arealer fri for flyvehavre[128].

Bedømmelse: Ved bedømmelse af en overtrædelse er karakteren for kriteriet alvor bestemmende for karaktergivningen af omfang og varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Alvor: Det vurderes, hvor stort et areal, der er inficeret med flyvehavre og graden af inficering.

[128] Ved flyvehavre forstås planter af Avena fatua L., A. Sterilis L., A. ludoviciana Dur. og andre vildtvoksende etårige havrearter, der har løsningslag ved grunden af en eller flere kerner i småakset.

Omfang: Vurderes efter om der er risiko for spredning af flyvehavre til nærområdet (naboområdet).

Varighed: Vurderes ud fra hvor længe overtrædelsen finder sted.

Bemærkninger: Ved bedømmelse af overtrædelsen indgår overtrædelsens omfang samt sparede omkostninger ved manglende eller ikke effektiv bekæmpelse. Hvis jordbrugeren har forsøgt bekæmpelse med godkendt kemisk middel eller ved lugning betragtes dette som en formildende omstændighed.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Enkeltstående, spredte flyvehavreplanter (maksimalt 1 plante pr. 100 m^2).	Hvis der i mindst én mark konstateres op til 3 mindre kolonier. En mindre koloni defineres som mindst 10 og maksimalt 100 planter afgrænset på et areal mindre end 100 m^2. Den indbyrdes afstand mellem planterne må ikke overstige ca. 1 meter.	Hvis der i mindst én mark konstateres en tæt forekomst af flyvehavre på et areal mere end 100 m^2 eller fra én til flere afgrænsede kolonier med mere end 100 planter i hver eller flere end 3 mindre kolonier. Den indbyrdes afstand mellem planterne må ikke overstige ca. 1 meter. Der er forsøgt bekæmpelse med godkendt kemisk middel dokumenteret ved sprøjtejournal eller lugning dokumenteret ved fremvisning af sække med aflugede planter.	Hvis der i mindst én mark konstateres en tæt forekomst af flyvehavre på et areal mere end 100 m^2 eller fra én til flere afgrænsede kolonier med mere end 100 planter i hver eller flere end 3 mindre kolonier. Den indbyrdes afstand mellem planterne må ikke overstige ca. 1 meter.
Omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives der også karakteren 1 for omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 2, gives der også karakteren 2 for omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 3, gives der også karakteren 3 for omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 4, gives der også karakteren 4 for omfang
Varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives der også karakteren 1 for varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 2, gives der også karakteren 2 for varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 3, gives der også karakteren 3 for varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 4, gives der også karakteren 4 for varighed

Krav 4.10 Bekæmpelse af Kæmpebjørneklo

Bekendtgørelse nr. 17 af 13. januar 2006 om bekæmpelse af Kæmpebjørneklo §§ 1 og 2	Rådets forordning (EF) 73/2009 af 19. januar 2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitiks ordninger for direkte støtte til landbrugere og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere, art. 6	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen

2. Ejeren eller brugeren af arealer[129], hvor der findes Kæmpebjørneklo, har pligt til at bekæmpe Kæmpebjørneklo efter en af kommunalbestyrelsen endeligt vedtaget og offentliggjorte indsatsplan.

Kravet er dermed alene relevant såfremt kommunalbestyrelsen har vedtaget en indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpebjørneklo. Såfremt der ikke findes en indsatsplan, skal der ikke udføres en KO-kontrol af dette krav. Indsatsområdet, bekæmpelsesfrist(er) samt vejledning i bekæmpelsesmetoder fremgår af den pågældende indsatsplan.

Bedømmelse: Ved bedømmelse af en overtrædelse er karakteren for kriteriet alvor bestemmende for karaktergivningen af omfang og varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Alvor: Det vurderes,
1. om der er arealer på bedriften, der er inficeret med Kæmpebjørneklo
2. om planten har reproduceret sig selv

Omfang: Vurderes efter om der er risiko for spredning af Kæmpebjørneklo til nærområdet (naboområdet).

Varighed: Vurderes ud fra hvor længe overtrædelsen finder sted.

Bemærkninger: Bekæmpelse af Kæmpebjørneklo skal medføre, at den enkelte plante inden for indsatsområdet dør inden for indsatsperioden. Endvidere skal bekæmpelsen udføres således, at den enkelte plante på intet tidspunkt i indsatsperioden reproducerer sig selv, dvs. formerer sig ved frøspredning.
Ved bedømmelse af overtrædelsen indgår overtrædelsens omfang samt sparede omkostninger ved manglende eller ikke effektiv bekæmpelse. Hvis jordbrugeren har forsøgt bekæmpelse med godkendt kemisk middel eller mekanisk, betragtes dette som en formildende omstændighed.

[129] Hvis Kæmpebjørneklo konstateres på landbrugsarealer, vil der ske en reduktion i den direkte støtte og landdistriktsstøtten, mens Kæmpebjørnekloplanter, som konstateres på et ikke-landbrugsareal, hvortil der søges landdistriktsstøtte, kun medfører en reduktion i landdistriktsstøtten.

Karakter / Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	Der er konstateret Kæmpebjørnekloplanter på arealet. Ingen af planterne har ved kontroltidspunktet opnået blomsterstand eller frøstand.	Der er ikke foretaget bekæmpelsesindsats mekanisk eller med godkendt kemisk middel i henhold til indsatsplanens frist(er). Kæmpebjørnekloplanter har opnået blomsterstand, men har endnu ikke nået at reproducere sig selv ved frøspredning.	Der er forsøgt bekæmpelse mekanisk eller med godkendt kemisk middel i henhold til indsatsplanen, men der er konstateret Kæmpebjørnekloplanter der har reproduceret sig selv ved frøspredning.	Der er ikke forsøgt bekæmpelse mekanisk eller med godkendt kemisk middel i henhold til indsatsplanen, og der er konstateret Kæmpebjørnekloplanter der har reproduceret sig selv ved frøspredning.
Omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives der også karakteren 1 for omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 2, gives der også karakteren 2 for omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 3, gives der også karakteren 3 for omfang	Hvis der for alvor gives karakteren 4, gives der også karakteren 4 for omfang
Varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 1, gives der også karakteren 1 for varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 2, gives der også karakteren 2 for varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 3, gives der også karakteren 3 for varighed	Hvis der for alvor gives karakteren 4, gives der også karakteren 4 for varighed

Bilag 1

Brugervejledning til websystemet

FødevareErhvervs web-applikation findes på følgende adresse: Ko-kontrol.dffe.dk. Bemærk, at der ikke skal være www foran.

Web-applikationen henvender sig til kontrolmyndighederne og skal anvendes til udtagning af landbrugere til kontrol med krydsoverensstemmelse, indberetning af resultater, udskrivning af kontrolrapport m.v. Du kan desuden bruge applikationen til at finde forskellige informationer og statistikker om krydsoverensstemmelse.

For at få adgang til systemet skal det tilsendte **Brugernavn** og **Adgangskode** indtastes.
Klik herefter på "Log ind" knappen.

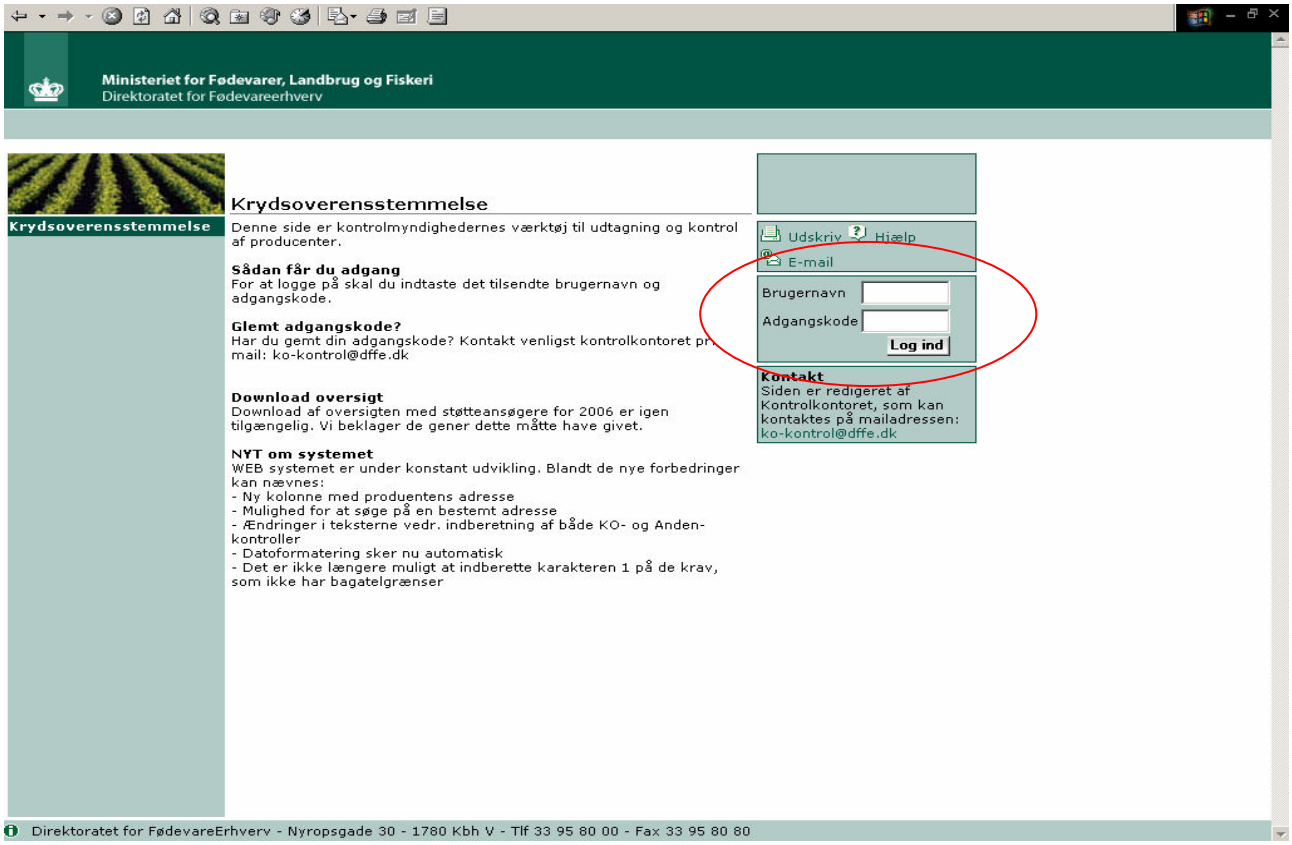

Forsiden giver dig følgende muligheder:

- **Støtteansøgere**:
  Her finder du en oversigt over støtteansøgere i dit geografiske område, hvorfra du skal udvælge din kontrolpopulation.
- **Kontrolpopulation**:
  Her får du et overblik over hvilke støtteansøgere, der skal kontrolleres, og har mulighed for at gå videre til indberetning.
- **Anden kontrol**:
  Her indberettes Anden kontroller.
- **Statistik**:
  Statistikken dækker over støtteansøgerne i dit geografiske område og over udtagningerne til KO-kontrol.

- **Informationsmateriale**:
  Her kan du læse mere om krydsoverensstemmelse.
- **Folder om krydsoverensstemmelse**:
  Her kan du downloade den folder, som afleveres til landbrugeren ved kontrol af hans bedrift.

Den nederste del af skærmbilledet indeholder information om web-applikationen.
Her kan du læse information fra Kontrolkontoret om ændringer i systemet eller nye regler for indberetning af kontrolresultater.

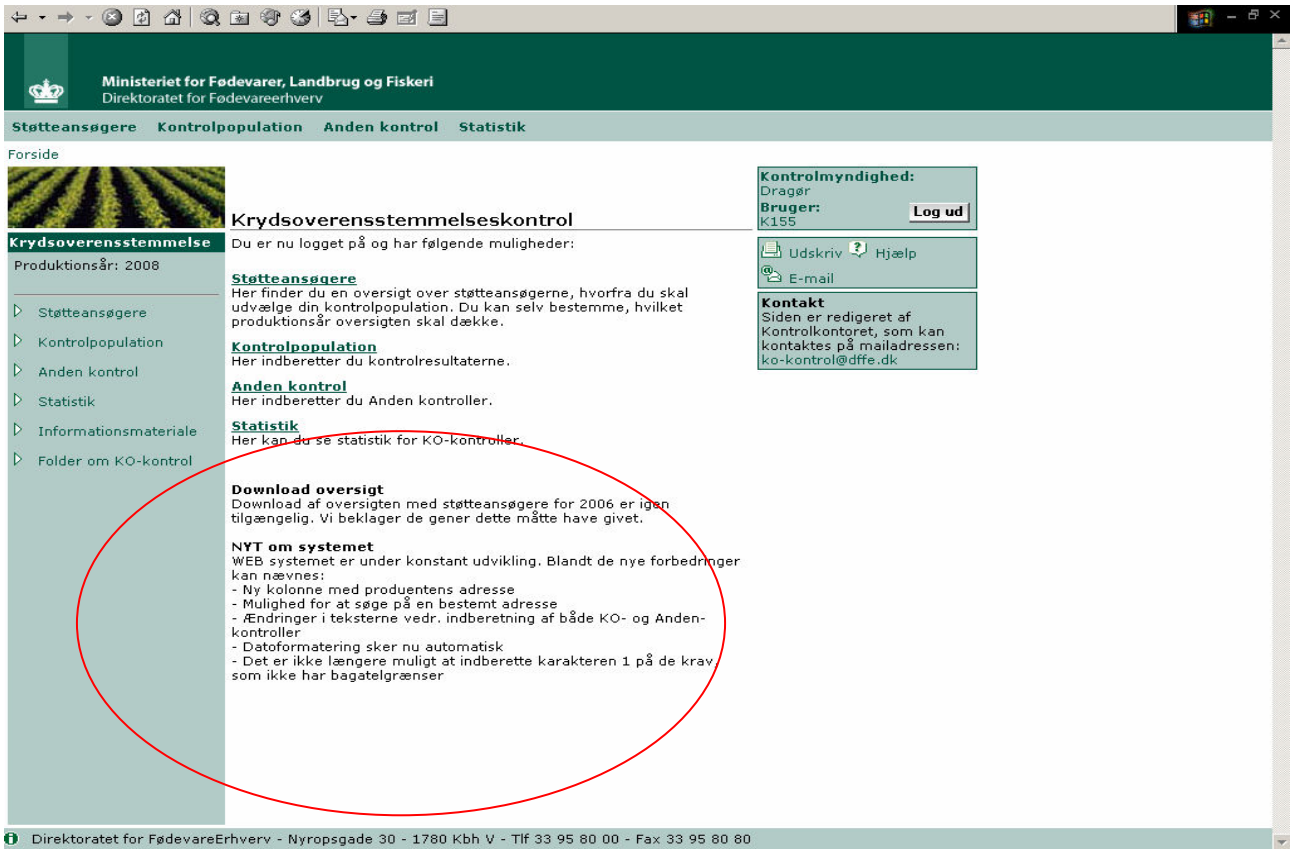

Støtteansøgere:

Støtteansøgere fremsøges første gang ved at vælge ét eller flere søgekriterier under Søgning… i venstre side.

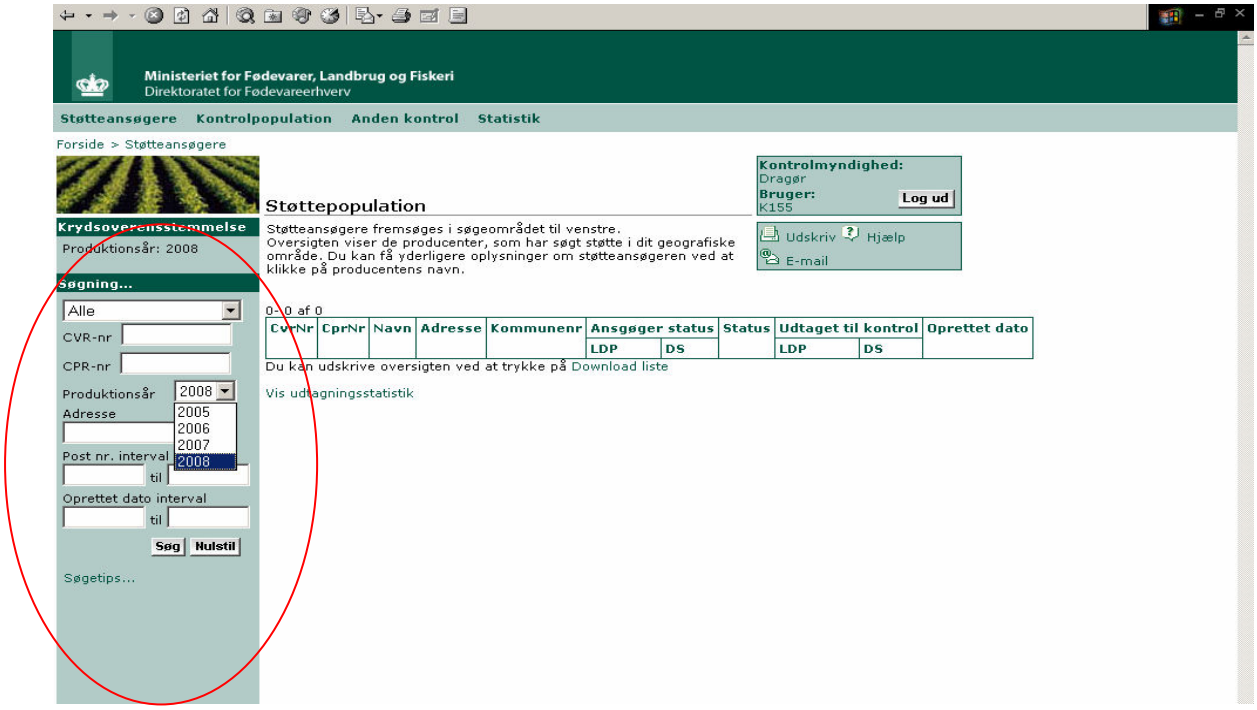

LDP står for Landdistriktsprogrammet.
DS står for Direkte Støtteordninger.

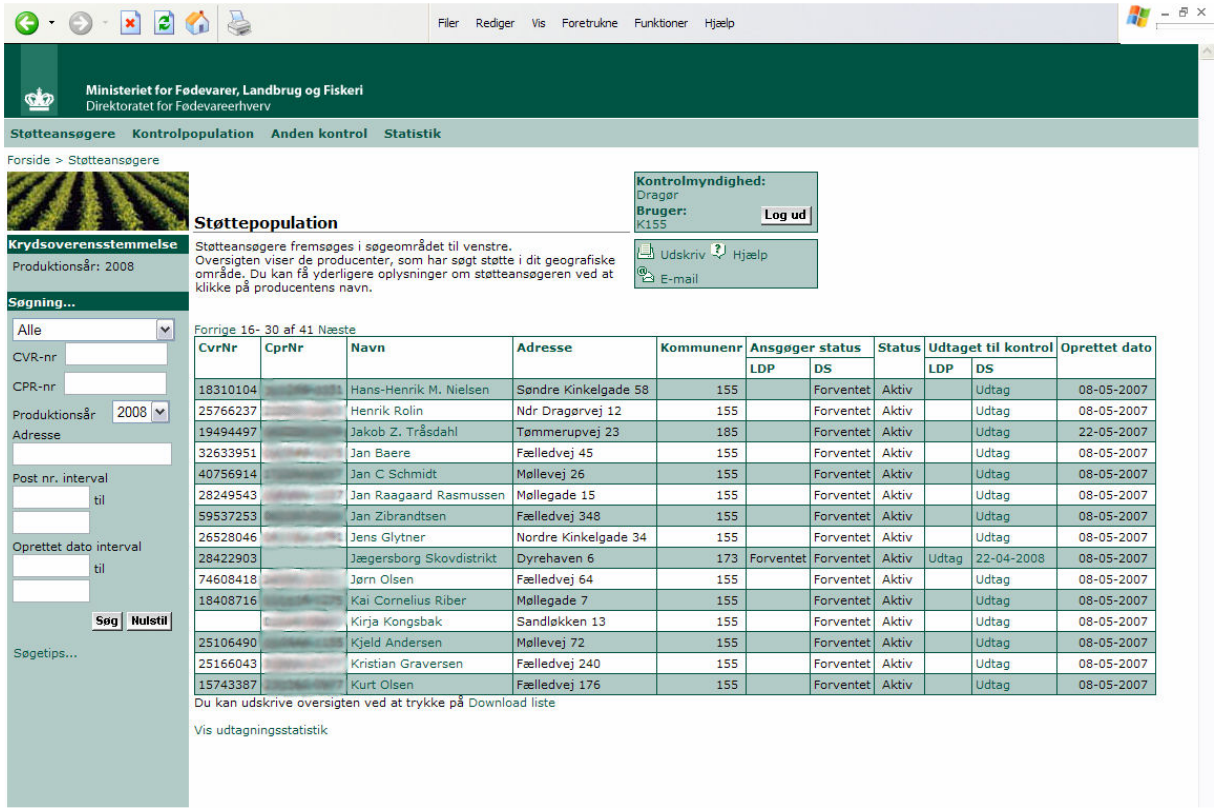

Udtagning til KO-kontrol

Udvælgelsen af producenter til KO-kontrol sker i **Støtteansøgere** på baggrund af den risikoanalyse, som kontrolmyndigheden selv har udarbejdet (se afsnit 4.2).

Fremsøg f.eks. de udvalgte støtteansøger ved hjælp af søgefelterne til venstre, eller benyt sorteringsmulighederne i skemaet.
Der kan sorteres på følgende:

- CvrNr
- CprNr
- Navn
- Adresse

Klik herefter på **Udtag** i kolonnen **Udtaget til kontrol** på de udvalgte støtteansøgere, derefter vises **datoen** for udtagningen.
Så længe der ikke er indberettet kontrolresultater eller kontroldato på producenten, kan du fortryde udtagningen ved at klikke på **datoen**, som derved ændres til **Udtag** igen.
Udskiftning af udtagne producenter må kun ske efter godkendelse fra FødevareErhverv (se afsnit 4.3).

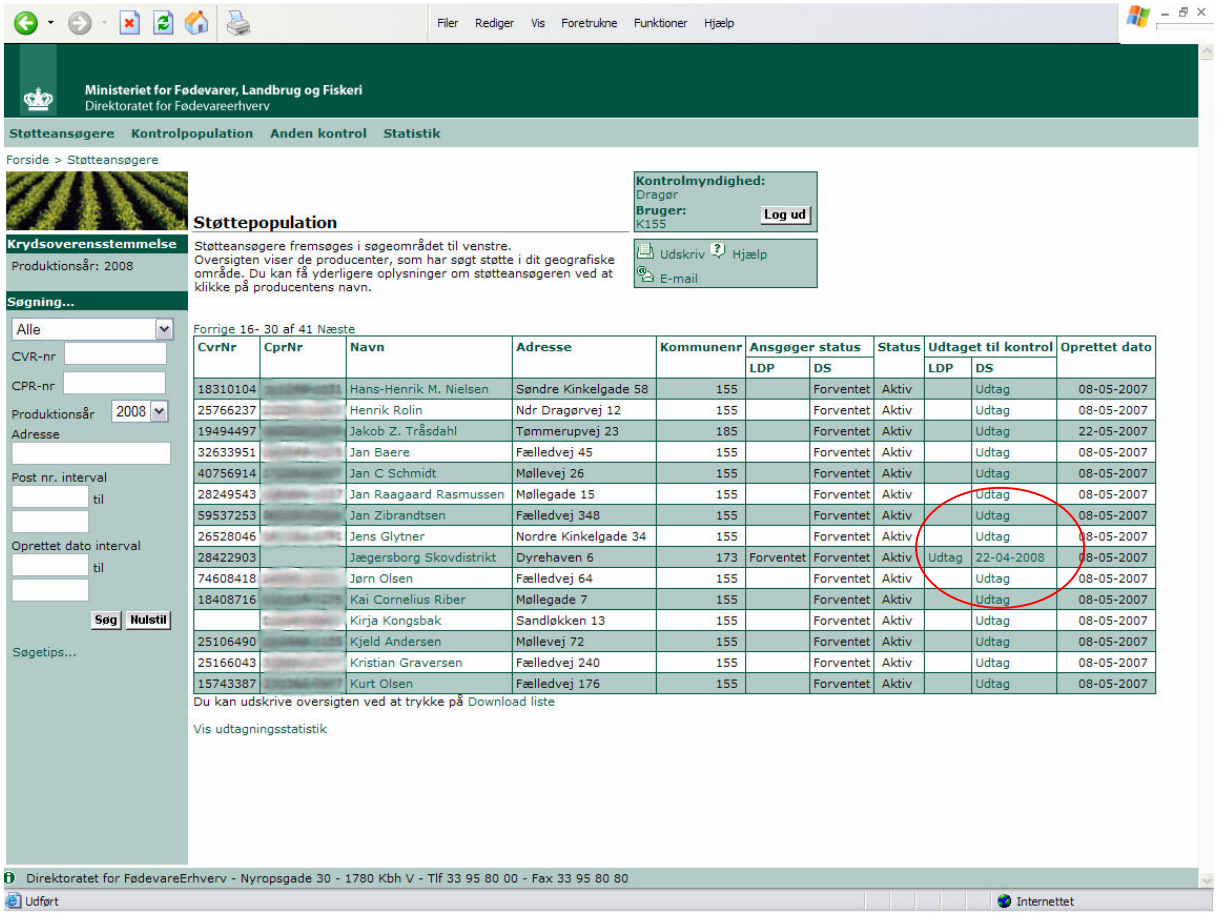

Efterfølgende kan du nemt fremsøge støtteansøgere, der er udtaget til kontrol, ved hjælp af søgefelterne i venstre side.

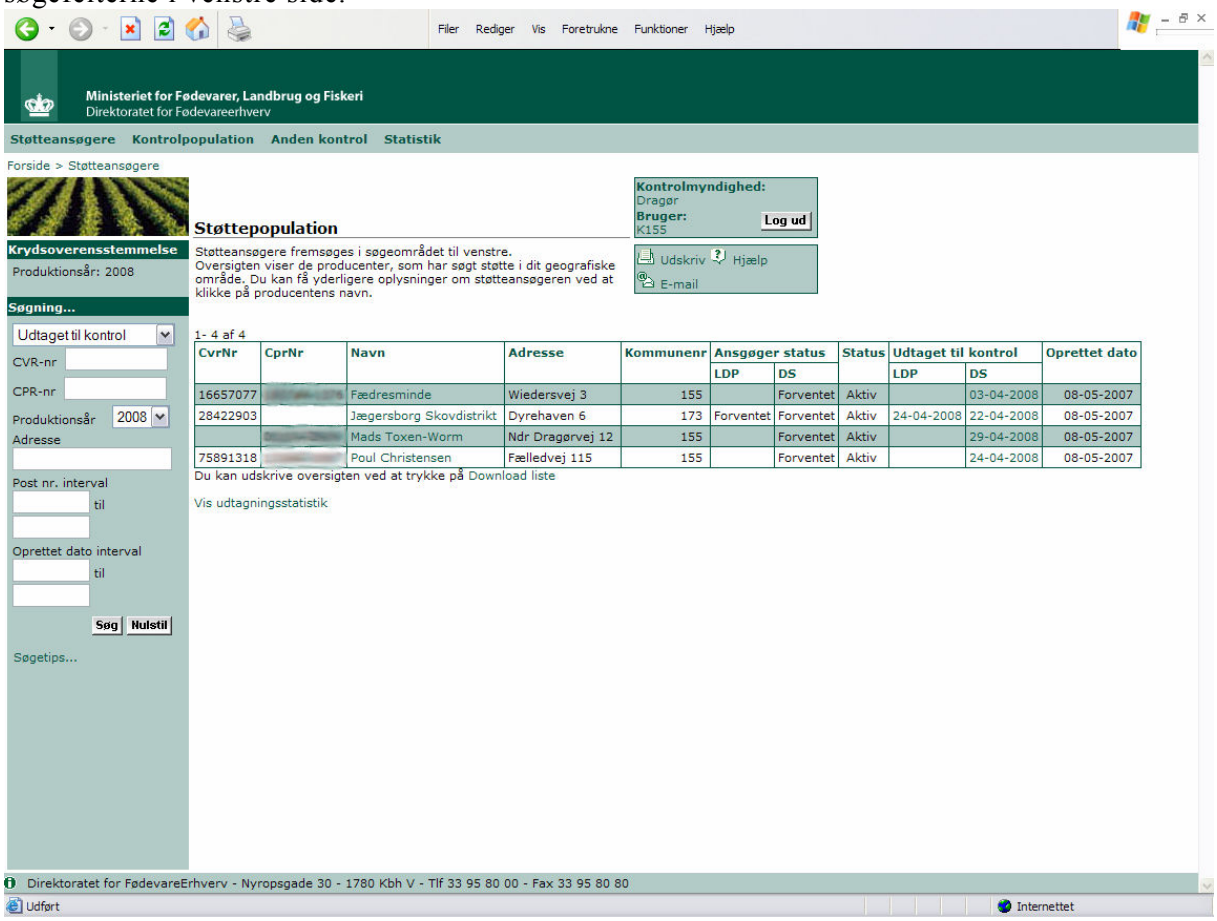

.

Producent oplysninger

For at tilgå yderligere oplysninger om støtteansøger f.eks.:

- Navn
- Adresse
- Ordninger der er søgt støtte på
- Ejendomme og ejerforhold
- Ansøgningsnummer
- Ansøgningsskema
- Elektronisk markkort
- Indskannet markkort

Klik på den relevante ansøgers navn.

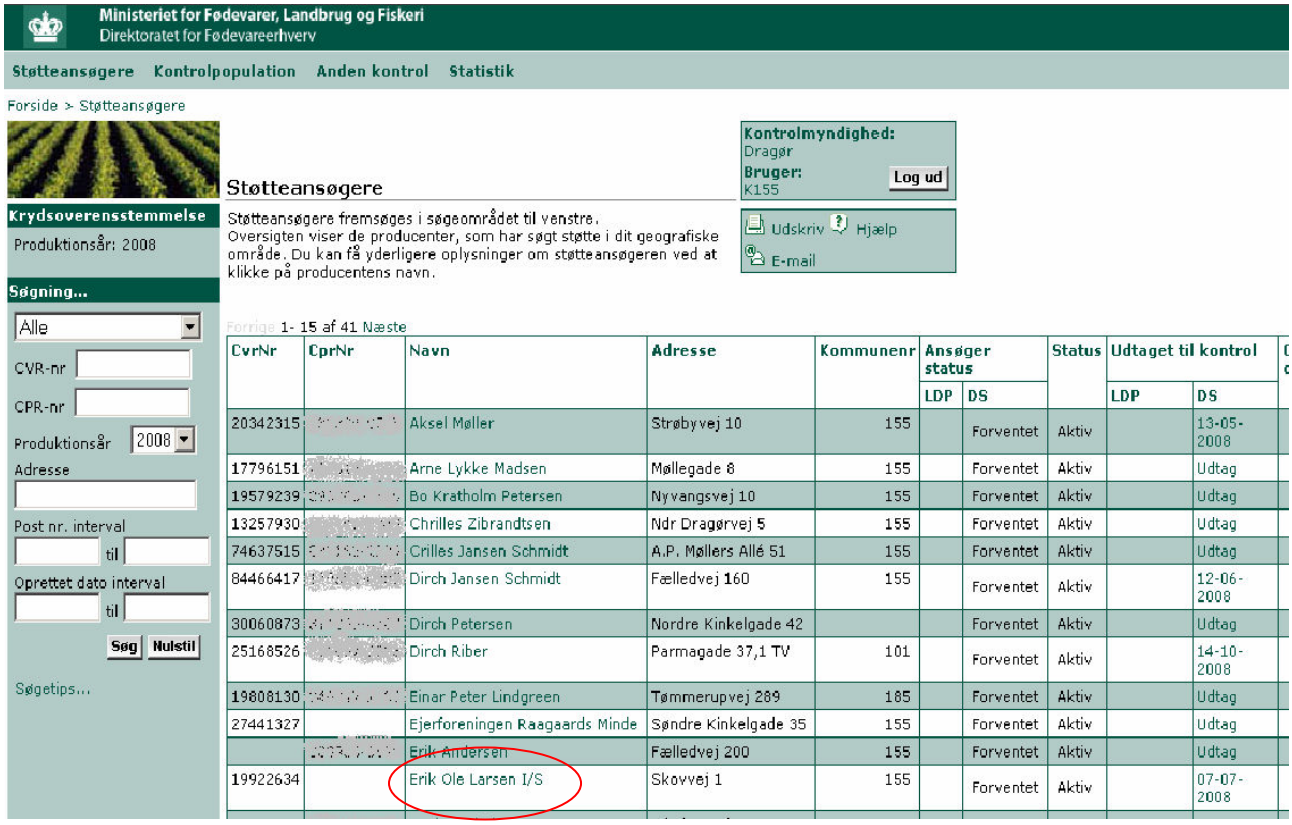

Herefter vil skærmbilledet "Producent oplysninger" blive vist.

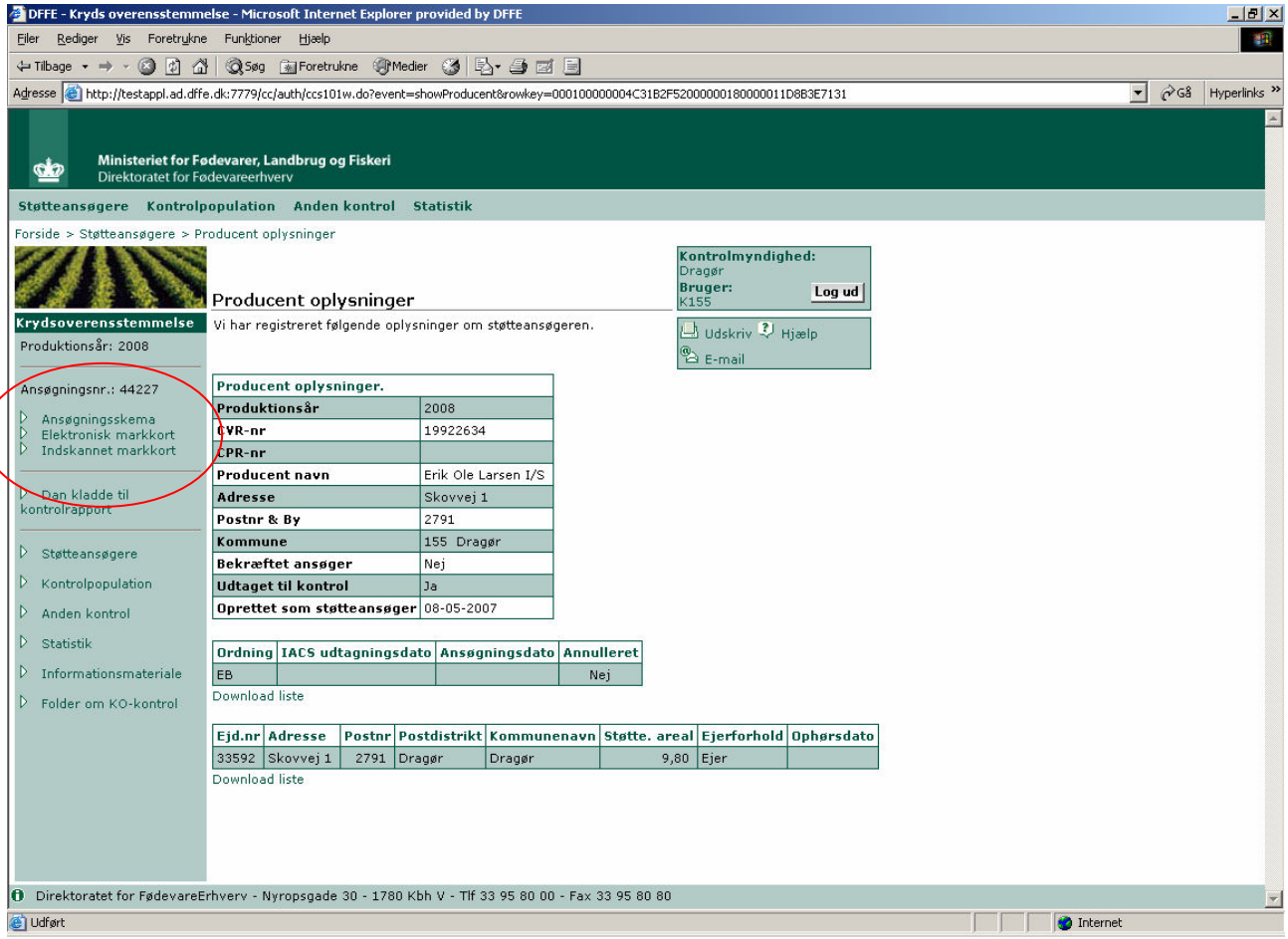

Ansøgningsskema
Linket åbner en pdf fil. Det er her nødvendigt at benytte producentens ansøgningsnr., som vises i venstre side over linket.
I ansøgningsperioden vises data fra foregående år og når der er en ny ansøgning, vises denne fra det nye produktionsår.

Hvis der ikke findes en ansøgning / fællesskema, orienteres kontrolmyndigheden om, at der ikke findes en ansøgning / fællesskema for den pågældende støtteansøger.

Elektronisk markkort
Linket åbner Internet Markkort med ansøgerens hovedadresse i centrum.

Hvis støtteansøgeren ikke findes, gives der besked til kontrolmyndigheden om, at den pågældende støtteansøger ikke findes i Internet Markkort.

Indskannet markkort
Linket åbner listen over støtteansøgers indskannede markkort i Internet Markkort (IMK).

Hvis støtteansøgeren ikke findes i IMK, gives der besked til kontrolmyndigheden om, at den pågældende støtteansøger ikke findes i Internet Markkort.

Kontrolpopulation

Det er her, du finder de producenter, der er udtaget til kontrol, herunder også globale producenter (se afsnit 4.5).

Kontrolresultaterne indberettes under Kontrolpopulation. Indberetning af KO-kontroller skal være foretaget senest 2 måneder efter kontroldatoen.

Af hensyn til udbetaling af støtten skal indberetningen så vidt muligt ske inden den 15. november (se i øvrigt afsnit 4.14).

Vær opmærksom på, hvilket år du vil indberette for. Er det en KO-kontrol, der er foretaget i 2008, skal du vælge produktionsår 2008 ude i venstre side, og klikke på søg eller Enter.

Indberetning af KO-kontrol

Fremsøg evt. støtteansøgeren du vil indberette KO-kontrol resultater på for produktionsåret, hvor kontrollen er foretaget.

For at indberette klik på pilen ▷ i kolonnen **KO kontrol** ud for den relevante producent.

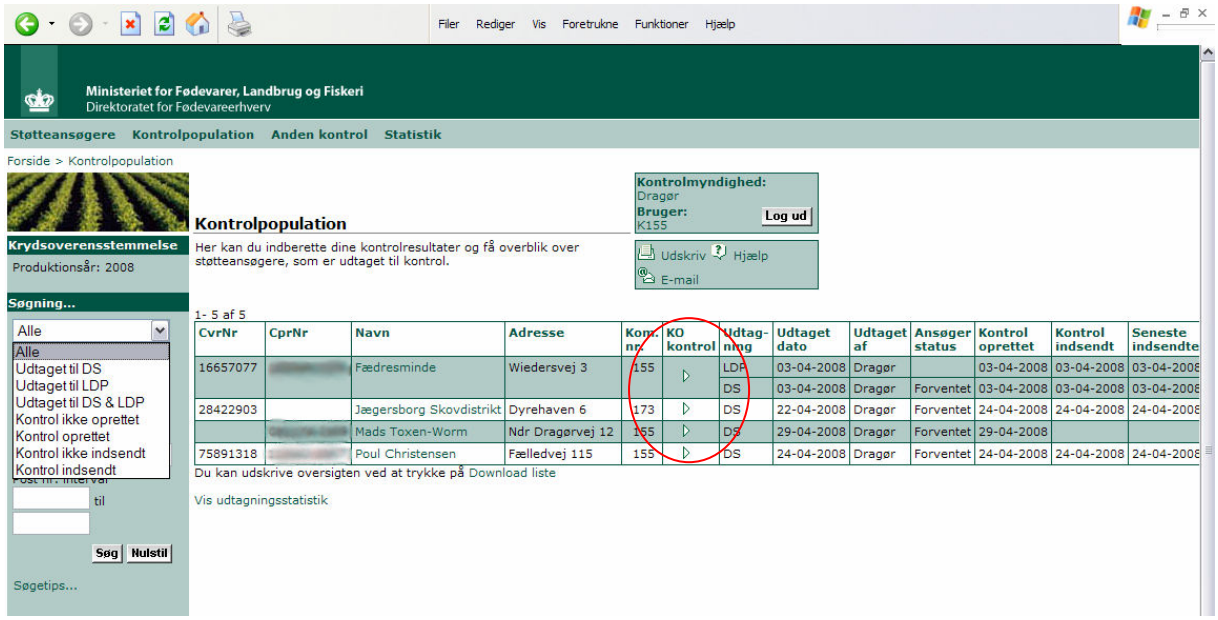

Derefter kommer du ind i skærmbilledet Kontrolordninger. Her vises en oversigt over, hvor langt du er med indberetningen af støtteansøgeren:

- Oversigt over kontrolordninger, der skal oprettes kontroller på
- Oversigt over igangværende kontroller
- Oversigt over indsendte kontroller

Både kontrolresultater med overtrædelse og ok kontroller skal indberettes.

For at indberette skal du oprette kontrollen ved at klikke på pilen ▷ i kolonnen ”Opret kontrol”.

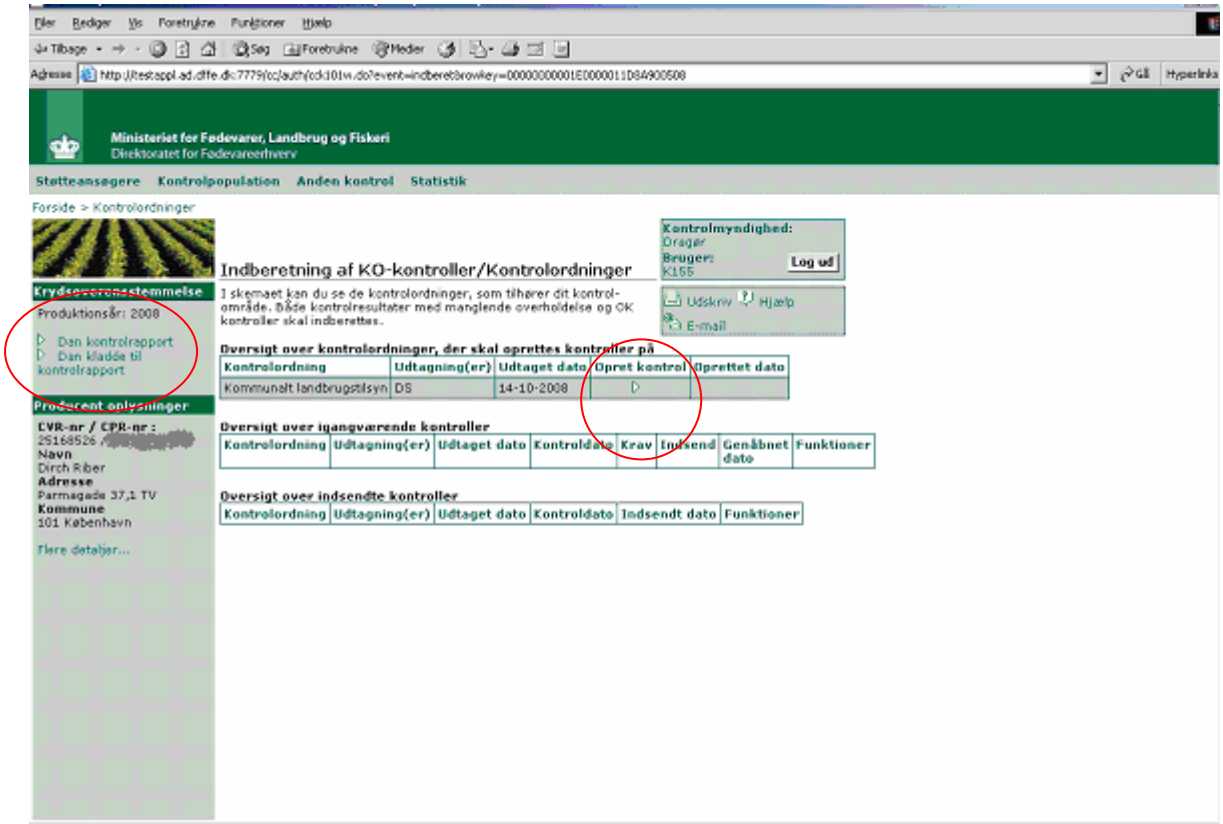

Det er muligt at danne en kontrolrapport i dette billede.
Det er muligt at printe en kladde til kontrolrapporten, der kan medtages på kontrolbesøget. Den indeholder de relevante oplysninger vedr. støtteansøgeren og en liste over de krav, der skal kontrolleres.

Klik på linket ”Dan kontrolrapport” eller ”Dan kladde til kontrolrapport”, hvorefter du skal vælge kontrolordning.

Klik herefter på knappen ”Dan kontrolrapport” og rapporten vil blive vist. På de efterfølgende sider vil kontrolrapporten blive vist og derefter kladden til kontrolrapporten:

KONTROLRAPPORT - KRYDSOVERENSSTEMMELSE

Kontrolmyndighed: *Dragør*
Kontroltype: *KO-kontrol*
Udskriftsdato: *06-05-2008 12.09*
Risikokriterie for
Direkte støtte:

Produktionsår	*2008*
Cvr-nr.	
Cpr-nr.	[redacted]
Producent navn	*Mads Toxen-Worm*
Adresse	*Ndr Dragørvej 12*
Postnr & by	*2791 Dragør*
Kommune	*155 Dragør*

Øvrige adresser under CVR/CPRnr som skal kontrolleres

Ejendomsnr.	Adresse	Postnr	Postdistrikt	Kommune
29013	*Ndr Dragørvej 12*	*2791*	*Dragør*	*Dragør*

Kontrolordning	Kontrol dato	Irrelevant
Kommunalt landbrugstilsyn	*08-04-21*	*Nej*

Kontrollørens initialer	Bedriftens repræsentant	Kontrol varslet Ja/Nej	Antal timer
MEHJ	*TEST*	*Ja*	*24*

Krav	Kontroldato	Alvor	Omfang	Varighed	Landbrugsareal	Landbrugsaktivitet	Forsæt
1.7	*08-04-21*	*3*	*3*	*2*	*Nej*	*Ja*	

Beskrivelse af den manglende overholdelse og begrundelse for karaktergivningen:
En lille kommentar og en god begrundelse

1.9	*08-04-21*	*2*	*2*	*2*	*Ja*		

Beskrivelse af den manglende overholdelse og begrundelse for karaktergivningen:
Kommentar

KONTROLRAPPORT - KRYDSOVERENSSTEMMELSE

Her kan du se alle de krav, der blev kontrolleret:

Krav	Beskrivelse	OK	Overtrædelse	Ikke relevant
1.1	Stoffer, prod., materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund.	x		
1.2	Anvendelse af affald til jordbrugsformål.	x		
1.3	Udbringning af affald til jordbrugsformål.	x		
1.4	Gødsknings- formål, planlægning, regnskab, behov og markplan.	x		
1.5	Maksimale udspredningsmængder for affald.	x		
1.6	Hygiejniske restriktioner for anvendelse af affald.	x		
1.7	Indretning stalde og lignende ved erhvervsmæssigt dyrehold.		x	
1.7	Indretning stalde og lignende ved erhvervsmæssigt dyrehold.		x	
1.8	Opbevaringskapacitet for husdyrgødning ved erhvervsmæssigt dyrehold.		x	
1.9	Opbevaring af fast husdyrgødning.		x	
1.10	Opbevaring af kompost og fast husdyrgødning.		x	
1.11	Opbevaring af ensilage.		x	
1.13	Udbringningsperioder for husdyrgødning.		x	
1.14	Udbringningsmetode for husdyrgødning på ubevoksede arealer.		x	
1.15	Udbringnings- og arealrestriktioner for gødskning.		x	
1.16	2 meter bræmmer langs naturlige vandløb og søer.		x	
1.23	Beskyttelse af naturtyper beliggende i et Natura 2000 område.		x	
1.26	Beskytt. af arealer i ydre koge26 i Tøndermarsken beligg. i et Nat. 2000 områd.		x	

KONTROLRAPPORT - KRYDSOVERENSSTEMMELSE

Øvrige kommentarer

KONTROLRAPPORT - KRYDSOVERENSSTEMMELSE

Kontrolmyndighed: *Dragør*
Kontroltype: *KO-kontrol*
Udskriftsdato: *11-11-2008 09.08*

Risikokriterie for

Direkte støtte:

Produktionsår	*2008*
Cvr-nr.	*25168526*
Cpr-nr.	[redacted]
Producent navn	*Dirch Riber*
Adresse	*Parmagade 37,1 TV*
Postnr & by	*2300 København S*
Kommune	*101 København*

Øvrige adresser under CVR/CPRnr som skal kontrolleres

Ejendomsnr.	Adresse	Postnr	Postdistrikt	Kommune	Dato for opdatering
23112	*Kirkevej 9*	*2791*	*Dragør*	*Dragør*	
28041	*Møllegade 7*	*2791*	*Dragør*	*Dragør*	
28122	*Møllegade 13*	*2791*	*Dragør*	*Dragør*	
28149	*Møllevej 1*	*2791*	*Dragør*	*Dragør*	

Kontrolordning		Kontrol dato	Irrelevant
Kommunalt landbrugstilsyn			
Kontrollørens initialer	**Bedriftens repræsentant**	**Kontrol varslet Ja/Nej**	**Antal timer**

KONTROLRAPPORT - KRYDSOVERENSSTEMMELSE

Krav	Betegnelse	OK	Overtrædelse	Ikke relevant
1.1	*Stoffer, prod., materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund*			
1.2	*Anvendelse af affald til jordbrugsformål*			
1.3	*Udbringning af affald til jordbrugsformål*			
1.4	*Gødsknings- formål, planlægning, regnskab, behov og markplan*			
1.5	*Maksimale udspredningsmængder for affald*			
1.6	*Hygiejniske restriktioner for anvendelse af affald*			
1.7	*Indretning stalde og lignende ved erhvervsmæssigt dyrehold*			
1.8	*Opbevaringskapacitet for husdyrgødning ved erhvervsmæssigt dyrehold*			
1.9	*Opbevaring af fast husdyrgødning*			
1.10	*Opbevaring af kompost og fast husdyrgødning*			
1.11	*Opbevaring af ensilage*			
1.12	*Opbevaring af flydende gødning, samt ensilagesaft og spildevand*			
1.13	*Udbringningsperioder for husdyrgødning*			
1.14	*Udbringningsmetode for husdyrgødning på ubevoksede arealer*			
1.15	*Udbringnings- og arealrestriktioner for gødskning*			
1.16	*2 meter bræmmer langs naturlige vandløb og søer*			
1.23	*Beskyttelse af naturtyper beliggende i et Natura 2000 område*			
1.26	*Beskytt. af arealer i ydre koge i Tøndermarsken beligg. i et Nat. 2000 råd*			

KONTROLRAPPORT - KRYDSOVERENSSTEMMELSE

Krav	Kontroldato	Alvor	Omfang	Varighed	Landbrugsareal	Landbrugsaktivitet	Forsæt
Beskrivelse af den manglende overholdelse og begrundelse for karaktergivningen:							

Krav	Kontroldato	Alvor	Omfang	Varighed	Landbrugsareal	Landbrugsaktivitet	Forsæt
Beskrivelse af den manglende overholdelse og begrundelse for karaktergivningen:							

Krav	Kontroldato	Alvor	Omfang	Varighed	Landbrugsareal	Landbrugsaktivitet	Forsæt
Beskrivelse af den manglende overholdelse og begrundelse for karaktergivningen:							

Krav	Kontroldato	Alvor	Omfang	Varighed	Landbrugsareal	Landbrugsaktivitet	Forsæt
Beskrivelse af den manglende overholdelse og begrundelse for karaktergivningen:							

Krav	Kontroldato	Alvor	Omfang	Varighed	Landbrugsareal	Landbrugsaktivitet	Forsæt
Beskrivelse af den manglende overholdelse og begrundelse for karaktergivningen:							

Krav	Kontroldato	Alvor	Omfang	Varighed	Landbrugsareal	Landbrugsaktivitet	Forsæt
Beskrivelse af den manglende overholdelse og begrundelse for karaktergivningen:							

Øvrige kommentarer

Kontrolordningsresultat

Når du har oprettet en kontrol ved at klikke på pilen ▷ i kolonnen "Opret kontrol", vises skærmbilledet **Kontrolordningsresultat**.

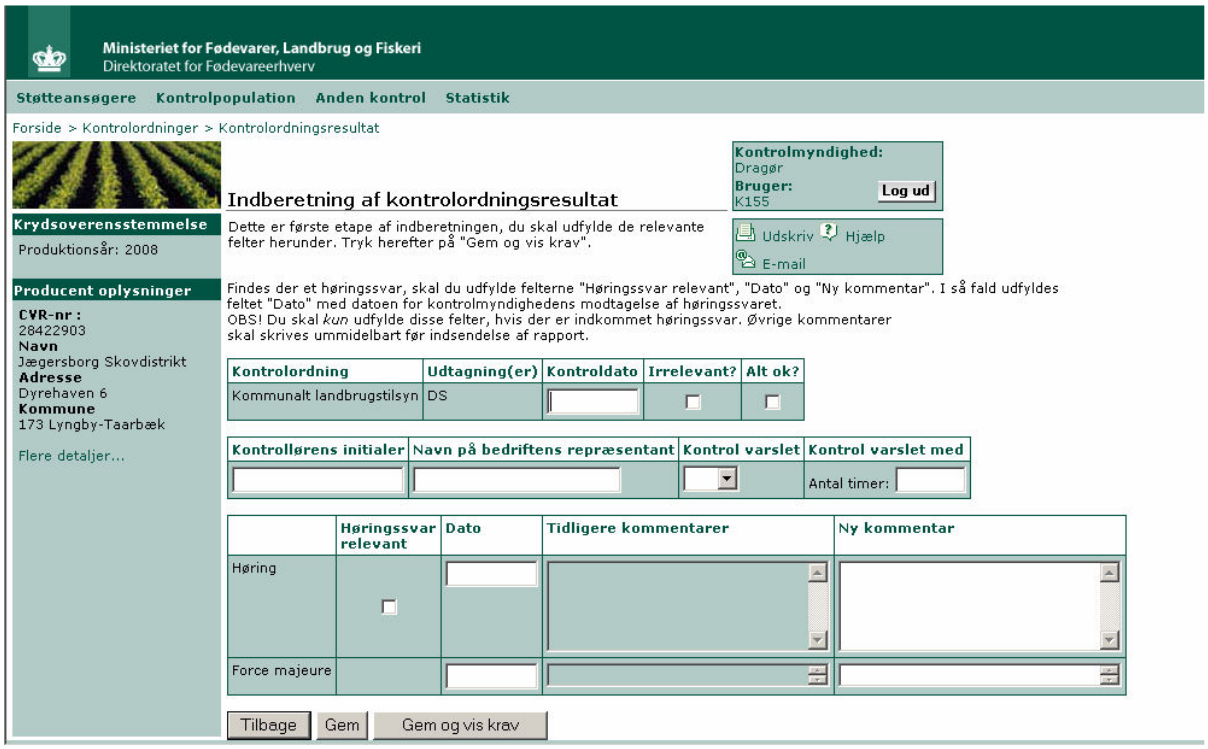

En kontrol kan kun være irrelevant, hvis producenten ikke har ejendomme eller arealer i kommunen. (se afsnit 4.14)

Hvis hele kontrollen er irrelevant, indtast da kontroldato d.d. og marker feltet **Irrelevant**, klik derefter på **Gem og vis krav** (eller Enter) og i feltet **Øvrige kommentarer**, skal du skrive, hvorfor kontrollen er markeret som irrelevant. Indsend derefter til FødevareErhverv / Kontrolkontoret.

Hvis alle krav er kontrolleret og alle krav var opfyldt, indtast da kontroldato og sæt hak i **Alt ok.** Udfyld kontrollørens initialer, bedriftens repræsentant samt om kontrollen var varslet. Hvis ja, skal antal timer også udfyldes. Klik derefter på **Gem og vis krav** (eller Enter) og kravene vil derefter blive vist, udfyldt med 0.

Ved indberetning af overtrædelse skal samtlige felter udfyldes. Hvis der er modtaget høringssvar skal der sættes hak i **Høringssvar relevant.** Skriv datoen for modtagelsen af høringssvaret og kontrolmyndighedens kommentar / vurdering af dette.
Der skal altid sættes hak i "høringssvar relevant", hvis der er modtaget et høringssvar, også selv om det ikke har medført ændringer i bedømmelsen. **Høringssvaret skal altid indsendes til FødevareErhverv / Kontrolkontoret.**

I tilfælde af force majeure skrives dato for denne samt en forklarende kommentar.
Dokumentation for force majeure indsendes til FødevareErhverv / Kontrolkontoret

Klik derefter på **Gem og vis krav** (eller Enter), og kravene vil blive vist.

Indberetning af kontrolresultater

Ved overtrædelse af et eller flere krav indtastes karaktererne for disse, og der skrives en begrundelse for overtrædelsen.

Ud for de krav som er ok, sættes der hak i boksen i kolonnen **Alt Ok.**

Ved forsætlig overtrædelse sættes hak i **Forsætlig** (se afsnit 3).

Hvis et krav ikke er relevant sættes hak i **Ikke relevant,** og der skrives en forklaring.
Dette gælder udelukkende, hvis kravet ikke er gældende for støtteansøgeren, f.eks. ved krav 1.16, fordi producenten ikke har naturlige vandløb og søer på ejendommen (se afsnit 4.14).
Feltet må ikke afkrydses, hvis kravet skal kontrolleres på et andet tidspunkt.

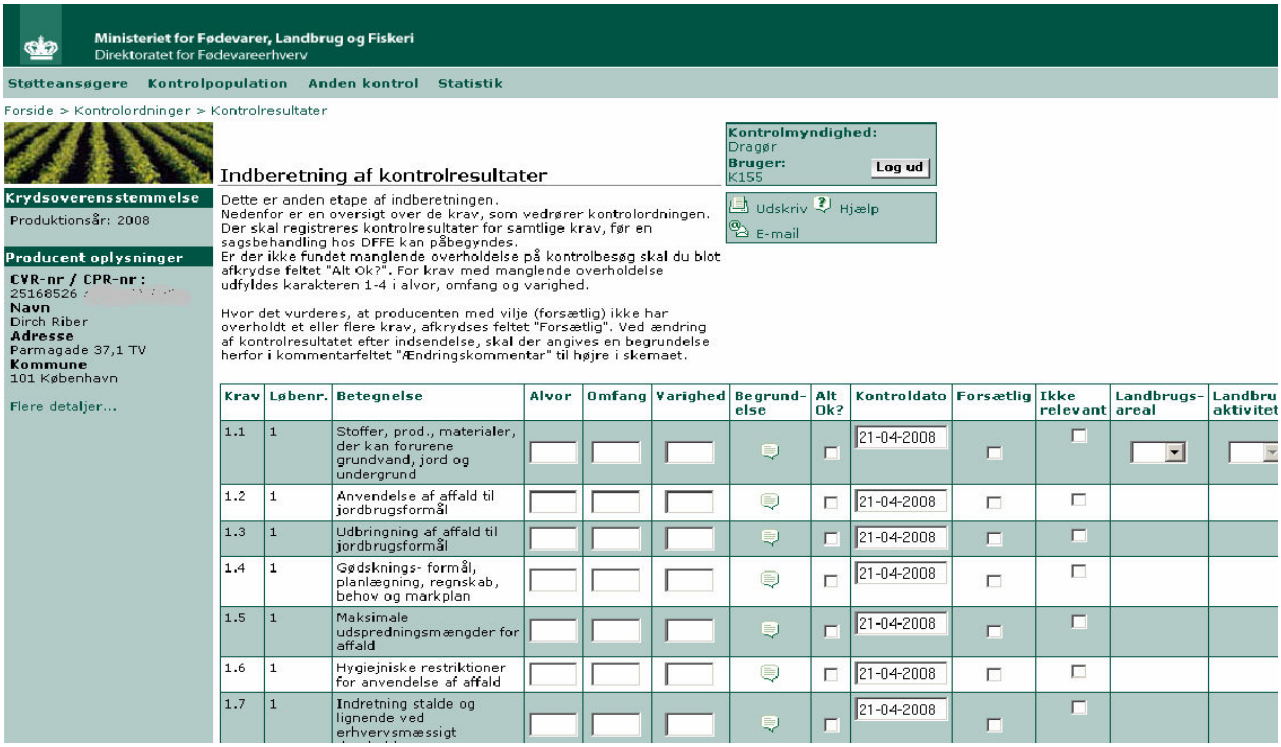

Landbrugsareal eller Landbrugsaktivitet
Kontrolkontoret har definerede 104 ud af i alt 113 krav, som altid værende en landbrugsaktivitet. Det efterlader i alt 9 krav, hvor det er relevant at vurdere, om overtrædelsen er sket på et landbrugsareal, eller om der er tale om en landbrugsaktivitet.

De 9 krav er fordelt på:
Kommunerne: krav 1.1, 1.23 og 1.26.
Plantedirektoratet: krav 1.24, 1.25, 1.27, 1.29, 1.30 og 2.30.

Hvis et krav er markeret med Ja i Landbrugsareal, vil sanktionen ramme både den direkte støtte (DS) og støtte under Landdistriktsprogrammet (LDP).

Hvis et krav er markeret med Nej i Landbrugsareal og Ja i Landbrugsaktivitet, vil sanktionen ramme både DS og støtte under LDP.

Hvis et krav er markeret med Nej i Landbrugsareal **og** Nej i Landbrugsaktivitet, vil sanktionen ramme støtte under LDP, men **ikke** DS.

Ved indberetning af en overtrædelse af et krav, f.eks. krav 1.1, hvor der ikke automatisk er et Ja i Landbrugsaktivitet, skal det vurderes, om der er tale om en overtrædelse på et landbrugsareal, eller om overtrædelsen skyldes en landbrugsaktivitet, der er foretaget på et ikke-landbrugsareal. Er det sidste tilfældet, vælges Nej i Landbrugsareal og Ja i Landbrugsaktivitet.

<u>Eksempel:</u>
En landbruger brænder sin sofa på et skovareal, som han søger tilskud til.
Arealet er ikke et landbrugsareal, og handlingen er ikke en landbrugsaktivitet.
I dette tilfælde skal der vælges Nej i Landbrugsareal og Nej i Landbrugsaktivitet. Denne overtrædelse af krav 1.1, vil kun medføre en sanktion under LDP

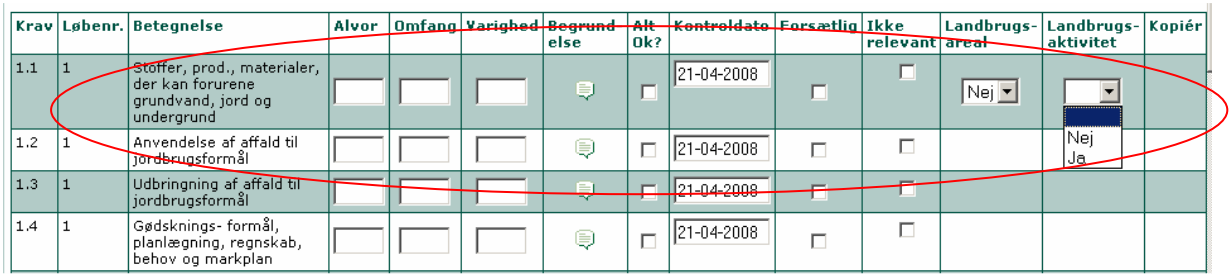

Krav	Løbenr.	Betegnelse	Alvor	Omfang	Varighed	Begrundelse	Alt Ok?	Kontroldato	Forsætlig	Ikke relevant	Landbrugsareal	Landbrugsaktivitet	Kopiér
1.1	1	Stoffer, prod., materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund						21-04-2008			Nej	Nej Ja	
1.2	1	Anvendelse af affald til jordbrugsformål						21-04-2008					
1.3	1	Udbringning af affald til jordbrugsformål						21-04-2008					
1.4	1	Gødsknings- formål, planlægning, regnskab, behov og markplan						21-04-2008					

Når du har udfyldt alt, kan du vælge følgende funktioner:

- **Gem** (gemmer det indtastede)
- **Gem og dan kontrolrapport** (gemmer og danner en kontrolrapport med alle indtastede oplysninger, denne kan evt. bruges til høringen af landbrugeren)
- **Gem og gå til øvrige kommentarer / indsendelse (eller Enter)** (gemmer og fører dig videre til kommentarfeltet "Øvrige kommentarer")

Det er muligt at indberette mere end ét kontrolresultat på samme krav. Dermed er det muligt at indberette flere overtrædelser af samme krav, **hvis** kravet både er overtrådt på et landbrugsareal og på et ikke-landbrugsareal. Husk, at hver overtrædelse skal bedømmes separat.

For at indberette mere end én overtrædelse på samme krav, skal du kopiere kravet. Du skal indtaste resultatet af den første overtrædelse af kravet og derefter klikke på "**Gem**". Herefter vil der ude i kolonnen "**Kopiér**" i højre side blive vist en pil, klik på denne, og kravet vil blive kopieret.

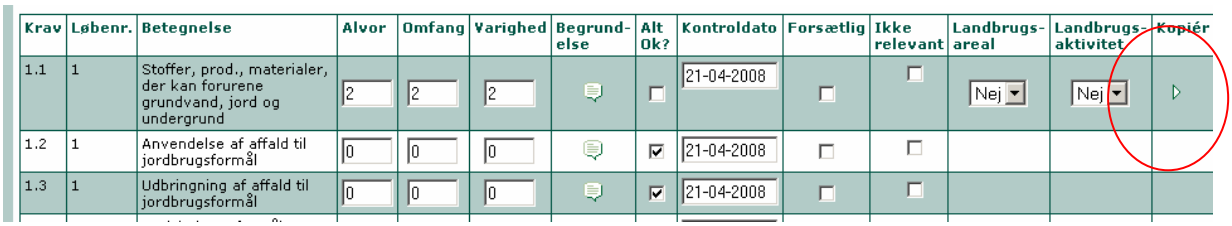

Krav	Løbenr.	Betegnelse	Alvor	Omfang	Varighed	Begrund-else	Alt Ok?	Kontroldato	Forsætlig	Ikke relevant	Landbrugs-areal	Landbrugs-aktivitet	Kopiér
1.1	1	Stoffer, prod., materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund	2	2	2			21-04-2008			Nej	Nej	
1.2	1	Anvendelse af affald til jordbrugsformål	0	0	0		☑	21-04-2008					
1.3	1	Udbringning af affald til jordbrugsformål	0	0	0		☑	21-04-2008					

Du kan nu indtaste resultatet af den anden overtrædelse på samme krav, som vil fremkomme med løbenummer 2 under kravet.

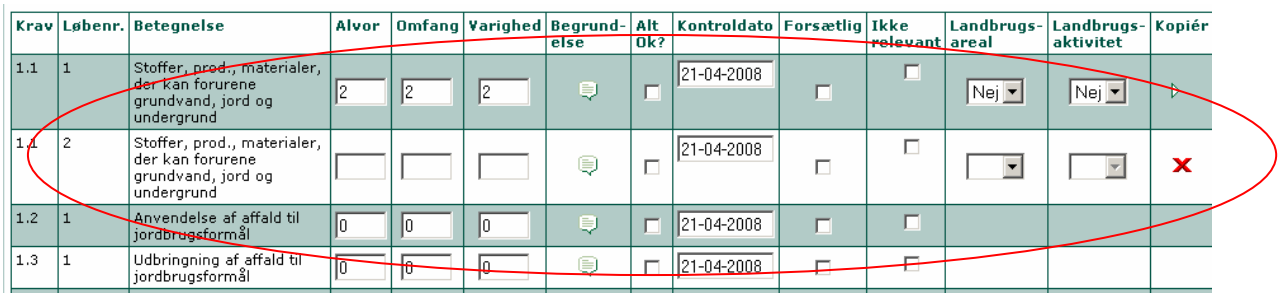

Krav	Løbenr.	Betegnelse	Alvor	Omfang	Varighed	Begrund-else	Alt Ok?	Kontroldato	Forsætlig	Ikke relevant	Landbrugs-areal	Landbrugs-aktivitet	Kopiér
1.1	1	Stoffer, prod., materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund	2	2	2			21-04-2008			Nej	Nej	
1.1	2	Stoffer, prod., materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund						21-04-2008					✕
1.2	1	Anvendelse af affald til jordbrugsformål	0	0	0			21-04-2008					
1.3	1	Udbringning af affald til jordbrugsformål	0	0	0			21-04-2008					

Når alt er udfyldt, og du har trykket **Enter** eller **Gem kommentarer og gå til indsendelse**, kommer du til følgende skærmbillede, hvor det er muligt at skrive alle relevante oplysninger.

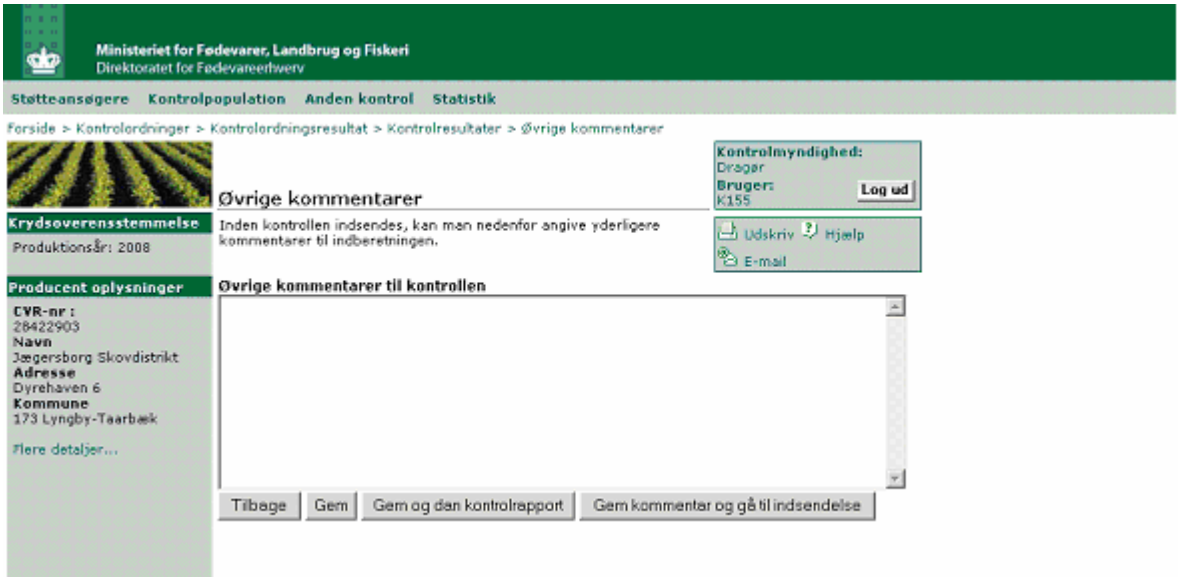

Du skal nu vælge en af følgende funktioner:

- **Gem** (gemmer det indtastede)
- **Gem og dan kontrolrapport** (gemmer og danner en kontrolrapport med alle indtastede oplysninger, denne kan evt. bruges til høringen)
- **Gem kommentar og gå til indsendelse** (gemmer og fører dig videre til "Kvittering for indsendelse af kontrol")

Når du har valgt ”**Gem kommentar og gå til indsendelse**”, vises alt hvad du har indtastet. Kontroller venligst, at alt er korrekt, før du bekræfter indsendelsen i bunden af skemaet.

Forside > Kontrolordninger > Kontrolordningsresultat > Kontrolresultater > Øvrige kommentarer > Bekræft indsendelse

Kontrolmyndighed: Dragør
Bruger: K155
Log ud

Udskriv Hjælp
E-mail

Kvittering for indberetning af kontrol

Bekræft at nedenstående kontrol skal indsendes.

Krydsoverensstemmelse

Produktionsår: 2008

Producent oplysninger

CVR-nr :
28422903
Navn
Jægersborg Skovdistrikt
Adresse
Dyrehaven 6
Kommune
173 Lyngby-Taarbæk

Flere detaljer...

Kontrolordningsresultat

Kontrolordning	Kommunalt landbrugstilsyn	**Udtagning(er)**	DS
Kontroldato	21-04-2008	**Irrelevant?**	Nej
Kontrollørens initialer	MEHJ	**Navn på bedriftens repræsentant**	TEST
Kontrol varslet	Ja	**Kontrol varslet med (timer)**	48
Hørringssvar relevant	Ja	**Høringssvardato**	25-04-2008
Høringssvar kommentar	Høringssvar giver ikke anledning til ændringer		
Force Majeure dato			
Force Majeure kommentar			
Oprettelses dato	24-04-2008	**Genåbnet dato**	

Kontrolresultater

Krav	Løbe-nr.	Alvor	Omfang	Varighed	Kontroldato	Forsætlig	Ikke relevant	Landbrugs-areal	Landbrugs-aktivitet
1.1	1	2	2	2	21-04-2008			Ja	
1.2	1	0	0	0	21-04-2008			Ja	
1.3	1	0	0	0	21-04-2008			Ja	
1.4	1	3	4	3	21-04-2008	Ja		Ja	
1.5	1	0	0	0	21-04-2008		Ja	Ja	
1.6	1	0	0	0	21-04-2008			Ja	
1.7	1	0	0	0	21-04-2008				
1.8	1	0	0	0	21-04-2008				
1.9	1	0	0	0	21-04-2008			Ja	
1.10	1	0	0	0	21-04-2008				
1.11	1	0	0	0	21-04-2008			Ja	
1.13	1	0	0	0	21-04-2008			Ja	
1.14	1	0	0	0	21-04-2008			Ja	
1.15	1	0	0	0	21-04-2008			Ja	
1.16	1	0	0	0	21-04-2008			Ja	
1.23	1	0	0	0	21-04-2008			Ja	
1.26	1	0	0	0	21-04-2008			Ja	

Øvrige kommentarer til kontrollen

Her kan alle relevante oplysninger skrives

Tilbage Bekræft

Når du har trykket ”**Bekræft”** bliver kontrollen indsendt til FødevareErhverv og følgende skærmbillede vises:

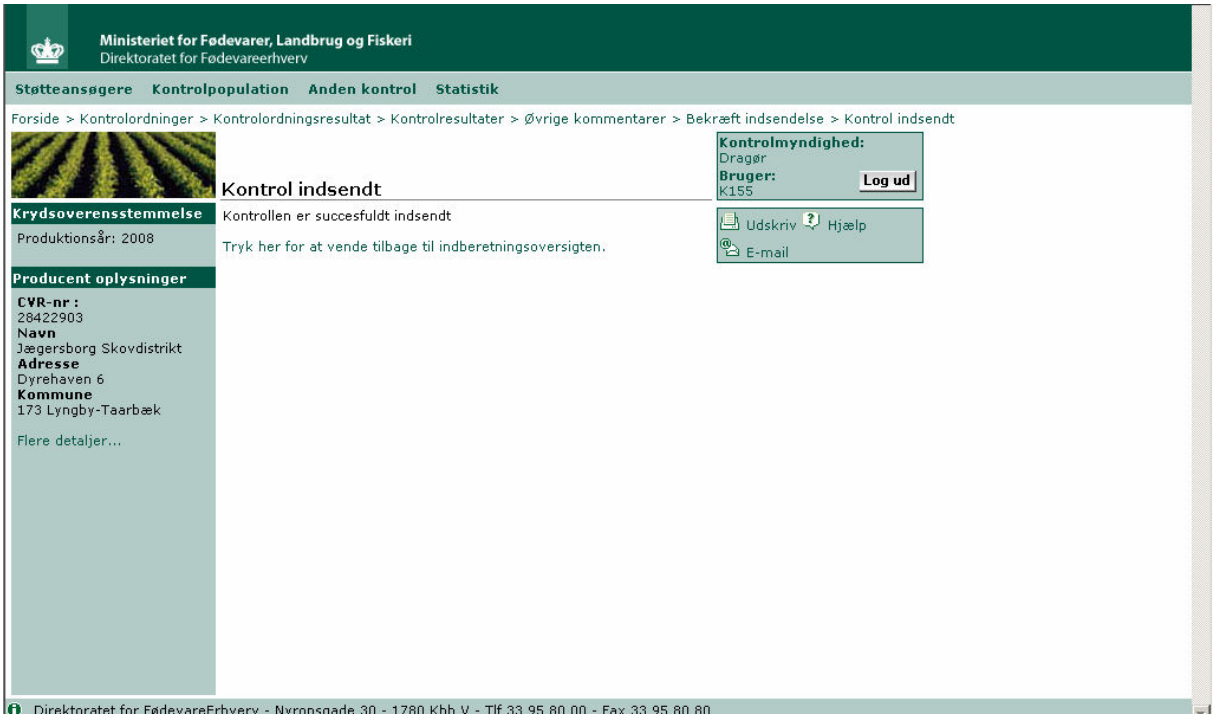

Du har her mulighed for at gå tilbage til indberetningsoversigten via linket:

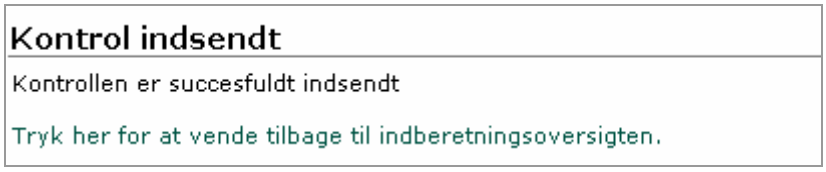

Du kan nu se, at kontrollen er indsendt i følgende skærmbilleder:

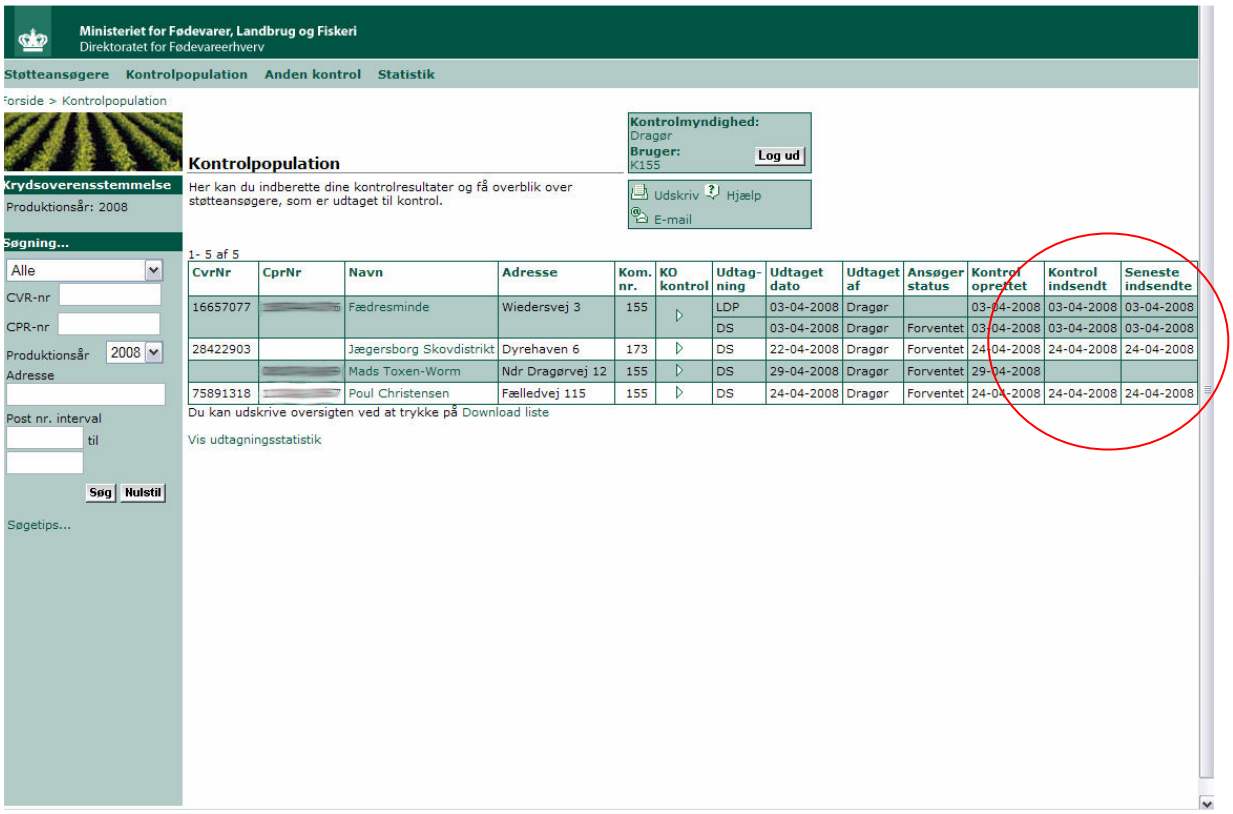

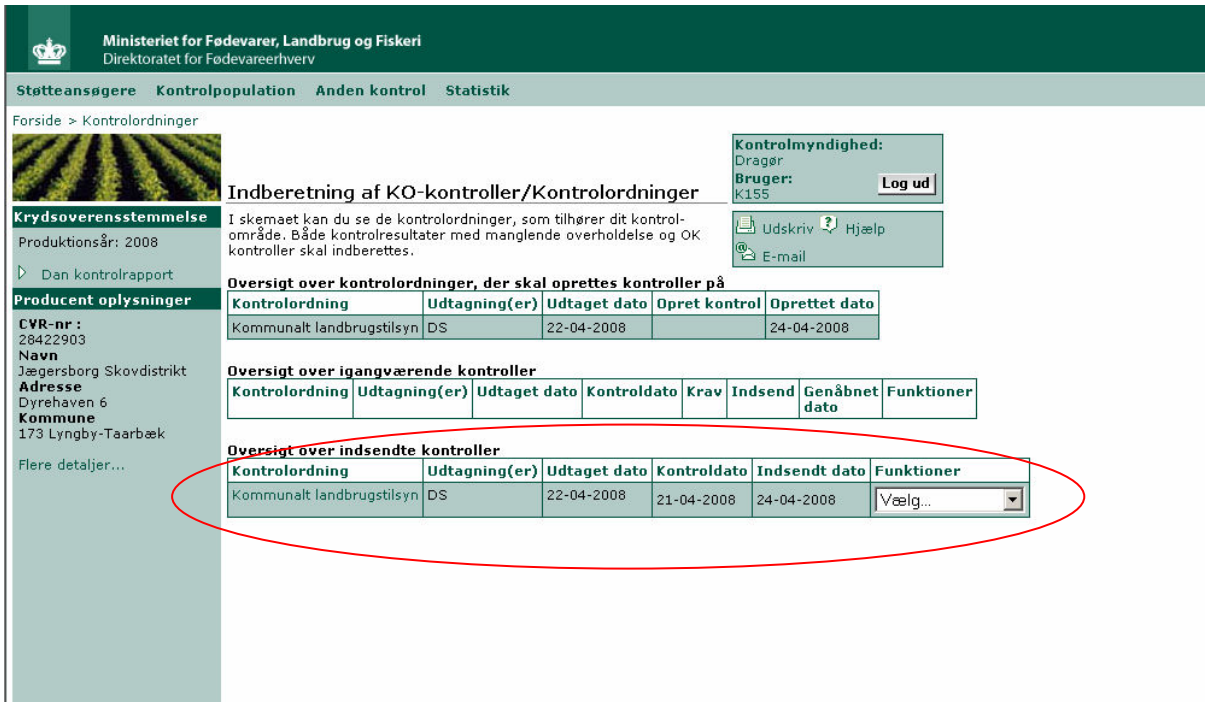

Ændring af en indberetning

Det kan være nødvendigt at foretage ændringer i et allerede indberettet kontrolresultat.
Det er derfor muligt at genåbne en indsendt kontrol.

Gå til skærmbilledet **Kontrolpopulation** og klik på pilen i kolonnen KO kontrol for den relevante støtteansøger.

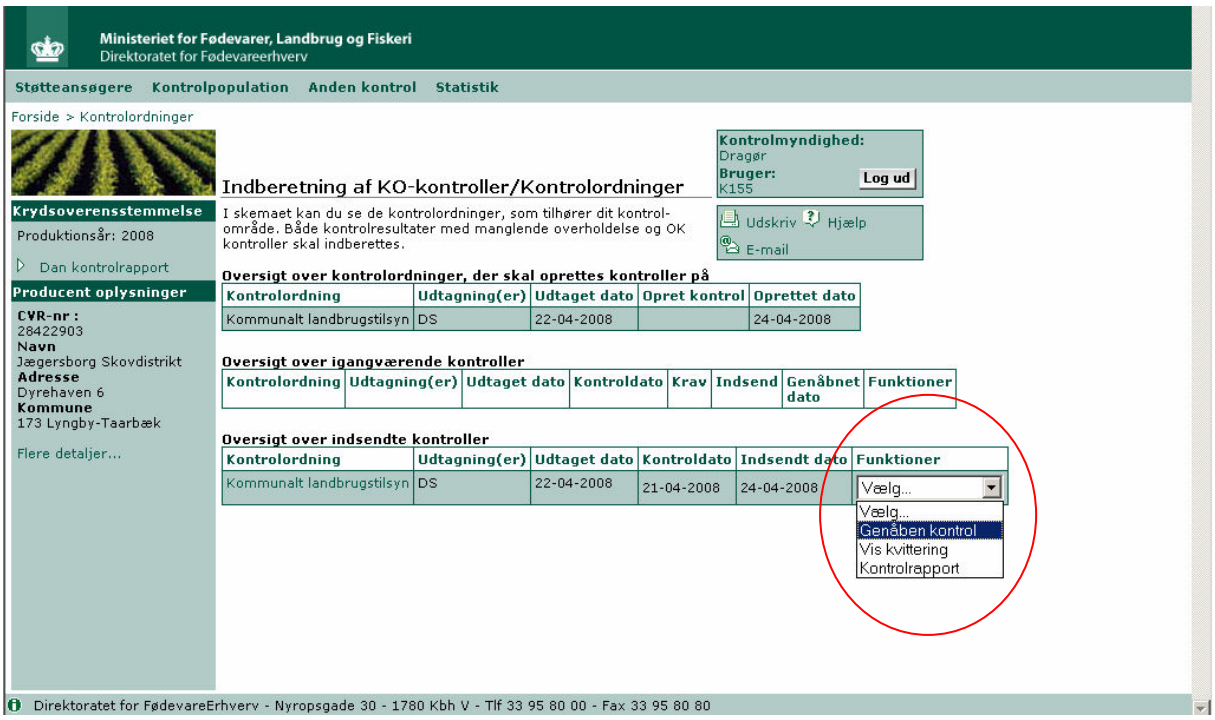

Støtteansøgeren findes i "**Oversigt over indsendte kontroller**", i kolonnen "**Funktioner**" er det muligt at:

- Genåbne kontrol
- Vis kvittering
- Kontrolrapport

Vælg her "Genåbn kontrol". Der vil blive oprettet en fuldstændig kopi af det indsendte, som det vil være muligt at rette i og indsende på ny.
Bemærk, at den allerede indsendte indberetning vil være gældende i FødevareErhvervs sagsbehandlingssystem, indtil en revideret indberetning indsendes.

Er det en fælles indberetning, dvs. både på Landdistriktsprogrammet (LDP) og Direkte støtte (DS), skal kontrollen først opsplittes og så derefter genåbnes enkeltvis.

Når en indberetning genåbnes, vil den kunne ses i ”**Oversigten over igangværende kontroller**”:

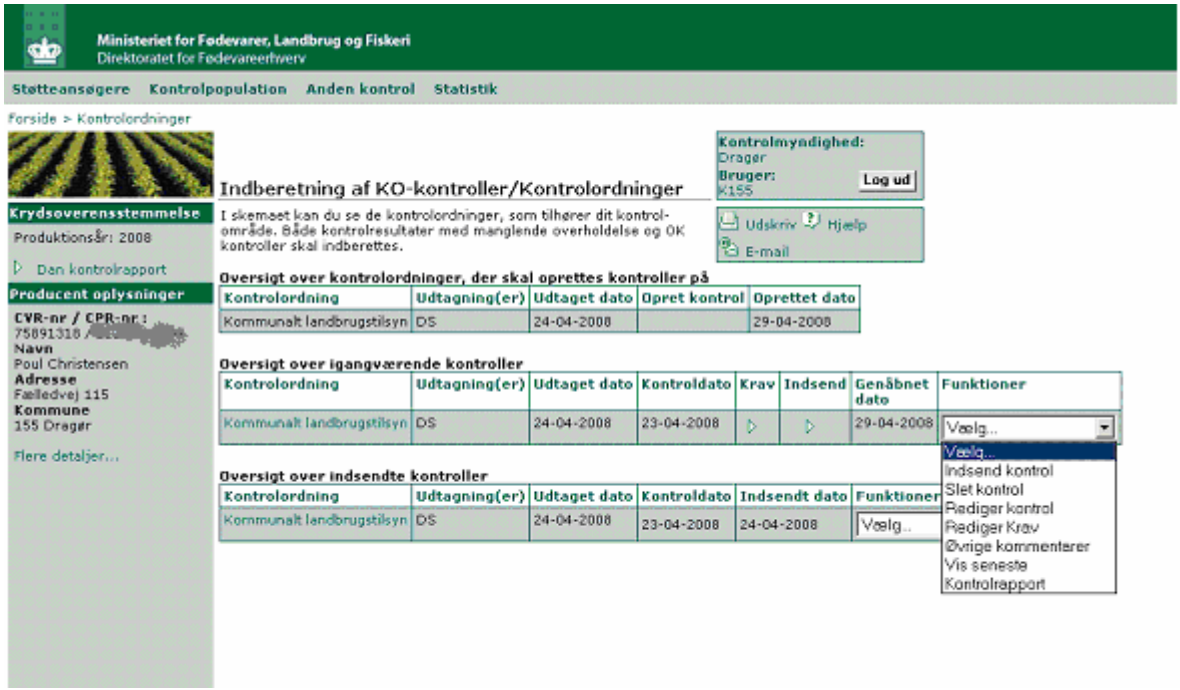

Det er nu muligt at redigere i kontrolrapporten og indsende den på ny. Vær dog opmærksom på, at hvis der ikke er ændret noget, er det ikke muligt at indsende rapporten igen, da vælges ”Slet kontrol” og kopien slettes, og det først indsendte vil ikke ændres.

Efter indsendelse vil indberetningen igen kun befinde sig i ”**Oversigt over indsendte kontroller**”.

OBS Man kan ikke slette en allerede indsendt kontrol.

Indberetning af Anden-kontrol

Der er tale om Anden-kontrol, hvis kontrolmyndigheden konstaterer overtrædelse af krav, i forbindelse med f.eks.:

- Kontrolbesøg planlagt til andre formål
- Anmeldelse
- Opfølgning på KO-kontrol (dog ikke som følge af en ”mindre overtrædelse”)

Ved indberetning af Anden-kontrol vælges nu et af følgende link på forsiden:

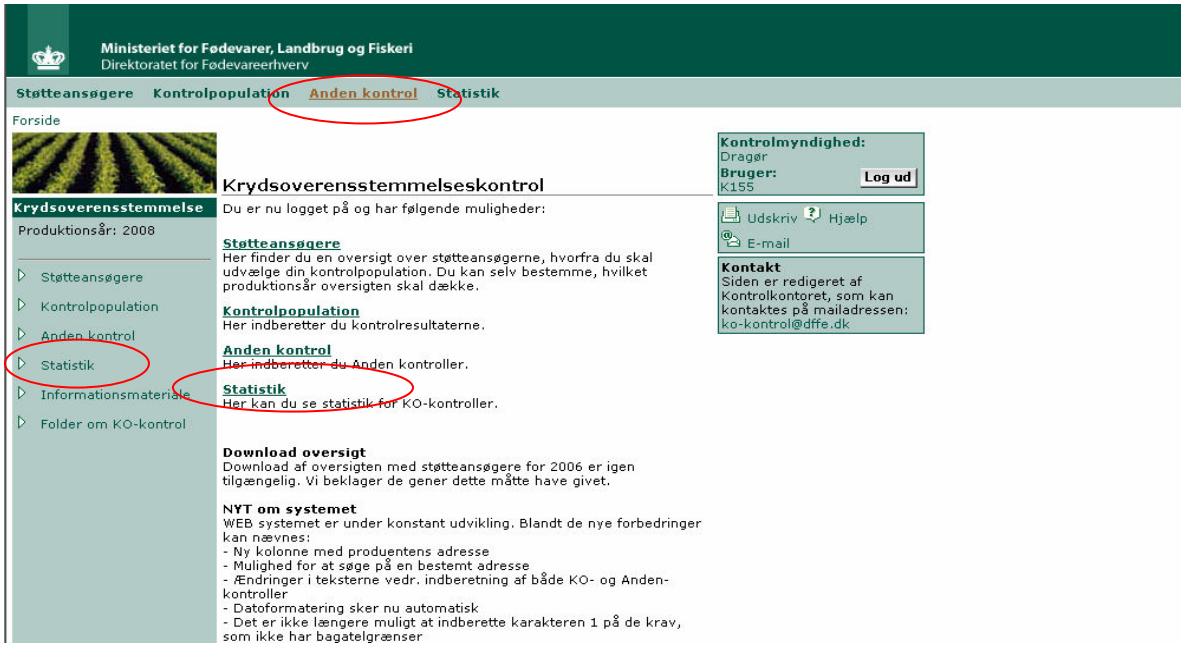

Fremsøg støtteansøger ved hjælp af "Søgning…" i venstre side.

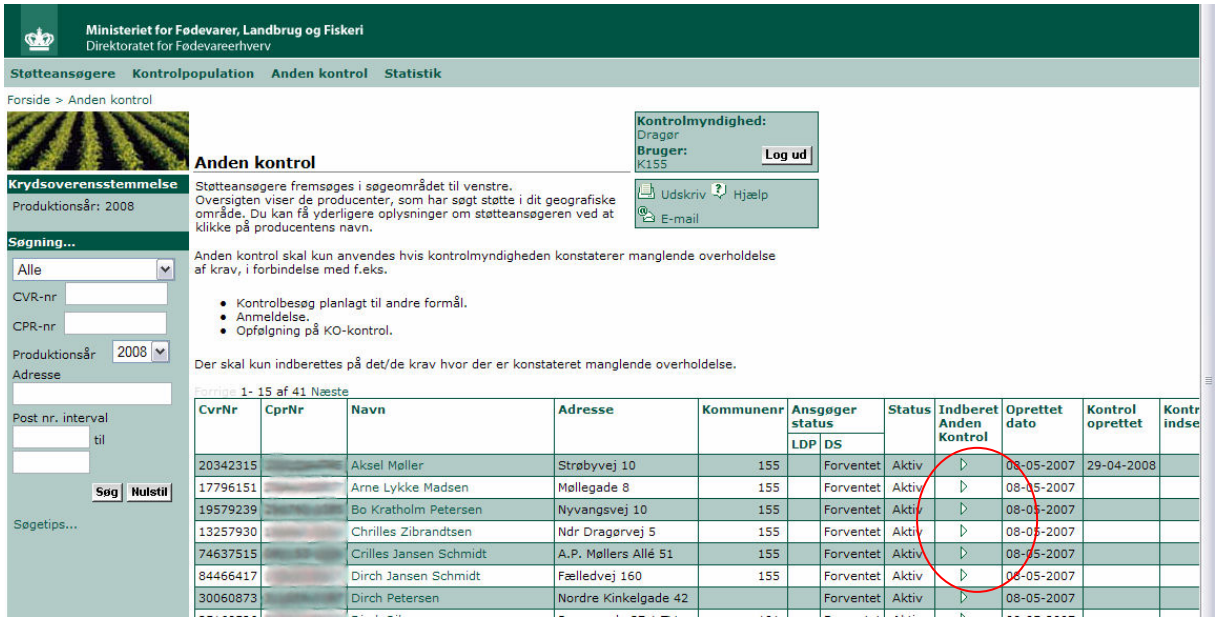

For at indberette kontrollen, klik da på pilen i kolonnen "**Indberet Anden-kontrol**", ud for den relevante støtteansøger.

Det er her muligt at danne en kladde til kontrolrapporten samt en kontrolrapport.

For at indberette skal du oprette kontrollen ved at klikke på pilen ▷ i kolonnen ”**Opret kontrol**”.

Kontrolordningsresultat

Når du har oprettet en kontrol ved at klikke på pilen i kolonnen ”**Opret kontrol**”, skal du udfylde skærmbilledet Kontrolordningsresultat.

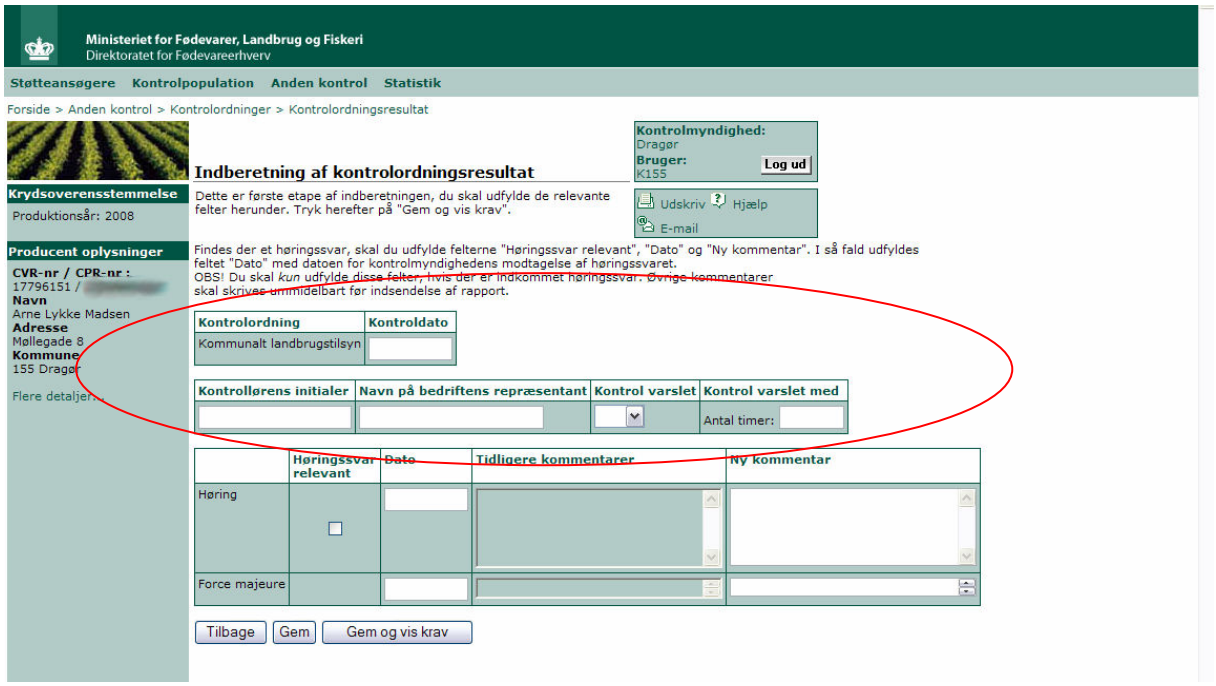

Samtlige felter skal udfyldes i de 2 øverste bokse. Det er dog ikke nødvendigt at udfylde sidste felt i 2. boks hvis kontrollen ikke er varslet.

Er der modtaget høringssvar, sæt da hak i **Høringssvar relevant**. Skriv datoen for modtagelsen af dette, og kontrolmyndighedens kommentar / vurdering af høringssvaret.

Der skal altid sættes hak i ”høringssvar relevant”, hvis der er modtaget et høringssvar, også selv om det ikke har medført ændringer i bedømmelsen. **Høringssvaret skal altid indsendes til FødevareErhverv / Kontrolkontoret.**

I tilfælde af force majeure skrives dato for denne samt en forklarende kommentar og dokumentation indsendes til FødevareErhverv / Kontrolkontoret

Klik derefter på **Gem og vis krav** (eller Enter) og kravene vil derefter blive vist.

Indberetning af kontrolresultater

Ved overtrædelse af et eller flere krav, indtastes karaktererne for disse, og der skives en begrundelse herfor.
Det er **kun** de krav med overtrædelse, der skal indberettes.

Ved forsætlig overtrædelse, sættes hak i **Forsætlig** (se afsnit 3).

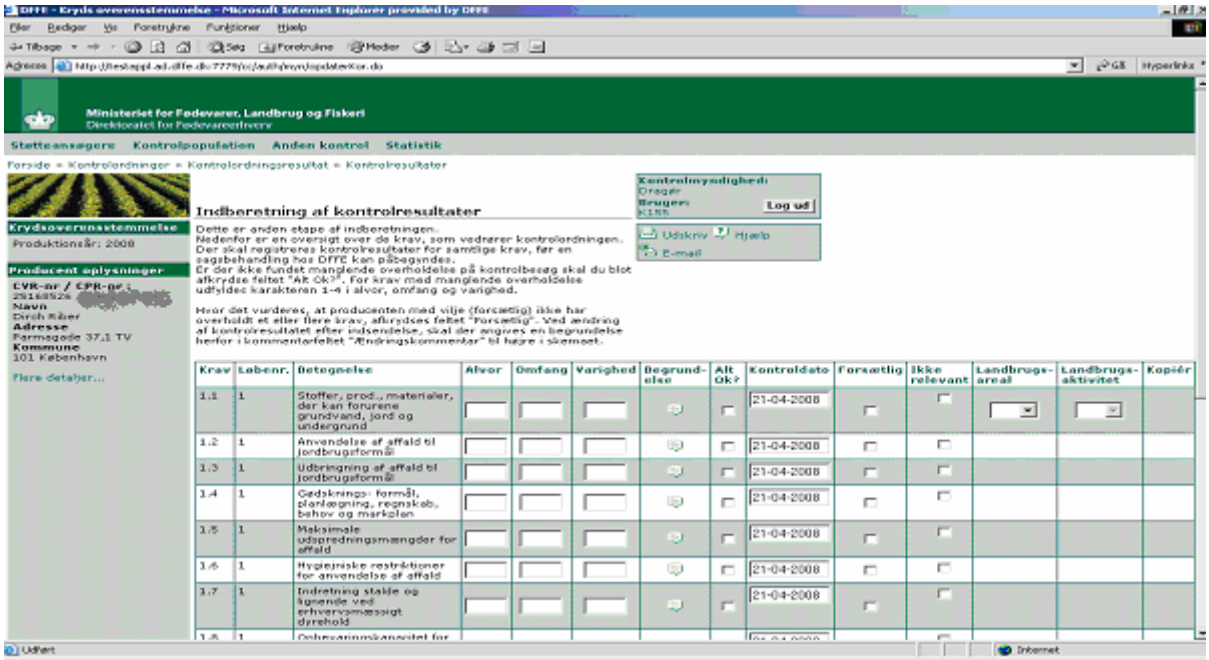

Kontrolkontoret har definerede 104 ud af i alt 113 krav, som altid værende en landbrugsaktivitet. Det efterlader i alt 9 krav, hvor det er relevant at vurdere, om overtrædelsen er sket på et landbrugsareal, eller om der er tale om en landbrugsaktivitet.

<u>De 9 krav er fordelt på:</u>
Kommunerne: krav 1.1, 1.23 og 1.26.
Plantedirektoratet: krav 1.24, 1.25, 1.27, 1.29, 1.30 og 2.30.

Hvis et krav er markeret med Ja i Landbrugsareal, vil sanktionen ramme både den direkte støtte (DS) og støtte under Landdistriktsprogrammet (LDP).

Hvis et krav er markeret med Nej i Landbrugsareal og Ja i Landbrugsaktivitet, vil sanktionen ramme både DS og støtte under LDP.

Hvis et krav er markeret med Nej i Landbrugsareal **og** Nej i Landbrugsaktivitet, vil sanktionen ramme støtte under LDP, men **ikke** DS.

Ved indberetning af en overtrædelse af et krav, f.eks. krav 1.1, hvor der ikke automatisk er et Ja i Landbrugsaktivitet, skal det vurderes, om der er tale om en overtrædelse på et landbrugsareal, eller om overtrædelsen skyldes en landbrugsaktivitet, der er foretaget på et ikke-landbrugsareal. Er det sidste tilfældet, vælges Nej i Landbrugsareal og Ja i Landbrugsaktivitet.

Eksempel:
En landbruger brænder sin sofa på et skovareal, som han søger tilskud til.
Arealet er ikke et landbrugsareal, og handlingen er ikke en landbrugsaktivitet.
I dette tilfælde skal der vælges Nej i Landbrugsareal og Nej i Landbrugsaktivitet. Denne overtrædelse af krav 1.1, vil kun medføre en sanktion under LDP.

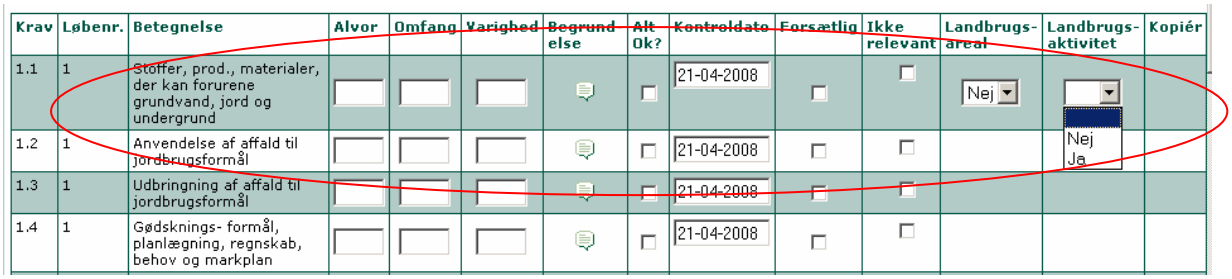

Krav	Løbenr.	Betegnelse	Alvor	Omfang	Varighed	Begrundelse	Alt Ok?	Kontroldato	Forsætlig	Ikke relevant	Landbrugsareal	Landbrugsaktivitet	Kopiér
1.1	1	Stoffer, prod., materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund						21-04-2008			Nej	Nej Ja	
1.2	1	Anvendelse af affald til jordbrugsformål						21-04-2008					
1.3	1	Udbringning af affald til jordbrugsformål						21-04-2008					
1.4	1	Gødsknings- formål, planlægning, regnskab, behov og markplan						21-04-2008					

Når du har udfyldt alt, kan du vælge følgende funktioner:

- **Gem** (gemmer det indtastede)
- **Gem og dan kontrolrapport** (gemmer og danner en kontrolrapport med alle indtastede oplysninger, denne kan evt. bruges til høringen af landbrugeren)
- **Gem og gå til øvrige kommentarer / indsendelse (eller Enter)** (gemmer og fører dig videre til kommentarfeltet Øvrige kommentarer)

Det er muligt at indberette mere end ét kontrolresultat på samme krav. Dermed er det muligt at indberette flere overtrædelser af samme krav, **hvis** kravet både er overtrådt på et landbrugsareal og på et ikke-landbrugsareal. Husk, at hver overtrædelse skal bedømmes separat.

For at indberette mere end én overtrædelse på samme krav, skal du kopiere kravet. Du skal indtaste resultatet af den første overtrædelse af kravet og derefter klikke på "**Gem**". Herefter vil der ude i kolonnen "**Kopiér**" i højre side blive vist en pil, klik på denne, og kravet vil blive kopieret.

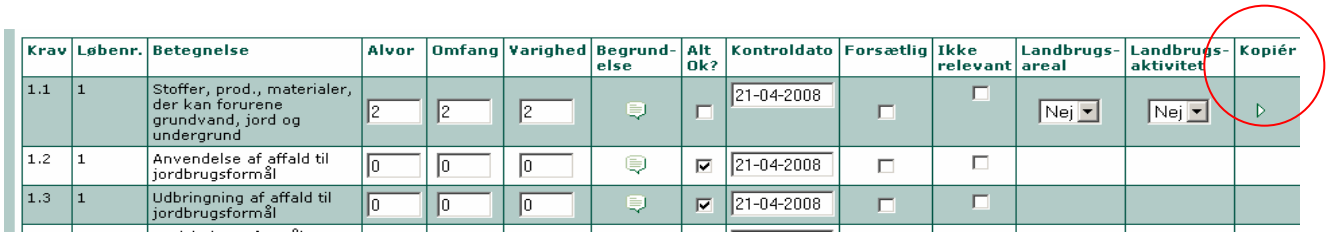

Krav	Løbenr.	Betegnelse	Alvor	Omfang	Varighed	Begrundelse	Alt Ok?	Kontroldato	Forsætlig	Ikke relevant	Landbrugsareal	Landbrugsaktivitet	Kopiér
1.1	1	Stoffer, prod., materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund	2	2	2			21-04-2008			Nej	Nej	
1.2	1	Anvendelse af affald til jordbrugsformål	0	0	0		☑	21-04-2008					
1.3	1	Udbringning af affald til jordbrugsformål	0	0	0		☑	21-04-2008					

Du kan nu indtaste resultatet af den anden overtrædelse på samme krav, som vil fremkomme med løbenummer 2 under kravet.

Krav	Løbenr.	Betegnelse	Alvor	Omfang	Varighed	Begrund-else	Alt Ok?	Kontroldato	Forsætlig	Ikke relevant	Landbrugs-areal	Landbrugs-aktivitet	Kopiér
1.1	1	Stoffer, prod., materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund	2	2	2			21-04-2008			Nej	Nej	
1.1	2	Stoffer, prod., materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund						21-04-2008					
1.2	1	Anvendelse af affald til jordbrugsformål	0	0	0			21-04-2008					
1.3	1	Udbringning af affald til jordbrugsformål	0	0	0			21-04-2008					

Når alt er udfyldt og du har trykket **Enter** eller **Gem og gå til indsendelse**, kommer du til følgende skærmbillede, hvor det er muligt at skrive alle relevante oplysninger.

Du skal nu vælge en af følgende funktioner:

- **Gem** (gemmer det indtastede)
- **Gem og dan kontrolrapport** (gemmer og danner en kontrolrapport med alle indtastede oplysninger, denne kan evt. bruges til høringen)
- **Gem kommentar og gå til indsendelse** (gemmer og fører dig videre til Kvittering for indsendelse af kontrol)

Når du har valgt "**Gem kommentar og gå til indsendelse**", vises alt, hvad du har indtastet. Kontrollér venligst, at alt er korrekt, før du bekræfter indsendelsen i bunden af skemaet.

Bemærk, at det kun er de krav, hvorpå der er registreret en overtrædelse, der bliver vist under "**Kontrolresultater**".

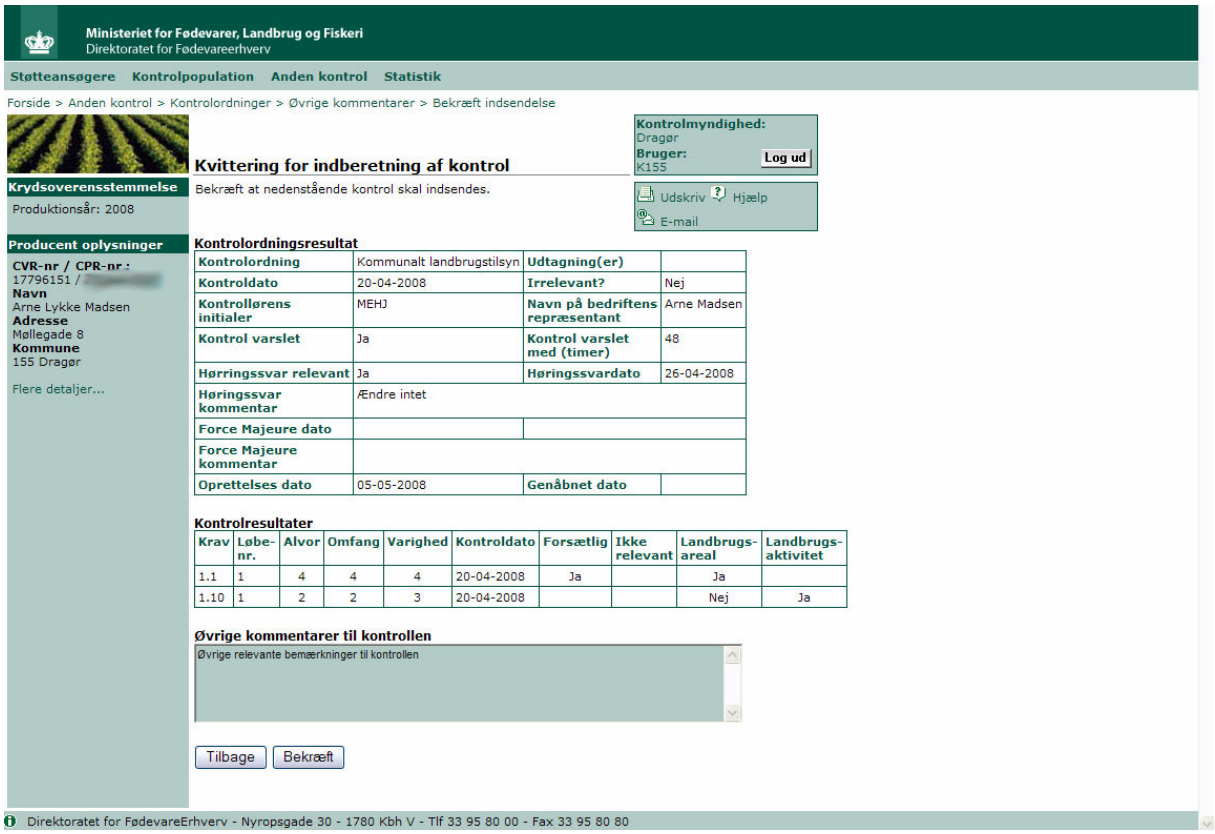

Indberetningen bliver ikke indsendt til FødevareErhverv før det indtastede er bekræftet.

Efter at du har bekræftet vises følgende skærmbillede og kontrollen er indsendt:

Statistik

Udtagningsstatistikken indeholder:

- Det samlede antal støtteansøgere
- Antal % der skal udtages til kontrol
- Minimum antal producenter der skal udtages af kontrolmyndigheden selv
- Antal producenter der er udtaget til kontrol i kontrolmyndighedens geografiske område, herunder også producenter, der er udtaget af andre kommuner.

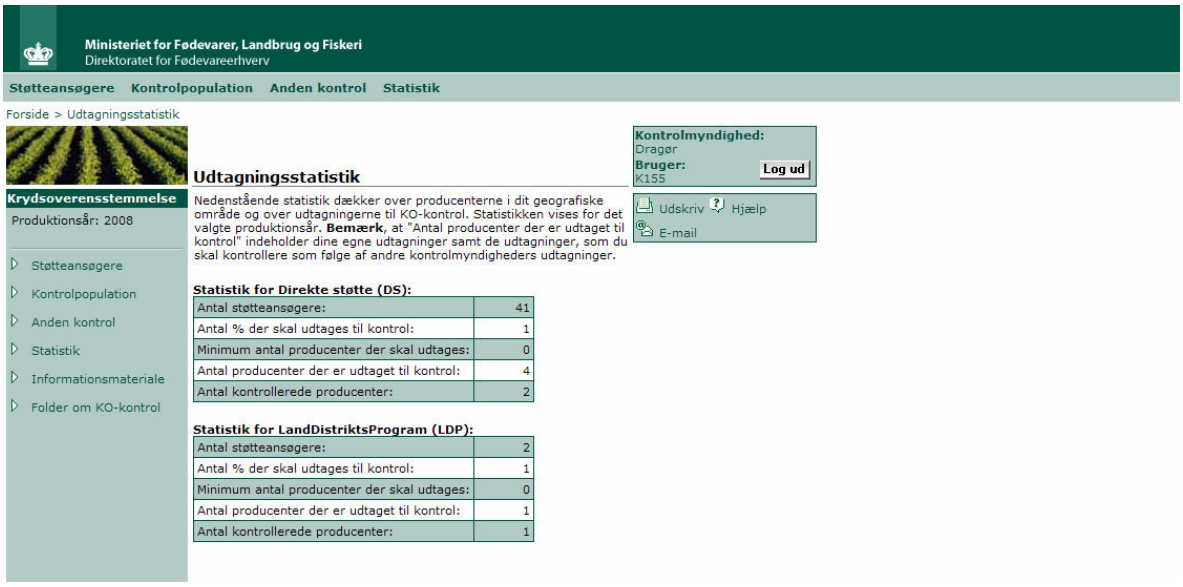

Bilag 2 - Kontrolrapportens oplysninger

Kontrolrapporten skal indeholde følgende oplysninger (jf. bilag 4 i Bekendtgørelse nr. 1362 af 19. december 2008, som ændret ved bekendtgørelse nr. 239 af 27. marts 2009).

En generel del, der bl.a. indeholder følgende oplysninger

- Oplysninger om den landbruger, der er udvalgt til kontrol. Der oplyses om landbrugerens navn, bopælsadresse, CVR nummer samt adresser på eventuelle øvrige ejendomme, der er omfattet af CVR nummeret. Har bedriften intet CVR nummer anvendes producentens CPR nummer
- De tilstedeværende personer (herunder ansøgeren eller dennes repræsentant samt kontrollørens navn).
- Angivelse af, om landbrugeren har fået varsel om kontrolbesøget og i givet fald, hvor langt tid i forvejen

En del, der særskilt oplyser om den kontrol, der er foretaget for hver af retsakterne og normerne, og som bl.a. indeholder følgende oplysninger

- De krav og normer, kontrollen på stedet omfatter (f.eks. krav 1.1 – 1.16)
- Arten og omfanget af den udførte kontrol (KO-kontrol eller anden-kontrol)
- Resultaterne
- De retsakter og normer for hvilke, der er konstateret overtrædelse. Det vil sige en opregning af de krav, hvor der var overtrædelse med angivelse af de retsakter, som kravene udspringer af. Angivelsen af retsakterne skal ske i form af en henvisning til nummereringen af krav i bilag 1 til Bekendtgørelse nr. 1362 af 19. december 2008, som ændret ved bekendtgørelse nr. 239 af 27. marts 2009.

En evalueringsdel
Evalueringsdelen indeholder en vurdering af betydningen af overtrædelsen for hvert krav ud fra kriterierne ”alvor”, ”omfang”, ”varighed”, jf. artikel 7, stk. 1, i forordning (EF) nr. 73/2009.

Alvor, omfang og varighed tildeles karaktererne 1 – 4 og der gives en skriftlig begrundelse for karaktergivningen samt en beskrivelse af overtrædelsen.

Ved evalueringen skal det endvidere angives om en overtrædelse vurderes at være sket forsætligt. Det skal ligeledes angives, om landbrugeren påråber sig force majeure.

Kriteriet ”gentagelse” vurderes af FødevareErhverv.

Bilag 3 - Definitioner

Landbrugsareal
Det samlede areal med agerjord, permanente græsarealer og permanente afgrøder (jf. Kommissionens Forordning (EF) nr. 795/2004, artikel 2). Landbrugsarealer omfatter ikke arealer som skov, gårdsplads eller have, selv om disse hører til bedriften.

Landbrugsarealer kan defineres som støtteberettigede arealer og arealer med permanente afgrøder. De støtteberettigede landbrugsarealer omfatter:

- Dyrkede arealer med støtteberettigede afgrøder
- Udtagne arealer
- Permanente græsarealer
- Landbrugsarealer, der ikke dyrkes

For yderligere information om støtteberettigede arealer henvises der i øvrigt til den gældende Vejledning om enkeltbetaling, bilag A.

Landbrugs- og skovbrugsaktivitet
Landbrugsaktiviteter vedrører produktion, avl eller dyrkning af landbrugsprodukter, herunder høst, malkning, opdræt af husdyr og hold af husdyr til landbrugsformål eller bevarelse af jord i god landbrugs- og miljømæssig stand. Desuden omfatter landbrugsaktiviteter anvendelse af gødning, plantebeskyttelsesmidler, sprøjtemidler, medicin, foder m.v., der er direkte relateret til drift af landbrug og skovbrug.

Agerjord
Arealer, der dyrkes med henblik på produktion af afgrøder, og arealer, der er udtaget eller som holdes i god landbrugs- og miljømæssig stand, (jf. Rådets Forordning (EF) nr. 73/2009, artikel 5), samt arealer i væksthuse og under fast eller mobilt dække (jf. Kommissionens Forordning (EF) nr. 796/2004, artikel 2).

Permanente afgrøder
Kulturer uden for omdriften, bortset fra permanente græsarealer, som dyrkes på arealerne i fem år eller længere og som giver udbytte i flere år, herunder planteskoler som defineret i bilag I, punkt (G/05) i Kommissionens beslutning 2000/115/EC (2), dog ikke flerårige kulturer og planteskoler med flerårige kulturer (jf. Kommissionens Forordning (EF) nr. 795/2004, artikel 2).

Permanente græsarealer
Arealer, der anvendes til dyrkning af græs eller andet grøntfoder, hvad enten der er tale om naturlige (selvsåede) eller dyrkede (tilsåede) arealer, og som holdes uden for bedriftens omdrift i mindst fem år (jf. Kommissionens Forordning EF nr. 796/2004, artikel 2).

En bedrift
Omfatter alle de produktionsenheder, som landbrugeren driver under samme juridiske enhed (CVR- eller CPR-nr.)

Planperiode/vækstsæson
En planperiode/vækstsæson løber fra 1. august til 31. juli det efterfølgende år. Den forlængede planperiode løber fra 1. august til 30. september i den efterfølgende planperiode.

Bilag 4 - Ansvarlige myndigheder

Krav	Kontrolmyndighed	Ressortmyndighed (regelansvarlig)
Miljø		
1.1-1.15	Kommunalbestyrelsen	Miljøstyrelsen
1.16	Kommunalbestyrelsen	By- og Landskabsstyrelsen
1.17-1.21	Plantedirektoratet	Plantedirektoratet
1.22	Plantedirektoratet	Miljøstyrelsen
1.23	Kommunalbestyrelsen	By- og Landskabsstyrelsen
1.24-1.25	Plantedirektoratet*	By- og Landskabsstyrelsen
1.26	Kommunalbestyrelsen	Skov- og Naturstyrelsen
1.27-1.30	Plantedirektoratet*	Skov- og Naturstyrelsen
Sundhed		
2.1-2.5	Plantedirektoratet*	Fødevarestyrelsen
2.6-2.14	Fødevarestyrelsen	Fødevarestyrelsen
2.15-2.17	Plantedirektoratet	Plantedirektoratet
2.18	Plantedirektoratet	Miljøstyrelsen
2.19	Plantedirektoratet	Miljøstyrelsen og Plantedirektoratet
2.20-2.29	Fødevarestyrelsen	Fødevarestyrelsen
2.30-2.34	Plantedirektoratet	Plantedirektoratet
Dyrevelfærd		
3.1-3.45	Fødevarestyrelsen	Justitsministeriet
GLM		
4.1-4.5	Plantedirektoratet*	FødevareErhverv
4.7	Kommunalbestyrelsen	Miljøstyrelsen
4.8	Kulturarvsstyrelsen	Kulturarvsstyrelsen
4.9	Plantedirektoratet	Plantedirektoratet
4.10	Kommunalbestyrelsen	Plantedirektoratet

*Ressortmyndigheden er også kontrolansvarlig, men kontrollen er ved aftale overført til Plantedirektoratet.

Bilag 5 - Kvalitetssikring af kontrol med krydsoverensstemmelse

I henhold til artikel 9 i Kommissionens Forordning (EF) Nr. 796/2004 skal FødevareErhverv som betalingsorgan sikre implementeringen af reglerne om krydsoverensstemmelse, herunder indførelse af effektive kontroller. Til det formål har FødevareErhverv udarbejdet et system til kvalitetssikring af kontrol med krydsoverensstemmelse.

FødevareErhverv vil, uafhængigt af kontrolmyndighedens tilsyn, gennemføre kontrol af kontrolmyndighedens kontrol for at sikre, at kontrollen er udført i overensstemmelse med retningslinierne for udførelse af kontrol med krydsoverensstemmelse jf. denne vejledning.

Kontrolmyndigheden skal overholde følgende krav i forbindelse med kvalitetssikring af kontrol med krydsoverensstemmelse:

- Kontrolmyndighederne skal udtage mindst 1 % af den bekræftede støttepopulation til kontrol med krydsoverensstemmelse (jf. § 5, stk.1 i Bekendtgørelse nr. 1362 af 19. december 2008, som ændret ved bekendtgørelse nr. 239 af 27. marts 2009).

- Kontrolmyndigheden skal inden 15. maj hvert år have udtaget landbrugere til kontrol (jf. § 5, stk. 8 i Bekendtgørelse nr. 1362 af 19. december 2008 som ændret ved bekendtgørelse nr. 239 af 27. marts 2009).

- Kontrolmyndighederne skal udføre kontrollen og indberette kontrolresultaterne i henhold til denne kontrolvejledning.

- Kontrolmyndigheden skal senest 2 måneder efter kontrollen indberette kontrolresultatet til FødevareErhverv (jf. § 11, stk. 4 i Bekendtgørelse nr. 1362 af 19. december 2008, som ændret ved bekendtgørelse nr. 239 af 27. marts 2009).

- Kontrolrapporten skal være veldokumenteret og begrundet med eventuelle relevante bilag vedlagt.

- Kontrolmyndigheden skal kvalitetssikre sin risikoanalyse samt udførelsen og indberetningen af kontrollen. Kontrolmyndighedernes kvalitetssikringssystem skal kunne dokumenteres (jf. § 12 i Bekendtgørelse nr. 1362 af 19. december 2008, som ændret ved bekendtgørelse nr. 239 af 27. marts 2009).

- Kontrolmyndigheden skal leve op til kravene i kontrolaftalen, hvis en sådan er indgået.

- Kontrolmyndigheden skal kunne dokumentere, hvilken enhed der er ansvarlig for kontrollen med krydsoverensstemmelse, og hvem i enheden, der er kontrolansvarlig (jf. § 12 i Bekendtgørelse 1362 af 19. december 2008, som ændret ved bekendtgørelse nr. 239 af 27. marts 2009).

- Kontrolmyndigheden skal sikre den nødvendige viden om krydsoverensstemmelse hos medarbejderne.

- Kontrolmyndighederne skal sikre, at den nødvendige dokumentation og information om risikoanalyse og kontrol er tilgængelig for FødevareErhverv.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
FødevareErhverv
Nyropsgade 30
1780 København V

Tlf.: 3395 8000
Fax.: 3395 8080

E-mail: ferv@ferv.dk
http://www.ferv.fvm.dk

ISBN (tryk) 978-87-7083-387-5
ISBN (web) 978-87-7083-388-2